

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

BermanGroup

Strategický plán rozvoje

Mikroregionu Opavsko severozápad

Zadavatel: Mikroregion Opavsko severozápad

Zpracovatel: Berman Group

Verze: říjen 2020

Strategický plán rozvoje Mikroregionu Opavsko severozápad je součástí projektu „Strategické plánování, vzdělávání a otevřená komunikace v Mikroregionu Opavsko severozápad“, reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/17_080/0009973, který je spolufinancován Evropskou unií.

Obsah

I. Analytická část – socio-ekonomická analýza	7
1. Úvod	8
2. Geografické údaje	9
Sociogeografická regionalizace	10
Dojíždka obyvatel do zaměstnání	10
Dopravní obslužnost	10
3. Demografický vývoj	14
Vývoj populace ve výhledu do roku 2034	18
4. Ekonomika	22
5. Trh práce	27
Struktura uchazečů o zaměstnání	29
6. Vzdělávání	33
Vzdělávací infrastruktura na území mikroregionu	34
7. Bydlení	38
8. Cestovní ruch	43
9. Technická infrastruktura	50
Pokrytí mikroregionu datovými sítěmi	51
Intenzita dopravy v mikroregionu	55
10. Životní prostředí	59
11. Ohrožení obcí a krajiny suchem, erozí půdy a záplavami	70
12. Hospodaření obcí, obecní rozpočty	81
SWOT ANALÝZA	84
II. Strategická část	90
Vize, globální cíl, strategické cíle prioritních oblastí, priority a opatření	90
1. Úvod	91
2. Strategická vize, globální cíl a strategické cíle	92
3. Prioritní oblasti, cíle, priority a opatření strategického plánu rozvoje Mikroregionu Opavsko severozápad	95
III. Implementační část	110
4. Návrh implementace – implementační zásady	111
5. Soulad s nadřazenými strategickými dokumenty	113

IV. Strategie jednotlivých obcí.....	115
BRATŘÍKOVICE	117
BRUMOVICE	129
HLAVNICE.....	144
HOLASOVICE	158
NEPLACHOVICE	176
SOSNOVÁ.....	193
STĚBOŘICE	207
ÚVALNO.....	224
VELKÉ HERALTICE	240

Seznam tabulek

Tabulka 1	Počet autobusových spojů ze všech obcí mikroregionu do Opavy	11
Tabulka 2	Počet autobusových spojů z vybraných obcí mikroregionu do Krnova	11
Tabulka 3	Počet vlakových spojů z mikroregionu do Opavy a Krnova	12
Tabulka 4	Srovnání ČR, Moravskoslezského kraje, ORP Opava, města Opavy, Mikroregionu Opavsko severozápad a venkovské oblasti dle stavu a pohybu obyvatelstva v letech 2013 až 2018	14
Tabulka 5	Srovnání ČR, Moravskoslezského kraje, ORP Opava, města Opavy, Mikroregionu Opavsko severozápad a venkovské oblasti dle věkového složení obyvatelstva v roce 2018	15
Tabulka 6	Průměrný věk v mikroregionu, ORP Opava a jeho venkovské oblasti 2011 - 2018.....	17
Tabulka 7	Index stárí v mikroregionu, ORP Opava a jeho venkovské oblasti 2011 - 2018	17
Tabulka 8	Struktura podnikatelského segmentu v Mikroregionu Opavsko severozápad dle velikosti firem, 2018.....	22
Tabulka 9	Podnikatelské subjekty na území Mikroregionu s 1 a více zaměstnanci dle odvětví, v roce 2018	24
Tabulka 10	Struktura firem ve zpracovatelském průmyslu v Mikroregionu Opavsko severozápad, v roce 2018	24
Tabulka 11	Zaměstnanost v obcích 12/2017	26
Tabulka 12	Vytíženost mateřských škol na území Mikroregionu Opavsko severozápad v posledních šesti letech	35
Tabulka 13	Vytíženost základních škol na území Mikroregionu Opavsko severozápad v posledních šesti letech	37
Tabulka 14	Výstavba nových bytů v jednotlivých obcích mikroregionu	40
Tabulka 15	Přehled turistických objektů a jejich návštěvnost 2014–2018.....	47
Tabulka 16	Přehled ubytovatelů na území Mikroregionu Opavsko severozápad	48
Tabulka 17	Přehled restauračních zařízení na území Mikroregionu Opavsko severozápad	49
Tabulka 18	Vybavenost technickými sítěmi v mikroregionu	50
Tabulka 19	Stav pokrytí podle vlastností sítí	51
Tabulka 20	Intenzita dopravy na vybraných úsecích v mikroregionu v letech 2000 až 2016	56
Tabulka 21	Přehled největších znečišťovatelů životního prostředí v mikroregionu	62
Tabulka 22	Přehled skládek na území Mikroregionu Opavsko severozápad	67
Tabulka 23	Množství komunálního odpadu na území Mikroregionu Opavsko severozápad	68
Tabulka 24	Množství tříděného odpadu na území Mikroregionu Opavsko severozápad	69
Tabulka 25	Příjmy obcí v letech 2014-2018, absolutní hodnoty	81
Tabulka 26	Příjmy obcí v letech 2014-2018, přepočet na obyvatele	82
Tabulka 27	Výdaje obcí v letech 2014-2018, absolutní hodnoty.....	82
Tabulka 28	Výdaje obcí v letech 2014-2018, přepočet na obyvatele	83

Seznam grafů

Graf 1	Vývoj počtu obyvatel – srovnání mikroregionu, venkovské oblasti, Opavy, Hradce nad Moravicí a Háje ve Slezsku	16
Graf 2	Přirozená měna a migrační saldo v mikroregionu, na tis. obyvatel.	16
Graf 3	Věková struktura v mikroregionu a ORP Opava	17
Graf 4	Věková struktura v Mikroregionu Opavsko severozápad dle pětiletých věkových skupin 2019	18
Graf 5	Odhad vývoje počtu obyvatel v Mikroregionu Opavsko severozápad do roku 2034	19
Graf 6	Demografická prognóza pro Mikroregion Opavsko severozápad do roku 2034 pro věkové skupiny nad 65 let	20
Graf 7	Struktura zaměstnanosti v celém mikroregionu (NACE1)	23
Graf 8	Struktura firem ve zpracovatelském průmyslu v Mikroregionu Opavsko severozápad, 2018..	25
Graf 9	Podíl nezaměstnaných osob v mikroregionu, nadřazených a dalších srovnávaných celcích (2009-2019)	27
Graf 10	Porovnání podílu nezaměstnaných osob v mikroregionu a dalších srovnávaných celcích v letech 2015 a 2019	28
Graf 11	Volná pracovní místa a uchazeči o zaměstnání v mikroregionu (2015 – 2019)	29
Graf 12	Struktura uchazečů o zaměstnání v Mikroregionu Opavsko severozápad dle věkových skupin	29
Graf 13	Struktura uchazečů o zaměstnání v Mikroregionu Opavsko severozápad dle jejich vzdělání 2008 - 2018	30
Graf 14	Struktura uchazečů o zaměstnání podle délky nezaměstnanosti, 2008-2018	31
Graf 15	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání (r. 2011)	33
Graf 16	Vývoj vzdělanostní struktury v Mikroregionu mezi lety 2001 a 2011	34
Graf 17	Vytíženost mateřských škol na území Mikroregionu Opavsko severozápad ve školním roce 2019/2020	35
Graf 18	Vytíženost základních škol na území Mikroregionu Opavsko severozápad ve školním roce 2019/2020	36
Graf 19	Stáří bytového fondu v Mikroregionu Opavsko severozápad	38
Graf 20	Obydlené byty podle právního důvodu užívání	39
Graf 21	Výstavba nových bytů a bytů v rodinných domech v jednotlivých obcích mikroregionu	39
Graf 22	Porovnání výstavby nových bytů v rodinných domech v jednotlivých obcích mikroregionu	40
Graf 23	Porovnání ceny bytů za m2 v mikroregionu a dvou vybraných městech ČR, srpen 2019	41
Graf 24	Investice obcí do bytů v letech 2014 až 2018 (mil. Kč)	41
Graf 25	Investice obcí do bytů a nebytových prostor a budov v letech 2014 až 2018 (mil. Kč)	42
Graf 26	Vývoj počtu příjezdů tuzemských a zahraničních návštěvníků ORP Opava 2012–2018	43
Graf 27	Vývoj počtu příjezdů tuzemských a zahraničních návštěvníků ORP Opava 2012–2018 (Venkovská oblast – bez měst Opava, Hradec nad Moravicí a Háj ve Slezsku)	44
Graf 28	Využití půd na území Mikroregionu Opavsko severozápad	61
Graf 29	Typy zemědělské půdy na území Mikroregionu Opavsko severozápad	62
Graf 30	Vývoj množství komunálního a tříděného odpadu na území mikroregionu 2014 – 2018 (tuny)	68

Seznam obrázků

Obrázek 1	Administrativní dělení Mikroregionu Opavsko severozápad	9
Obrázek 2	Rozhledna Hanse Kudliča Úvalno	45
Obrázek 3	Muzeum Slezský venkov Holasovice	46
Obrázek 4	Arboretum Nový Dvůr Stěbořice	46
Obrázek 5	Kostel Nejsvětějšího Vykupitele Úblo	47
Obrázek 6	Pokrytí bezdrátovými sítěmi mikroregionu a jeho okolí	52
Obrázek 7	Pokrytí oblasti mikroregionu datovými sítěmi (Vodafone).....	53
Obrázek 8	Pokrytí oblasti mikroregionu datovými sítěmi (O2).....	53
Obrázek 9	Pokrytí oblasti mikroregionu datovými sítěmi (T-Mobile, Superrychlé LTE)	54
Obrázek 10	Pokrytí podle možné přístupové rychlosti	54
Obrázek 11	Intenzita dopravy v mikroregionu (2016)	55
Obrázek 12	Cyklotrasa Radegast Opava procházející mikroregionem	57
Obrázek 13	Specifické krajiny na území Mikroregionu Opavsko severozápad.....	59
Obrázek 14	Územní systém ekologické stability na území a v okolí Mikroregionu Opavsko severozápad	60
Obrázek 15	Roční průměrná koncentrace benzo(a)pyrenu za roky 2013-2017	63
Obrázek 16	Roční průměrná koncentrace emisí prachových částic PM ₁₀ za roky 2013–2017.....	64
Obrázek 17	Roční průměrná koncentrace NO ₂ za roky 2013–2017	64
Obrázek 18	Roční průměrná koncentrace oxidů dusíku (NO _x)za roky 2013 – 2017.....	65
Obrázek 19	Roční průměrná koncentrace oxidu siřičitého (SO ₂) za roky 2013 – 2017.	66
Obrázek 20	Mapa radonového rizika v mikroregionu	67
Obrázek 21	Úhrn srážek na území České republiky v letech 2016 až 2019 ve srovnání s dlouhodobým normálem.	71
Obrázek 22	Kumulovaný stres na území mikroregionu v letech 2016 až 2019	72
Obrázek 23	Stav hladiny podzemní vody a stav vydatnosti pramenů v ČR 2018 a 2019	74
Obrázek 24	Stav hladiny podzemní vody a stav vydatnosti pramenů v ČR 2018 a 2019	75
Obrázek 25	Kategorie půdní ochrany na území Mikroregionu Opavsko severozápad	76
Obrázek 26	Míra ohrožení půdní erozí na území mikroregionu – část 1	77
Obrázek 27	Míra ohrožení půdní erozí na území mikroregionu – část 2	78
Obrázek 28	Záplavová území v Mikroregionu Opavsko severozápad	79

Profil Mikroregionu Opavsko severozápad

I. Analytická část – socio-ekonomická analýza

Zpracovatel: Berman Group

Verze: Konečná verze, listopad 2019

1. Úvod

Předkládaná analýza Mikroregionu Opavsko severozápad je analytickým dokumentem, jehož cílem je identifikovat hlavní problémy/bariéry socioekonomického rozvoje mikroregionu, stejně jako definovat, v čem spočívá jeho rozvojový potenciál neboli silné stránky. Tento dokument si neklade za cíl předložit souhrnný a vyčerpávající profil mikroregionu, ale představit problémovou analýzu vybraných klíčových oblastí. Tato analýza je vstupním dokumentem pro identifikaci a zpracování prioritních oblastí pro strategický plán rozvoje Mikroregionu Opavsko severozápad. Text by měl čtenáře inspirovat k zamyšlení a k hledání nových úhlů pohledu na rozvoj mikroregionu a jeho budoucnost.

2. Geografické údaje

Cílem této kapitoly je popsat význam Mikroregionu Opavsko severozápad v širších vazbách na okolí. Na význam sídel lze hledět z mnoha pohledů, avšak nejdůležitější jsou takové procesy, které utváří relativní pozici města v sídelním systému, a které mají bezprostřední dopady na vývoj města.

Klíčové otázky:

- *Jaké je relativní postavení mikroregionu v sídelní struktuře a co to pro mikroregion znamená?*
- *Jaká je pozice mikroregionu v dopravní infrastruktuře a jaká sídla vyššího významu jsou dobře dostupná?*

Mikroregion Opavsko severozápad, který vznikl v roce 2001, tvoří celkem devět obcí (Bratřikovice, Brumovice, Hlavnice, Holasovice, Neplachovice, Sosnová, Stěbořice, Úvalno a Velké Heraltice). Území tvoří severozápadní část okresu Opava (až na Úvalno) a na severu sousedí s Polskem, kde jeho hranici tvoří převážně řeka Opava. Na konci roku 2018 žilo v mikroregionu trvale 9 103 obyvatel. Největší obcí jsou Velké Heraltice s 1 628 obyvateli, nejmenší jsou Bratřikovice, kde trvale žije 153 obyvatel. Celé území mikroregionu se nachází v Moravskoslezském kraji, zasahuje do dvou okresů (Opava a Bruntál), a také do působnosti dvou obcí s rozšířenou působností (ORP). Většina (osm) obcí patří do území ORP Opava. Zbývající obec Úvalno se nachází na území ORP Krnov v okrese Bruntál.

Obrázek 1 Administrativní dělení Mikroregionu Opavsko severozápad

Zdroj: www.opavsko-severozapad.cz

Sociogeografická regionalizace

Cílem regionalizace je vymezení jádra a zázemí, které spolu vytváří funkční region. Nejčastěji zmiňovaným procesem, který utváří regiony, jsou prostorové aspekty dojížděky do zaměstnání. Vzhledem k velikosti jednotlivých obcí je zřejmé, že přirozená jádra regionálního významu se nacházejí jinde (nejčastěji je tvoří obce, které jsou administrativními centry ORP či POÚ).

Silné napojení má mikroregion díky pracovní dojížděce a zejména vyjížděce především s městy Opava a Krnov. Z hlediska pracovní dojížděky do mikroregionu můžeme kromě samotných obcí tvořících tento mikroregion zmínit i Svobodné Heřmanice či Litultovice.

Dojížděka obyvatel do zaměstnání

Dojížděka obyvatel do zaměstnání je sledována při Sčítání lidu, domů a bytů. Mezi lety 2001 a 2011 se poměry dojíždějících za prací z okolních obcí do mikroregionu nijak výrazně neměnily. Data ovšem nejsou plně srovnatelná. Absolutní počty nelze srovnávat, protože podle odhadů chybí v některých územích až 40 % dat.

Z hlediska pohledu pracovní dojížděky se situace mikroregionu mezi lety 2001 a 2011 nezměnila, protože v obou případech měla tato dojížděka záporné saldo. V roce 2001 to bylo -69 % a v roce 2011 -68 %, lidé z mikroregionu převážně vyjíždějí za prací jinde, avšak 30% jich pracuje na území mikroregionu.

Hlavními cíli pracovní dojížděky obyvatel Mikroregionu Opavsko severozápad jsou dle Sčítání 2011 blízká regionální centra, zejména Opava a v případě obce Úvalno i město Krnov. Z dostupných dat za rok 2011 vyplývá, že Krnov představuje cíl pracovní dojížděky pro více než polovinu (59 %) obyvatel obce. Celkově ovšem z mikroregionu vyjíždělo nejvíce osob právě do Opavy (50 % ze všech vyjíždějících z devíti obcí). Dalším, v pořadí třetím nejvýznamnějším centrem, bylo krajské město Ostrava.

Mikroregion je tedy zázemím převážně Opavy, kde se nachází jak většina pracovních míst pro obyvatele mikroregionu, tak různé druhy služeb, i když základními službami jsou obce mikroregionu v různé míře vybaveny (viz další kapitoly). Zejména u obcí v blízkém zázemí jsou patrné projevy suburbanizace – stěhování obyvatel měst do blízkých obcí v okolí.

Dopravní obslužnost

Mikroregion Opavsko severozápad se nachází v oblasti mezi třemi významnějšími městy, která jsou zároveň i obcí s rozšířenou působností (ORP). Jedná se o města Opava, Krnov a také Bruntál, přičemž na území ORP Bruntál neleží žádná z obcí regionu, ale díky komunikacím první třídy, které region ohraničují (I/45, I/46, I/57), a zejména silnici I/11, která Mikroregionem Opavsko severozápad přímo prochází, je i toto město dobře dostupné. Přítomnost nejdelší silnice první třídy v České republice, která spojuje Hradec Králové, Ostravu a pokračuje dále na Slovensko, má za následek, že i krajské město Ostrava je ze všech obcí v mikroregionu dostupné průměrně do 50 minut. Nejkratší přímé napojení na dálniční síť (D1) představují komunikace I/11 a také I/57.

Území mikroregionu je vzhledem k moravskému, českému (ale i polskému) vnitrozemí odlehlé, kromě Ostravy, která je vzdálená cca 45 minut jízdy automobilem, je vzdálenost do dalších moravských a českých oblastí velká. Cesta do Olomouce automobilem trvá cca 1,5 hodiny, spojení směrem na Hradec Králové a do českého vnitrozemí představuje komunikace I/46 a dále po I/35, na silnici I/35 se lze dostat také za cca 1,5 hodiny. Území na polské straně má spíše venkovský charakter, města velikostí a významem srovnatelná s Opavou či Krnovem jsou vzdálená téměř hodinu cesty (Racibórz, Prudnik). Podle očekávání je silniční automobilová doprava z hlediska dostupnosti nejbližších center vyššího významu (Opava, Krnov, Bruntál) nejrychlejší variantou. V mnohých případech k ní však existuje i časově srovnatelná varianta hromadné dopravy. Cesta osobním automobilem netrvá z žádné obce v mikroregionu do města Opavy déle než 23 minut. V případě obcí Brumovice, Sosnová a Úvalno je osobním autem rychleji dostupné město Krnov, jako další sídlo ORP. Ani v jednom ze tří případů nezabere cesta autem do tohoto sídla déle než 20 minut, v případě obcí Brumovice a Úvalno je to podstatně méně (do 13 minut). Třetí sídlo ORP Bruntál je pak z regionu dostupné v rozmezí 20 až 30 minut.

Tabulka 1 Počet autobusových spojů ze všech obcí mikroregionu do Opavy

Počet autobusových spojů do Opavy a zpět						
	Středa		Neděle		Čas (min)	Auto (min)
	Tam	Zpět	Tam	Zpět		
Bratřikovice	10	8	4	4	35	22
Brumovice	8	8	3	3	21	18
Hlavnice	12	10	4	4	30	19
Holasovice	20	22	4	4	17	12
Neplachovice	23	27	7	7	19	12
Sosnová	10	8	4	3	27	23
Stěbořice	30	26	11	11	18	14
Úvalno	2	2	0	0	34	19
Velké Heraltice	30	31	15	15	22	15

Zdroj: idos.cz

Z hlediska autobusových spojů do sídel vyššího významu mají obce zajištěn počet spojů přiměřený své velikosti, případně poloze na hlavních dopravních tazích. Nejvíce spojů proto ve všední den funguje z obcí Stěbořice či Velké Heraltice, nejméně pak z obce Bratřikovice. Počet spojů do jednotlivých sídel ORP ovlivňuje také geografická poloha obcí, a proto například z obce Brumovice jezdí denně více autobusových linek do Krnova, byť tato obec náleží do ORP Opava.

Tabulka 2 Počet autobusových spojů z vybraných obcí mikroregionu do Krnova

Počet autobusových spojů do Krnova a zpět						
	Středa		Neděle		Čas (min)	Auto (min)
	Tam	Zpět	Tam	Zpět		
Brumovice	12	12	5	5	12	13
Úvalno	20	20	2	2	13	8

Zdroj: idos.cz

Pozn.: V případě Úvalna je do délky spoje započítána celá trasa až na autobusové nádraží. Na území města Krnov přitom spoj přijede už po 5 minutách jízdy.

Přibližně půlhodiny pak trvá cesta autobusovou linkou ze všech obcí do obou center vyššího významu, přičemž nejdelší trvání má spojení mezi obcí Bratřkovice a Opavou (35 minut). Důvodem je zejména trasa spoje vedoucí mimo hlavní tahy silniční sítě první třídy. Naopak nejrychlejší spojení zajišťuje autobusová doprava z obcí Holasovice či Neplachovice do Opavy, anebo z Brumovic a Úvalna do Krnova. Dobře dostupné je město Krnov i pro obyvatele obcí Holasovice či Neplachovice, vzhledem k jejich poloze na frekventované silnici první třídy spojující přímo města Opavu a Krnov. Ve zmíněných čtyřech nejrychlejších případech je cesta autobusem do těchto dvou měst srovnatelná i s délkou jízdy osobním automobilem.

Částí Mikroregionu Opavsko severozápad prochází i železniční trať spojující město Rýmařov s krajským sídlem Ostravou. Tato spojnice prochází obcemi Brumovice (část Skrochovice), Holasovice a Úvalno, a například ve všední den nabízí 15 spojů v obou směrech do blízkých sídel vyššího významu (Krnov, Opava). Rychlost těchto spojů je srovnatelná (v případě nejbližšího sídla vyššího významu) s osobní automobilovou dopravou.

Tabulka 3 Počet vlakových spojů z mikroregionu do Opavy a Krnova

Počet vlakových spojů				
	Středa	Neděle	Čas (min)	Auto (min)
Brumovice (Skrochovice) - Opava	15	9	21	18
Holasovice - Opava	15	9	17	12
Úvalno - Opava	15	9	31	19
Brumovice (Skrochovice) - Krnov	15	9	16	13
Holasovice - Krnov	15	9	21	15
Úvalno - Krnov	15	9	11	8

Zdroj: idos.cz

Pozn.: Počty spojů v opačném směru jsou ve sledovaných dnech totožné.

Dopravní dostupnost z území mikroregionu do nejbližších větších center je dobrá a představuje příznivý předpoklad pracovní dojíždky, a tím také širší možnosti výběru práce a školy pro obyvatele mikroregionu ve třech různých větších městech, přičemž Opava je tradičním universitním městem a nabízí také vysokoškolské vzdělání.

I přes poměrně hustou síť linek a spojů veřejné dopravy a krátkou časovou vzdálenost do nejbližších center, což představuje pro mikroregion výhodu, se situace v posledním roce zhoršila. V roce 2019 po změně dopravce došlo ke zhoršení kvality veřejné dopravy ve smyslu návaznosti spojů navzájem či jejich návaznosti na další aktivity – směny ve firmách (např. Sosnová, ale i další obce), školní vyučování (např. velké Heraltice), apod. Součástí problému je také skutečnost, že obce byly jen informovány poté, co změny nastaly, resp. v některých případech se zpožděním již poté, co změny nastaly. Před změnou jízdních řádů nejenže představitelé a obyvatelé obcí nebyli informováni dopravcem, ale při plánování změn s nimi krajský dopravní úřad nejednal a představitelé obcí neměli možnost se ani vyjádřit k navrhovaným změnám, natožpak je ovlivnit, přestože dopravní obslužnost tvoří ve venkovském prostoru podstatnou součást kvality života, o kterou obecní samospráva usiluje.

Zrušení spojů (např. o víkendech z Velkých Heraltic) či jejich posun by i jen o 10-20 minut může způsobit značné komplikace obyvatelům obcí a v důsledku vede k tomu, že veřejná doprava je méně využívána a obyvatelé jsou nuceni využívat automobily, neboť veřejnou dopravu použít z časových důvodů nelze. Kromě mírného zvýšení zátěže území silniční dopravou – které je však patrně zanedbatelné – představuje nucené používání automobilu namísto veřejné dopravy zvýšenou zátěž pro rozpočty obyvatel/rodin na území mikroregionu.

Nakonec je třeba uvést, že místní části obcí nejsou veřejnou dopravou zdaleka tak dobře napojeny jako hlavní části obcí, což je z ekonomických důvodů pochopitelné a změna by byla obtížná. Nicméně horší dostupnost veřejnou dopravou do místních částí, spolu s nižší kvalitou silniční sítě do nich v některých případech znamená, že místní části jsou v některých případech hůře přístupné a jejich obyvatelé nemají vždy dostupnost do nejbližších center vyššího řádu tak dobrou, jako obyvatelé hlavních částí obcí mikroregionu.

Hlavní zjištění:

- *Mikroregion je dobře dopravně napojen na všechna tři významnější sídla ve svém okolí (Bruntál, Krnov, Opava), díky síti komunikací první třídy.*
- *Mikroregion má silné napojení díky pracovní dojížděce zejména na dvě blízká větší města Krnov a Opavu, do oblasti jejíhož ORP spadá většina obcí (osm z devíti).*
- *Nejrychlejší variantou z hlediska dostupnosti center vyššího významu je silniční automobilová doprava, díky které je pro dvě z osmi obcí ORP Opava rychleji dostupné město Krnov. Obě města (Krnov, Opava) jsou ze všech obcí osobním automobilem dostupná zhruba do 20 minut. Do půl hodiny se pak osobním automobilem obyvatelé mikroregionu dostanou i do města Bruntál.*
- *Mikroregion Opavsko severozápad disponuje i dostatečným počtem autobusových spojů z jednotlivých obcí do Krnova či Opavy. Obce Brumovice, Holasovice a Úvalno, které leží na železniční trati spojující tato dvě sídla ORP, pak mají zajištěn i poměrně vysoký počet vlakových spojů – 15 ve všední den.*
- *Místní části obcí mikroregionu nejsou zdaleka tak dobře dostupné, jako hlavní části obcí veřejnou dopravou a jejich obyvatelé jsou často odkázáni na individuální automobilovou dopravu.*
- *Přestože dopravní dostupnost nejbližších center vyššího řádu veřejnou dopravou je v průměru dobrá, kvalita veřejné dopravy se v posledním roce zhoršila kvůli změně dopravce, který veřejnou dopravu autobusy zajišťuje. Pro mnoho zákazníků/uživatelů veřejné dopravy se tak možnosti jejího používání zhoršily a někteří byli nuceni začít využívat automobily namísto veřejné dopravy.*

3. Demografický vývoj

Cílem této kapitoly je zhodnotit současný a také budoucí populační vývoj v mikroregionu. Demografický vývoj a zejména vývoj věkové struktury populace má zásadní vliv na poptávku po vzdělávacích, zdravotnických a sociálních službách, které patří mezi významné faktory a podmínky kvality života obyvatel. Současné jsou lidé i důležitým zdrojem pro ekonomický rozvoj mikroregionu.

Klíčové otázky:

- Jaký je vývoj populace ve městě v posledních letech?
- Jaká je současná věková struktura obyvatelstva ve městě?
- Jaké vývojové trendy lze očekávat v budoucnu?

Tabulka 4 Srovnání ČR, Moravskoslezského kraje, ORP Opava, města Opavy, Mikroregionu Opavsko severozápad a venkovské oblasti dle stavu a pohybu obyvatelstva v letech 2013 až 2018

Území	Počet obyvatel (k 31.12.)	Průměr 2013-2015				Průměr 2016-2018			
		přirozený přírůstek	migrační saldo	celkový přírůstek	absolutní přírůstek	přirozený přírůstek	migrační saldo	celkový přírůstek	absolutní přírůstek
ČR	10 649 800	0,0	1,2	1,2	41 420	0,3	2,7	3,0	70 980
Moravskoslezský kraj	1 203 299	-1,1	-2,4	-3,5	-8 521	-1,1	-1,7	-2,8	-6 580
SO ORP Opava	101 006	-0,3	0,0	-0,4	-104	0,0	-2,1	-2,1	-402
Opava	56 638	-0,5	-1,7	-2,2	-255	-0,2	-5,9	-6,1	-749
Mikroregion Opavsko SZ	9 103	2,1	-1,2	0,9	24	1,2	0,4	1,6	44
Bratříkovice	153	-2,2	-10,7	-12,9	-6	-23,7	21,4	-2,3	-1
Brumovice	1 491	1,3	2,2	3,5	16	1,6	-3,6	-2,0	-9
Hlavnice	661	5,8	3,1	8,9	17	3,0	7,6	10,6	21
Holasovice	1 359	3,2	-4,2	-1,0	-4	2,7	-5,4	-2,7	-11
Neplachovice	950	5,6	-2,1	3,5	10	-0,4	1,4	1,0	3
Sosnová	404	-0,8	0,8	-0,1	0	0,0	-4,1	-4,2	-5
Stěbořice	1 480	5,8	7,2	13,0	56	1,8	4,9	6,8	30
Velké Heraltice	1 628	-1,0	-4,9	-6,0	-29	1,5	-2,3	-0,9	-4
Úvalno	977	-2,4	-10,0	-12,4	-36	1,7	5,1	6,8	20
Venkovská oblast ORP	35 607	0,5	2,6	3,0	320	0,5	2,5	3,1	325

Poznámka: Přirozený přírůstek, migrační saldo i celkový přírůstek jsou uvedeny v hodnotách na 1 000 obyvatel stavu k 31.12.

Venkovská oblast ORP Opava zahrnuje všechny obce vyjma obcí Opava, Háj ve Slezsku, Hradec nad Moravicí.

Zdroj: Demografické údaje za vybraná města Moravskoslezského kraje

Mikroregion Opavsko severozápad měl, podobně jako venkovská oblast ORP Opava, v obou sledovaných tříletých obdobích kladný celkový přírůstek obyvatel. Tento přírůstek obyvatel se navíc mezi lety 2016-2018 oproti předchozímu období 2013-2015 zvýšil o 0,7 % (v absolutních počtech z 24 na 44). Naproti tomu všechny sledované nadřazené celky s výjimkou České republiky (SO ORP Opava, Moravskoslezský kraj) včetně města Opavy mají tento přírůstek záporný. V případě jednotlivých obcí

mikroregionu stojí za celkovým přírůstkem obyvatel kladné migrační saldo, které poukazuje na stěhování obyvatel z měst (zejména pak blízké Opavy) do venkovských oblastí.

Další pozitivní statistikou je i kladná průměrná hodnota přirozeného přírůstku v mikroregionu v obou sledovaných obdobích, která i přes pokles (2,1 na 1,2) zůstává vyšší než v případě všech ostatních sledovaných územních celků. Kladných hodnot dosáhla i venkovská oblast SO ORP Opava (0,5), ale v ostatních případech (opět s výjimkou ČR), jsou hodnoty záporné. Nejvyšších průměrných hodnot z toho hlediska dosahovala v obou sledovaných obdobích obec Hlavnice, která se jako jediná v období 2016-2018 udržela nad hodnotou 3 %.

Tabulka 5 Srovnání ČR, Moravskoslezského kraje, ORP Opava, města Opavy, Mikroregionu Opavsko severozápad a venkovské oblasti dle věkového složení obyvatelstva v roce 2018

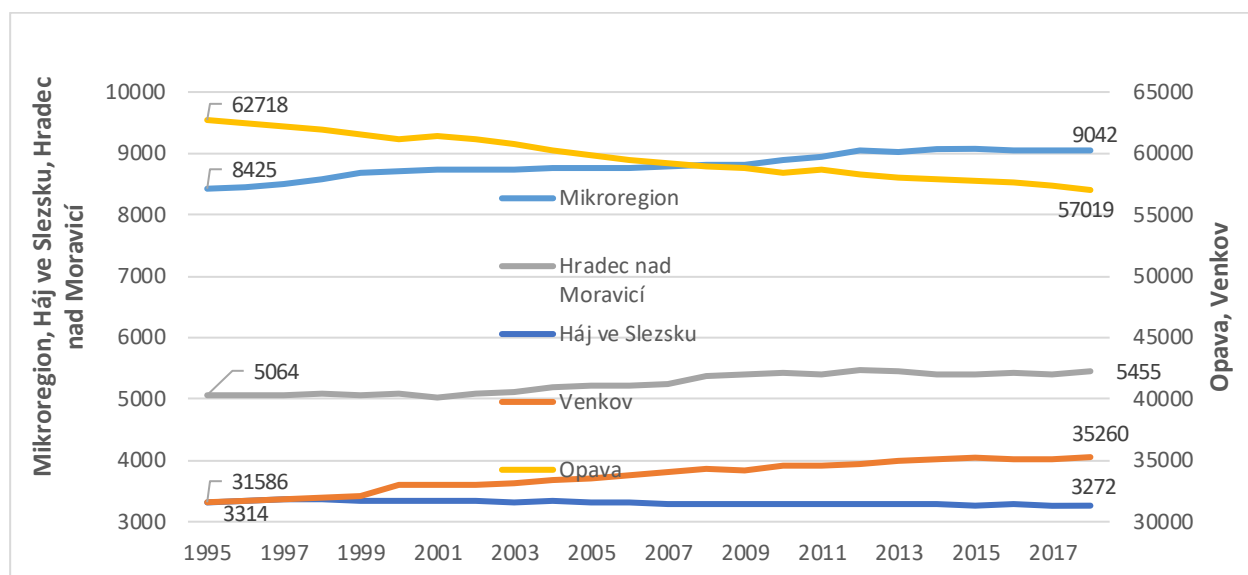
Území	Počet obyvatel (k 31.12.)	% podíl 0-14	% podíl 65 +	index stáří	ø věk
ČR	10 649 800	15,90%	19,60%	123,2	42,3
Moravskoslezský kraj	1 203 299	15,20%	19,60%	128,9	42,7
SO ORP Opava	101 006	15,60%	19,80%	126,8	42,6
Opava	56 638	14,90%	20,70%	138,9	43,2
Mikroregion Opavsko SZ	9 103	16,40%	18,40%	111,9	41,3
Bratřkovice	153	15,00%	16,30%	108,7	42
Brumovice	1 491	15,40%	18,80%	121,7	41,7
Hlavnice	661	19,50%	15,00%	76,7	38,6
Holasovice	1 359	15,10%	17,70%	117,6	42,2
Neplachovice	950	17,60%	19,10%	108,4	41,2
Sosnová	404	14,40%	16,60%	115,5	41,3
Stěbořice	1 480	18,20%	17,50%	95,9	40,1
Velké Heraltice	1 628	16,90%	20,30%	120,4	41,7
Úvalno	977	13,90%	19,20%	138,2	42,9
Venkovská oblast ORP	35 607	16,70%	18,10%	107,9	41,5

Zdroj: Demografické údaje za vybraná města Moravskoslezského kraje

Poznámka: Podíl 0-14 (%) vyjadřuje podíl obyvatel ve věku 0-14 let, podíl 65+ podíl obyvatel starších 65 let. Index stáří je definován jako počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0-14 let.

Podobně jako venkovská oblast SO ORP Opava i Mikroregion Opavsko severozápad výrazně snižuje věkový průměr celého kraje. Největší rozdíl je patrný v případě indexu stáří, který je pro mikroregion 111,9 oproti 128,9 v celém kraji. Nejvyšší hodnotu indexu stáří ve sledovaném území najdeme ve městě Opava (138,9), nejnižší pak v obci Hlavnice (76,7), která je také jediným sídlem v mikroregionu, kde průměrný věk obyvatelstva nepřekročil hranici 40 let (38,6).

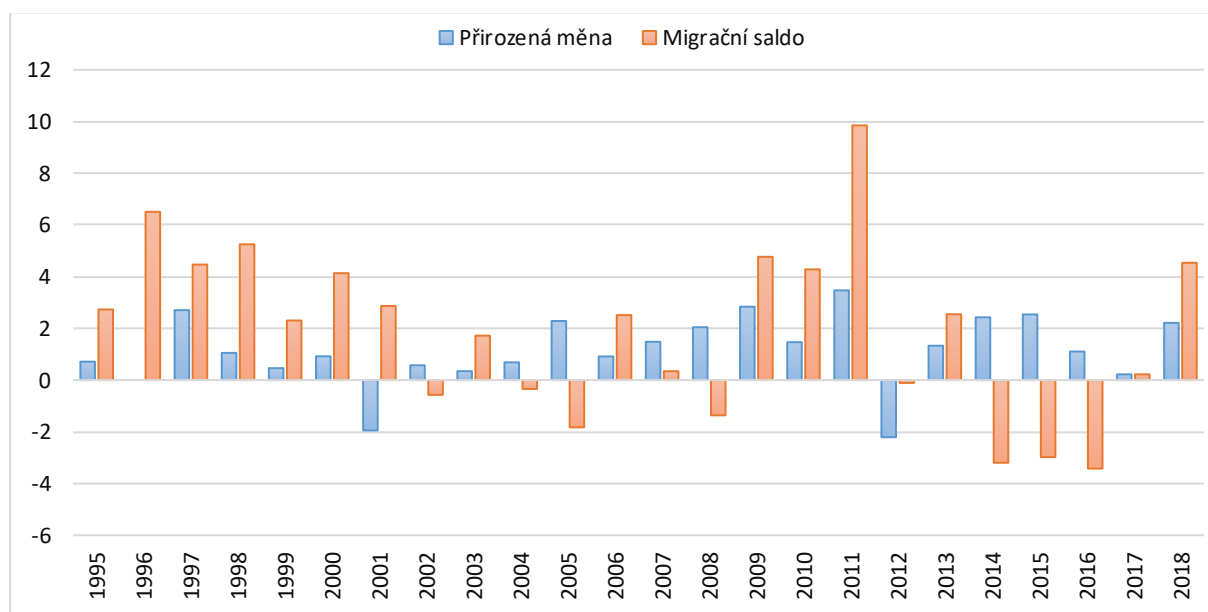
Graf 1 Vývoj počtu obyvatel – srovnání mikroregionu, venkovské oblasti, Opavy, Hradce nad Moravicí a Háj ve Slezsku

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR.

Z hlediska vývoje počtu obyvatel si celý mikroregion drží mírně rostoucí tendenci, což je v kontrastu například s městem Opava, kterému naopak za posledních více než 20 let ubylo přes 5 tisíc obyvatel. Trend stěhování obyvatel z větších měst do menších sídel v zázemí potvrzuje i skutečnost, že za posledních deset let prodělaly největší nárůst počtu obyvatel obce Neplachovice (8 %) a Stěbořice (7 %), které obě s Opavou přímo sousedí. Třetí nejvyšší procentuální nárůst počtu obyvatel v mikroregionu prodělalo Úvalno (7 %), kde je rovněž patrný vliv sousedního Krnova.

Graf 2 Přirozená měna a migrační saldo v mikroregionu, na tis. obyvatel.

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR.

Na 100 obyvatel ve věku 0-14 let nyní v mikroregionu připadá v průměru téměř 112 lidí v seniorském věku, což představuje 36% nárůst za posledních deset let. Ve srovnání s celým ORP Opava je však

situace mikroregionu stále o poznání lepší. V ORP Opava totiž momentálně připadá na 100 obyvatel ve věku 0-14 téměř 127 obyvatel ve věku nad 65 let.

Tabulka 6 Průměrný věk v mikroregionu, ORP Opava a jeho venkovské oblasti 2011 - 2018

Průměrný věk	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Mikroregion	39,5	39,7	40,0	40,3	40,7	41,1	41,3	41,3
Venkov	39,9	40,2	40,4	39,4	40,9	41,2	41,4	41,5
ORP Opava	40,8	41,1	41,3	41,6	41,8	42,1	42,4	42,6

Zdroj: ČSÚ – Demografické údaje

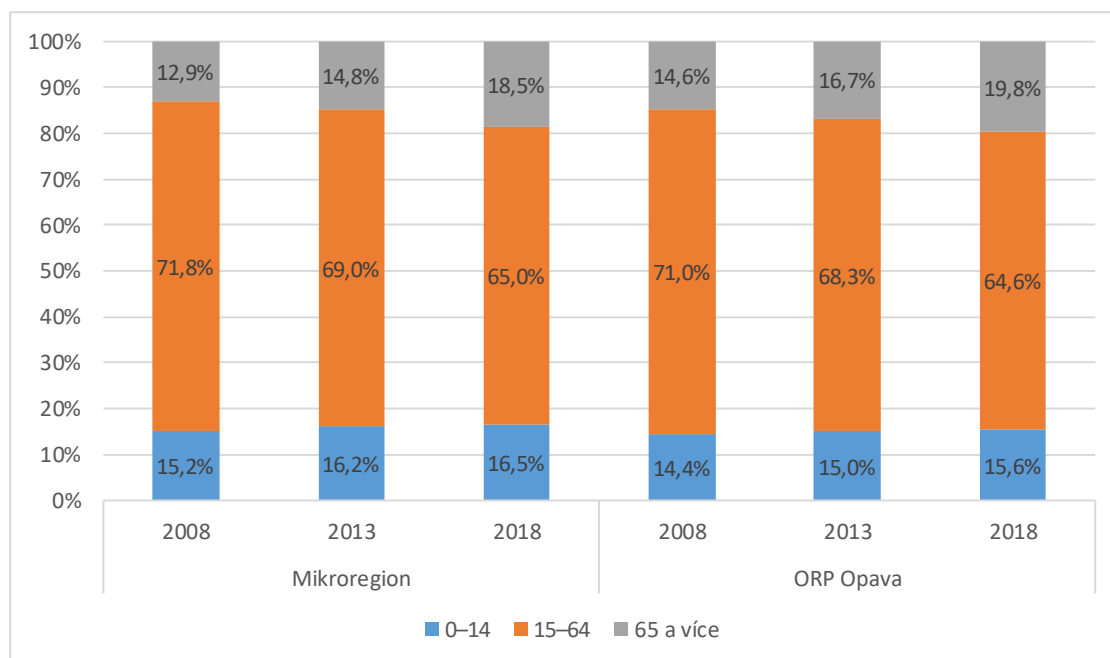
Tabulka 7 Index stáří v mikroregionu, ORP Opava a jeho venkovské oblasti 2011 - 2018

Index stáří	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Mikroregion	84,6	86,7	91,4	95,0	100,5	106,6	108,7	111,9
Venkov	93,4	95,7	98,2	95,7	99,4	102,4	105,1	107,9
ORP Opava	104,5	107,8	111,2	113,6	116,9	120,2	124,0	126,8

Zdroj: ČSÚ – Demografické údaje

Z výše přiložených tabulek je patrné, že situace ve zbývajících venkovské části ORP Opava je podobná té v Mikroregionu Opavsko severozápad. Průměrný věk obyvatel (41,5) se příliš neliší, což platí i o indexu stáří (107,9). Nicméně i zde došlo k výrazně nižší změně ve stárnutí populace (14 %), než jak tomu bylo ve zkoumaném mikroregionu.

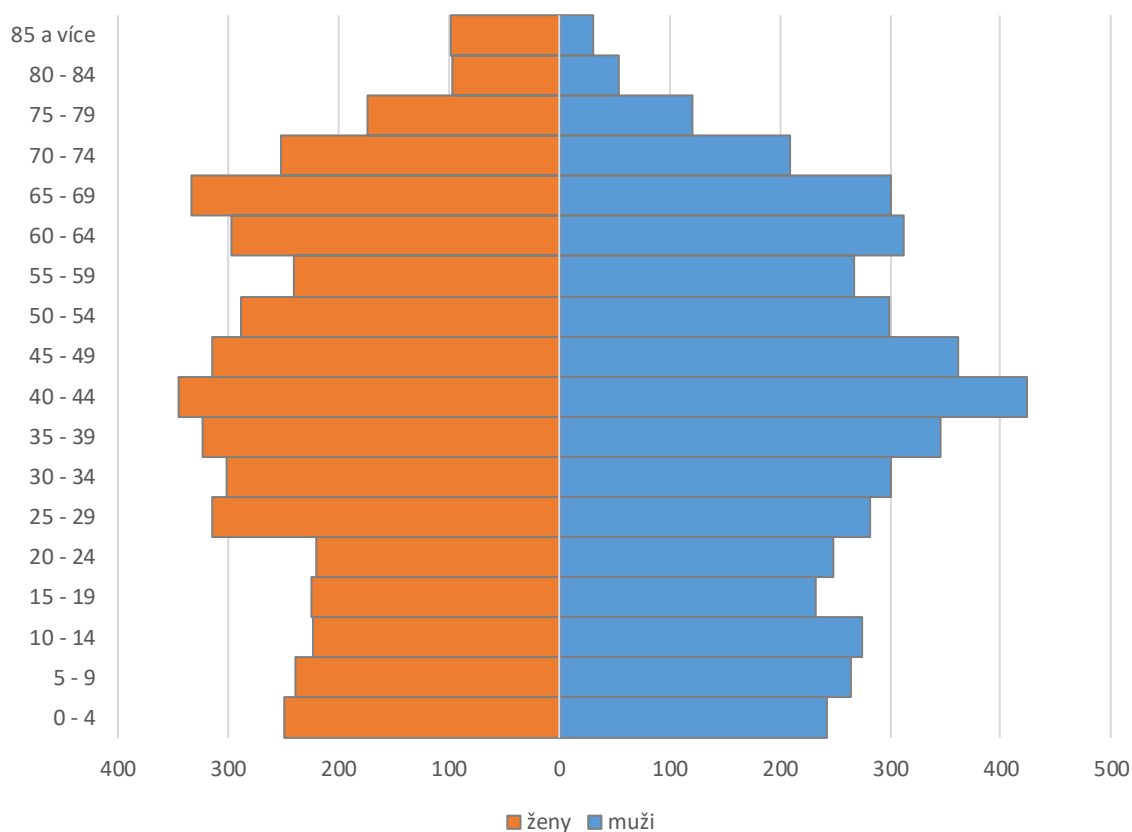
Graf 3 Věková struktura v mikroregionu a ORP Opava

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Stárnutí obyvatelstva v mikroregionu dokládá nejen dlouhodobě se zvyšující průměrný věk obyvatelstva a výrazně rostoucí index stáří, který vyjadřuje poměr počtu osob starších 65 let a osob do 15 let věku, ale je vidět i na grafu věkové struktury v mikroregionu a ORP Opava. I zde vidíme, že populace mikroregionu stárne v posledních letech rychleji než ta v celém ORP. Na druhou stranu zde dobře vidíme, že celé ORP je na tom z tohoto hlediska stále hůře.

Graf 4 Věková struktura v Mikroregionu Opavsko severozápad dle pětiletých věkových skupin 2019

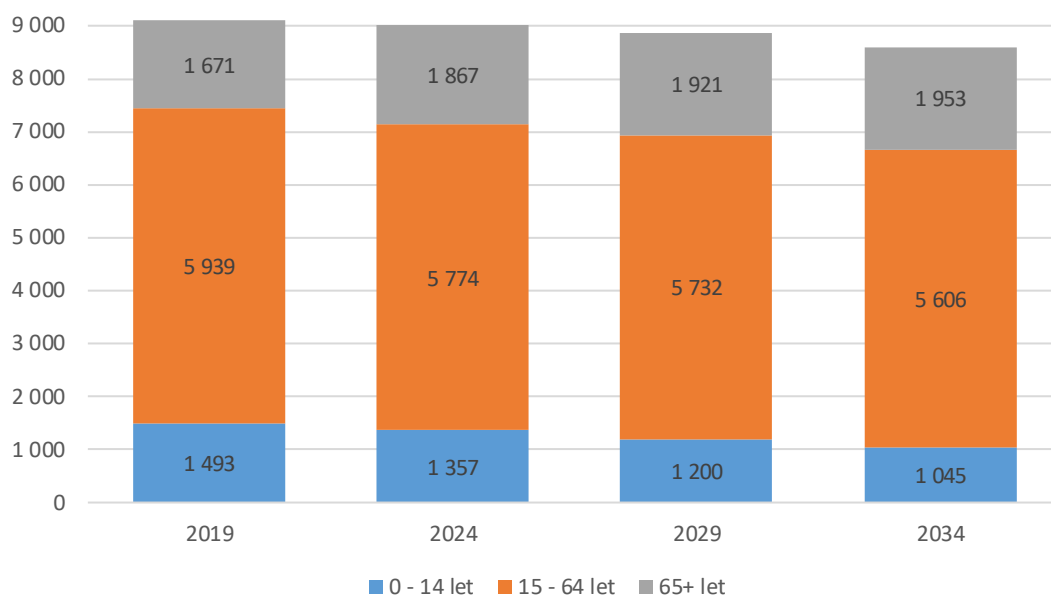
Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Z grafu (Graf 4) je zase patrné, že z hlediska složení obyvatelstva čekají mikroregion podobné výzvy, jako v případě celé České republiky. Současné silné ročníky, které nedávno odešly nebo odejdou do důchodu (60-69), za zhruba dvě desítky let napodobí současní čtyřicátníci. Z pohledu na graf je patrné, že další generace již početně tak silné nejsou a (nejen) mikroregion má před sebou složitý úkol z hlediska zajištění sociálních služeb a v širším smyslu zajištění kvality života starých obyvatel.

Vývoj populace ve výhledu do roku 2034

Projekce vývoje obyvatelstva v Moravskoslezském kraji do roku 2050 předpokládá postupný pokles celkového počtu obyvatel v kraji, který se bude po roce 2030 ještě zrychlovat. Lze předpokládat, že celkový úbytek obyvatelstva zasáhne také Mikroregion Opavsko severozápad, ale vzhledem ke kladnému migračnímu saldu to bude v menší míře. Negativní trend se nevyhne ani tomuto území. V celém Moravskoslezském kraji už začíná (od roku 2018) klesat zastoupení dětské složky obyvatel (0 - 4 let). Do roku 2030 by na celém území kraje mělo žít zhruba o 30 tisíc obyvatel ve věku do 14 let, než kolik jich bylo v roce 2015. Obdobná situace by měla nastat i u produktivní složky obyvatelstva (15 – 64 let), kde by za těchto 15 let mělo dojít ke snížení zhruba o 15 %. Významný nárůst (30 %) naopak zaznamená počet obyvatel starších 65 let. Celý Moravskoslezský kraj tak čekají dva zásadní populační trendy – stárnutí populace, které bude postupně nabývat na intenzitě a také pokles celkového počtu obyvatel (zejména v produktivním věku). Tento trend může v Mikroregionu Opavsko severozápad zmírňovat kladné migrační saldo, které ukazuje, že v posledních letech se do mikroregionu více lidí stěhovalo, než z něj odcházelo.

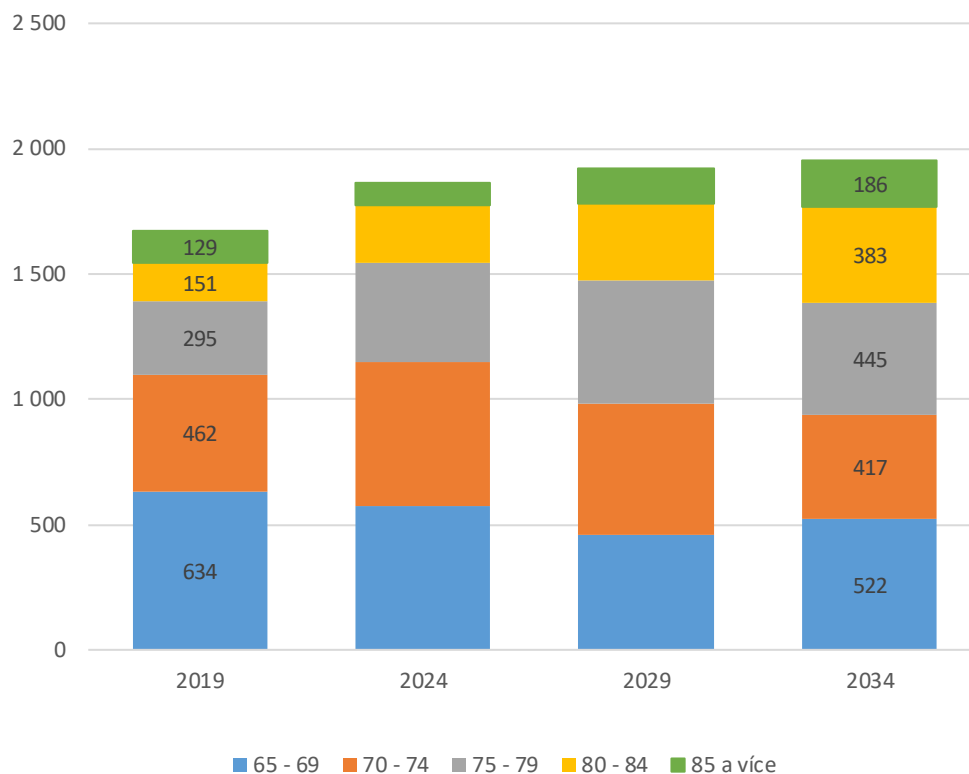
Graf 5 **Odhad vývoje počtu obyvatel v Mikroregionu Opavsko severozápad do roku 2034**

Zdroj: Vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (úmrtnostní tabulky pro okres Opava; struktura počtu obyvatel – Veřejná databáze ČSÚ)

Dle populační prognózy vypracované pro Mikroregion Opavsko severozápad s využitím demografických parametrů (specifická úmrtnost, porodnost) za okres Opava jsou patrné podobné tendence jako v případě celého Moravskoslezského kraje. Očekáváme zde postupné stárnutí populace, zvyšování podílu i absolutního počtu obyvatel ve věku nad 65 let, naopak pokles počtu i podílu lidí v produktivním věku i mladých obyvatel do 14 let. Současně bude dle dostupných dat v období příštích 15 let docházet k úbytku populace v mikroregionu zhruba o 6 %, v absolutním vyjádření pak přibližně o 500 obyvatel. Jelikož je značně obtížné a nejisté zakomponovat do populační prognózy i migraci (kterou v současnosti mikroregion obyvatelstvo získává), je možné, že populační ztráta nebude tak výrazná. To, že pokles počtu obyvatel nastane, je však nevyhnutelné.

Graf 6 Demografická prognóza pro Mikroregion Opavsko severozápad do roku 2034 pro věkové skupiny nad 65 let

Zdroj: Vlastní výpočty na základě dat ČSÚ (úmrtnostní tabulky pro okres Opava; struktura počtu obyvatel – Veřejná databáze ČSÚ)

Největší změny lze v Mikroregionu Opavsko severozápad v příštích 14 letech očekávat u populace obyvatel ve skupinách věku nad 65 let. Zejména kvůli prodlužujícímu se věku dožití a tomu, že se do vyššího věku dostávají populačně silnější ročníky, bude docházet k rychlému nárůstu počtu obyvatel ve věku nad 75 let. V případě věkové skupiny 75–79 let se v příštích 14 letech očekává nárůst zhruba o polovinu jejího současného stavu (z 295 na 445). U obyvatel nad 80 let je tento nárůst předpokládán ještě mnohem výraznější. Ze současného stavu 151 obyvatel by jich v regionu mělo za 14 let žít kolem 380, což představuje nárůst cca 150 %.

Tyto změny s sebou samozřejmě přinesou i zvýšené nároky na zdravotní, sociální a pečovatelské služby a na další, a to i sociální/institucionální infrastrukturu, protože lidé v tomto věku zpravidla již často potřebují speciální péči a služby. Poroste význam a potřeba terénních sociálních a pečovatelských služeb, a také nutnost větší rodinné sounáležitosti a péče o seniory v jejich domovském rodinném prostředí.

Hlavní zjištění:

- *Z hlediska vývoje počtu obyvatel si celý mikroregion drží mírně rostoucí tendenci, což je v kontrastu například s městem Opava, kterému naopak za posledních více než 20 let ubylo přes 5 tisíc obyvatel. Potvrzuje to tak trend během sledované doby, kdy se obyvatelstvo stěhovalo do zázemí velkých měst.*
- *Podobně jako venkovská oblast SO ORP Opava i Mikroregion Opavsko severozápad výrazně snižuje věkový průměr celého kraje. Největší rozdíl je patrný v případě indexu stárí, který je pro mikroregion 111,9 oproti 128,9 v celém kraje.*
- *Na 100 obyvatel ve věku 0-14 let nyní v mikroregionu připadá v průměru téměř 112 lidí v seniorském věku (65+ let), což představuje 36% nárůst za posledních deset let. Ve srovnání s celým ORP Opava je však situace mikroregionu stále o poznání lepší (téměř 127 lidí v seniorském věku na 100 obyvatel do 14 let).*
- *Projekce vývoje obyvatelstva v Moravskoslezském kraji do roku 2050 předpokládá postupný pokles celkového počtu obyvatel v kraji, který se bude po roce 2030 ještě zrychlovat. Lze předpokládat, že celkový úbytek obyvatelstva zasáhne také Mikroregion Opavsko severozápad, ale vzhledem ke kladnému migračnímu saldu to bude pravděpodobně v menší míře.*

4. Ekonomika

V této kapitole bude analyzována ekonomická struktura Mikroregionu Opavsko severozápad s důrazem na nejvýznamnější hospodářská odvětví. Pozornost bude věnována i nejvýznamnějším podnikům v mikroregionu jejich charakteristikám a vývoji, jelikož hospodářství představuje významnou součást mikroregionu a provazuje ho na globální ekonomiku a poskytuje velký počet pracovních míst místním obyvatelům.

Klíčové otázky:

- *Jaká je specializace místní ekonomiky a která odvětví jsou nejvýznamnější z pohledu tvorby pracovních míst a ekonomického růstu mikroregionu?*
- *Kdo jsou nejvýznamnější zaměstnavatelé v mikroregionu?*
- *Jaký je relativní příspěvek obcí z hlediska zaměstnanosti pro region?*

Tabulka 8 Struktura podnikatelského segmentu v Mikroregionu Opavsko severozápad dle velikosti firem, 2018

Kategorie počtu zaměstnanců	Počet subjektů	Zaměstnanost	Výkony (mil.)
100+ zaměstnanců	2	313	1721
50-99 zaměstnanců	6	374	647
10-49 zaměstnanců	15	376	934
1-9 zaměstnanců	26	100	114
Celkem	49	1163	3416

Zdroj: Vlastní výpočty na základě dat justice.cz a vlastního šetření.

Pozn.: Data jsou za rok 2017, uvedeny pouze firmy, u kterých byl uveden počet zaměstnanců

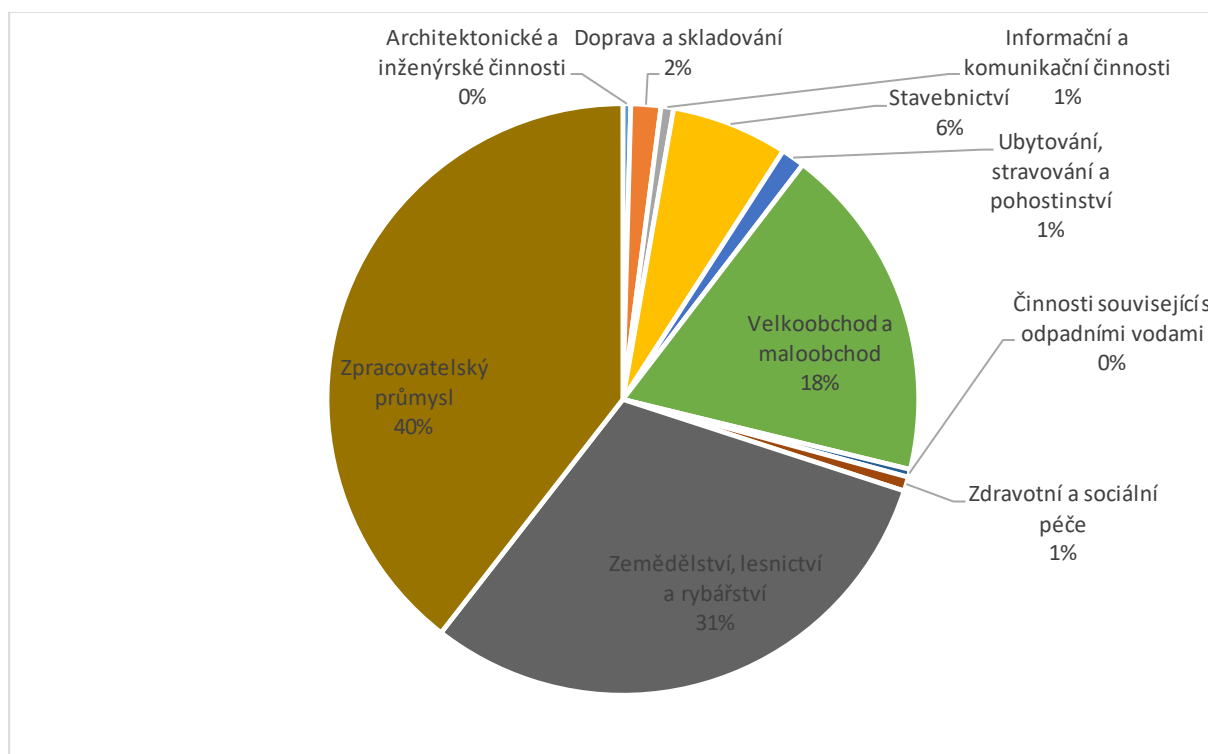
Struktura firemního segmentu je v Mikroregionu Opavsko severozápad složena především z malých a středních podniků – těch, které uvedly alespoň jednoho zaměstnance, je v mikroregionu 49 a dohromady zaměstnávají téměř 1200 pracovníků. Ve sledovaném území se nenachází žádná velká firma nad 250 zaměstnanců, nicméně jsou zde zastoupeny dva podniky, které zaměstnávají přes 100 pracovníků. Největším zaměstnavatelem je firma Den Braven Czech and Slovak a.s. se sídlem v Úvalně zabývající se velkoobchodem s chemickými výrobky. Firma zaměstnávala ke konci roku 2018 téměř 200 zaměstnanců a v současné době probíhá rozšiřování závodu. Druhým největším zaměstnavatelem v mikroregionu je Zemědělské družstvo Hraničář Loděnice, které zaměstnává zhruba 120 pracovníků.

Z celkového počtu sledovaných podniků (49) vytváří osm největších z nich (50 a více zaměstnanců) celkem zhruba 700 pracovních míst, což představuje tři pětiny všech pracovních míst v Mikroregionu Opavsko severozápad. V případě výkonů těchto největších firem je jejich podíl ještě výraznější (70 %), přičemž dva největší podniky (z hlediska zaměstnanosti) se na celkových výkonech podílejí zhruba 50 procenty.

Mezi největší podniky se sídlem v Mikroregionu Opavsko severozápad patří:

- Den Braven Czech and Slovak a.s. (Úvalno – Velkoobchod s chemickými výrobky)
- Zemědělské družstvo Hraničář Loděnice (Holasovice)
- Segezha Packaging s.r.o. (Úvalno – výroba papírových pytlů a obalových materiálů)
- FMT spol. s.r.o. (Neplachovice – výrobce oken a dveří)
- Výrobní a obchodní družstvo Stěbořice
- ReSpol s.r.o. (Hlavnice – údržba elektrických zařízení)
- Zemědělské a obchodní družstvo Hlavnice

Graf 7 **Struktura zaměstnanosti v celém mikroregionu (NACE1)**

Zdroj: Albertina – databáze firem, vlastní šetření a úpravy.

Ze statistiky ekonomických subjektů na území Mikroregionu Opavsko severozápad, které uvádějí minimálně jednoho zaměstnance, vyplývá, že nejvýznamnějším oborem v ekonomice mikroregionu je zpracovatelský průmysl, který tvoří téměř dvě pětiny všech pracovních míst (39,5 %) a podniká v něm 18 z celkových 49 firem. Z hlediska výkonů je zpracovatelský průmysl až na druhém místě (33,5 %) za velkoobchodem a maloobchodem, který se na celkovém objemu podílí téměř polovinou (46,9 %), a kterému se věnuje pouze pět subjektů. Z velké části jde navíc o výkony jediného podniku.

Tabulka 9 Podnikatelské subjekty na území Mikroregionu s 1 a více zaměstnanci dle odvětví NACE, 2018

Odvětví NACE-1	Ekonomické subjekty		Zaměstnanost		Výkony	
	Počet	Podíl (%)	Počet	Podíl (%)	Mil. Kč	Podíl (%)
Architektonické a inženýrské činnosti	1	2,0 %	5	0,4 %	6	0,2 %
Doprava a skladování	1	2,0 %	19	1,6 %	.*	.
Informační a komunikační činnosti	1	2,0 %	8	0,7 %	.	.
Stavebnictví	5	10,2 %	74	6,4 %	43	1,3 %
Ubytování, stravování a pohostinství	4	8,2 %	15	1,3 %	16	0,5 %
Velkoobchod a maloobchod	5	10,2 %	214	18,4 %	1605	46,9 %
Činnosti související s odpadními vodami	1	2,0 %	5	0,4 %	23	0,7 %
Zdravotní a sociální péče	2	4,1 %	9	0,8 %	11	0,3 %
Zemědělství, lesnictví a rybářství	11	22,4 %	355	30,5 %	569	16,6 %
Zpracovatelský průmysl	18	36,7 %	459	39,5 %	1147	33,5 %
Celkem	49		1163		3420	

Zdroj: Albertina – databáze firem, vlastní šetření a úpravy.

*Pozn.: tečka v buňce tabulky znamená, že data nejsou k dispozici

Třetím nejvýznamnějším (pokud jde o výkony) odvětvím je Zemědělství, lesnictví a rybářství (16,6 %), které ovšem zaměstnává druhý nejvyšší podíl pracovníků v mikroregionu (30,5 %) a věnuje se mu rovněž druhý nejvyšší počet subjektů (11). Důkazem významu tohoto odvětví v Mikroregionu Opavsko severozápad je i skutečnost, že poměr zaměstnanosti v něm je zde přibližně desetkrát vyšší než na území celé České republiky, což vzhledem k venkovskému charakteru území není výjimečné.

Tabulka 10 Struktura firem ve zpracovatelském průmyslu v Mikroregionu Opavsko severozápad, 2018

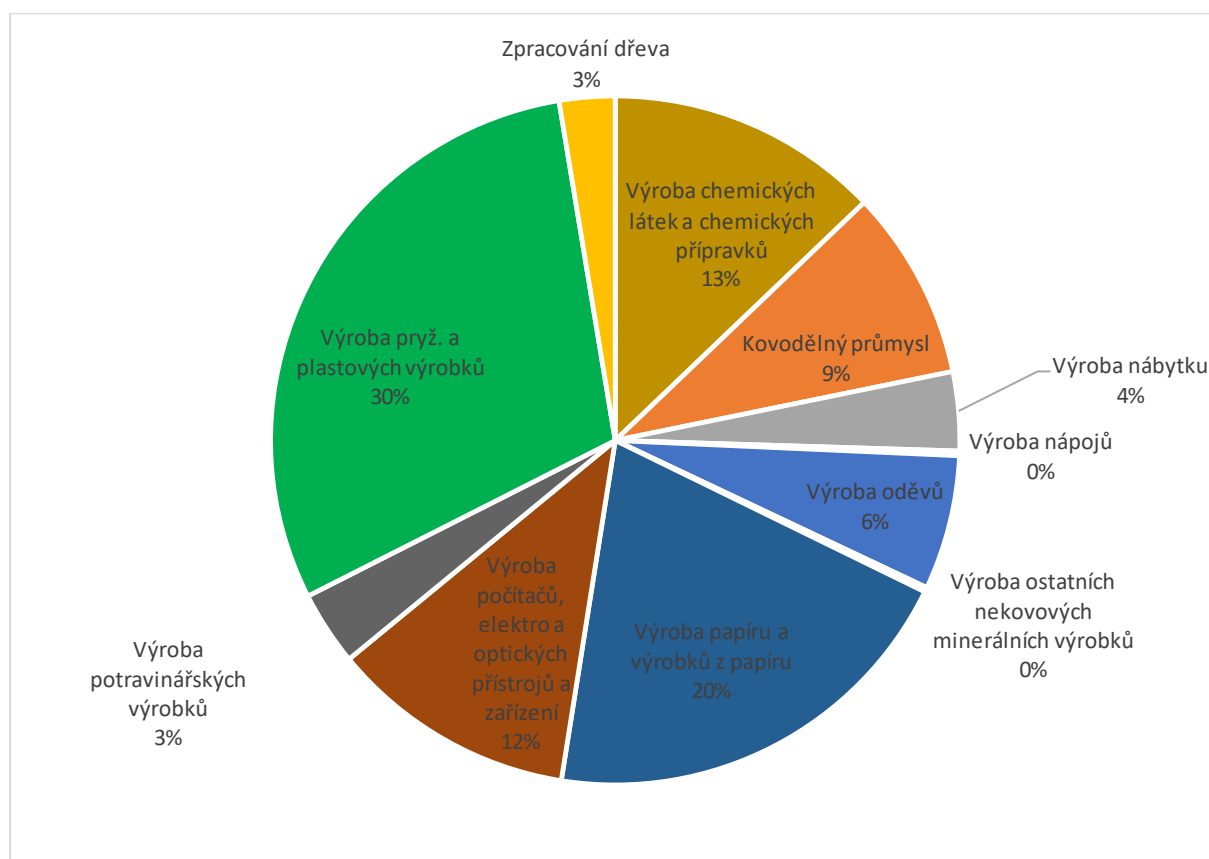
Odvětví NACE-2	Ekonomické subjekty		Zaměstnanost		Výkony	
	Počet	Podíl (%)	Počet	Podíl (%)	Mil. Kč	Podíl (%)
Výroba chemických látek a chemických přípravků	2	11,1 %	59	12,9 %	115	10,0 %
Kovodělný průmysl	2	11,1 %	41	8,9 %	50	4,4 %
Výroba nábytku	1	5,6 %	17	3,7 %	77	6,7 %
Výroba nápojů	1	5,6 %	1	0,2 %	0,5	0,0 %
Výroba oděvů	2	11,1 %	29	6,3 %	25	2,2 %
Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	1	5,6 %	1	0,2 %		0,0 %
Výroba papíru a výrobků z papíru	1	5,6 %	93	20,3 %	278	24,2 %
Výroba počítačů, elektro a optických přístrojů a zařízení	2	11,1 %	53	11,5 %	97	8,5 %
Výroba potravinářských výrobků	1	5,6 %	16	3,5 %	26	2,3 %
Výroba pryže. A plastových výrobků	3	16,7 %	137	29,8 %	465	40,6 %
Zpracování dřeva	2	11,1 %	12	2,6 %	13	1,1 %
Celkem	18		459		1147	

Zdroj: Albertina – databáze firem, vlastní šetření a úpravy.

Zpracovatelský průmysl, který představuje dle zaměstnanosti klíčové odvětví mikroregionu (dle výkonů druhé nejdůležitější), má různorodou povahu. Klíčovými odvětvími jsou výroba pryžových a plastových výrobků a výroba papíru a výrobků z papíru, které zaměstnávají téměř třicet (29,8) resp. 20,3 procent všech pracovníků ve zpracovatelském průmyslu. Z hlediska objemu výkonů je pak postavení odvětví výroby pryžových a plastových výrobků s přehledem nejvýznamnějším (40,6 %). Sem patří například i jeden z největších zaměstnavatelů v mikroregionu FMT spol. s.r.o. se sídlem v Neplachovicích. Jedinou firmou zabývající se odvětvím výroba papírů a výrobků z papíru je Segezha Packaging s.r.o. se sídlem v Úvalně, která je zároveň i třetím největším zaměstnavatelem v Mikroregionu Opavsko severozápad.

Z hlediska zaměstnanosti jsou pak významná i odvětví výroby chemických látek a přípravků – AgroBio Opava se sídlem v Brumovicích a výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení (11,5 %) – firma Elok-Opava s.r.o.

Graf 8 **Struktura firem ve zpracovatelském průmyslu v Mikroregionu Opavsko severozápad, 2018**

Zdroj: Albertina – databáze firem, vlastní šetření a úpravy.

V tabulce (Tabulka 11) o zaměstnanosti v obcích vidíme, kolik pracovních míst nabízely, resp. bylo obsazeno na konci roku 2017. Přepočtem na obyvatele v produktivním věku (15-64) pak dojdeme k míře soběstačnosti dané obce na trhu práce, resp. relativnímu příspěvku pro region. Nejlépe v tomto ohledu dopadla obec Úvalno, kde pracovalo 423 osob, přičemž v ní žilo 660 obyvatel v produktivním věku. Dobrého výsledku dosáhla i obec Hlavnice s 56 % (232 zaměstnanců a 429 obyvatel mezi 15-64 lety). Relativní příspěvek pro region, je u všech obcí i celého mikroregionu záporný, ale v této velikostní kategorii sídel se nejedná o nikterak překvapivý výsledek.

Tabulka 11 Zaměstnanost v obcích 12/2017

	Nezam % (12/2017)	Počet zaměstnanců (12/2017)	Obyvatelé 15-64 (12/2017)	Počet dětí a žáků (9/2017)	Zaměstnanci - obyvatelé	Sobestačnost obce na trhu práce (zam./obyv.)	Relativní příspěvek pro region
Bratříkovice	3,9 %	3	102	0	-99	3 %	-97 %
Brumovice	3,5 %	250	1 004	128	-754	25 %	-75 %
Hlavnice	3,0 %	239	429	63	-190	56 %	-44 %
Holasovice	3,5 %	232	933	66	-701	25 %	-75 %
Neplachovice	2,9 %	246	597	272	-351	41 %	-59 %
Sosnová	3,2 %	36	285	0	-249	13 %	-87 %
Stěbořice	2,0 %	197	951	266	-754	21 %	-79 %
Úvalno	4,3 %	423	660	69	-237	64 %	-36 %
Velké Heraltice	4,7 %	313	1 023	215	-710	31 %	-69 %

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, 2018; vlastní výpočty

Hlavní zjištění:

- *Firemní segment je v Mikroregionu Opavsko severozápad složen především z malých a středních podniků – těch, které uvedly alespoň jednoho zaměstnance, je v mikroregionu 49 a dohromady zaměstnávají téměř 1 200 pracovníků. Ve sledovaném území se nenachází žádná velká firma nad 250 zaměstnanců. Dva největší zaměstnavatelé v mikroregionu mají přes 100 pracovníků.*
- *Osm největších podniků (ze 49) vytváří v regionu celkem zhruba 700 pracovních míst, což představuje tři pětiny všech pracovních míst v Mikroregionu Opavsko severozápad, a podílejí se na 70 % výkonů všech místních firem. Dva největší podniky (z hlediska zaměstnanosti) se na celkových výkonech podílejí zhruba 50 procenty.*
- *Nejvýznamnějším oborem v ekonomice mikroregionu je zpracovatelský průmysl, který tvoří téměř dvě pětiny všech pracovních míst (39,5 %) a podniká v něm 18 z celkových 49 firem. Z hlediska výkonů je zpracovatelský průmysl až na druhém místě (33,5 %) za velkoobchodem a maloobchodem, který se na celkovém objemu podílí téměř polovinou (46,9 %).*
- *Významným odvětvím je také Zemědělství, lesnictví a rybářství, které zaměstnává druhý nejvyšší počet pracovníků v mikroregionu (30,5 %) a věnuje se mu rovněž druhý nejvyšší počet subjektů (11).*

5. Trh práce

Následující kapitola analyzuje celkovou situaci na trhu práce v Mikroregionu Opavsko severozápad se zaměřením na základní charakteristiky a struktury uchazečů o zaměstnání hlášených na úřadu práce a volná pracovní místa. V analýze jsou využita podrobná data poskytnutá přímo Úřadem práce ČR. Situace v mikroregionu je porovnána s vývojem ve venkovské oblasti ORP Opava, nadřazených územních celcích a v celém Česku, pokud jsou k tomu dostupné údaje. Kvůli výpadkům v databázích Úřadu práce ČR souvisejících s přechodem na nové informační systémy nejsou dostupná podrobná data za jednotlivé obce, a tudíž ani za celý mikroregion v letech 2012 a 2013. Analýza situace na trhu práce hledá odpovědi na následující otázky:

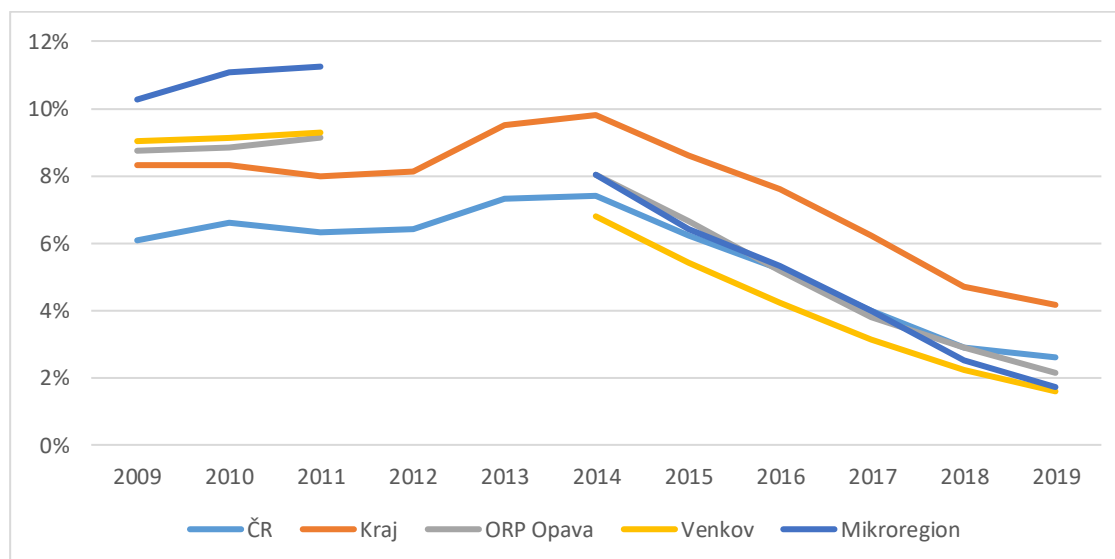
Klíčové otázky

- Jak se vyvíjí trh práce v mikroregionu?
- Existují nějaké faktory v území, které výrazněji ovlivnily trh práce v mikroregionu?
- Které skupiny obyvatel jsou nejvíce ohrožené nezaměstnaností?
- Jak se změnil počet a struktura pracovních míst nabízených Úřadem práce ČR?

Trh práce vykazuje cyklický vývoj, který v podstatě odpovídá vývoji ekonomiky. Růst míry nezaměstnanosti od roku 2009 vlivem ekonomické krize trval až do roku 2013. Vzhledem k přechodu Úřadu práce ČR na nové databáze nejsou pro menší sídelní celky dostupná data za roky 2012 a 2013, což se ve sledovaných případech týká jak dat za mikroregion, venkovskou oblast ORP Opava, tak i celé ORP Opava. Protože však v jiných letech tyto křivky kopírují trend krajské a celorepublikové, dá se předpokládat, že se situace výrazněji nelišila.

Výraznější klesající trend je v ČR opět viditelný od roku 2014, kdy došlo k akceleraci ekonomického růstu. Moravskoslezský kraj, ORP Opava i jeho venkovská oblast a také Mikroregion Opavsko severozápad kopírují po celé sledované období tento vývoj, s tím rozdílem, že hodnoty míry nezaměstnanosti se od roku 2014 nepohybují tak výrazně nad průměrem Česka jako je tomu v případě celého kraje.

Graf 9 Podíl nezaměstnaných osob v mikroregionu, nadřazených a dalších srovnávaných celcích (2009-2019)

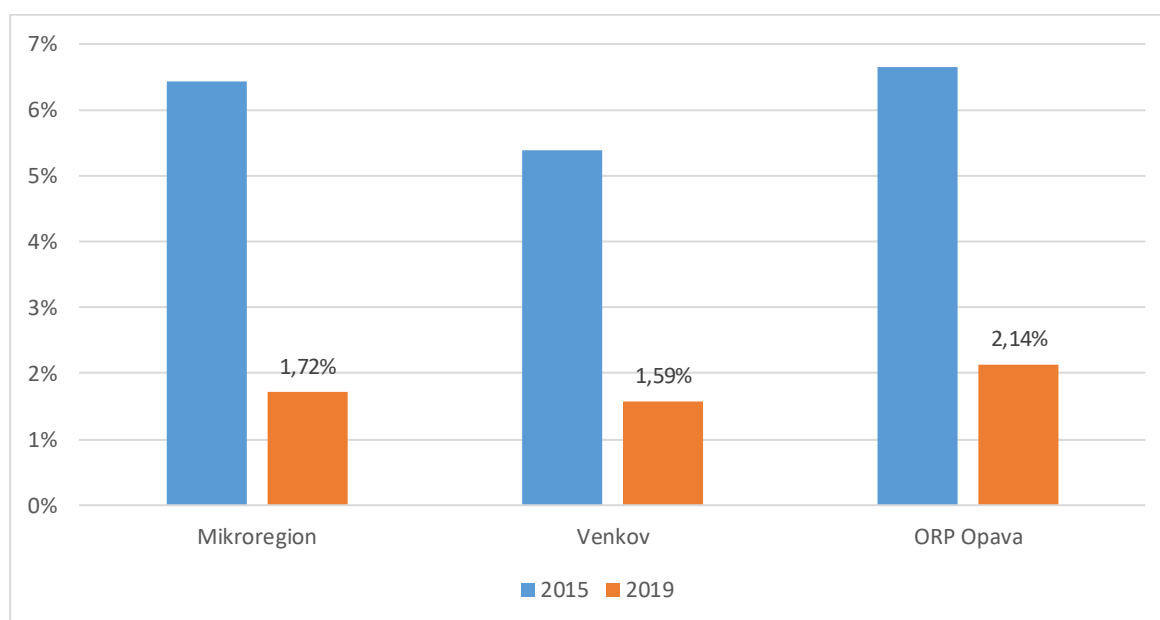

Zdroj: Integrovaný portál MPSV

Poznámka: Data za města a obce za rok 2012 a 2013 nejsou dostupná z důvodu přechodu na nové databáze Úřadu práce ČR. Údaje jsou vždy k 30. 6. daného roku.

V posledních dvou sledovaných letech (2018, 2019) se pak dokonce hodnoty míry nezaměstnanosti pro ORP Opava, jeho venkovskou část i sledovaný mikroregion dostaly pod průměr celé České republiky. Venkovská oblast ORP Opava pak dosahovala podprůměrných hodnot po celé období, kdy míra nezaměstnanosti klesala, tedy od roku 2014. V posledním sledovaném roce se těmto hodnotám výrazně přiblížil i Mikroregion Opavsko severozápad, kde míra nezaměstnanosti v červnu 2019 dosáhla hodnoty 1,72 %. V případě kraje se tomu tak nestalo, neboť celý Moravskoslezský kraj patří k regionům s trvale nadprůměrnou mírou nezaměstnanosti.

Graf 10 Porovnání podílu nezaměstnaných osob v mikroregionu a dalších srovnávaných celcích v letech 2015 a 2019

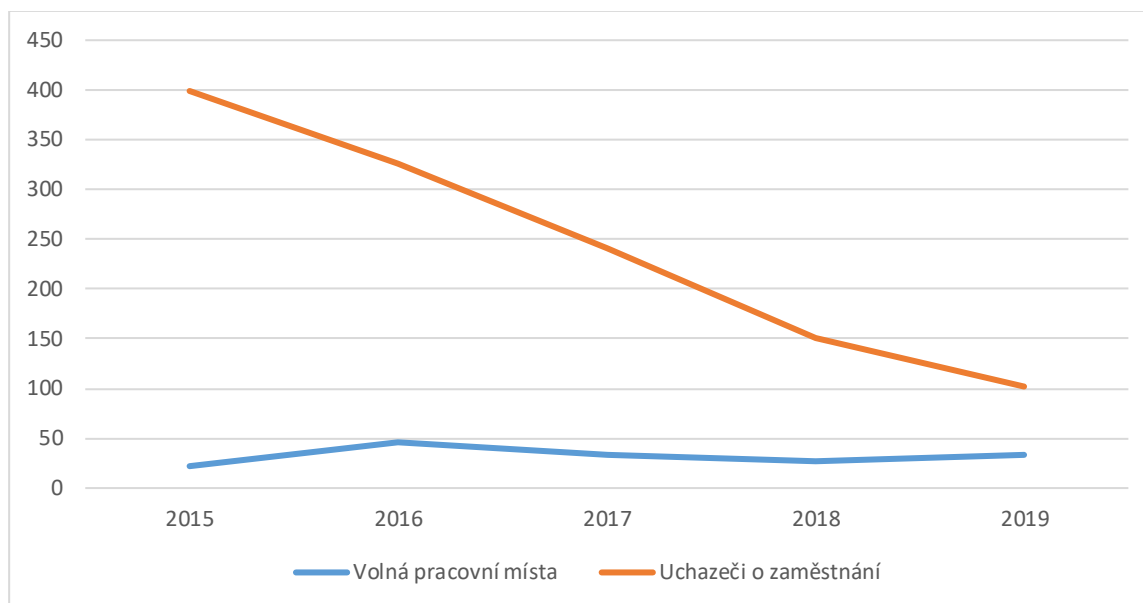
Zdroj: Integrovaný portál MPSV

Poznámka: Údaje jsou vždy k 30. 6. daného roku.

Výrazný pokles podílu nezaměstnaných osob ve všech srovnávaných celcích od roku 2015 pak potvrzuje i graf (Graf 10 Porovnání podílu nezaměstnaných osob v mikroregionu a dalších srovnávaných celcích v letech 2015 a 2019), kde vidíme rozdíl mezi stavem v červnu 2015 a 2019. V případě Mikroregionu Opavsko severozápad došlo k poklesu podílu nezaměstnaných osob z hodnoty 6,43 % na 1,72 %, tedy o 4,71 procentního bodu. Jednalo se o nejvyšší pokles ze všech tří sledovaných územních celků, byť hodnota podílu nezaměstnanosti ve stanovené zbývající venkovské oblasti ORP Opava dosahuje ještě nižších hodnot (1,59 %).

Z níže přiloženého grafu (Graf 11) je ovšem patrné, že pro Mikroregion Opavsko severozápad stále neplatí současná typická situace ze zázemí velkých měst v České republice, kdy je k dispozici více volných pracovních míst, než kolik na ně připadá uchazečů o zaměstnání. Tento rozdíl se však stále výrazně snižuje, a jestliže v roce 2015 činil 377, v tomto roce to bylo k 30. červnu jen 68. V mikroregionu tedy došlo k přibližně 82% snížení tohoto rozdílu, přičemž v celém ORP Opava to bylo dokonce zhruba 97 %. V roce 2015 totiž na tomto území bylo bez zaměstnání 4 578 obyvatel a volných míst bylo 899. V posledním sledovaném období se pak počet obyvatel bez zaměstnání snížil na 1 400, zatímco počet volných pracovních míst narostl na 1 400. Tuto situaci, kdy je stále ještě více uchazečů o zaměstnání než volných pracovních pozic, pak potvrzuje i zhruba 86 % pokles ve venkovské oblasti ORP Opava.

Graf 11 Volná pracovní místa a uchazeči o zaměstnání v mikroregionu (2015 – 2019)

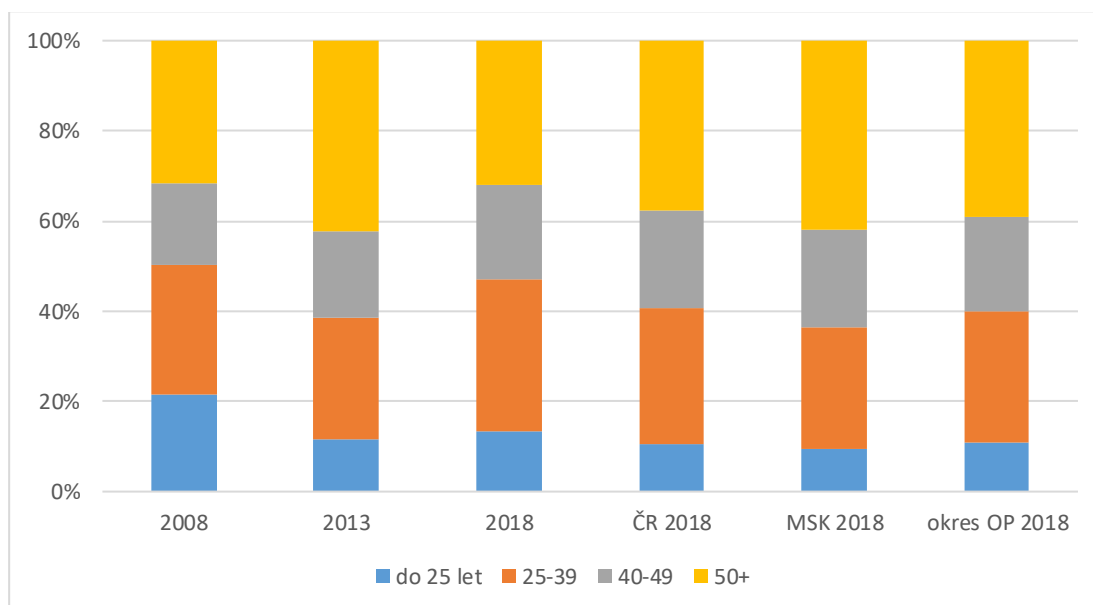

Zdroj: Integrovaný portál MPSV

Poznámka: Údaje jsou vždy k 30. 6. daného roku.

Struktura uchazečů o zaměstnání

Graf 12 Struktura uchazečů o zaměstnání v Mikroregionu Opavsko severozápad dle věkových skupin

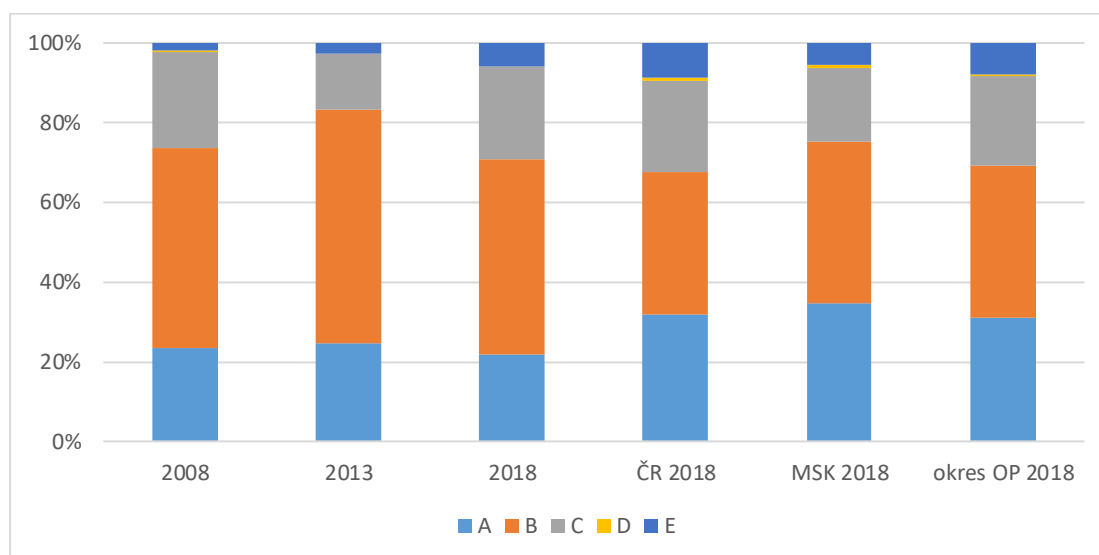
Zdroj: Individuální data Úřadu Práce ČR, Portál MPSV – Statistiky

Struktura uchazečů o zaměstnání vykazovala ve sledovaných letech 2008, 2013 a 2018 jisté změny, ale nikoliv příliš výrazné. Za pozitivní lze bezpochyby označit fakt, že od roku 2008 do roku 2018 došlo v Mikroregionu Opavsko severozápad k významnému poklesu podílu nezaměstnaných mladých obyvatel do 25 let věku z původní hodnoty 21 % na loňských 13 %. V tomto případě se sice jedná stále o mírně nadprůměrnou hodnotu oproti celé ČR (11 %) a dokonce i Moravskoslezskému kraji (10 %) a okresu Opava (11 %), nicméně celkový pokles je pozitivním signálem. V případě druhé nejmladší

sledované věkové skupiny, do které byly zařazení uchazeči o zaměstnání ve věku 25 až 39 let, došlo v mikroregionu naopak k mírnému nárůstu. V roce 2008 tvořili lidé v tomto věku 29 % všech uchazečů o zaměstnání, zatímco v loňském roce to bylo už 34 %. I v této statistice se jedná v porovnání s ČR a zejména s Moravskoslezským krajem (27 %) o nadprůměrné hodnoty.

Pozitivním směrem se naopak ubírá nezaměstnanost osob ve věku 50+, kteří v Mikroregionu Opavsko severozápad tvoří 32 %, podobně jako tomu bylo v roce 2008. V celém Moravskoslezském kraji přitom tato skupina představovala v roce 2018 hned 42 % všech uchazečů o zaměstnání. Hodnotě 40 % se pak blíží i její zastoupení v okrese Opava (39 %).

Graf 13 Struktura uchazečů o zaměstnání v Mikroregionu Opavsko severozápad dle jejich vzdělání 2008 - 2018

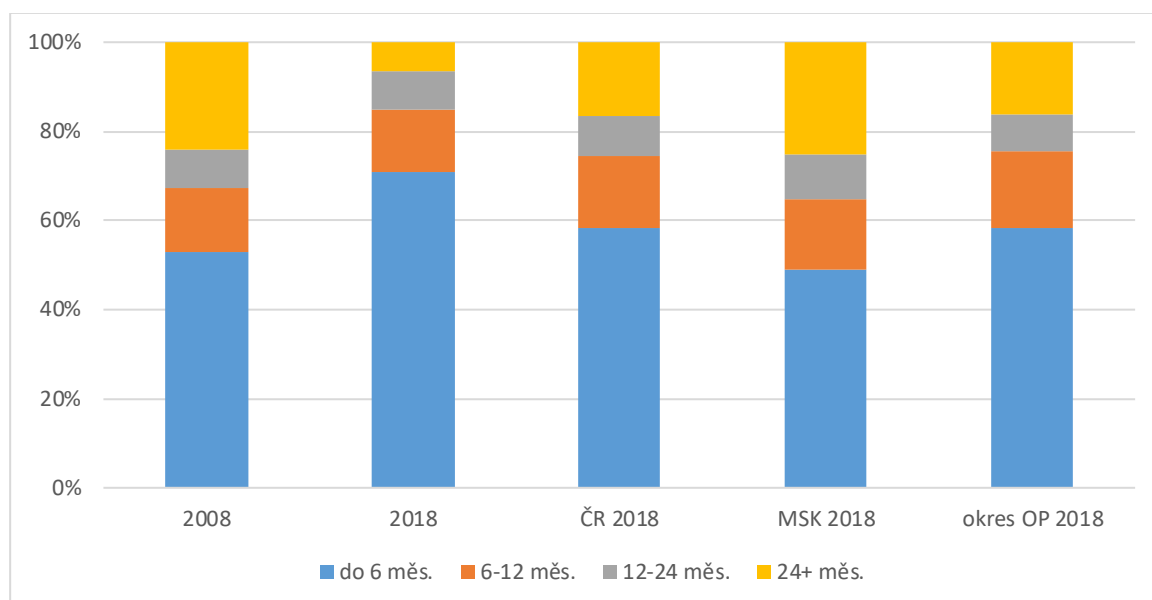
Zdroj: Individuální data Úřadu Práce ČR, Portál MPSV – Statistika

A	bez vzdělání, neúplné základní vzdělání, základní vzdělání	B	nižší střední vzdělání, nižší střední odborné vzdělání, nižší střední odborné vzdělání (vyučení), střední vzdělání (bez maturity)
C	úplné střední všeobecné vzdělání, úplné střední odborné vzdělání (vyučení s maturitou), úplné střední odborné vzdělání (bez vyučení)	D	vyšší odborné vzdělání
E	bakalářské vzdělání, vysokoškolské vzdělání, doktorské vzdělání		

Struktura uchazečů o zaměstnání v Mikroregionu Opavsko severozápad dle jejich nejvyššího dosaženého vzdělání se oproti roku 2008, kromě dočasné změny v roce 2013, příliš nezměnila. Podobně jako v roce 2008 byla i v minulém roce nejčastěji zastoupena skupina, která dosáhla středního vzdělání bez maturity, a to téměř v polovině případů (49 %). Jedná se o nadprůměrnou hodnotu jak oproti celé České republice (36 %), tak i oproti Moravskoslezskému kraji (40 %). Výrazně nižším poměrem je tato skupina zastoupena i v celém okrese Opava (38 %), a že jde o problém trvalejšího charakteru, dosvědčují i data za rok 2013, kdy hodnota zastoupení této skupiny mezi uchazeči o zaměstnání ve sledovaném mikroregionu činila 59 %.

K nárůstu oproti minulým sledovaným rokům pak došlo u skupiny obyvatel s vysokoškolským vzděláním z 2, resp. 3 % na 6 procent v roce 2018. Oproti celé České republice (9 %) se však jedná o podprůměrnou hodnotu, a to samé platí i v případě porovnání s okresem Opava (8 %).

Graf 14 **Struktura uchazečů o zaměstnání podle délky nezaměstnanosti, 2008-2018**

Zdroj: Individuální data Úřadu Práce ČR, Portál MPSV – Statistiky

Struktura uchazečů podle délky nezaměstnanosti je silně ovlivněna změnami na trhu práce. V období nástupu ekonomické krize na konci roku 2008 se skokově zvýšilo zastoupení uchazečů s kratší délkou nezaměstnanosti do 6 měsíců, což bylo důsledkem výraznějšího propouštění. I v roce 2018 byla tato skupina uchazečů o zaměstnání zastoupena nejvíce, což ale odpovídá stavu v celé České republice. Důvodem v tomto případě není vyšší propouštění, nýbrž pokles celkové nezaměstnanosti, kdy v dobách konjunktury zpravidla hraje krátkodobá nezaměstnanost větší roli, neboť lidé, kteří opustí práci nebo o ni přijdou, najdou snáze práci novou a dlouhodobá složka nezaměstnanosti se tak tvoří jen ve velmi malé míře.

Důležitější a pozitivnější zprávou je skutečnost, že podíl i absolutní počet nezaměstnaných, kteří jsou bez práce déle než 1 rok, výrazně klesá. Dlouhodobá nezaměstnanost, která uchazeče o zaměstnání nejvíce devastuje, zasahuje v Česku především osoby nad 50let věku, nízkého vzdělání a osoby se zdravotními handicapy. S dlouhodobou nezaměstnaností je také spojován vznik hmotné nouze a stále častěji i exekuce. Ekonomický rozvoj v posledních letech však přinesl možnost najít pracovní uplatnění i pro dříve označované „beznadějné“ případy. V roce 2018 tak v Mikroregionu Opavsko severozápad bylo mezi nezaměstnanými pouze 15 % osob, které nemohly sehnat zaměstnání déle než jeden rok. Jedná se o výrazný rozdíl oproti roku 2008, kdy tato hodnota činila přibližně 33 %. V Moravskoslezském kraji pak tato hodnota dosahovala 35 % i v roce 2018 a v celém okrese Opava to bylo 25 %.

Hlavní zjištění:

- *Míra nezaměstnanosti klesala v posledních letech v Mikroregionu Opavsko severozápad podobným tempem, jako v případě celé České republiky. V předchozích dvou sledovaných letech (2018, 2019) se pak dokonce hodnoty míry nezaměstnanosti pro ORP Opava, jeho venkovskou část i sledovaný mikroregion dostaly pod průměr celé České republiky. Míra nezaměstnanosti dosáhla na území mikroregionu v červnu 2019 hodnoty 1,72 %.*
- *V Mikroregionu Opavsko severozápad došlo mezi lety 2015 a 2019 k poklesu podílu nezaměstnaných osob z hodnoty 6,43 % na 1,72 %, tedy o 4,71 procentního bodu. Jednalo se o nejvyšší pokles ze všech tří sledovaných územních celků, byť hodnota podílu nezaměstnanosti ve stanovené zbývající venkovské oblasti ORP Opava dosahuje celkově ještě nižších hodnot (1,59 %).*
- *Pro Mikroregion Opavsko severozápad stále neplatí současná typická situace ze zázemí velkých měst v České republice, kdy je k dispozici více volných pracovních míst, než kolik na ně připadá uchazečů o zaměstnání. Rozdíl se však stále výrazně snižuje, a jestliže v roce 2015 činil 377, v roce 2019 to bylo k 30. červnu jen 68. V mikroregionu tedy došlo k přibližně 82% snížení tohoto rozdílu, přičemž v celém ORP Opava to bylo dokonce zhruba 97 %.*
- *Mezi uchazeči o zaměstnání je nejvíce zastoupena skupina s dosaženým středním vzděláním bez maturity (49 %). Jedná se o nadprůměrnou hodnotu jak oproti celé České republice (36 %), tak i oproti Moravskoslezskému kraji (40 %). Výrazně nižším poměrem je tato skupina zastoupena i v celém okresu Opava (38 %).*

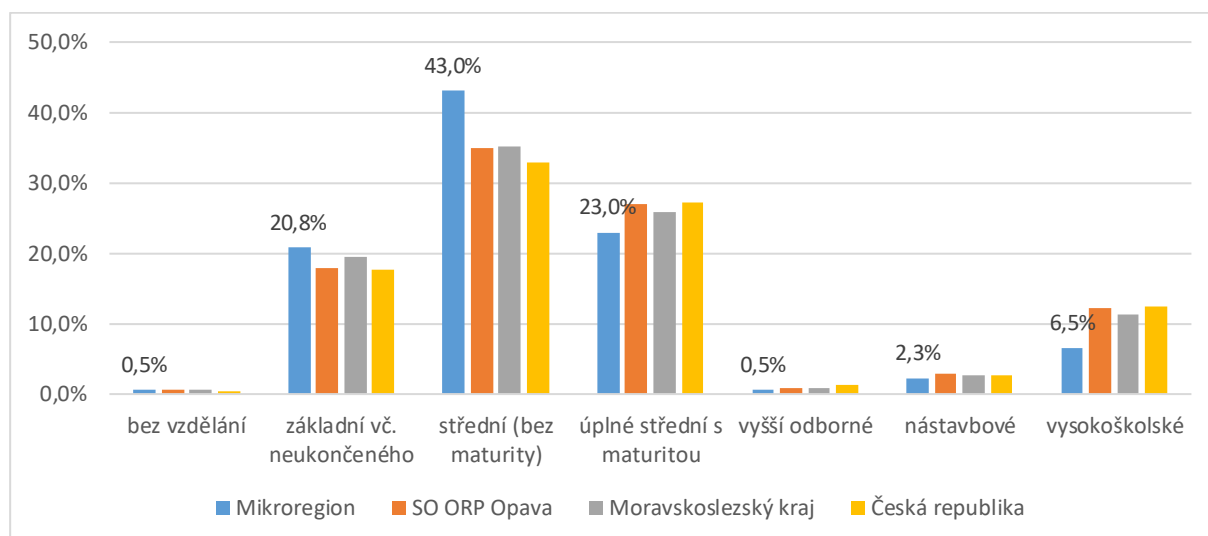
6. Vzdělávání

Vzdělání je jedním ze základních faktorů ekonomického i sociálního rozvoje společnosti. Vzdělání je jedním ze základních faktorů, který ovlivňuje budoucnost každého člověka jednak z hlediska uplatnění na trhu práce a také z pohledu začlenění do společnosti. Kapitola tedy analyzuje základní charakteristiky v oblasti vzdělávání. V první části je hodnocena vzdělanostní struktura obyvatelstva mikroregionu ve srovnání s krajským a celostátním průměrem a celým ORP Opava. V další části je pozornost věnována vzdělávací infrastruktuře ve městě zejména z pohledu dostupnosti a vytížení institucí spravovaných obcemi v mikroregionu a také nabídce středního vzdělávání.

Klíčové otázky:

- Jaká je vzdělanostní úroveň v mikroregionu a došlo mezi jednotlivými censy ke změně?
- Jaké je vytížení mateřských a základních škol, budou jejich kapacity stačit pro budoucí vývoj?

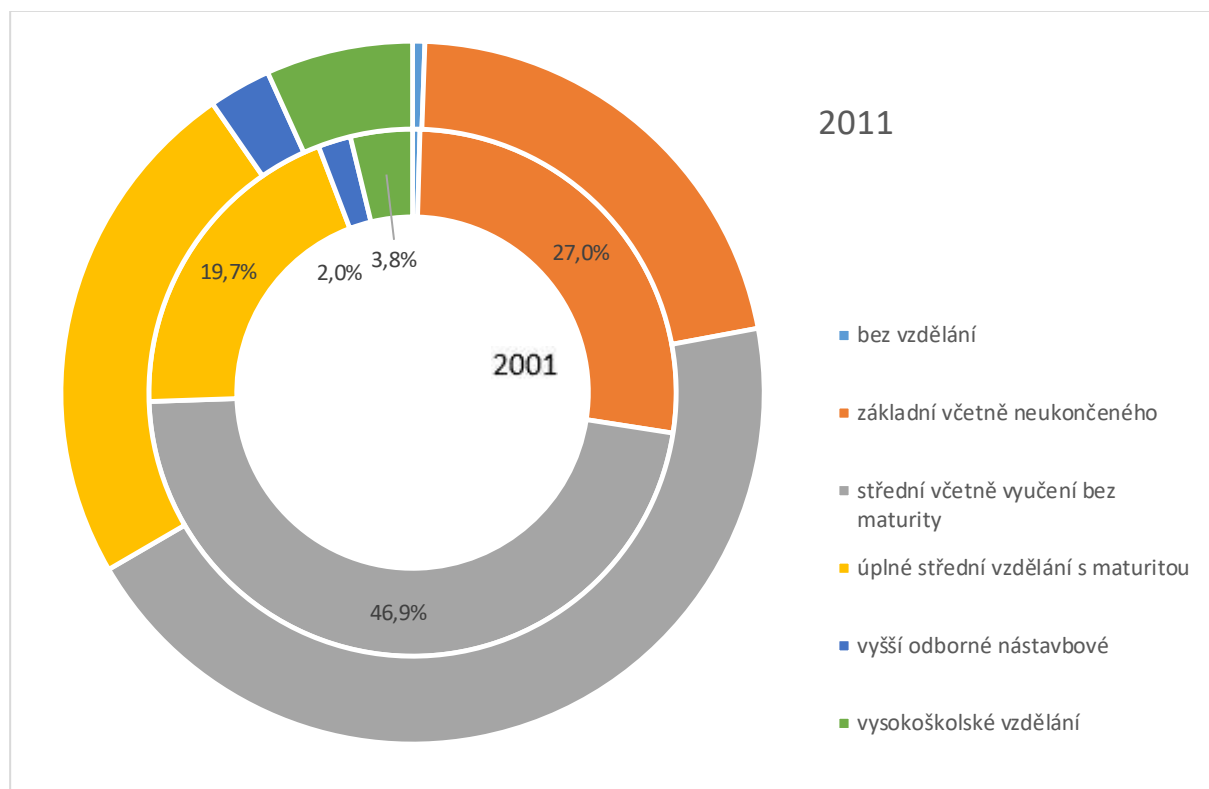
Graf 15 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání (r. 2011)

Zdroj: ČSÚ

Důležitou charakteristikou struktury obyvatel je jeho vzdělanostní složení. Porovnání vzdělanostní struktury Mikroregionu Opavsko severozápad s průměrem Česka a Moravskoslezského kraje ukazuje určité odlišnosti. Téměř polovina (43,0 %) obyvatel nad 15 let věku měla v roce 2011 jako nejvyšší dokončené vzdělání střední bez maturity. Dá se předpokládat, že jejich poměrné zastoupení se v posledních letech příliš nezměnilo, protože podle dat z předchozí kapitoly „Trh práce“ se stále jedná o skupinu obyvatel, která tvoří největší část nezaměstnaných osob v mikroregionu. Vyšší poměrné zastoupení mají v mikroregionu v porovnání s Moravskoslezským krajem i Českou republikou obyvatelé s ukončeným pouze základním vzděláním (20,8 %). Naopak méně, než je celorepublikový, krajský, ale i průměr ORP Opava, byly v Mikroregionu Opavsko severozápad zastoupeny skupiny obyvatel s úplným středním vzděláním s maturitou a všemi dalšími vyššími typy vzdělání. V případě vysokoškolsky vzdělaných obyvatel (6,5 %) byl rozdíl oproti ORP Opava téměř šest procentních bodů (12,3 %). Podobně tomu pak bylo ve sledovaném roce 2011 v zastoupení této vzdělanostní kategorie i v porovnání s Moravskoslezským krajem (11,2 %) a celou Českou republikou (12,5 %).

Graf 16 Vývoj vzdělanostní struktury v Mikroregionu mezi lety 2001 a 2011

Zdroj: ČSÚ

Při porovnání vývoje vzdělanostní struktury mezi posledními dvěma censy je zřejmý celospolečenský trend, ke kterému dochází na všech úrovních – na úrovni Česka, Moravskoslezského kraje, ORP Opava i Mikroregionu Opavsko severozápad. Od roku 2001 dochází ke snižování podílu obyvatel se základním vzděláním, a naopak se zvyšuje podíl obyvatel se středoškolským (s maturitou) a vysokoškolským vzděláním. Starší méně vzdělané obyvatelstvo je nahrazováno mladším obyvatelstvem s vyšším vzděláním. Tyto přirozené trendy jsou navíc v jednotlivých územích posilovány nebo oslabovány procesem migrace. Nejvýraznější posun byl zaznamenán u kategorie osob se základním vzděláním (snížení o 6,2 p. b.) a kategorie osob s úplným středním vzděláním s maturitou (zvýšení o 3,3 p. b.). Pozitivní změnou je také nárůst podílu vysokoškolsky vzdělaných o 2,7 p. b. z hodnoty 3,8 % v roce 2001 na 6,5 % v roce 2011. Naopak vysoký stále zůstává podíl zastoupení osob se středním vzděláním bez maturity (43,0 %), který výrazně převyšuje celorepublikový i krajský průměr.

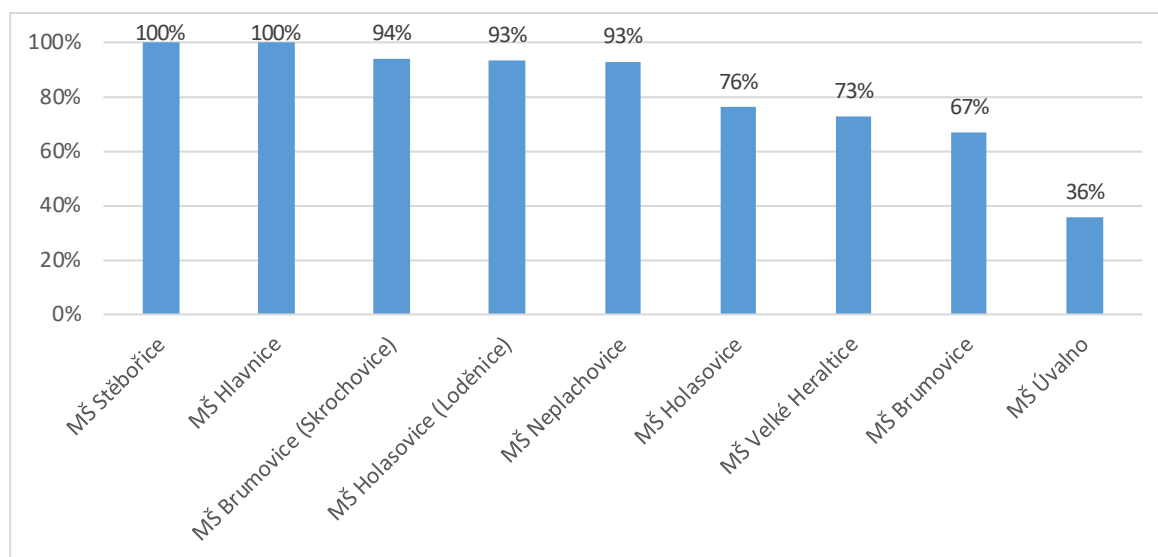
Vzdělávací infrastruktura na území mikroregionu

Na území Mikroregionu Opavsko severozápad jsou dostupná zařízení předškolního, základního i středního vzdělávání. Podle zjištění při terénním průzkumu na území jednotlivých obcí a také na základě poskytnutých dat obecními úřady disponuje mikroregion celkem devíti různě kapacitně vybavenými mateřskými školami a šesti základními školami. V obci Velké Heraltice funguje střední škola.

Největší mateřskou školou v Mikroregionu Opavsko severozápad disponuje obec Velké Heraltice, kde má toto zařízení kapacitu 77 dětí. Druhou nejvyšší kapacitou disponuje v tomto směru obec Stěbořice, jejíž mateřská škola může nabídnout místo až pro 56 dětí. Třetí největší mateřskou školou v mikroregionu je MŠ Holasovice s kapacitou 50 dětí. Obec Holasovice je zřizovatelem i další mateřské školy, tentokrát v místní části Loděnice s kapacitou 30 žáků. Dvě mateřské školy provozuje v mikroregionu ještě obec Brumovice, z nichž jedna je umístěna v místní části obce Skrochovice.

Dohromady je tak v MŠ Brumovice 62 míst, přičemž 45 z nich nabízí hlavní MŠ v obci. Po jedné mateřské škole najdeme pak i v obcích Hlavnice, Neplachovice a Úvalno.

Graf 17 Vytíženost mateřských škol na území Mikroregionu Opavsko severozápad ve školním roce 2019/2020

Zdroj: Obecní úřady jednotlivých obcí

Z hlediska vytíženosti mateřských škol v regionu v současném školním roce 2019/20 jsou zcela naplněné pouze dvě z nich. Jedná se o mateřské školy Stěbořice a Hlavnice (Graf 17/17). V prvním případě ji navštěvuje 56 dětí, zatímco do MŠ Hlavnice jich dochází ve školním roce 2019/20 28. Z níže přiložené tabulky pak vyplývá, že v případě této MŠ není její stoprocentní vytížení otázkou pouze tohoto školního roku, ale tento stav platí již od roku 2016. Naopak nejméně vytíženou je v současném školním roce MŠ Brumovice, kam při kapacitě 45 dětí dochází 30 dětí. Většina mateřských škol v mikroregionu je však naplněna minimálně z 90 %. Obecně lze říci, že k velkým proměnám na území Mikroregionu Opavsko severozápad z hlediska naplněnosti mateřských škol nedochází. Počet dětí, které je navštěvovaly před pěti lety, se k tomuto školnímu roku příliš nezměnil.

Tabulka 12 Vytíženost mateřských škol na území Mikroregionu Opavsko severozápad v posledních šesti letech

Název zařízení	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	Kapacita
MŠ Holasovice	27	28	37	35	35	38	50
MŠ Holasovice (Loděnice)	25	25	28	28	28	28	30
MŠ Velké Heraltice	66	62	63	63	61	56	77
MŠ Brumovice	41	43	39	41	36	30	45
MŠ Brumovice (Skrochovice)	16	17	17	14	16	16	17
MŠ Neplachovice	28	24	23	28	28	26	28
MŠ Stěbořice	56	48	44	44	54	56	56
MŠ Hlavnice	25	25	28	28	28	28	28
MŠ Úvalno	40	41	37	30	19	20	56

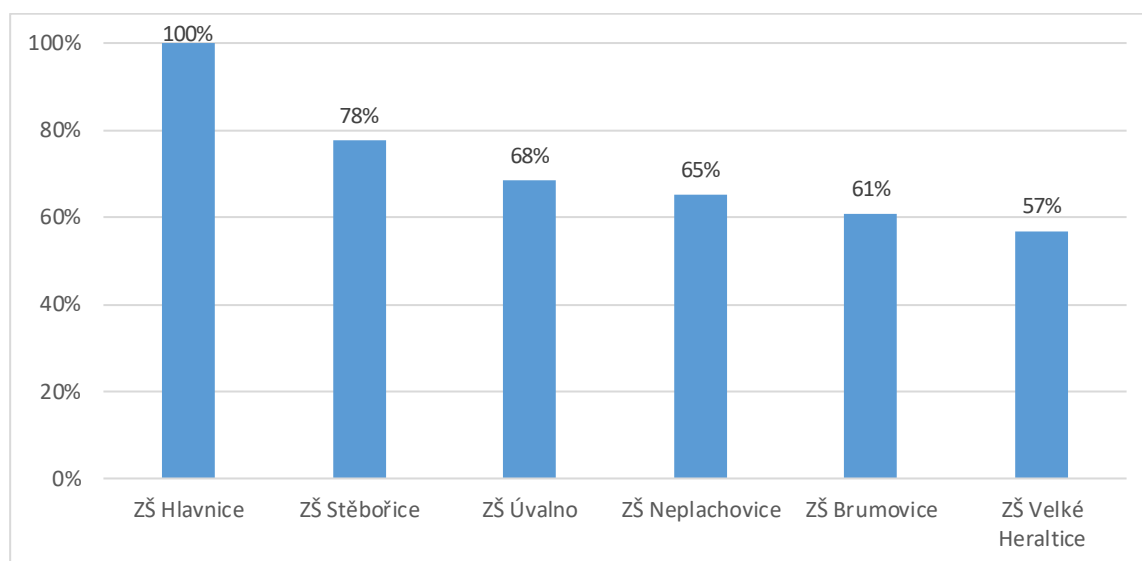
Zdroj: Obecní úřady jednotlivých obcí

Základních škol, různé velikosti, je v Mikroregionu Opavsko severozápad celkem šest. Nejmenšími školami dle kapacity jsou Základní škola Hlavnice a Základní škola Úvalno, které mají kapacitu 55,

resp. 60 žáků. Jak se dá z těchto počtů vypožorovat, jde o školy s menším počtem tříd od 1. do 5. ročníku. V případě Hlavnice se jedná o školu, která navíc spolupracuje s podobně zaměřenou Základní školou Litultovice. Do této základní školy chodí i děti z blízkých Bratříkovic, které jsou jednou z obcí Mikroregionu Opavsko severozápad, kde samostatná základní škola chybí úplně. Třetí nejmenší základní školou v mikroregionu je ZŠ Brumovice s kapacitou 130 žáků. Zbývající tři základní školy jsou školy se dvěma stupni a devíti třídami. Jedná se ZŠ Neplachovice, Stěbořice a Velké Heraltice, z nichž každá má kapacitu přes 240 žáků, přičemž tou největší je ZŠ Neplachovice s kapacitou až 400 žáků.

Na následujícím grafu (Graf 18) můžeme vidět vytížení jednotlivých základních škol v Mikroregionu Opavsko severozápad, ze kterého plyne, že nejnavštěvovanější školou je ZŠ Neplachovice, která je ovšem při své kapacitě v současném roce s 260 žáky naplněna jen z 65 %. Nižší naplněnost má pak ZŠ Brumovice (61 %), jejíž naplněnost ovšem v posledních letech pozvolna narůstá. Jiná malotřídní škola ZŠ Hlavnice má svou kapacitu 55 žáků zcela naplněnou již poslední čtyři školní roky. Z hlediska větších základních škol je zhruba ze tří čtvrtin naplněna i ZŠ Stěbořice.

Graf 18 Vytíženost základních škol na území Mikroregionu Opavsko severozápad ve školním roce 2019/2020

Zdroj: Obecní úřady jednotlivých obcí

Podobně jako je tomu v případě mateřských škol se počet dětí v předchozích pěti letech výrazně nezměnil ani v místních základních školách. Z níže přiložené tabulky pak vyplývá, že s výraznějším úbytkem žáků se potýká pouze Základní škola Velké Heraltice, kterou ve školním roce 2014/15 navštěvovalo 177 žáků, ale v tom současném (2018/19) to bylo o 35 dětí méně, přičemž celková vytíženost školy se snížila z 71 % na 57 %.

Tabulka 13 Vytíženost základních škol na území Mikroregionu Opavsko severozápad v posledních šesti letech

Název zařízení	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	Kapacita
ZŠ Velké Heraltice	177	165	163	152	153	142	250
ZŠ Brumovice	70	69	80	73	77	79	130
ZŠ Neplachovice	236	231	240	251	255	260	400
ZŠ Stěbořice	234	220	225	221	217	217	280
ZŠ Hlavnice	50	50	55	55	55	55	55
ZŠ Úvalno	37	40	38	38	42	41	60

Zdroj: Obecní úřady jednotlivých obcí

Jedinou střední školou na území Mikroregionu Opavsko severozápad je příspěvková organizace Střední škola Velké Heraltice. Ta nabízí dva učební obory (Cukrářské práce a Zahradnické práce). Praktická dvouletá škola, která je její součástí, je určena pro absolventy základních škol praktických a speciálních.

Hlavní zjištění:

- *Střední vzdělání bez maturity bylo nejvyšším dosaženým vzděláním pro 43 % obyvatel Mikroregionu Opavsko severozápad v roce 2011, následováno vzděláním středním s maturitou (23 %) a základním (20,8 %).*
- *Mikroregion Opavsko severozápad disponuje celkem devíti různě kapacitně vybavenými mateřskými školami a šesti základními, z nichž tři jsou malotřídního typu. V obci Velké Heraltice funguje střední škola.*
- *Největší a zároveň i nejnavštěvovanější základní školou v mikroregionu je ZŠ Neplachovice, v případě mateřských škol jde o MŠ Velké Heraltice a také MŠ Stěbořice.*

7. Bydlení

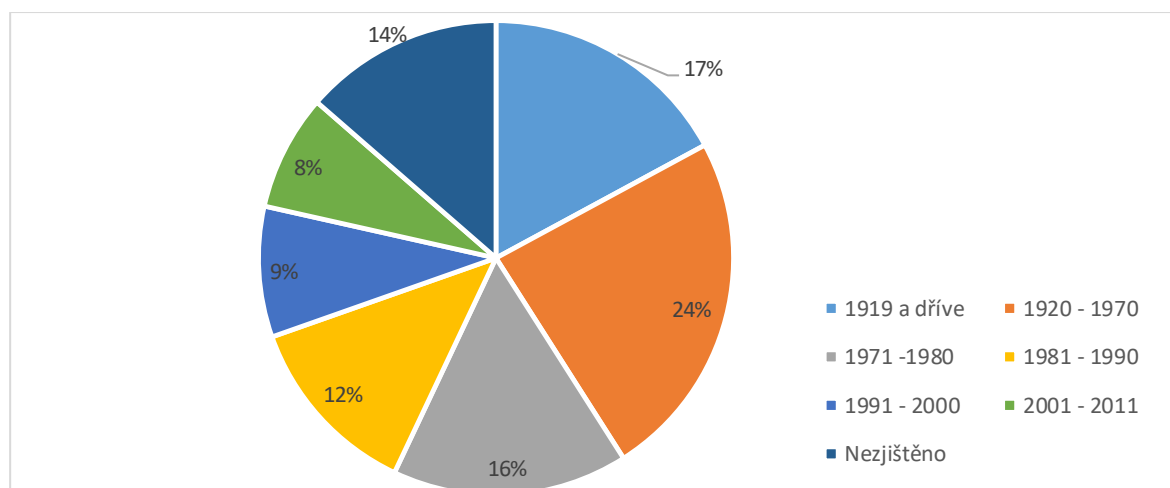
Zajištění bydlení představuje důležitou oblast v životě každého člověka. Klíčová je v této oblasti dostupnost bydlení, a to jak fyzická, tak finanční. Nabídka kvalitního bydlení pro stávající, ale i pro nové obyvatele se řadí mezi důležité priority mnohého obecního úřadu. Nabídka kvalitního bydlení je předpokladem stability a rozvoje mikroregionu z pohledu růstu pracovní síly. Zároveň může být bydlení také důležitým faktorem pro změnu nepříznivého demografického vývoje.

Klíčové otázky

- *Jaká je současná struktura bytového fondu a jaký je vývoj nové výstavby v posledních letech?*
- *Jaké jsou ceny nemovitostí v mikroregionu ve srovnání s vybranými lokalitami v ČR?*

Podle Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 (SLDB) je bytový fond Mikroregionu Opavsko severozápad tvořen celkem 2560 domy, z nichž trvale obydleno je 88 %. Ve struktuře bytového fondu jednoznačně převažují rodinné domy (96 %) nad bytovými (4 %). Domovní fond je průměrně zastaralý. Dle údajů ze SLDB bylo více než 69 % domů postaveno do roku 1990, přičemž nejvíce jich připadá na období mezi lety 1920 až 1970 (24 %). Nízké zastoupení bytových domů dokazuje i fakt, že míra výstavby v osmdesátých letech dosahovala pouze 12 %. Právě v tomto období docházelo v České republice k nejvyšší míře výstavby panelových domů. Po roce 1990, kdy opět docházelo k nárůstu výstavby rodinných domů a stěhování obyvatel do zázemí větších měst, bylo na území Mikroregionu Opavsko severozápad postaveno 17 % všech domů (až do roku 2011).

Graf 19 Stáří bytového fondu v Mikroregionu Opavsko severozápad

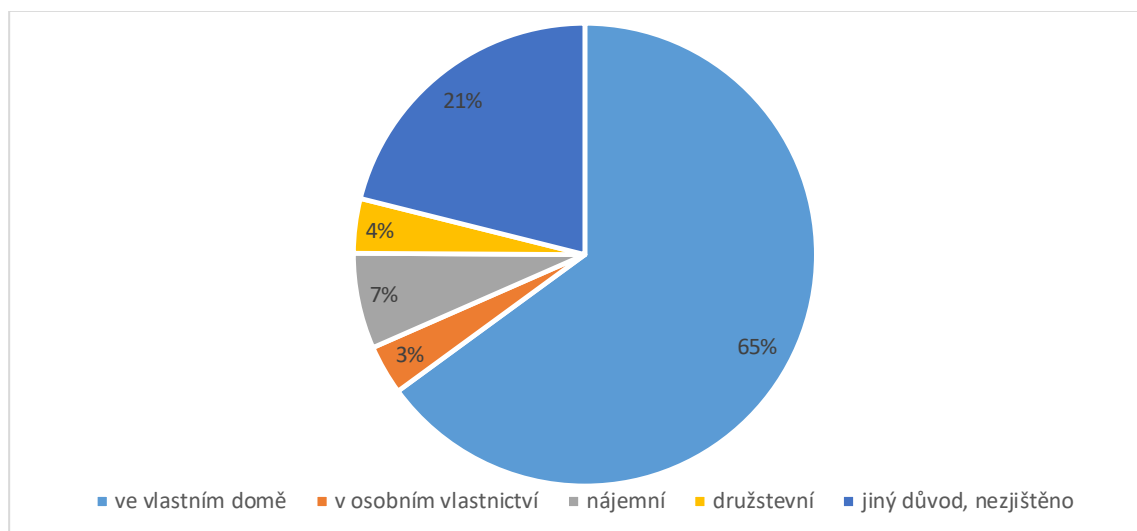

Zdroj: Sčítání domů, bytů a lidu 2011

Z celkového počtu obydlených domů jich byla v roce 2011 naprostá většina (89 %) v soukromém vlastnictví a jen zhruba jedno procento patřilo obci či státu. Významnějšího zastoupení (5 %) pak dosahovaly domy ve spoluvlastnictví vlastníků bytů.

Z celkového počtu obydlených bytů jich hned 65 % bylo z právního hlediska užívání ve vlastním domě, což souvisí s vysokým zastoupením rodinných domů v mikroregionu. Poměrně málo významně zastoupené je v tomto mikroregionu zastoupeno i nájemní bydlení, které tvoří pouze 7 %.

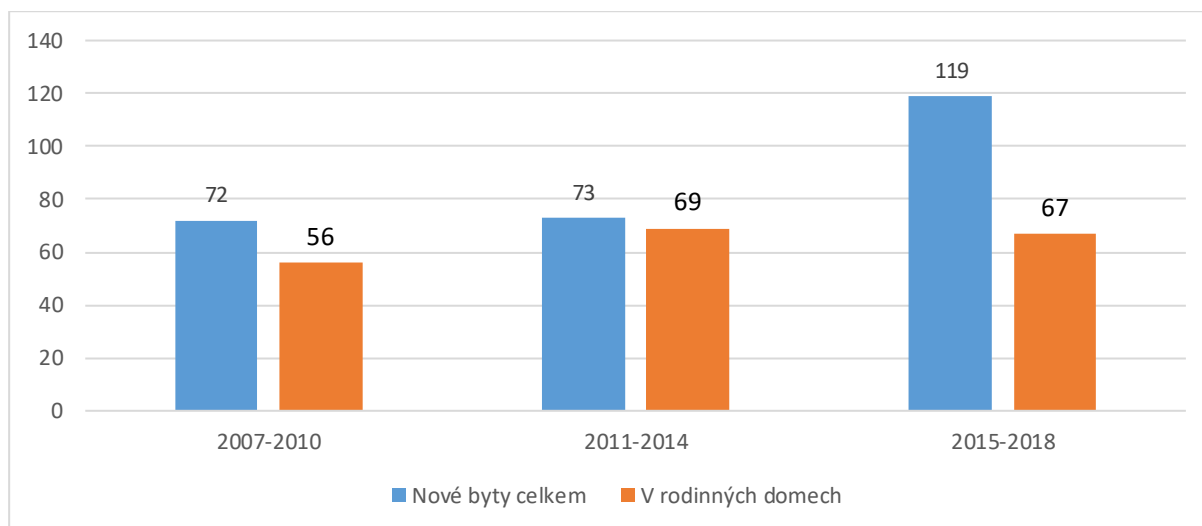
Graf 20 Obydlené byty podle právního důvodu užívání

Zdroj: Sčítání domů, bytů a lidu 2011

Na základě dat Českého statistického úřadu můžeme na dalším grafu (Graf 21 Výstavba nových bytů a bytů v rodinných domech v jednotlivých obcích mikroregionu²¹) vidět, jak se ve čtyřletých intervalech vyvíjela výstavba nových bytů v Mikroregionu Opavsko severozápad.

Graf 21 Výstavba nových bytů a bytů v rodinných domech v jednotlivých obcích mikroregionu

Zdroj: ČSÚ – Vše o území

Data za výstavbu nových bytů jsou sledována na úrovni jednotlivých obcí a detailnější pohled nabízí tabulka (Tabulka 14 Výstavba nových bytů v jednotlivých obcích mikroregionu). Z výše uvedeného grafu (Graf 21) vyplývá, že většinu nových bytů tvoří ty v rodinných domech, což koresponduje se statistikami rozdělení bytového fondu uvedenými v předcházející části této kapitoly.

První dvě sledovaná období (2007 až 2014) se od sebe z hlediska celkového počtu nových bytů a ani z hlediska rozdílu mezi počtem celkových bytů a těch v rodinných domech příliš neliší. Změna ovšem nastává v posledních čtyřech sledovaných letech 2015 – 2018. V tomto období bylo v Mikroregionu Opavsko severozápad postaveno o 46 bytů více než v předcházejících čtyřech letech, což představuje téměř 63% nárůst. Jak vypovídá níže přiložená tabulka, k nárůstu došlo v daném období v sedmi z devíti obcí mikroregionu, přičemž největší podíl na tom má 37 nových bytů v obci Velké Heraltice. Zde je také příčina většího rozdílu mezi počtem bytů v rodinných domech a bytových domech, kdy

v této obci vzniklo 25 nových bytů právě v bytových domech, což představuje téměř 35 % všech bytů v bytových domech, které byly v Mikroregionu Opavsko severozápad v posledních 12 letech vybudovány.

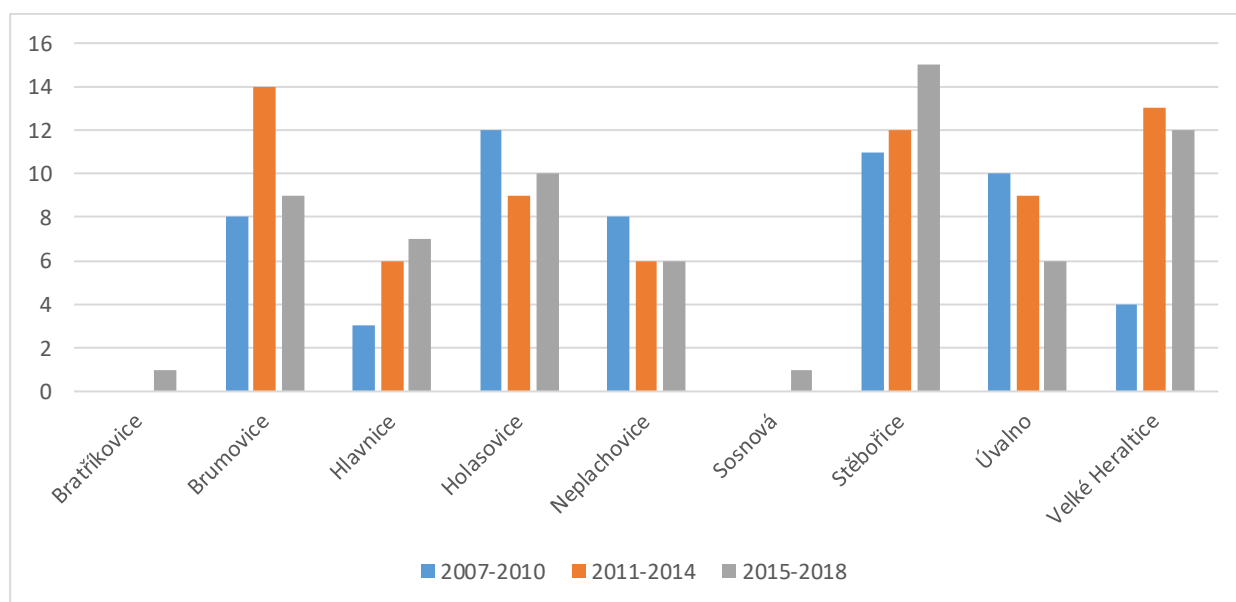
Tabulka 14 Výstavba nových bytů v jednotlivých obcích mikroregionu

	2007-2010	2011-2014	2015-2018	Celkem
Bratřikovice	0	0	2	2
Brumovice	9	14	11	34
Hlavnice	4	8	11	23
Holasovice	13	9	16	38
Neplachovice	10	6	7	23
Sosnová	0	1	1	2
Stěbořice	14	12	20	46
Úvalno	15	9	14	38
Velké Heraltice	7	14	37	58
Mikroregion	72	73	119	264

Zdroj: ČSÚ – Vše o území

Na dalším grafu můžeme porovnat výstavbu bytů v rodinných domech v jednotlivých obcích Mikroregionu Opavsko severozápad za posledních 12 let rozdělených do tří čtyřletých skupin, stejně jako v případě předchozích dvou statistik. Nejvíce nových domů bylo v tomto období postaveno v obci Stěbořice (38), přičemž výstavba probíhala poměrně rovnoměrně ve všech sledovaných obdobích, kdy v každém z nich vzniklo v obci minimálně 11 nových domů. Přes třicet nových rodinných domů bylo za posledních 12 let postaveno také v obcích Brumovice a Holasovice. V prvním případě (Brumovice) jich byla téměř polovina (14) postavena mezi lety 2011 – 2014. S výjimkou obce Úvalno, kde bylo v daném období postaveno 25 nových bytů v rodinných domech, nebyla v žádné obci zaregistrována výrazně klesající tendence výstavby, nicméně i přesto je Úvalno pátou nejaktivnější obcí v Mikroregionu Opavsko severozápad.

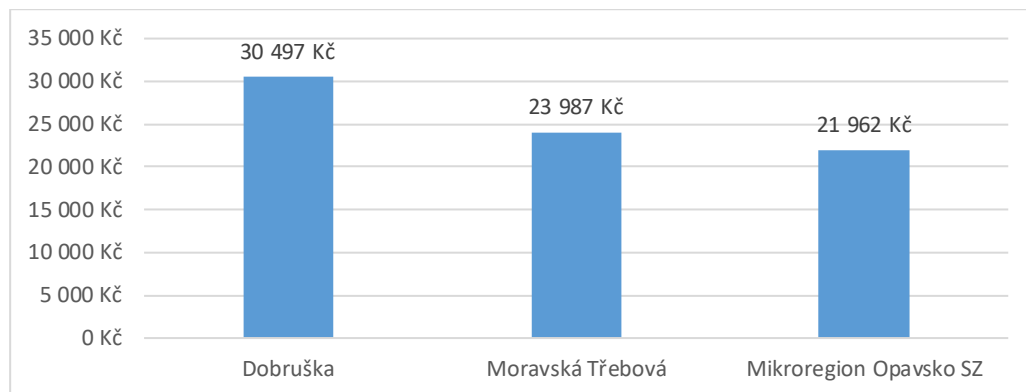
Graf 22 Porovnání výstavby nových bytů v rodinných domech v jednotlivých obcích mikroregionu

Zdroj: ČSÚ – Vše o území

Následující graf ukazuje srovnání průměrné ceny bytů v Mikroregionu Opavsko severozápad, Dobrušky¹ a Moravské Třebové. Obě města byla zvolena kvůli své podobné populační charakteristice, a také proto, že se jedná o města, ležící v periferní, venkovské oblasti, velmi málo zasažené suburbanizací. Průměrná cena bytů byla v Mikroregionu Opavsko severozápad nejnižší ze všech tří míst, přičemž rozdíl mezi Moravskou Třebovou a mikroregionem nebyl tak výrazný, jako tomu bylo v případě Dobrušky (přes 30 tis. za metr čtvereční). Zjištěné ceny, jakkoliv ovlivněné aktuální nabídkou (srpen 2019) v realitních kancelářích, jsou ovšem odpovídající poloze mikroregionu.

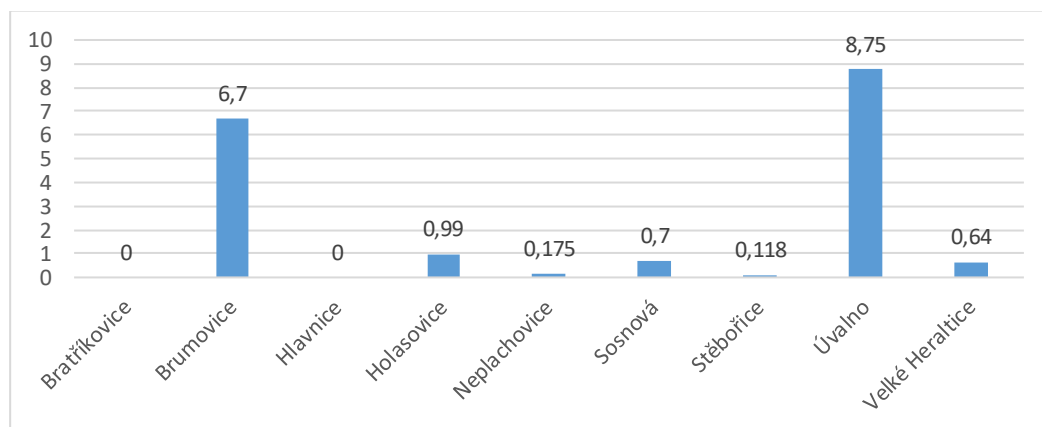
Graf 23 Porovnání ceny bytů za m2 v mikroregionu a dvou vybraných městech ČR, srpen 2019

Zdroj: www.reality.cz, www.sreality.cz, www.vychodo.ceskereality.cz

Poslední dva grafy této kapitoly se zaměřují na investice jednotlivých obcí Mikroregionu Opavsko severozápad do svého majetku v podobě především bytů, nebytových prostor, budov a dalšího souvisejícího majetku. Celkem bylo v roce 2019 v majetku obcí 54 bytů, do jejichž oprav, ale i budování v předchozích čtyřech letech obce investovaly celkem 16,7 milionů korun. Jak je vidět z prvního grafu (Graf 24), nejvyšší měrou se na této sumě podílely obce Úvalno a Brumovice, což je ovšem dáno faktem, že v těchto letech byly na jejich území byty v obecním vlastnictví zbudovány. V případě obce Úvalno proběhla jejich výstavba v roce 2015, zatímco v Brumovicích bylo v letošním roce dokončeno 6 sociálních bytů. Ostatní obce investovaly do údržby stávajících bytů ve svém majetku.

Graf 24 Investice obcí do bytů v letech 2014 až 2018 (mil. Kč)

Zdroj: Obecní úřady jednotlivých obcí.

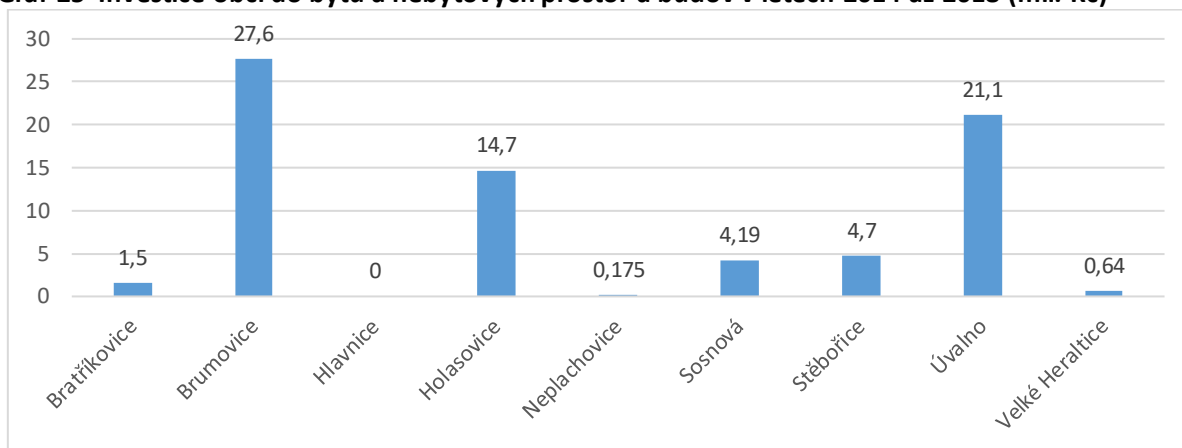
Pozn.: V případě obce Brumovice byla započítána i realizace sociálních bytů z roku 2019.

Z hlediska celkových investic (

¹ V Dobrušce jsou ceny nemovitostí významně ovlivněny průmyslovou zónou v Solnici-Kvasínách. Nedostatek dostupných bytů v posledních letech zvýšil místní ceny.

Graf 25) je vidět, že opět mezi neaktivnější obce patří Brumovice a Úvalno. V případě Úvalna je výše jeho investic ovlivněna rekonstrukcí například i plovárny Na Výsluní či turistického objektu Rychta. Mezi tři nejvíce investující obce se v tomto přehledu dostala také obec Holasovice, která ve zmíněném období provedla investice do tamní knihovny, Obecního domu Štemplevec či hasičské zbrojnice. Celkově obce v tomto období investovaly přes 52 milionů korun.

Graf 25 Investice obcí do bytů a nebytových prostor a budov v letech 2014 až 2018 (mil. Kč)

Zdroj: Obecní úřady jednotlivých obcí.

Hlavní zjištění:

- *Domovní fond na území mikroregionu je průměrně zastaralý. Dle údajů ze SLDB bylo více než 69 % domů postaveno do roku 1990, přičemž nejvíce jich připadá na období mezi lety 1920 až 1970 (24 %).*
- *Nejvíce nový bytů a bytů v rodinných domech bylo vystavěno mezi lety 2015 až 2018, kdy došlo oproti předchozímu období (2011 až 2014) k téměř 63 % nárůstu. Nejvíce jich bylo postaveno v obci Velké Heraltice. Z hlediska nových bytů v rodinných domech dosáhla nejvyšších hodnot obec Stěbořice.*
- *Průměrná cena 1 metru čtverečního za byt byla v srpnu 2019 v mikroregionu 21 962 Kč, což je méně než v jiných třech srovnatelně velkých územních celcích České republiky, kde vznikla podobná analýza v roce 2018.*
- *Nejvíce do bytů, ostatních nebytových prostor a budov investovala v letech 2014 až 2018 obec Brumovice, následována obcemi Úvalno a Holasovice.*

8. Cestovní ruch

Cestovní ruch (CR) je z hlediska ekonomického rozvoje chápán jako důležité odvětví místní ekonomiky, které je orientováno na export služeb a produktů návštěvníkům – turistům, kteří do mikroregionu a blízkého okolí přijíždí trávit svůj čas. Pozitivní vliv cestovního ruchu na místní ekonomický rozvoj je historicky prokázán a stejně tak jako dnes města soutěží o investice a pracovní místa, soutěží turistické destinace o přízeň turistů a snaží se sezónu od sezóny přilákat více a více návštěvníků. Klíčové v této oblasti však je, že ne každý region, město či oblast má přirozené dispozice vyvíjet tyto aktivity úspěšně. Tato kapitola se zaměřuje na ověření potenciálu cestovního ruchu v Mikroregionu Opavsko severozápad.

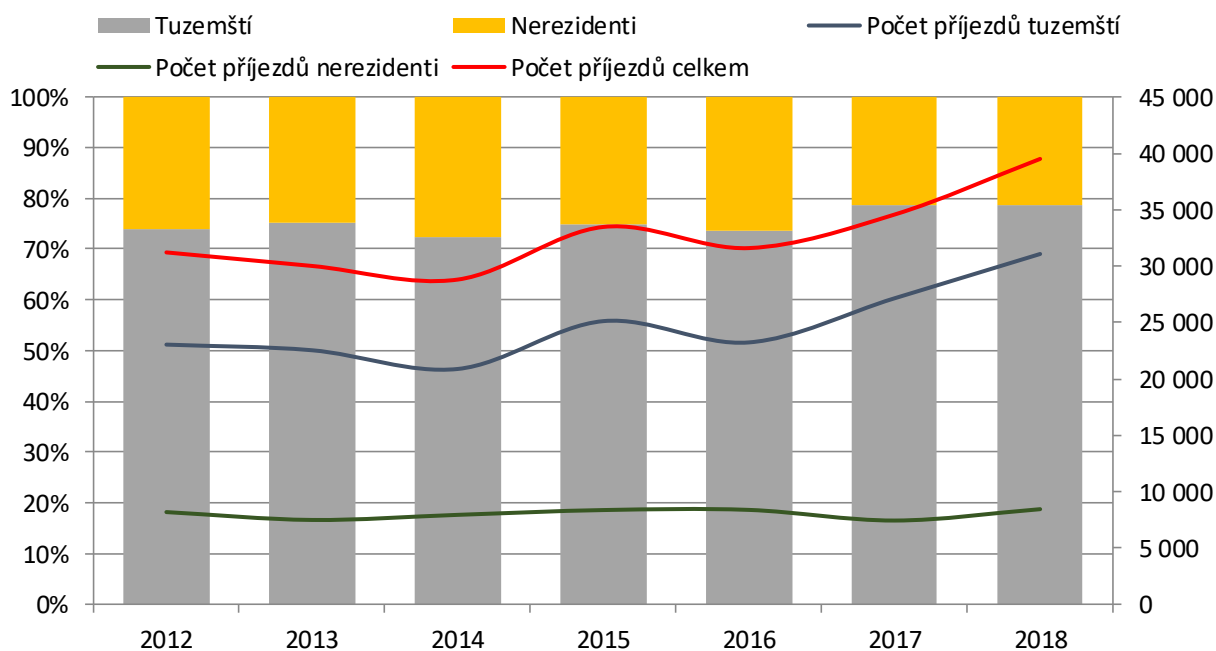
Klíčové otázky

- *Jaký je potenciál Mikroregionu Opavsko severozápad v oblasti cestovního ruchu?*
- *Jaké nejvýznamnější památky a turistická místa najdeme na území mikroregionu?*

Mikroregion Opavsko severozápad sice svým charakterem a zemědělsko-průmyslovým zaměřením nepatří mezi turisticky atraktivní regiony v České republice, nicméně vzhledem k blízkosti navštěvovaných měst Opava či Krnov má potenciál, který se může i nadále rozvíjet. Mikroregion se může o přilákání návštěvníků ucházet hned několika turistickými lákadly, která jsou v této kapitole podrobněji představena.

Z níže přiložených grafů je možné vyčíst, že návštěvnost celého ORP Opava v letech 2012 až 2018 stoupala, a to zejména v posledních třech letech, kdy se počet příjezdů tuzemských a zahraničních návštěvníků přiblížil až k 40 tisícům za rok. Průměrný počet přenocování pak od roku 2012 sice lehce poklesl (z 2,2), ale stále se drží kolem průměru dvou strávených nocí v regionu na jednoho návštěvníka (1,9).

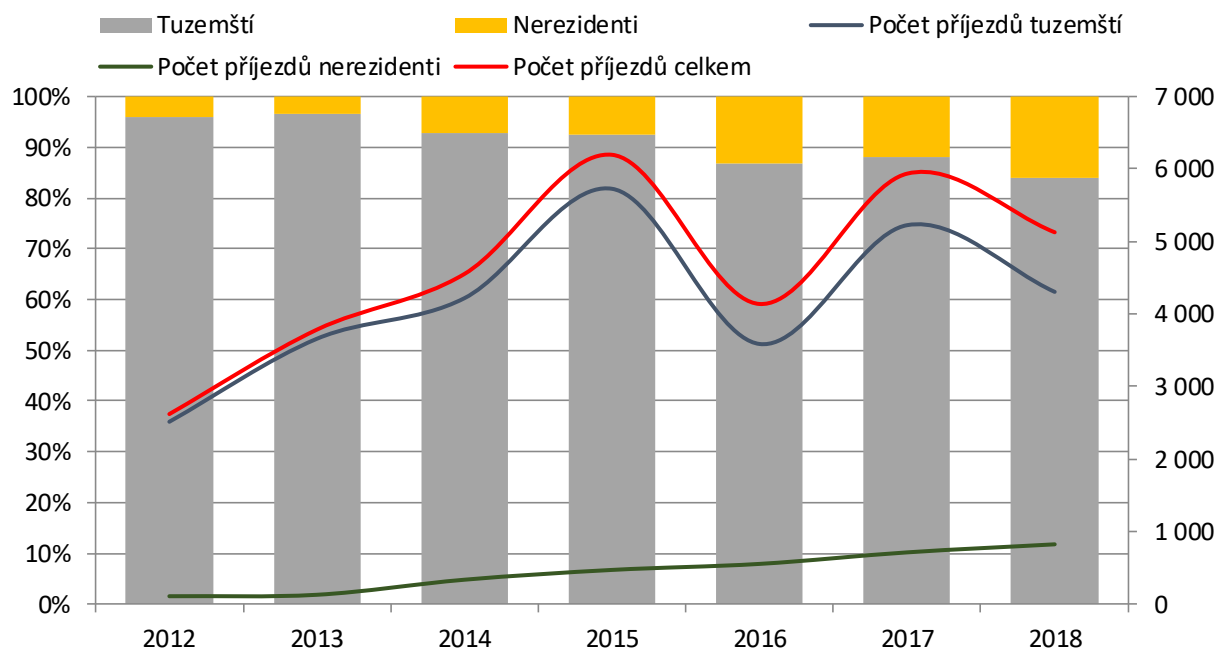
Graf 26 Vývoj počtu příjezdů tuzemských a zahraničních návštěvníků ORP Opava 2012–2018

Zdroj: ČSÚ

Druhý graf zobrazuje stejnou statistiku, nicméně už pouze pro tzv. Venkovskou oblast ORP Opava, tedy oblast bez měst Opava, Hradec nad Moravicí a Háj ve Slezsku, včetně sledovaného Mikroregionu Opavsko severozápad. Počet návštěvníků této oblasti činil v posledním sledovaném roce (2018) zhruba pět tisíc, což představuje zhruba 12 % z celkového počtu ORP. Jak je z grafu patrné, z hlediska celkového počtu návštěvníků dochází v posledních letech ke kolísavé tendenci, ale oproti situaci před šesti lety i zde došlo k nárůstu. Pozitivním zjištěním je skutečnost, že o region začínají projevovat zájem i zahraniční turisté, jejichž počet se oproti roku 2012 v minulém roce zvýšil téměř osmkrát. Detailnější statistika zahrnující výhradně Mikroregion Opavsko severozápad bohužel není dostupná.

Graf 27 Vývoj počtu příjezdů tuzemských a zahraničních návštěvníků ORP Opava 2012–2018 (Venkovská oblast – bez měst Opava, Hradec nad Moravicí a Háj ve Slezsku)

Zdroj: ČSÚ

Z pohledu rozvoje cestovního ruchu má Mikroregion Opavsko severozápad výraznější potenciál u dvou forem cestovního ruchu (i) kulturně poznávací CR a (ii) sportovní CR.

Kulturně-poznávací forma CR je zaměřena především na poznávání historie, kultury, tradic a zvyků národa. Jedná se o velmi různorodý typ CR, který má významný výchovně vzdělávací podtext a přispívá k rozšíření kulturně společenského rozhledu návštěvníků. U tohoto typu CR může mikroregion rozvíjet své aktivity v oblasti:

Historické památky – Rodný dům Hanse Kudliche, Rozhledna Hanse Kudliche, Rychta a zrcadlový labyrint, kostel sv. Mikuláše (vše Úvalno), kostel Nejsvětější Trojice (Hlavnice), kostel Narození Panny Marie (Stěbořice), zámek Neplachovice, kostel Narození sv. Jana Křtitele (Neplachovice), kostel Úblo a hrad Vartnov (Brumovice), kostel sv. Kateřiny (Sosnová), kostel Neposkvrněného početí Panny Marie (Velké Heraltice)

Muzea – Muzeum Slezský venkov v Holasovicích, Arboretum Nový Dvůr (Stěbořice)

Sportovní forma CR je zaměřena na sportovní pobyty – cykloturistika, pěší turistika, lyžování a jiné aktivní sporty. U této formy CR jde nejen o vlastní sportovní aktivity, ale i o pasivní diváctví na sportovních akcích. Poloha a velikost obcí mikroregionu je vhodná pro provozování cykloturistiky,

kteřá umožní návštěvníkům spojit sportovní výkon s poznáním výše uvedených památek či dalších míst, mezi která patří plovárna v obci Úvalno, nově otevřená rozhledna Šibenice v Stěbořicích.

Mikroregion Opavsko severozápad nabízí celou řadu menších, ale zajímavých historických památek, které mohou do jeho oblasti přilákat turisty nejen z blízkého okolí. Nejbohatší nabídka je v tomto ohledu v obci Úvalno, kde se nachází dvě památky spojené s místním rodákem Hansem Kudlichem. Ten je označován jako osvoboditel sedláků, neboť se v roce 1848 stal nejmladším poslancem ústavodárného říšského sněmu, a ještě téhož roku podal úspěšný návrh na zrušení poddanských vztahů včetně všech z toho vyplývajících povinností jako roboty a desátků. I přesto, že Kudlich prožil velkou část života v zahraničí (zejména pak v USA), jeho ostatky byly po jeho smrti převezeny zpět do Úvalna, kde byly uloženy v pamětní síni místní rozhledny. Ta byla v roce 2000 zrekonstruována a patří k hlavním turistickým lákadlům obce, kde zároveň stojí i Kudlichův rodný dům, v jehož stodole bylo zřízeno muzeum.

Obrázek 2 Rozhledna Hanse Kudliche Úvalno

Zdroj: Internetové stránky obce Úvalno (www.uvalno.cz).

Neméně zajímavým lákadlem pro turisty je i místní Rychta a zrcadlový labyrint. Ten svým rozšířením v roce 2019 dokonce překonal v počtu zrcadel i bludiště na pražském Petříně, které má 50 zrcadel, přičemž v Úvalně jich turisté najdou celkem 65. Samotná budova je pak i na seznamu památek, protože kromě toho, že zde v minulosti sídlil obecní rychtář (jak napovídá název), zde fungovala díky systému neobvykle propojených místností i sýpka.

V obci Holasovice je zase možné navštívit Muzeum Slezský venkov. Muzeum vzniklo v roce 2011 a nachází se v centru obce v areálu bývalého velkostatku, na území významné archeologické lokality. Návštěvníci v něm mohou vidět ukázky ze života slezské vesnice do poloviny 20. století. Expozice jsou umístěny ve třech objektech a v jednotlivých budovách mohou návštěvníci vidět ukázky dobového bydlení, prádelnu, expozici zemědělských strojů, kovárnu, obecnou školu a archeologickou expozici z místního naleziště. Muzeum si zakládá na tom, že exponáty pocházejí z území Slezska, a především z Opavska.

Obrázek 3 Muzeum Slezský venkov Holasovice

Zdroj: Turistická oblast Opavské Slezsko (www.opavske-slezsko.cz).

Zajímavým turistickým cílem v Mikroregionu Opavsko severozápad je Arboretum Nový Dvůr na území obce Stěbořice, které patří mezi expoziční areály Slezského zemského muzea. Arboretum nabízí svým návštěvníkům možnost vidět bohatou dendrologickou sbírku „Dřeviny pěti světadílů“. V celém areálu navíc roste na 7 tisíc druhů rostlin, dřevin a bylin. Správa muzea zde také pořádá pravidelné výstavy. Dle údajů o návštěvnosti je tato botanická zahrada nejvíce navštěvovaným turistickým místem v celém regionu.

Obrázek 4 Arboretum Nový Dvůr Stěbořice

Zdroj: Internetové stránky obce Stěbořice (www.steborice.cz).

Hojně navštěvovaný je na poměry v mikroregionu také Zámek Neplachovice, který vznikl v 19. století poté, co si jej nechala vybudovat na okraji obce tehdejší majitelka panství. Jedná se o jedno z typických šlechtických sídel z třicátých let 19. století, která se na Slezském venkově v tehdejší době hojně vyskytovala. Jeho součástí je i park, původně anglického typu. V současné době je zámek využíván obcí Neplachovice k pořádání výstav, jarmarků a dalších kulturních a společenských událostí. Pro místní zájemce i turisty jsou zase příležitostně připraveny komentované prohlídky.

Dvěma turistickými objekty, u nichž je sledována návštěvnost, disponuje také obec Brumovice. Jedná se o kostel v obci Úblo, který je v majetku obce Brumovice a také o zříceninu hradu Vartnov. Vznik hradu datují archeologické nálezy na počátek 14. století, ale po jeho dobytí na konci 15. století už hrad následně nebyl obnoven. Z hradu se dochovalo několik zdí a zídek a také základy vstupní brány. Zřícenina se nachází na území chatové oblasti Pocheň.

Obrázek 5 Kostel Nejsvětějšího Vykupitele Úblo

Zdroj: www.turistika.cz

Tabulka 15 Přehled turistických objektů a jejich návštěvnost 2014–2018

Turistický objekt	Obec	2014	2015	2016	2017	2018
Arboretum Nový dvůr	Stěbořice	37808	33896	29153	30654	35389
Rozhledna Šibenice	Stěbořice					5000*
Kostel Úblo	Brumovice	320	345	310	490	451
Muzeum Slezský venkov	Holasovice	1800	1450	1500	1350	1400
Rodný dům Hanse Kudliča	Úvalno	4 200	4516	4 546	4 378	6 949
Rozhledna Hanse Kudliča	Úvalno	929	1145	829	788	828
Zámek Neplachovice	Neplachovice	929	1145	829	788	828
Zřícenina hradu Vartnov	Brumovice	251	320	310	420	431

Zdroj: Obecní úřady jednotlivých obcí.

Pozn. Rozhledna Šibenice byla otevřena v roce 2019 a jde o hrubý odhad návštěvnosti.

V tabulce (Tabulka 15) nalezneme nejvýznamnější turistické objekty a historické památky Mikroregionu Opavsko severozápad i s jejich návštěvností mezi lety 2014–2018. Nejnavštěvovanějším objektem je s velkým odstupem jedna z 39 botanických zahrad v České republice Arboretum Nový Dvůr. S výjimkou roku 2016 ho v každém z posledních pěti let navštívilo více než 30 tisíc návštěvníků, přičemž v roce 2014 to bylo dokonce téměř 38 tisíc. V případě dvou památek v majetku obce Brumovice můžeme vidět, že jejich návštěvnost v posledních letech poměrně výrazně stoupala. Muzeum Slezský venkov v Holasovicích, které je druhým turisticky nejatraktivnějším cílem v mikroregionu navštívilo nejvíce lidí v roce 2014 (1 800) a v dalších letech se jejich počet pohyboval mezi 1 350 a 1 500.

Podle dat Českého statistického úřadu se na území Mikroregionu Opavsko severozápad nachází čtyři hromadná ubytovací zařízení. Jedná se o zařízení v obcích Holasovice, Stěbořice, Úvalno a Velké Heraltice. Největším hromadným ubytovacím zařízením je Zámek Loděnice, který nabízí až 51 lůžek. Zbývající tři ubytovatelé nabízejí lůžek výrazně méně (od 13 do 23). Při terénním průzkumu na území jednotlivých obcí bylo zjištěno, že ubytování nabízí i Kozí farma Úvalno, kde je k dispozici celkem šest lůžek.

Tabulka 16 Přehled ubytovatelů na území Mikroregionu Opavsko severozápad

Název	Adresa	Lůžka	Pokoje
Zámek Loděnice	Loděnice 105, Holasovice	51	10
Penzion Anna	Stěbořice 102	16	6
Rodinný dům Waldhof	Úvalno 281	23	5
Tři kaštany	Opavská 93, Velké Heraltice	13	5+2

Zdroj: ČSÚ, vlastní šetření

Na základě vlastního šetření na území Mikroregionu Opavsko severozápad byla sestavena i další tabulka s přehledem restauračních zařízení, ze kterých se celá řada vyskytuje v okolí hlavních dopravních tahů a plní tak spíše funkci motorestů (Brumovice, Velké Heraltice, Úvalno). Počet restauračních zařízení všech typů je na obce této velikosti přiměřený a v každé z nich najdeme minimálně jedno takové zařízení, o čemž svědčí i následující přehled (Tabulka 17).

Tabulka 17 Přehled restauračních zařízení na území Mikroregionu Opavsko severozápad

Restaurační zařízení		
Název	Obec	Typ
Obecní hospoda	Bratřkovice	Hostinec
Hostinec Záložna	Brumovice	Hostinec
Restaurace Na Hřišti	Brumovice	Restaurace
Motorest R11 (Skrachovice)	Brumovice	Restaurace
Hostinec U Čápů (Skrachovice)	Brumovice	Hostinec
Restaurace Úblo	Brumovice	Restaurace
Hospoda U Zámku	Hlavnice	Hostinec
Obecní hospoda	Hlavnice	Hostinec
Hostinec U Laryšů	Holasovice	Hostinec
U Lípy	Neplachovice	Restaurace
Hostinec Sosnová	Sosnová	Hostinec
Panská	Stěbořice	Restaurace
Restaurace Strážnice	Úvalno	Restaurace
Restaurace Na Strážišti	Úvalno	Restaurace
Motorest IVA	Velké Heraltice	Hostinec
Restaurace a pizzerie 3 Kaštany	Velké Heraltice	Restaurace

Zdroj: Vlastní šetření, internetové stránky obcí.

Hlavní zjištění:

- *Nejnavštěvovanějším turistickým cílem v mikroregionu je Arboretum Nový Dvůr (Stěbořice), které v posledních pěti letech navštívilo vždy průměrně více než 30 tisíc návštěvníků. Muzeum Slezský venkov v Holasovicích pak navštívilo v tom samém období průměrně 1 500 návštěvníků za rok.*
- *Z hlediska sportovní turistiky a zejména cíle cykloturistiky patří místní rozhledny, které se nacházejí v obcích Sosnová, Úvalno a nově také u obce Stěbořice. V případech, kde je sledována návštěvnost se hovoří průměrně o 5 tisících návštěvnících ročně.*
- *Na území Mikroregionu Opavsko severozápad se nacházejí čtyři hromadná ubytovací zařízení s celkovou kapacitou zhruba 100 lůžek.*

9. Technická infrastruktura

Následující kapitola se věnuje technické infrastruktuře na území Mikroregionu Opavsko severozápad, přičemž zahrnuje hned několik oblastí od vybavenosti jednotlivých obcí kanalizací, pokrytí bezdrátovými sítěmi až po dopravu. V souvislosti s ní je věnována pozornost vytíženosti jednotlivých významných komunikací procházejících mikroregionem a s ní související nehodovosti. Vynechána není ani cyklodoprava, která je specifickým typem dopravy a může pozitivně ovlivnit kvalitu životního prostředí zejména pak kvalitu ovzduší.

Klíčové otázky:

- Jaké je vybavení mikroregionu z hlediska technických sítí?
- Jaké je pokrytí mikroregionu z hlediska sítí zajišťujících připojení k internetu?
- Jaká je intenzita dopravy v mikroregionu?
- Jaká je cyklodoprava v mikroregionu a jaké příležitosti nabízí?

Tabulka 18 Vybavenost technickými sítěmi v mikroregionu

	Katastrální výměra v ha	Obce, ve kterých se nacházejí byty napojené na veřejné sítě (1=ano, -=ne)			
		kanalizace	z toho kanalizace s napojením na ČOV	veřejný vodovod	plyn
Bratřikovice	374	-	-	1	-
Brumovice	2 553	1	1	1	1
Hlavnice	1 109	1	1	1	1
Holasovice	1 623	1	1	1	1
Neplachovice	573	1	1	1	1
Sosnová	1 304	1	-*	1	1
Stěbořice	1 776	1	-	1	1
Úvalno	1 477	1	1	1	1
Velké Heraltice	3 932	1	1	1	1

Zdroj: ČSÚ

*Pozn: Sosnová plánuje příští rok zahájení výstavby ČOV

Z údajů Českého statistického úřadu vyplývá, že všech devět obcí v Mikroregionu Opavsko severozápad je napojeno na veřejný vodovod. Osm z devíti obcí (s výjimkou nejmenších Bratřikovíc) je rovněž napojeno veřejný plynovod a kanalizaci, systém kanalizace s napojením na čističku odpadních vod má šest obcí – Stěbořice kanalizaci mají, ale čistička odpadních vod zde chybí, v Sosnové podobně, ale tato obec plánuje napojení na ČOV v příštím roce. V Úvalnu, Loděnicích a Holasovicích jsou umístěny bioplynové stanice.

Informace o napojení na kanalizaci a plyn platí zejména pro hlavní části obcí. Další místní části obcí často na kanalizaci (či plyn) napojeny nejsou, přestože hlavní část obce ano (např. Zadky v případě Neplachovic). Vzhledem k velikosti, vzdálenosti a terénním poměrům by napojení dosud nenapojených místních částí bylo často ekonomicky nevýhodné. V případě místních částí je možné uvažovat o místních řešeních, např. společných větších domovních čistírnách, apod. Pro některé místní části (např. Kamenec, Štěplovec) se zavedení kanalizace plánuje během příštích cca 5 let.

Pokrytí mikroregionu datovými sítěmi

Z hlediska pokrytí jednotlivými druhů sítí pro přenos dat je Mikroregion Opavsko severozápad velmi dobře vybaven pokrytím bezdrátovými sítěmi. Pokrytí tímto druhem sítí je na území mikroregionu přítomno ve 100 % případů, tedy ve všech devíti obcích. Jak vyplývá z níže přiloženého obrázku (Obrázek 6) v oblasti ORP Opava a zejména pak v ORP Bruntál se nejedná o standardní stav a tento fakt lze tedy v případě Mikroregionu Opavsko severozápad hodnotit pozitivně.

Na druhou stranu je třeba uvést, že kvalita zejména mobilního signálu je v různých územích nerovnoměrná a v některých případech je mobilní připojení značně nespolehlivé, přes formálně úplné pokrytí mikroregionu datovými sítěmi.

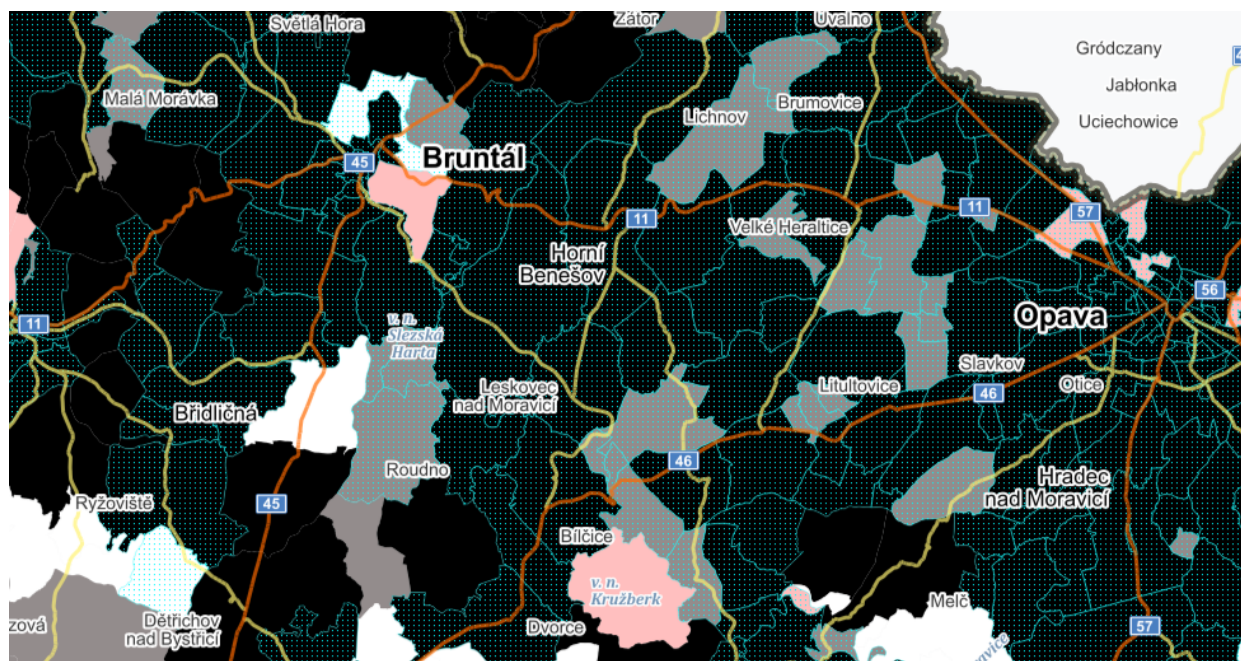
Tabulka 19 Stav pokrytí podle vlastností sítí

	Optické síť	Metalické síť	Bezdrátové síť
Bratřikovice	Ne	Ne	Ano
Brumovice	Ano	Ano	Ano
Hlavnice	Ne	Ne	Ano
Holasovice	Ne	Ano	Ano
Neplachovice	Ne	Ano	Ano
Sosnová	Ne	Ne	Ano
Střebořice	Ano	Ano	Ano
Úvalno	Ne	Ano	Ano
Velké Heraltice	Ne	Ano	Ano

Zdroj: MPO, webový portál www.verejnakonzultace.cz

Dalším typem sítí jsou tzv. metalické sítě, ve kterých se data přenáší pomocí elektrického potenciálu. V tomto případě už sice není pokrytí v mikroregionu stoprocentní, nicméně i tak je přítomno ve většině obcí (v šesti z celkových devíti). Třetím typem jsou tzv. optická vlákna, kde k přenosu dat dochází pomocí světla, což zajišťuje vysokou rychlost přenosu a s tím i související stabilitu internetového připojení. Budování těchto sítí je však náročné a je prováděno především ve velkých městech. S tím souvisí jejich přítomnost pouze ve dvou obcích Mikroregionu Opavsko severozápad. Konkrétně jde o obce Střebořice a Brumovice.

Obrázek 6 Pokrytí bezdrátovými sítěmi mikroregionu a jeho okolí

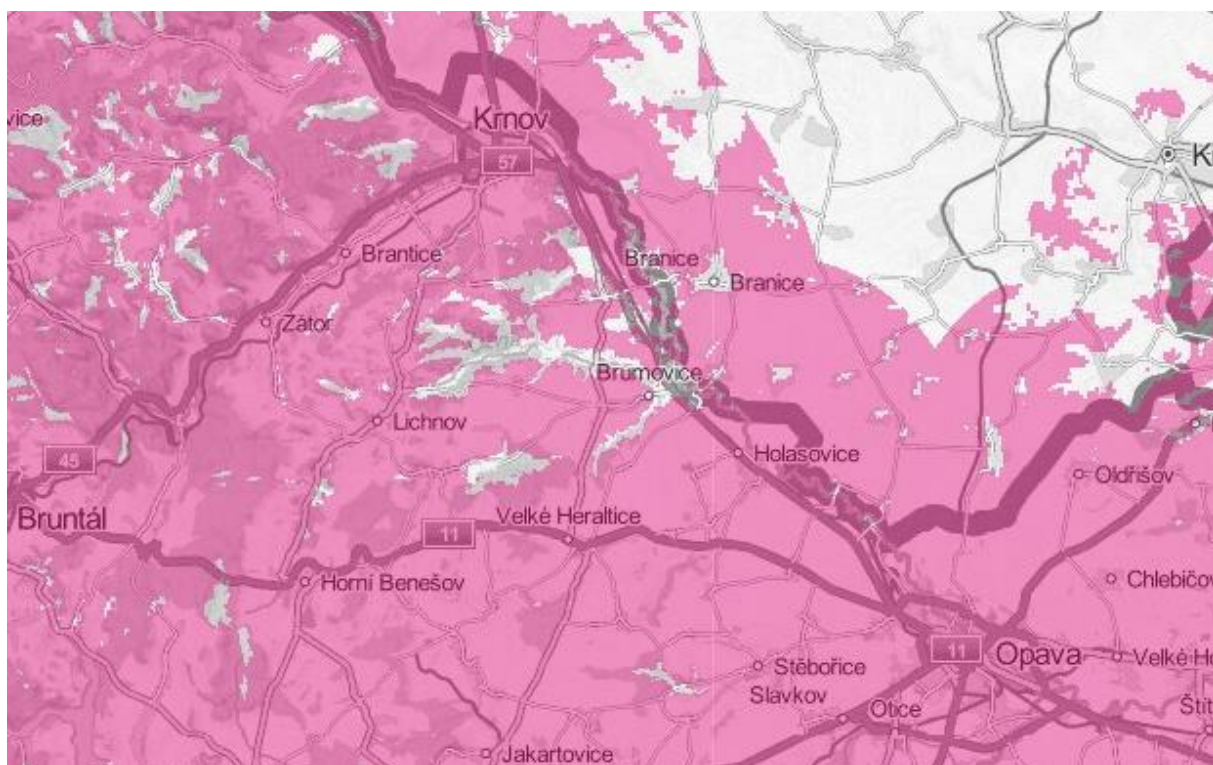

- **Bílá:** pokrytí NGA sítěmi $\leq 40\%$
pokrytí NGA sítěmi $\leq 50\%$ maximálně jednou technologií
- **Šedá:** pokrytí NGA sítěmi $> 50\%$ maximálně jedním provozovatelem
pokrytí NGA sítěmi $> 40\%$ maximálně jedním provozovatelem a současně více než jednou technologií
- **Černá:** pokrytí NGA sítěmi $> 50\%$ více než jedním provozovatelem
pokrytí NGA sítěmi $> 40\%$ více než jednou technologií současně více než jedním provozovatelem

Zdroj: MPO, webový portál www.verejnakonzultace.cz

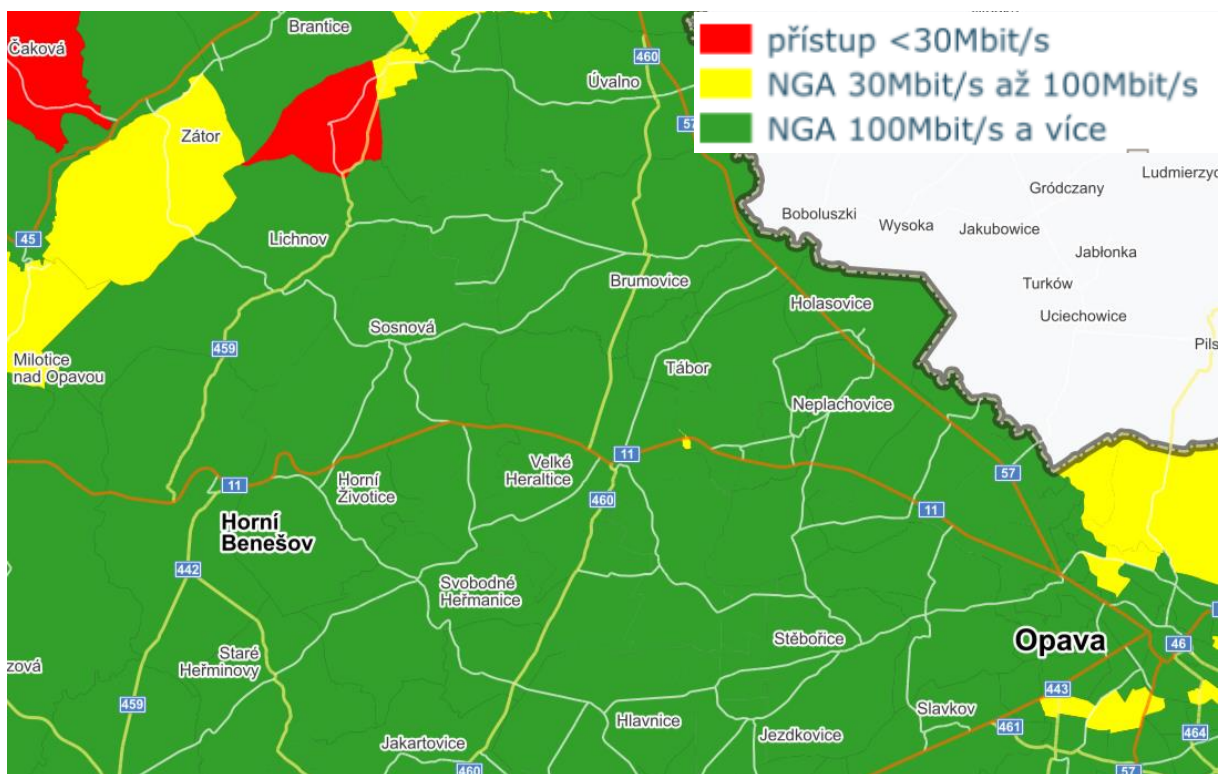
Na základě dat od jednotlivých operátorů působících na území České republiky (Vodafone, O2, T-Mobile) lze sledovat pokrytí území Mikroregionu Opavsko severozápad datovými sítěmi. Oblasti, kde je pokrytí slabé nebo žádné jsou pak v případě těchto poskytovatelů služeb podobné. Například v případě Superrychlého LTE od společnosti T-Mobile vidíme, že jeho pokrytí nedosahuje na oblast vedoucí od Brumovic podél potoka Čížina až k obci Lichnov. Tato oblast je pak problematická i z hlediska ostatní operátorů. Podobně problematická oblast se pak nachází i mezi obcemi Sosnová a Velké Heraltice, což potvrzuje i níže přiložený obrázek s daty od společnosti Vodafone. Z hlediska četnosti nepokrytých míst pak jednoznačně převažují operátoři Vodafone a T-Mobile, naopak společnost O2 deklaruje poměrně silné pokrytí, byť v problematických místech s nižší rychlostí mobilního internetu.

Obrázek 9 Pokrytí oblasti mikroregionu datovými sítěmi (T-Mobile, Superrychlé LTE)

Zdroj: T-Mobile, www.t-mobile.cz

Obrázek 10 Pokrytí podle možné přístupové rychlosti

Zdroj: MPO, webový portál www.verejnakonzultace.cz

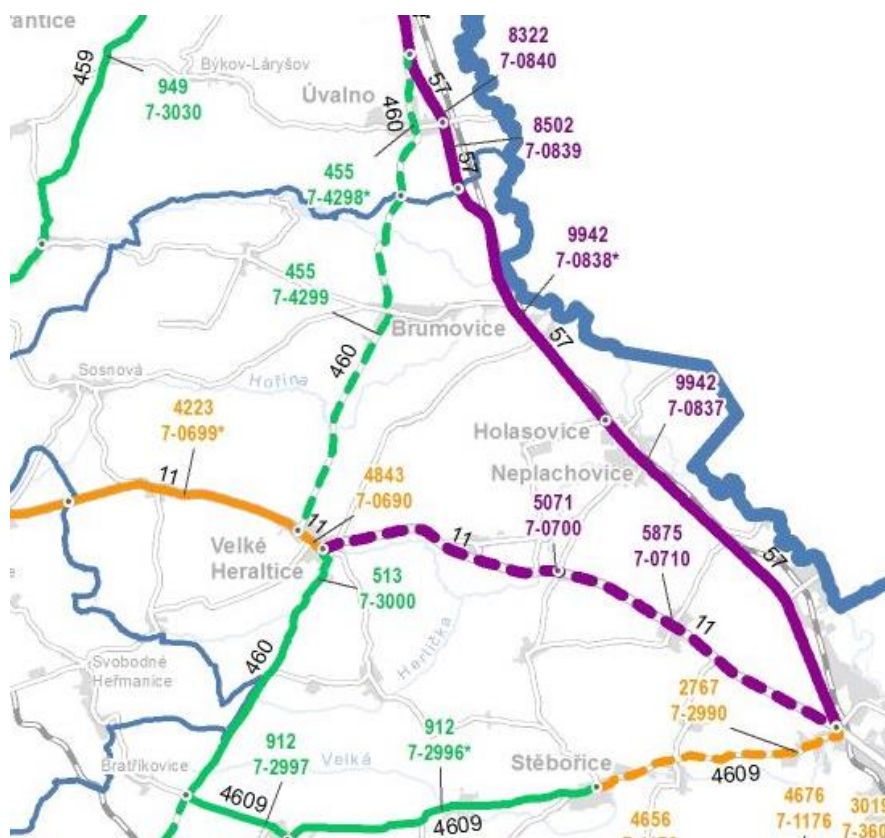
I přesto, že jen dvě obce v Mikroregionu Opavsko severozápad mají na svém území optické sítě, existuje zde podle mapování Českého telekomunikačního úřadu infrastruktura umožňující připojení s přístupovou rychlostí vyšší než 100 Mbit/s. Praktické zkušenosti uživatelů však tomuto tvrzení neodpovídají.

Intenzita dopravy v mikroregionu

Jak už bylo uvedeno v úvodní kapitole, Mikroregionem Opavsko severozápad přímo procházejí dvě komunikace I. třídy (I/57 a I/11) a v jeho blízkosti další komunikace I/46. Tyto komunikace zajišťují obyvatelům místních obcí poměrně snadnou dostupnost blízkých větších měst Bruntálu, Krnova či Opavy, ale zároveň představují pro celou oblast velkou zátěž. Ta je navíc umocňována neustálým nárůstem jak osobní, tak zejména nákladní automobilové dopravy. Vzhledem k tomu, že se jedná o narůstající problém v celé České republice, Mikroregion Opavsko severozápad není výjimkou.

V níže přiložené tabulce najdeme počty osobních a nákladních automobilů, které průměrně projely za jeden den sčítacím úsekem, tak jak je na svých stránkách uvádí Ředitelství silnic a dálnic. Pro lepší orientaci je dále v této kapitole přiložen i obrázek, kde jsou všechny tyto sčítací úseky zobrazeny. Do tabulky byly vybrány čtyři úseky na obou komunikacích první třídy, které přímo procházejí některými obcemi mikroregionu, a dále také tři úseky komunikace 460, která spojuje obce Velké Heraltice, Brumovice a Úvalno. Z hlediska mikroregionu je potřeba uvést i komunikaci 4609, která spojuje obce Bratřikovice, Hlavnice a Stěbořice a dále pokračuje do sídelního města celého ORP Opavy.

Obrázek 11 Intenzita dopravy v mikroregionu (2016)

Zdroj: ŘSD – sčítání dopravy.

Největší nárůst mezi posledními roky, kdy proběhlo sčítání dopravy (2010 a 2016), nastal na úsecích komunikace I/57, která je hlavní a také nejvytěženější spojnici Opavy a Krnova. Oproti roku 2010 došlo v roce 2016 ke 44% nárůstu počtu osobních automobilů a podobně velkému (48 %) nárůstu počtu nákladních automobilů, které projely prvními dvěma úseky mezi Opavou a Brumovicemi. Z hlediska samotné kamionové dopravy pak k největšímu nárůstu na této silnici došlo v úseku za Brumovicemi (57 %), na čemž se pravděpodobně podílí komunikace č. 460 představující spojnici mezi komunikacemi první třídy I/57 a I/11. Na samotné silnici I/11 přitom k tak výrazným nárůstům při posledním sčítání nedošlo a v případě nákladní kamionové dopravy došlo na třech ze čtyř úseků dokonce k nepatrnému snížení této intenzity. Jediná část této komunikace, kde došlo k mírnému (4 %) nárůstu této dopravy byl úsek 7-0710 (Opava – Vlaštovičky). V případě obou těchto komunikací ovšem došlo k výraznému nárůstu intenzity nákladní automobilové dopravy mezi předchozími dvěma sčítáními, tedy mezi lety 2000 a 2010. Na třech úsecích komunikace I/57 byl tento nárůst více než 87 % a na nejvytěženějším úseku komunikace I/11 cca 61 %. Pozitivní zprávou je, že na úseku 7-0690, který přímo prochází obcí Velké Heraltice, došlo v roce 2016 k poklesu nákladní kamionové dopravy oproti roku 2010 o 4 %.

Tabulka 20 Intenzita dopravy na vybraných úsecích v mikroregionu v letech 2000 až 2016

číslo komunikace	úsek	osobní					nákladní				
		2000	2010	2016	index změny 00/10	index změny 10/16	2000	2010	2016	index změny 00/10	index změny 10/16
I/57	7-0837	5 822	5 724	8 249	0,98	1,44	557	1 083	1 606	1,94	1,48
	7-0838	5 822	5 724	8 249	0,98	1,44	557	1 083	1 606	1,94	1,48
	7-0839	4 467	4 785	6 850	1,07	1,43	543	1 013	1 590	1,87	1,57
	7-0840	4 665	4 984	6 761	1,07	1,36	678	1168	1481	1,72	1,27
I/11	7-0710	3 522	4 220	4 881	1,20	1,16	551	889	927	1,61	1,04
	7-0700	3 547	4 113	4 164	1,16	1,01	653	891	838	1,36	0,94
	7-0690	3 905	3 507	3 885	0,90	1,11	690	944	902	1,37	0,96
	7-0699	2 827	3 357	3 326	1,19	0,99	581	942	835	1,62	0,89
460	7-4298	308	368	363	1,19	0,99	38	100	89	2,63	0,89
	7-4299	308	368	363	1,19	0,99	38	100	89	2,63	0,89
	7-3000	247	340	412	1,38	1,21	49	109	99	2,22	0,91
4609	7-2990	1 641	1 776	2 264	1,08	1,27	151	260	470	1,72	1,81
	7-2996	469	619	751	1,32	1,21	45	137	159	3,04	1,16
	7-2997	477	629	751	1,32	1,19	79	165	159	2,09	0,96

Zdroj: ŘSD – sčítání dopravy.

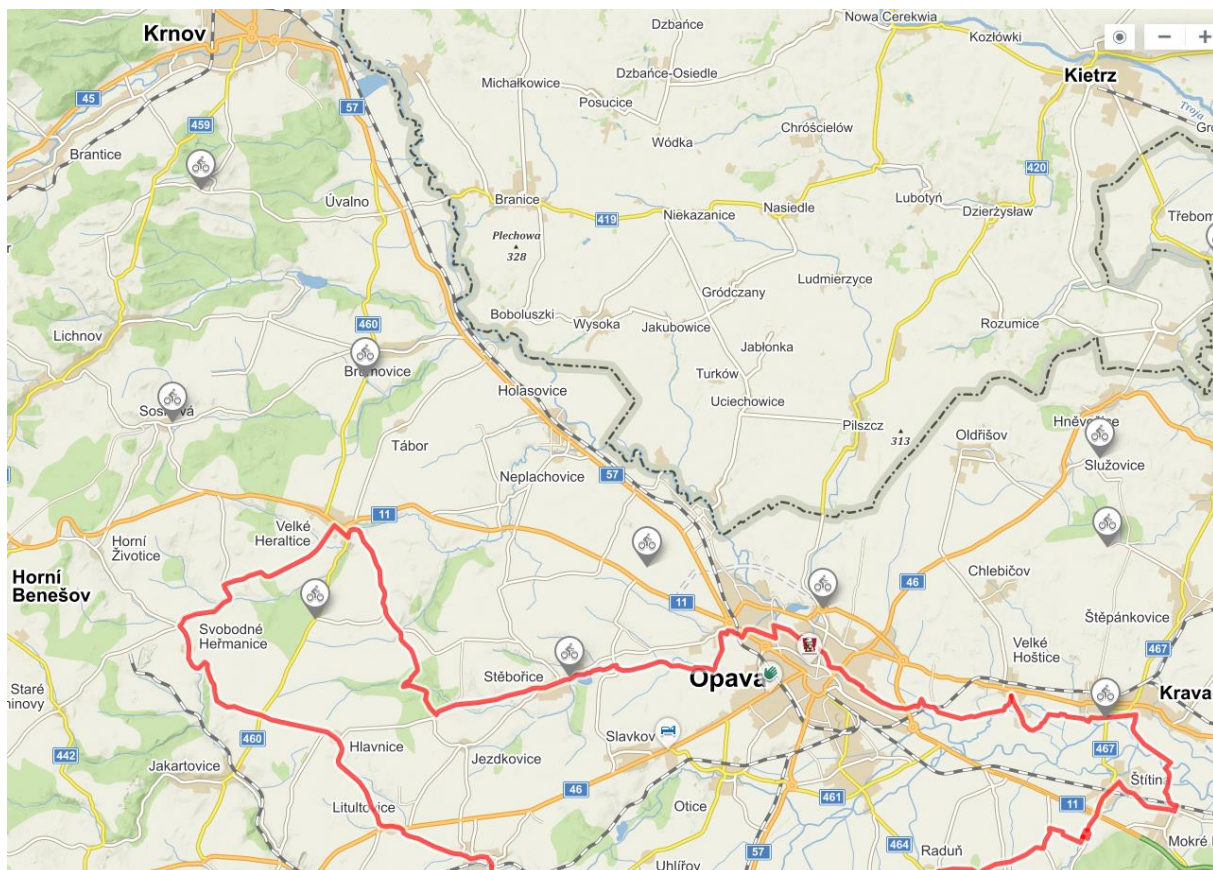
Z hlediska komunikací nižší třídy (460 a 4609), které nejsou ani jedním druhem sledované dopravy tolik vytíženy jako zmíněné komunikace první třídy, došlo k nejvýraznějším nárůstům na úsecích komunikace 4609, která ovšem vede přes tři obce Mikroregionu Opavsko severozápad – Bratřkovice, Hlavnice a Stěbořice. Nejvýraznějším nárůstem intenzity kamionové dopravy je pak 81% nárůst na úseku 7-2990 mezi Stěbořicemi a Opavou, který je nejvyšším v této kategorii na všech sledovaných úsecích mezi lety 2010 a 2016. Z hlediska osobní automobilové dopravy došlo k nejvýraznějšímu nárůstu rovněž na tomto úseku a to z 1 776 osobních automobilů za den v roce 2010 na 2 264 automobilů v roce 2016.

V posledních letech dále stále roste provoz mezi místními částmi obcí po silnicích III. třídy. Tyto úseky nejsou ve Sčítání dopravy sledovány, proto nelze nárůst doložit daty, avšak dle zkušeností představitelů obcí je nárůst významný. Rovněž místní provoz v Holasovicích roste, a to i mimo hlavní

komunikaci I. třídy. Lokálně je také možné pozorovat občasné problémy, zejména dočasné znečištění v době sezónních prací, vyvolané těžkou zemědělskou technikou, zejména na místních komunikacích a silnicích nižších tříd.

Nárůst dopravy lze pozorovat také na přístupových komunikacích do Polska (Skrachovice, Úvalno), a to zejména osobní automobilové dopravy.

Obrázek 12 Cyklotrasa Radegast Opava procházející mikroregionem

Zdroj: mapy.cz

Z obrázku (Obrázek 12) je možné vyčíst celkový počet cyklotras procházejících Mikroregionem Opavsko severozápad. Podle portálu mapy.cz jich některou částí mikroregion prochází celkem sedm, přičemž na výše přiloženém obrázku je barevně vyznačena cyklotrasa Radegast Opava, která prochází obcemi Bratřkovice, Hlavnice, Stěbořice a Velké Heraltice. Mikroregion je poměrně dobře vybaven sítí těchto tras a další z nich (č. 6164) spojuje například obce Holasovice a Neplachovice s vodní nádrží Slezská Harta. Cyklotrasa č. 6166 pak umožňuje spojení obyvatelům hned čtyř obcí v mikroregionu s městem Krnov mimo frekventované trasy silniční automobilové dopravy. Přímé napojení na tuto trasu pak v obci Úvalno umožňuje i další cyklotrasa (č. 6159), díky které mohou v kombinaci s předchozí trasou využít cyklodopravy při cestě do města Krnov také obyvatelé obcí Bratřkovice, Hlavnice nebo Sosnová. Síť těchto cyklotras je v mikroregionu poměrně bohatá a může tak napomoci i rozvoji cestovního ruchu z hlediska turistů přijíždějících do Opavy či Krnova.

Hlavní zjištění:

- *Vybavenost technickými sítěmi je v celém Mikroregionu Opavsko severozápad na velmi dobré úrovni. Všechny obce disponují veřejným vodovodem a osm z devíti obcí i kanalizací. V šesti případech je tato kanalizace pak napojena na čističku odpadních vod, napojení další se plánuje v příštím roce.*
- *Celá oblast mikroregionu je pokryta bezdrátovými sítěmi na přenos dat. V šesti obcích je přenos dat možný také metalickými kabely a ve dvou případech dokonce i těmi optickými. I proto je v celém regionu dostupné internetové připojení s rychlostí přes 100 Mbit/s.*
- *Subjektivně vnímaná kvalita a dostupnost mobilního datového připojení, a také mobilního telefonního signálu je výrazně odlišná od skutečností uváděných ve statistikách a mapách pokrytí. V některých lokalitách, a to i v intravilánu (např. Sosnová, ale i další) je zkušenost s mobilním telefonním signálem a s mobilním datovým připojením velice špatná.*
- *Největší nárůst intenzity jak kamionové, tak i osobní automobilové dopravy byl mezi lety 2010 a 2016 zaznamenán na silnici I/57. Nejnižší nárůst a na většině úseků pak dokonce mírný pokles byl naměřen na silnici nižší kategorie č. 460 vedoucí napříč územím mikroregionu.*
- *Vedle nárůstu počtu automobilů na hlavních a vedlejších dopravních tazích dochází také k nárůstu na silnicích III. třídy a na místních komunikacích či v místních částech obcí.*
- *Zvyšuje se dopravní zatížení přístupových komunikací do Polska.*
- *Mikroregion Opavsko severozápad je vybaven sítí cyklotras, které ho spojují s okolními vyššími správními celky (Krnov, Opava), ale například i s vodní nádrží Slezská Harta. Významnou částí mikroregionu prochází i cyklotrasa Radegast Opava.*
- *Ve třech obcích jsou stanice na výrobu bioplynu.*

10. Životní prostředí

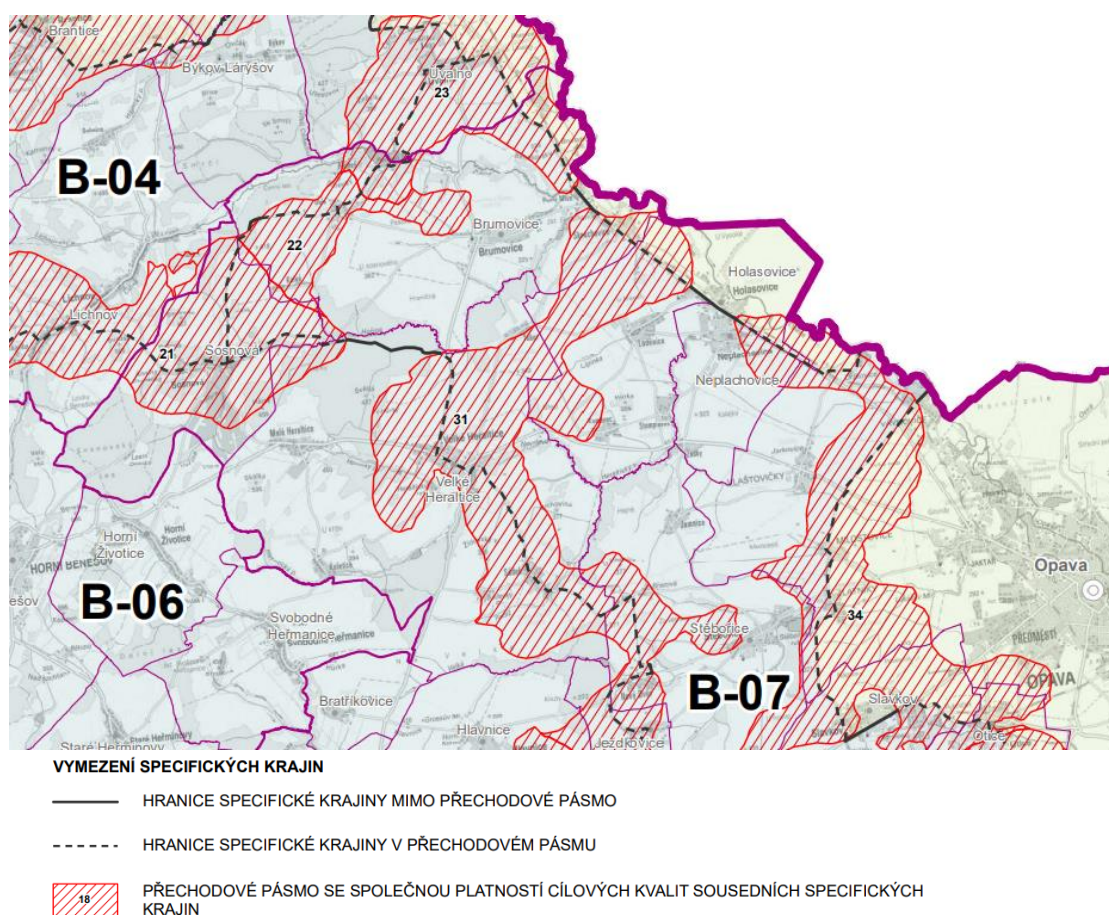
Tato kapitola se zabývá životním prostředím na území Mikroregionu Opavsko severozápad jako jedním z hlavních faktorů, který ovlivňuje kvalitu života místních obyvatel. Kapitola se věnuje jak přírodně cenným a významným územím včetně využití půd na území mikroregionu, hlavním znečišťovatelům životního prostředí v mikroregionu, tak i využívání a třídění odpadu.

Klíčové otázky:

- *Jaká je kvalita životního prostředí v Mikroregionu Opavsko severozápad a jeho okolí?*
- *Jak velké je znečištění ovzduší a odkud pochází?*
- *Jaké množství odpadu se v jednotlivých obcích a celém mikroregionu vytřídí?*

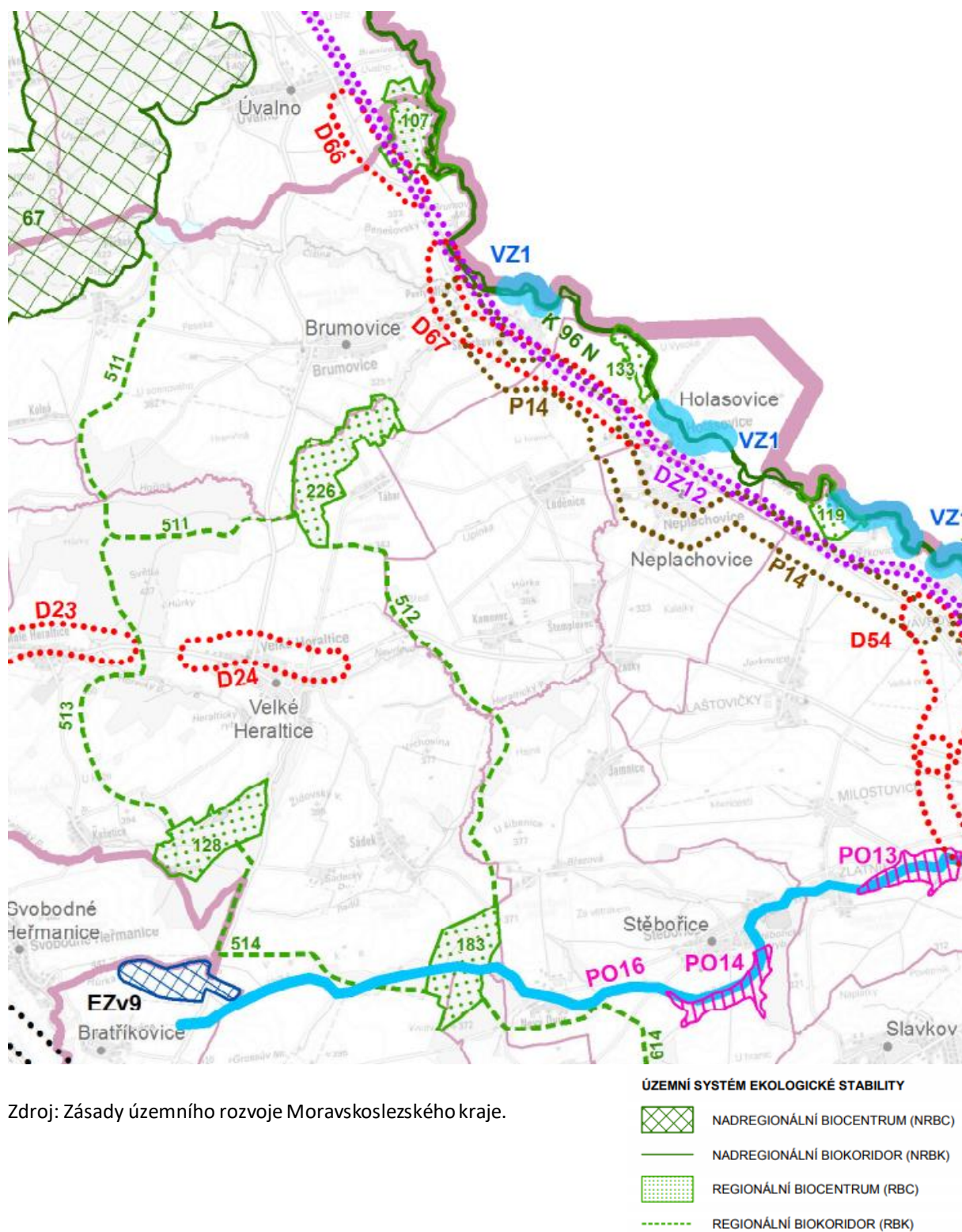
Z dokumentu Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje vyplývá, že na území Mikroregionu Opavsko severozápad se nacházejí dvě „Specifické krajiny“. Jde o krajiny B-06 Horní Benešov a B-07 Brumovice – Stěbořice. Některé z obcí daného mikroregionu Sosnová, Úvalno, Velké Heraltice a částečně i Stěbořice se nacházejí v tzv. přechodovém pásmu mezi jednotlivými specifickými krajinami, kde platí jejich společné cílové kvality. V případě obcí Sosnová a Úvalno se jedná o přechodové pásmo mezi krajinami B-06 a B-04 Lichnov, která na území mikroregionu nezasahuje.

Obrázek 13 Specifické krajiny na území Mikroregionu Opavsko severozápad

Zdroj: Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje.

Obrázek 14 Územní systém ekologické stability na území a v okolí Mikroregionu Opavsko severozápad

Zdroj: Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje.

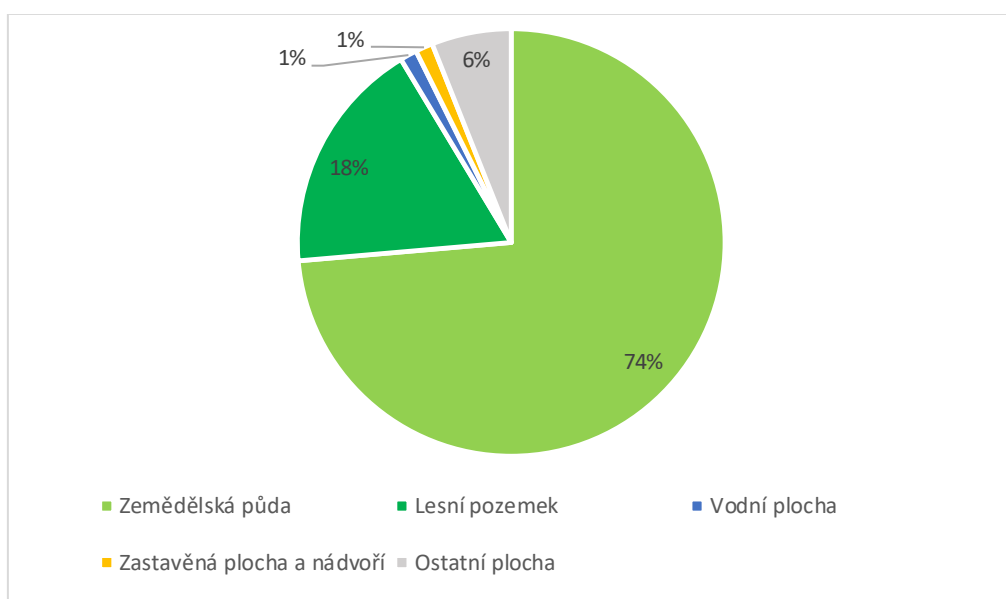
Z obrázku (Obrázek 14) je možné vyčíst několik zajímavých informací o významných celcích územního systému ekologické stability (ÚSES), tedy přírodně a ekologicky cenných územích. Přímou na území mikroregionu se nachází hned šest regionálních biocenter. V severní oblasti u hranice s Polskem se jedná o regionální biocentra 107 – Brumovická niva, 119 – Držkovická niva a 133 – Holasovická niva. Jak už jejich názvy vypovídají, jedná se o biocentra, jejichž cílovými ekosystémy jsou nivní, na vodní

toky a plochy vázané biotopy a ekosystémy. Mezi těmito centry je do budoucna také plánovaná výstavba doprovodných opatření k – rovněž plánovanému – komplexu nádrže Nové Heřminovy na horní Opavě. Mezi obcemi Velké Heřaltice a Bratříkovice najdeme regionální biocentrum 128 – Heřaltické údolí a jižně od obce Brumovice 226 – Tábořské. Severovýchodním směrem od obce Hlavnice se zase nachází regionální biocentrum 183 – Na Velké.

Zmíněná regionální biocentra jsou navzájem spojena regionálními biokoridory, z nichž územím mikroregionu procházejí ty s označením 511, 512, 513, 514 a částečně také biokoridor 614, který spojuje biocentra na katastrálním území Stěbořic a Dolních Životic.

Tyto prvky územního systému ekologické stability (ÚSES) jsou důležitými aspekty životního prostředí, neboť umožňují pohyb živočichů a velmi často fungují také jako stanoviště vzácných či ohrožených druhů. Tyto prvky by tak při jejich vhodném vymezení měly zvyšovat kvalitu a rozmanitost krajiny a tím přispívat ke kvalitě přírodního prostředí.

Graf 28 Využití půd na území Mikroregionu Opavsko severozápad

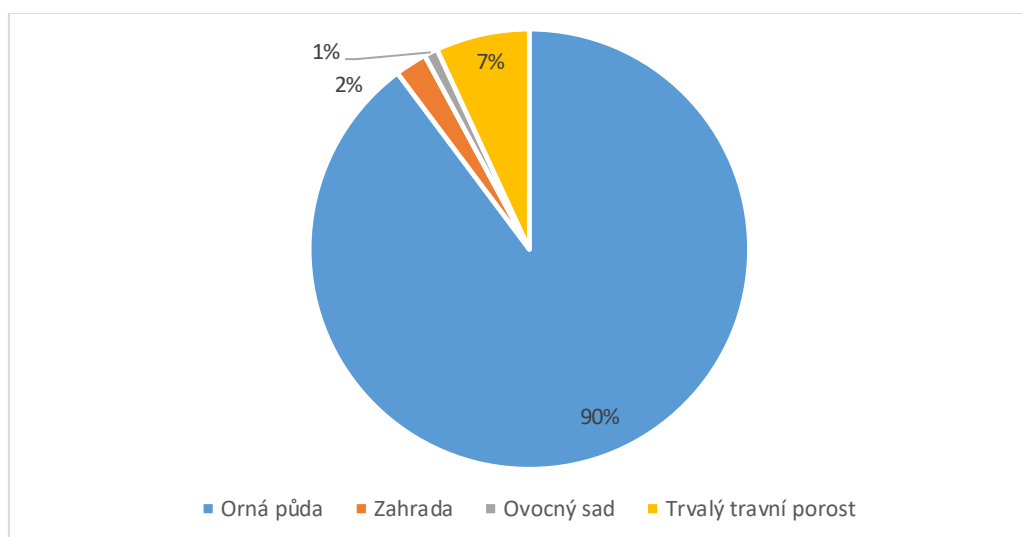

Zdroj: Český statistický úřad

Z hlediska využití půd na území Mikroregionu Opavsko severozápad se zde projevuje fakt, že se celý region nachází na geomorfologicky složitějším území a je složen z menších sídelních celků. Největší plochy, dohromady 92 %, připadají na zemědělské (74 %) a lesní půdy (18 %). Faktor menších sídelních celků se odráží v jediném procentu, které připadá na zastavěné plochy a nádvoří, což odpovídá periferní poloze mikroregionu.

Konkrétní využití půd pak zobrazuje Graf (Graf 29). Zde jednoznačně převažuje půda orná (90 %), tedy pole. Ze zbývajících druhů půdy už je významnější pouze trvalý travní porost (7 %).

Graf 29 Typy zemědělské půdy na území Mikroregionu Opavsko severozápad

Zdroj: Český statistický úřad

Kvalita ovzduší v Mikroregionu Opavsko severozápad je podobně jako v jiných částech republiky ovlivňována především automobilovou dopravou, průmyslovými podniky, ale také lokálními topeništi z domácností, ve kterých může být spalováno nekvalitní palivo (prachové uhlí), nebo dokonce odpady, které produkují toxické emise. Po zavedení kotlíkových dotací však představitelé obcí vnímají problém spalování nekvalitních paliv v domácnostech jako nevýznamný.

Přímo na území mikroregionu se pak nacházejí větší znečišťovatelé, kterými jsou dvě zemědělská družstva a dva soukromé podniky. Na kvalitu ovzduší zde však mají vliv i průmyslové podniky z blízkých větších sídel jako je Krnov či Opava.

Tabulka 21 Přehled největších znečišťovatelů životního prostředí v mikroregionu

Název znečišťovatele	Obec	Látka	Přenosy v odpadech	Úniky do ovzduší
Zemědělské obchodní družstvo "Slezská Hořina" Brumovice	Velké Heraltice			
Zemědělské družstvo Hraničář Loděnice	Neplachovice	Amoniak		10213 kg
Zemědělské družstvo Hraničář Loděnice	Loděnice	Amoniak		10507 kg
		Zinek a sloučeniny	22703,16 kg	
František Pavelek Farma Stěbořice	Stěbořice			

Zdroj: Integrovaný registr znečišťování

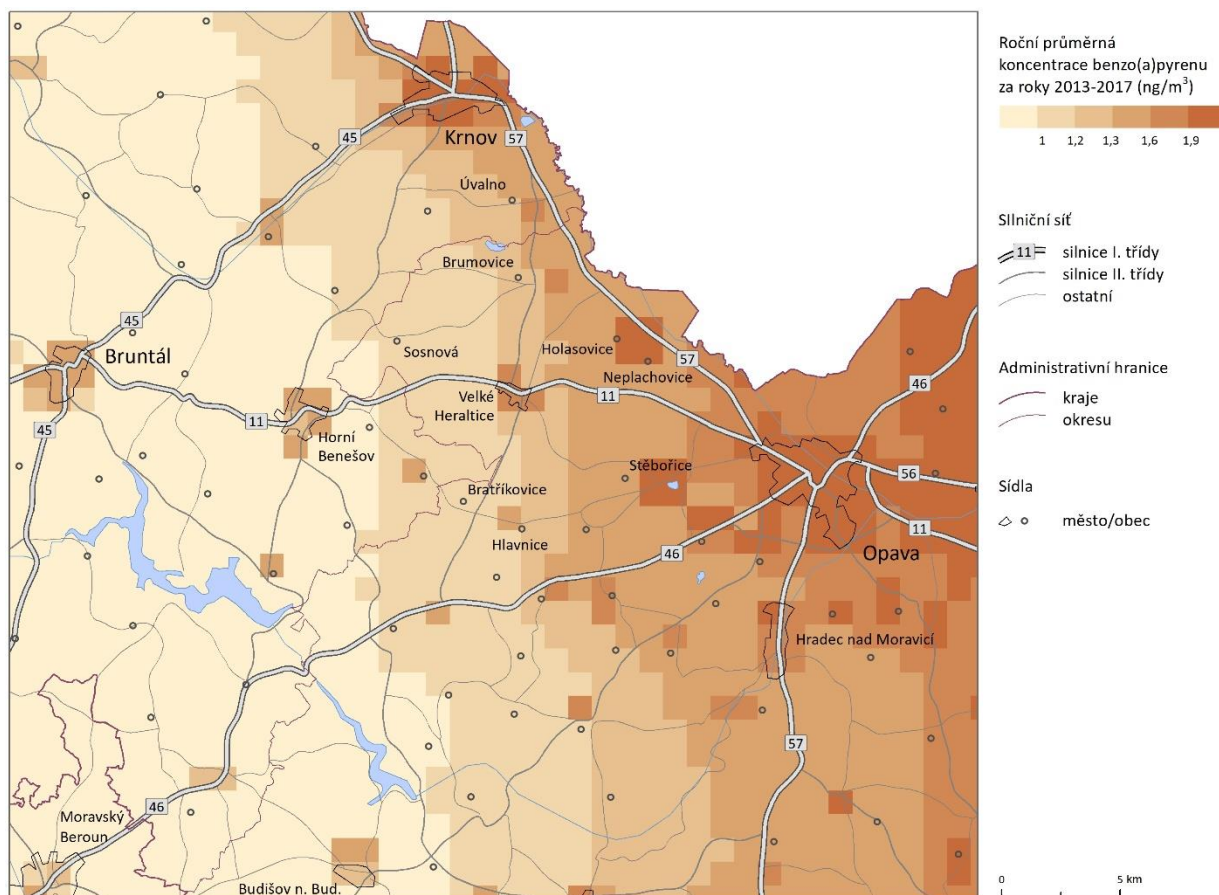
Jelikož se hned čtyři obce v mikroregionu (Holasovice, Neplachovice, Úvalno a Velké Heraltice) nacházejí v těsné blízkosti významných komunikací první třídy (I/57 a I/11), je stav ovzduší a celkově životního prostředí v této oblasti ovlivněn právě těmito vlivy.

Na níže přiložených mapách nalezneme přehled znečištění ovzduší v Mikroregionu Opavsko severozápad a jeho blízkém okolí jednotlivými emisemi. Na první z těchto map můžeme pozorovat koncentraci znečištění benzopyrenem, což je prvek, který patří mezi látky, které znečišťují životní prostředí přímo v důsledku lidské činnosti. Za nejčastější zdroje znečištění benzopyrenem lze považovat spalování fosilních paliv (automobilová doprava – především vznětové motory) a uhelného

dehtu. Jeho výskyt je tedy zvýšený vždy v okolí hlavních komunikací a také ve větších sídlech, kde jsou zdrojem lokální topeniště a průmyslová výroba.

Nejvyšší koncentraci můžeme vidět například na území obcí Holasovice, Neplachovice či Velké Heraltice, kde je zdrojem především automobilová doprava, kvůli výše zmíněné trase silniční komunikace, ale na území obce Stěbořice. Zde se dá předpokládat kromě dopravy i vliv místních podniků.

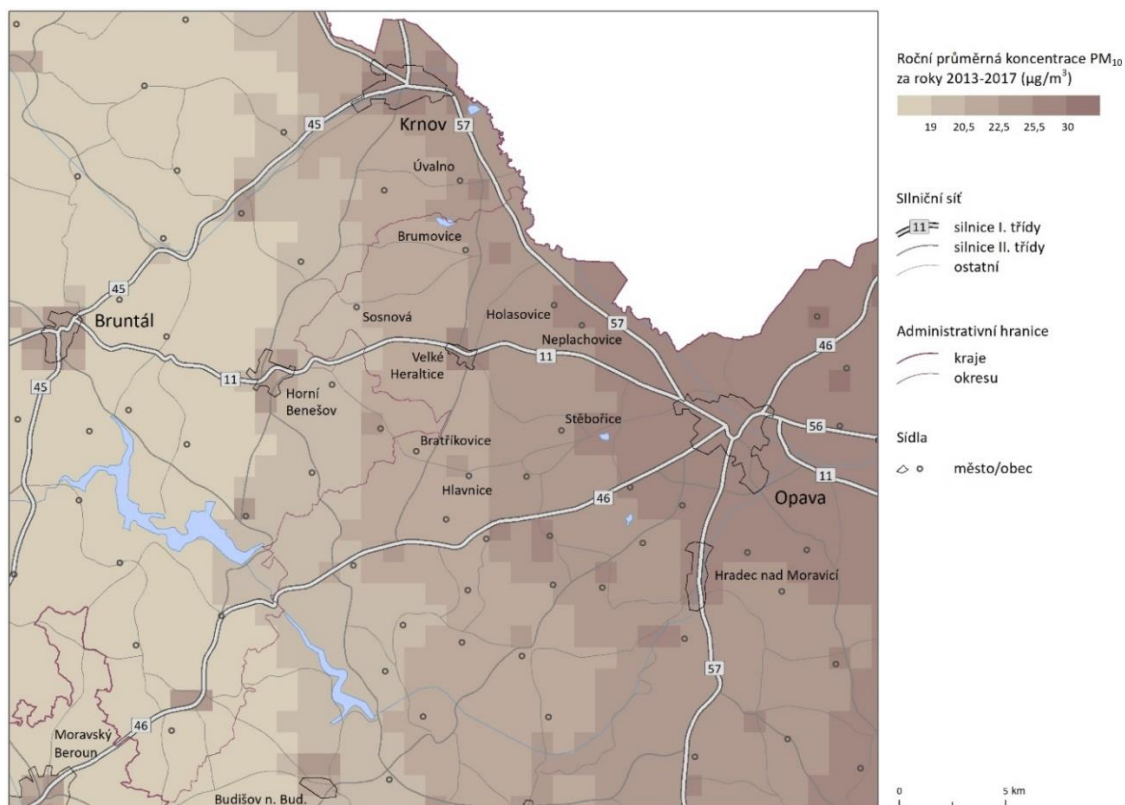
Obrázek 15 Roční průměrná koncentrace benzo(a)pyrenu za roky 2013-2017

Zdroj: ČHMÚ

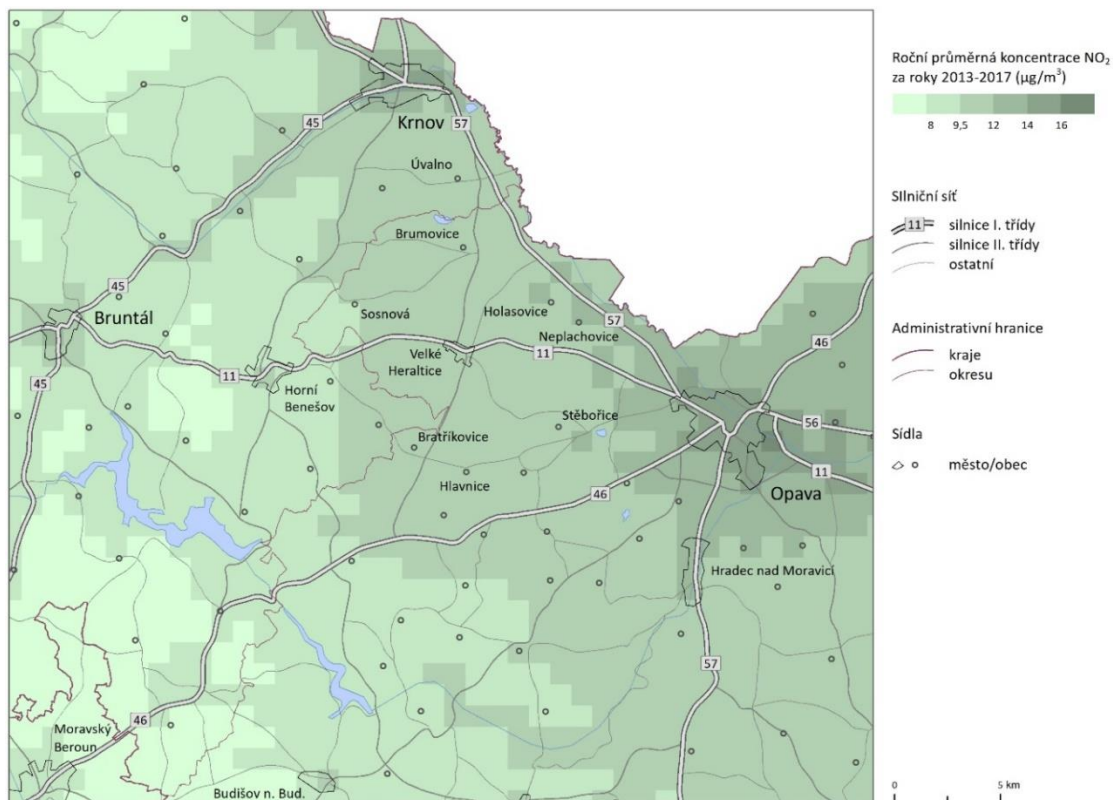
Co se týče emisního znečištění poletavým prachem (částice PM₁₀), jeho zdrojem mohou být jak přirozené, tak antropogenní procesy. Nejčastěji se za původce těchto částic považují spalovací motory a také některé zemědělské činnosti či lesní požáry. Obrázek 16 ukazuje, ve kterých místech mikroregionu je takové znečištění nejsilnější. Situace se na jeho území odlišuje podle vzdálenosti jednotlivých obcí od hlavních komunikací, ale především také od velkých sídel jako je Krnov či Opava. Nejvyšších hodnot znečištění dosahuje totiž území obcí Stěbořice a Neplachovice, které jsou nejbližší k okresnímu městu Opava. Lepší výsledky (nižší hodnoty) ukázala měření v okolí obcí Sosnová či Bratřikovice.

Obrázek 16 Roční průměrná koncentrace emisí prachových částic PM₁₀ za roky 2013–2017

Zdroj: ČHMÚ

Obrázek 17 Roční průměrná koncentrace NO₂ za roky 2013–2017

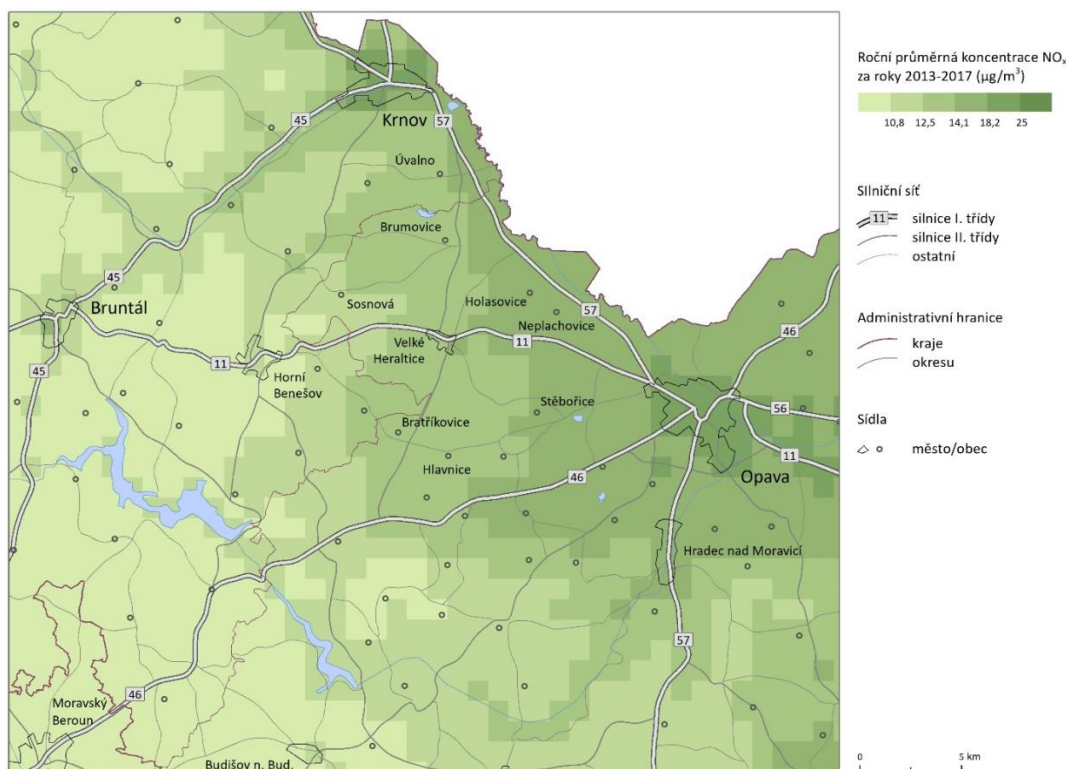

Zdroj: ČHMÚ

Další škodlivinou, která je typicky spojována především s dopravou je oxid dusičitý (NO_2). Jeho koncentrace bývá zpravidla nejvyšší ve velkých městech na křížení hlavních dopravních tahů. Situace v Mikroregionu Opavsko severozápad se příliš výrazně na jeho jednotlivých místech tentokrát neliší, byť nejvyšších hodnot dosahovala měření opět v obcích, které se nacházejí nejbližší okresnímu městu Opava, tedy v Neplachovicích, Stěbořicích a také Holasovicích. V porovnání s městem Dobruška v Královéhradeckém kraji, kterým prochází podobně významná komunikace první třídy, je však i v těchto obcích situace lepší.

Vyšších průměrných hodnot, než jakých dosahuje celé vyobrazené území na obrázku (Obrázek 18), naopak představuje znečištění oxidy dusíku (NO_x). Jejich vyšší koncentrace na přímém území mikroregionu v porovnání s blízkým okolím je negativně ovlivněna i tím, že jeden z místních znečišťovatelů vypouští ročně od ovzduší na 20 tisíc kg amoniaku, což je jedna z anorganických sloučenin dusíku.

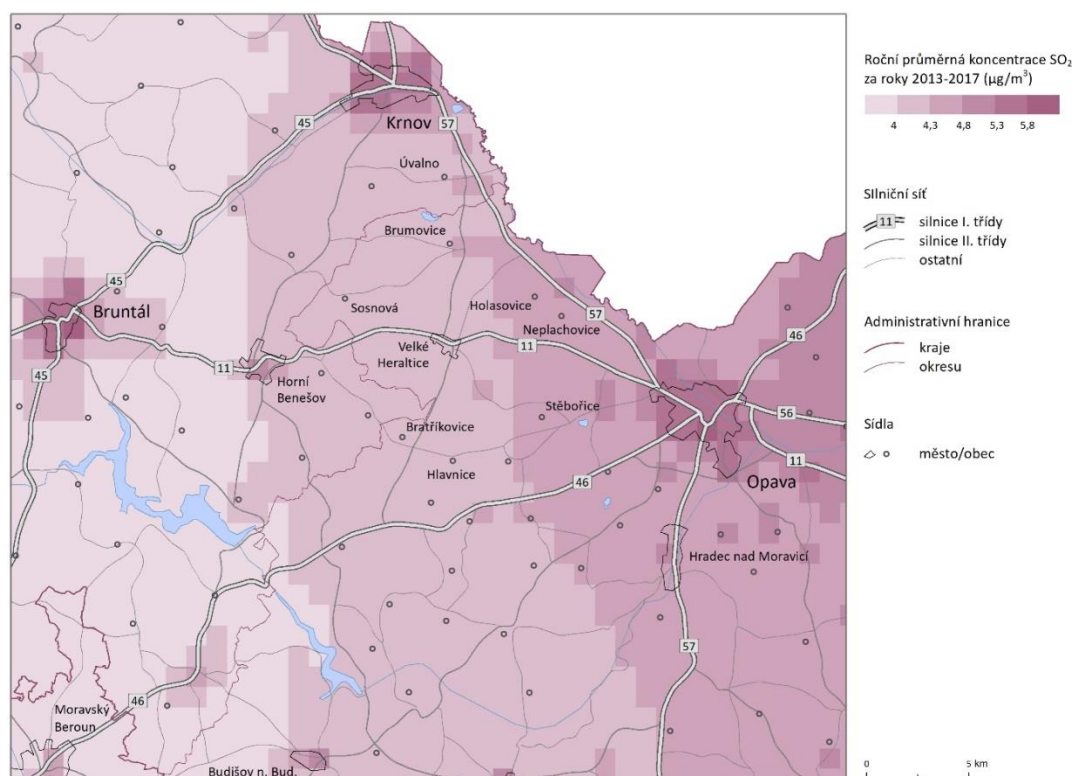
Obrázek 18 Roční průměrná koncentrace oxidů dusíku (NO_x) za roky 2013 – 2017

Zdroj: ČHMÚ

Míra koncentrace oxidu siřičitého (SO_2) je v tomto regionu ovlivněna opět blízkostí větších sídel. Tato sloučenina je totiž produkována zejména velkými znečišťovateli (tepelné elektrárny, teplárny atd.), přičemž teplárnami disponují jak Krnov, tak i Opava.

Obrázek 19 Roční průměrná koncentrace oxidu siřičitého (SO₂) za roky 2013 – 2017.

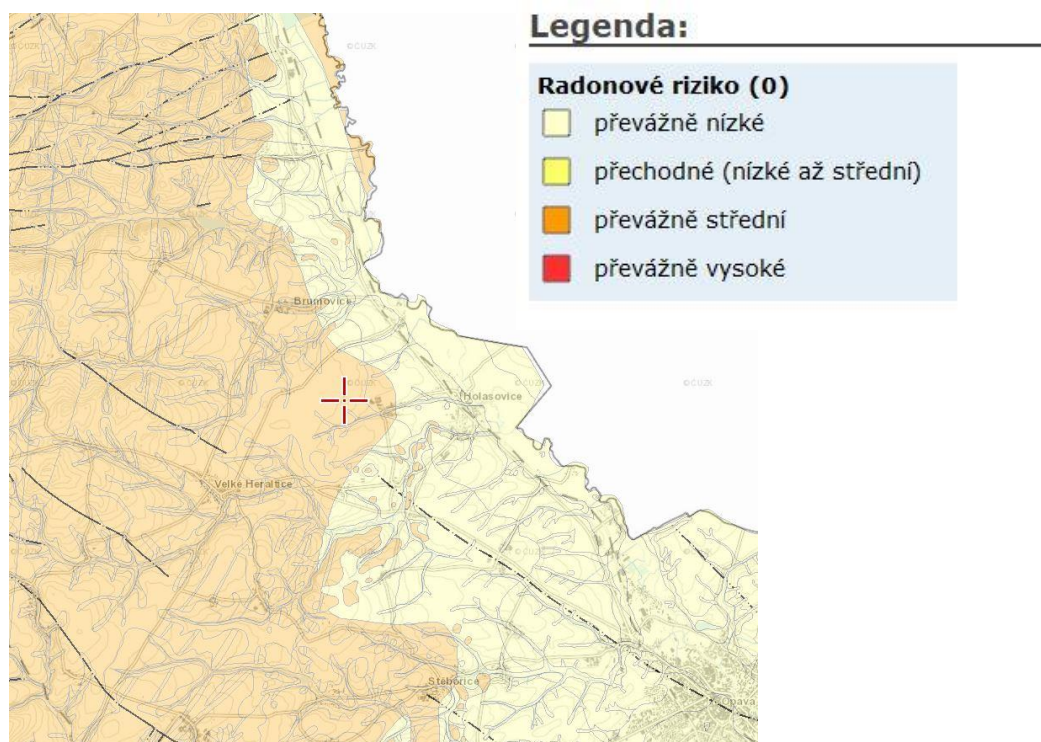

Zdroj: ČHMÚ

Mapa radonového indexu je zajímavá zejména proto, že Česká republika má jedny z nejvyšších koncentrací radonu v budovách na světě. Riziko není ve všech oblastech ČR stejné, záleží vždy na vlastnostech geologického podloží – koncentraci radonu a propustnosti pro plyny. Průměrná hodnota objemové aktivity radonu v budovách v České republice je 118 Bq/m³. Patříme tak k zemím s nejvyšší koncentrací radonu v bytech na světě. Radon je přirozeně se vyskytujícím chemickým radioaktivním plynem.

Na základě dat z mapového serveru České geologické služby je vidět, že přítomnost tohoto plynu je na území Mikroregionu Opavsko severozápad charakterizována jako střední či nízká. Nejnižší hodnoty se vyskytují na území Holasovice a částečně i Brumovice. Z pohledu celé České republiky je pak radonové riziko v této oblasti průměrné.

Obrázek 20 Mapa radonového rizika v mikroregionu

Zdroj: Geologické a geovědní mapy, www.geologicke-mapy.cz

V níže přiložené tabulce nalezneme přehled skládek, které se vyskytují na území Mikroregionu Opavsko severozápad. Je vidět, že riziko pro životní prostředí v této oblasti bylo dvakrát vyhodnoceno jako střední, ale ve zbývajících případech riziko vůbec hodnoceno nebylo, nebo bylo označeno za nízké, jako je tomu třeba v případě skládky Traganova skála v obci Úvalno.

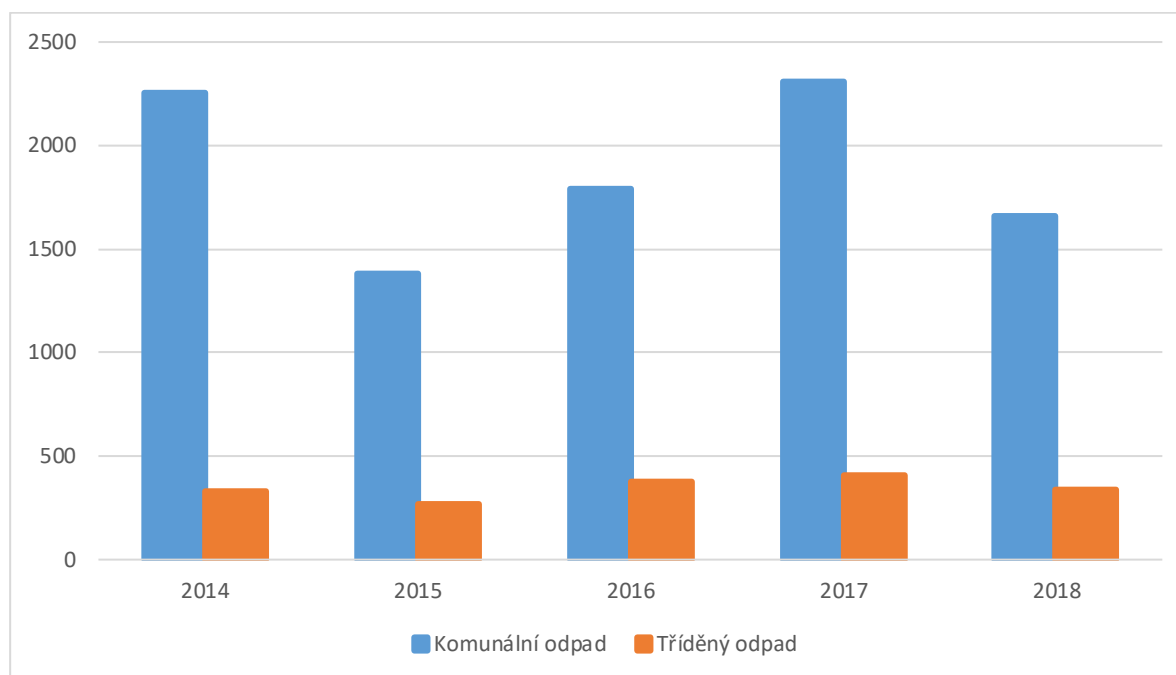
Tabulka 22 Přehled skládek na území Mikroregionu Opavsko severozápad

Název	Obec	Typ	Riziko
Traganova skála	Úvalno	Skládka TKO	Nízké
Skládka TKO Velké Heraltice	Velké Heraltice	Skládka TKO	Střední
Skládka TKO Stěbořice	Stěbořice	Skládka TKO	Střední
Skládka Dubina	Sosnová	Skládka TKO	Nehodnoceno
Za hřištěm u Krchového lesa	Sosnová	Skládka TKO	Nehodnoceno
Holasovice 1	Holasovice	Skládka TKO	Nehodnoceno
Pustý mlýn	Brumovice	Skládka TKO	Nehodnoceno

Zdroj: Systém evidence kontaminovaných míst

Svoz komunálního a ostatních druhů odpadu zajišťují v jednotlivých obcích Technické služby Opava (případně Krnov) a také společnost Marius Pedersen. Na grafu (Graf 30) je vidět, jak se v posledních čtyřech letech vyvíjelo množství komunálního a tříděného odpadu na území mikroregionu. Vzhledem k dostupnosti dat bylo do tříděného odpadu zahrnuto sklo, plasty a papír, které jsou s výjimkou papíru tříděny ve všech obcích.

Graf 30 Vývoj množství komunálního a tříděného odpadu na území mikroregionu 2014 – 2018 (tuny)

Zdroj: Obecní úřady jednotlivých obcí.

Množství tříděného odpadu na území mikroregionu se v posledních pěti sledovaných letech nijak zásadně neliší a pohybuje se stále pod hodnotou 500 tun za rok. V případě komunálního odpadu docházelo v jednotlivých letech ke výkyvům, které zapříčinil zejména značný nárůst jeho množství v obci Holasovice v roce 2014 a 2017. Data za roky 2015 a 2018 jsou pak ovlivněna nedostupností dat z obce Velké Heraltice, jak ukazuje tabulka s objemy komunálního odpadu v jednotlivých obcích.

Tabulka 23 Množství komunálního odpadu na území Mikroregionu Opavsko severozápad

	2014	2015	2016	2017	2018
Bratřikovice	76	72	82	80	73
Brumovice	358	374	339	344	400
Hlavnice	132	133	138	136	130
Holasovice	832	341	352	907	563
Neplachovice	81	84	87	91	95
Sosnová	113	128	120	123	117
Stěbořice	132	137	139	134	156
Úvalno	113	116	115	114	128
Velké Heraltice	415		420	382	

Zdroj: Obecní úřady jednotlivých obcí

V případě jednotlivých statistik za množství tříděného odpadu ve sledovaných obcích lze pozorovat nárůst téměř na všech místech. V některých obcích pak došlo u tříděného odpadu i k vyššímu poměrnému nárůstu než v případě celkového komunálního odpadu, a tak lze předpokládat, že obyvatelé mikroregionu přistupují k třídění odpadu stále zodpovědněji.

Tabulka 24 Množství tříděného odpadu na území Mikroregionu Opavsko severozápad

	2014	2015	2016	2017	2018
Bratříkovice	4	3	5	5	4
Brumovice	40	45	49	58	66
Hlavnice	25	28	33	33	35
Holasovice	57	60	64	68	71
Neplachovice	42	43	50	52	54
Sosnová	6	9	6	10	10
Stěbořice	56	63	70	72	75
Úvalno	24	20	18	22	25
Velké Heraltice	76		81	86	

Zdroj: Obecní úřady jednotlivých obcí

Hlavní zjištění:

- Na území Mikroregionu Opavsko severozápad se nacházejí dvě „Specifické krajiny“ (Horní Benešov a Brumovice – Stěbořice), a také šest regionálních biocenter, z nichž tři se vyskytují v severní oblasti u hranice s Polskem se jedná o regionální biocentra 107 – Brumovická niva, 119 – Držkovická niva a 133 – Holasovická niva.
- Sedmdesát čtyři procent veškeré půdy tvoří na území mikroregionu ta zemědělská, která je z 90 % tvořena ornou půdou. Na zastavěnou plochu a nádvoří připadá pouze 1 % sledovaného území.
- Mezi největší znečišťovatele na území mikroregionu patří místní zemědělská družstva, ale i silniční doprava. Z hlediska znečištění ovzduší se situace zpravidla odlišuje v důsledku vzdálenosti jednotlivých obcí od hlavních komunikací, především těch první třídy. Negativní vliv mají také průmyslové podniky, a tedy i blízkost větších sídelních celků, například Opavy.
- Množství tříděného odpadu se v posledních letech výrazně nemění, opačně je tomu ovšem v případě toho komunálního. Největší množství komunálního odpadu bylo v mikroregionu vyprodukováno v letech 2014 a 2017, nejméně pak v roce 2015. Hodnoty pro první dva sledované roky (2014 a 2015) se pak lišily o více než 800 tun.

11. Ohrožení obcí a krajiny suchem, erozí půdy a záplavami

Mikroregion Opavsko severozápad má venkovský charakter, na velké části území mimo intravilánu se nachází zemědělská půda, převážně kvalitní s vysokým stupněm ochrany, nebo lesy. Severní část mikroregionu leží v nivě řeky Opavy nebo na jejích okrajích. Směrem k jihu se krajina zdvihá a mírně vlní, je zde protkána potoky a malými říčkami, které v převážně zemědělské krajině vytvářejí nepříliš hluboká, ale zaříznutá údolí. Sídla mikroregionu leží v rovině opavské nivy (např. Neplachovice, Holasovice), na rovině mezi údolími (např. Březová – část obce Stěbořice, Hlavnice), v údolních polohách (např. Sosnová, Stěbořice, Nový Dvůr – část obce Stěbořice) nebo na svazích, kde zemědělská krajina přechází do údolí (např. Velké Heraltice, Brumovice).

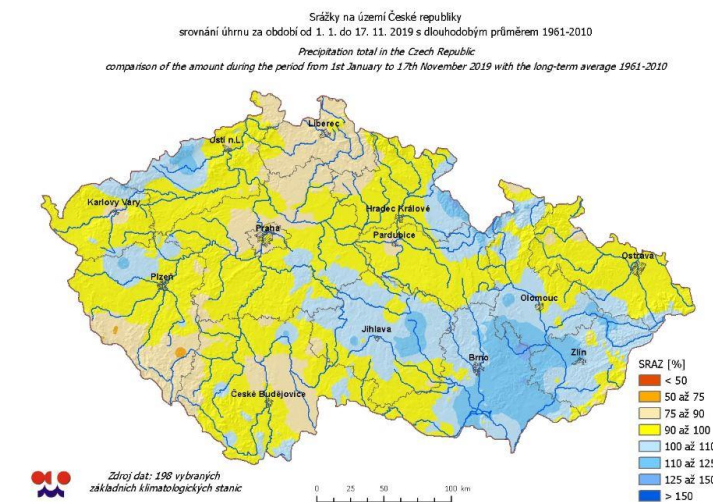
V posledních letech dochází v souvislosti se změnou klimatu ke změně chodu počasí, pro krajinu Mikroregionu Opavsko severozápad jsou patrně nejvýznamnější změny v množství a rozložení srážek v průběhu roku, které by mohly mít vliv jak na zemědělskou výrobu, která je pro ekonomiku mikroregionu významná, tak na životní podmínky obyvatel v případě nedostatku vody.

V této kapitole jsou uváděny informace o potenciálních ohroženích území mikroregionu suchem, záplavami a také erozí půdy.

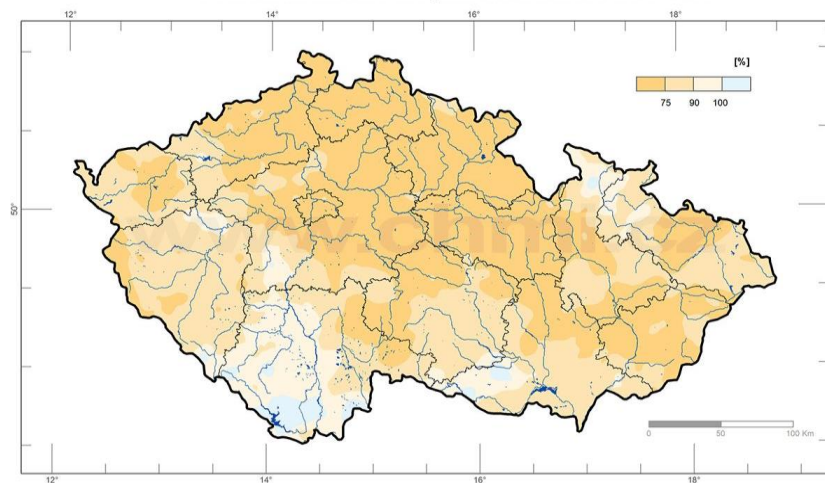
Ohrožení suchem je prezentováno jednak na úhrnu srážek v území ve srovnání s dalšími oblastmi Česka (dle údajů ČHMÚ), a dále údaji o tzv. „kumulovaném stresu“ (Czech Globe, projekt Intersucho), který znázorňuje nedostatek vláh v půdním profilu 0-100 cm kumulativně v daném roce vždy k určitému datu. Uvádíme také údaje o hladině podzemních vod v mělkých vrtech a vydatnost pramenů (ČHMÚ).

Potenciální problémy související s erozí půdy, které by mohly mít dopady na produktivitu zemědělské výroby jsou znázorněny pomocí tří stupňů erozního ohrožení. K tomu využíváme veřejných dat z Veřejného registru půdy, který je spravován v gesci Ministerstva zemědělství. Stejný zdroj je využit také k identifikaci potenciálu ohrožení záplavami.

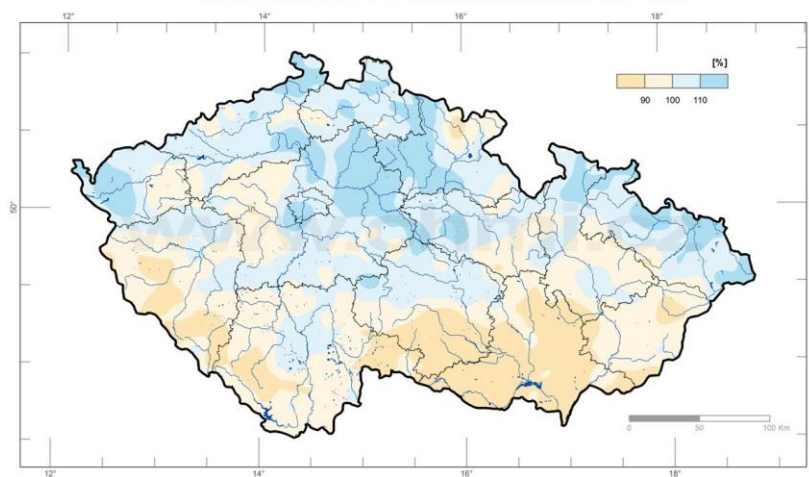
Obrázek 21 Úhrn srážek na území České republiky v letech 2016 až 2019 ve srovnání s dlouhodobým normálem.

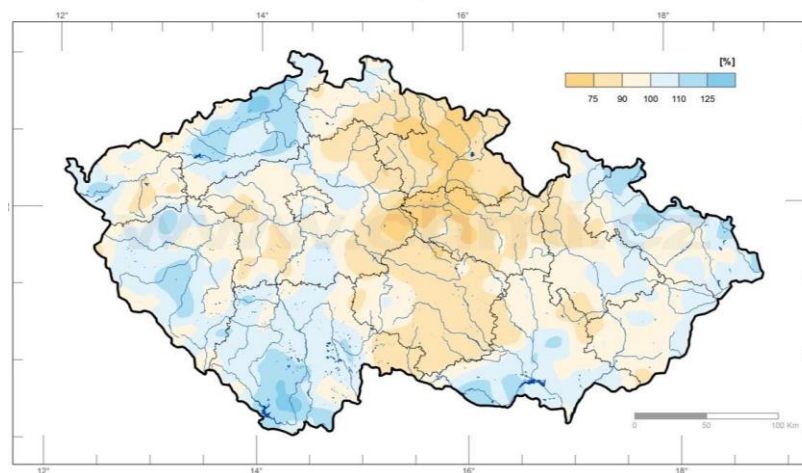
Úhrn srážek v roce 2018 v procentech normálu 1981 - 2010

Úhrn srážek v roce 2017 v procentech normálu 1981 - 2010

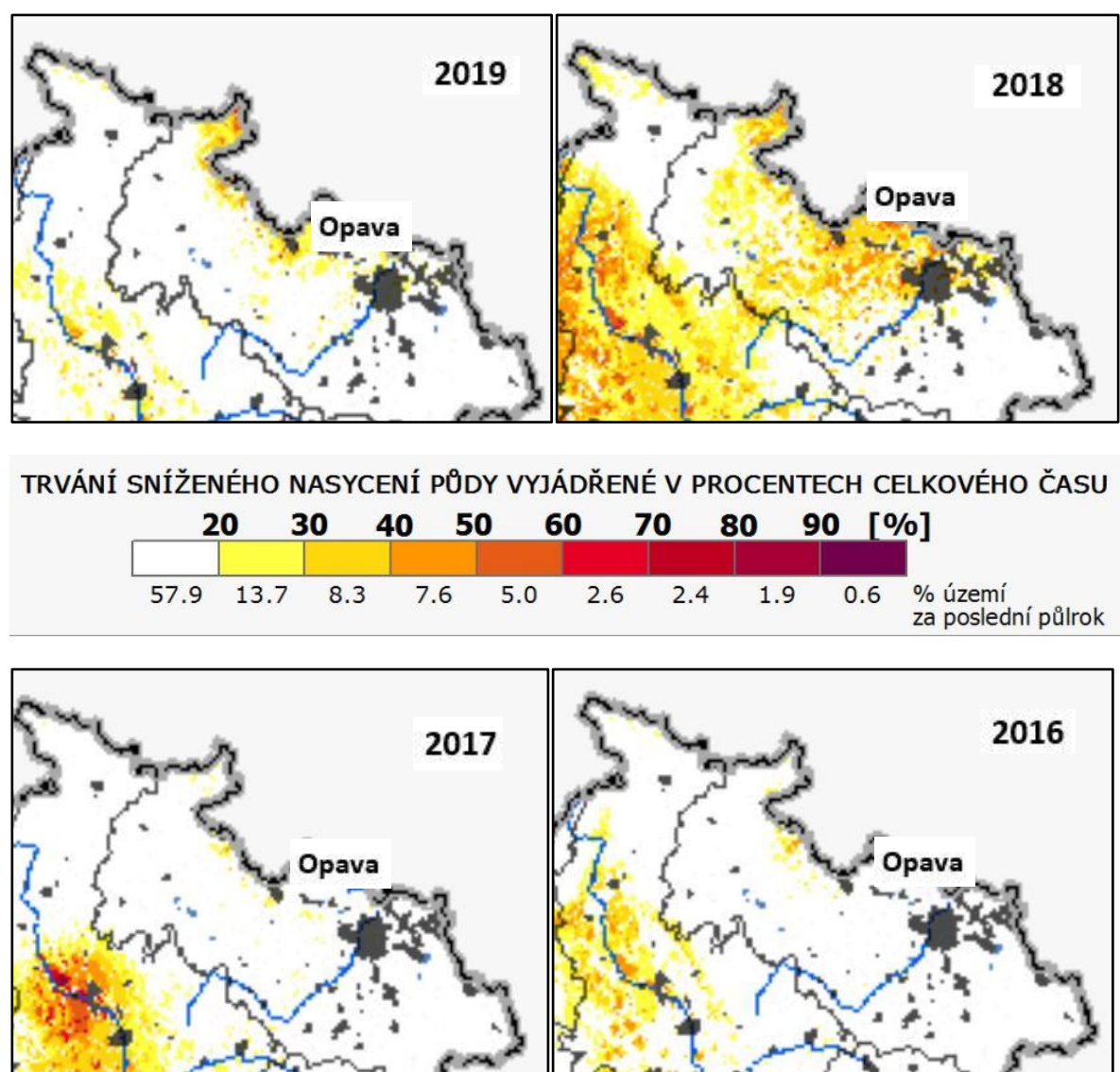
Úhrn srážek v roce 2016 v procentech normálu 1981 - 2010

Zdroj: ČHMÚ. Pozn.: V případě obrázku za rok 2019 jde o srovnání s dlouhodobým průměrem 1961 – 2010.

Mikroregion Opavsko severozápad patří v roce 2019 z hlediska srovnání celkového ročního úhrnu srážek s dlouhodobým průměrem za roky 1961 – 2010 k oblastem v České republice, kde se tyto úhrny pohybují lehce pod průměrem (kategorie 90 až 100 %). Při pohledu na celorepublikové průměry z let 2016 až 2018, které jsou ovšem srovnávány s dlouhodobým průměrem let 1981-2010 je situace oblasti, ve které se nachází Mikroregion Opavsko severozápad dokonce v některých případech nadprůměrná. Například v roce 2016 představoval roční úhrn srážek ve srovnání s dlouhodobým průměrem 120, resp. 125 %. I v roce 2017 se jednalo o nadprůměrné hodnoty (110 %). V roce 2019 ovšem roční úhrn srážek, podobně jako v celé České republice, dosahoval podprůměrných hodnot. Ty se na jeho území pohybovaly od 75 do 100 %.

Obrázek 22 Kumulovaný stres na území mikroregionu v letech 2016 až 2019

Zdroj: www.intersucho.cz

Kumulovaný stres představuje trvání nedostatku vláhy v půdním profilu 0 až 100 cm. Mapy ukazují, zda ve sledovaném období (od počátku roku do konce třetího listopadového týdnu) došlo ke snížení relativního nasycení půdy pod 50 % a jak dlouho tento stav trval (vyjádřeno v procentech času za sledované období).

Nejhorší situace panovala na území Mikroregionu Opavsko severozápad v roce 2018, kdy je na první pohled patrné, že míst, kdy k tomuto stavu došlo, bylo v posledních čtyřech letech nejvíce. V roce 2019 se situace z hlediska rozlohy těchto území zlepšila, nicméně oproti rokům 2017 a 2016 se zde vyskytovalo více míst zobrazených oranžovou barvou, která představuje hodnoty mezi 40 a 50 % celkového času.

S touto statistikou patrně souvisí i další sledovaná charakteristika – stav hladiny podzemních vod v mělkých vrtech. Jak vyplývá z obrázků dále, stav v roce 2019 se oproti roku 2018 mírně zlepšil. V roce 2018 totiž Mikroregion Opavsko severozápad spadal mezi území se sníženou hladinou, zatímco v roce 2019 už patří mezi území s normálním stavem hladiny podzemních vod v mělkých vrtech.

Obdobná situace panovala z hlediska vydatnosti pramenů. V roce 2018 panovala v České republice buď zmenšená vydatnost (do této oblasti patřil i Mikroregion Opavsko severozápad), nebo velmi malá vydatnost, kam spadala dokonce více než polovina území celé republiky. V roce 2019 ovšem došlo ke zlepšení situace a oblast Moravskoslezského kraje, tedy i Mikroregionu Opavsko severozápad, je jedinou oblastí s normálním stavem vydatností pramenů. Lépe na tom byla pouze část Libereckého kraje, kde byla situace mírně nadnormální.

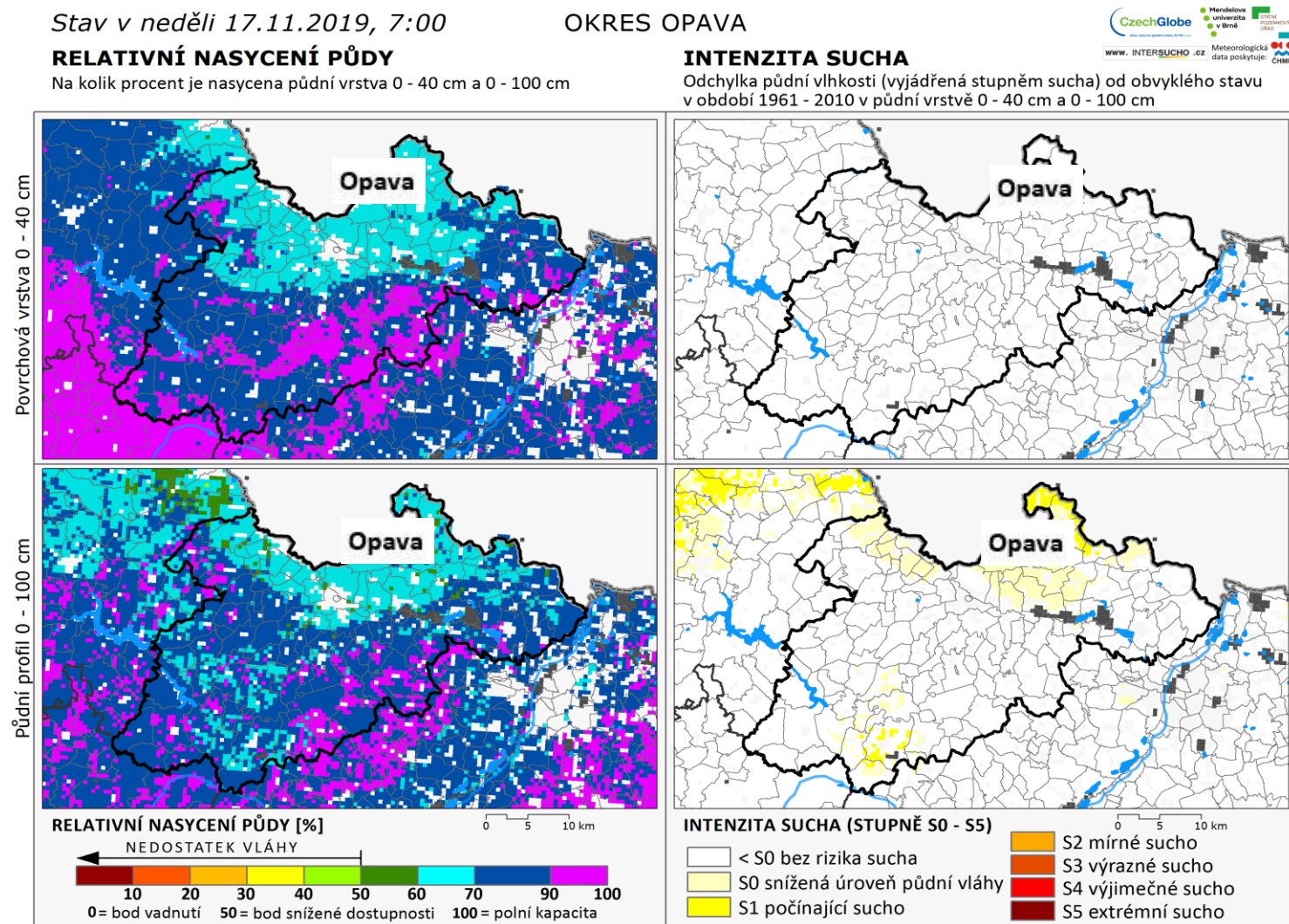
Údaje o nedostatku vláhy v půdě i o sníženém stavu podzemních vod a pramenů jsou proměnlivé také během roku. Měsíce listopad 2019 (kumulovaný stres) i září 2019 (stav hladiny podzemní vody v mělkých vrtech a vydatnost pramenů) byly zvoleny proto, že znázorňují nejnovější dostupná data, údaje za minulé roky jsou ke stejnému období kvůli srovnatelnosti.

Pokud bychom znázornili údaje za jiné měsíce, byl by obraz také poněkud jiný a bylo by z něj zřejmé, že i na Opavsku se negativně projevují změny v chodu počasí a nedostatek srážek v různých obdobích roku či v některých letech. Současně však informace z jiných měsíců ukazují, že ve srovnání s jinými oblastmi Česka je situace na Opavsku a v Mikroregionu Opavsko severozápad lepší, a i v kritických obdobích není o moc horší než na nejméně postižených územích v ČR. Dlouhodobě patří území severní a východní části Moravskoslezského kraje, kam lze počítat také Opavsko, k územím nejméně postiženým suchem a nedostatkem srážek.

Dle územně analytických podkladů ORP Opava (4. Aktualizace z r. 2016) se v území nenacházejí obce či jejich části, které by byly ohrožené nedostatkem pitné vody nebo ohrožené vysycháním studní.

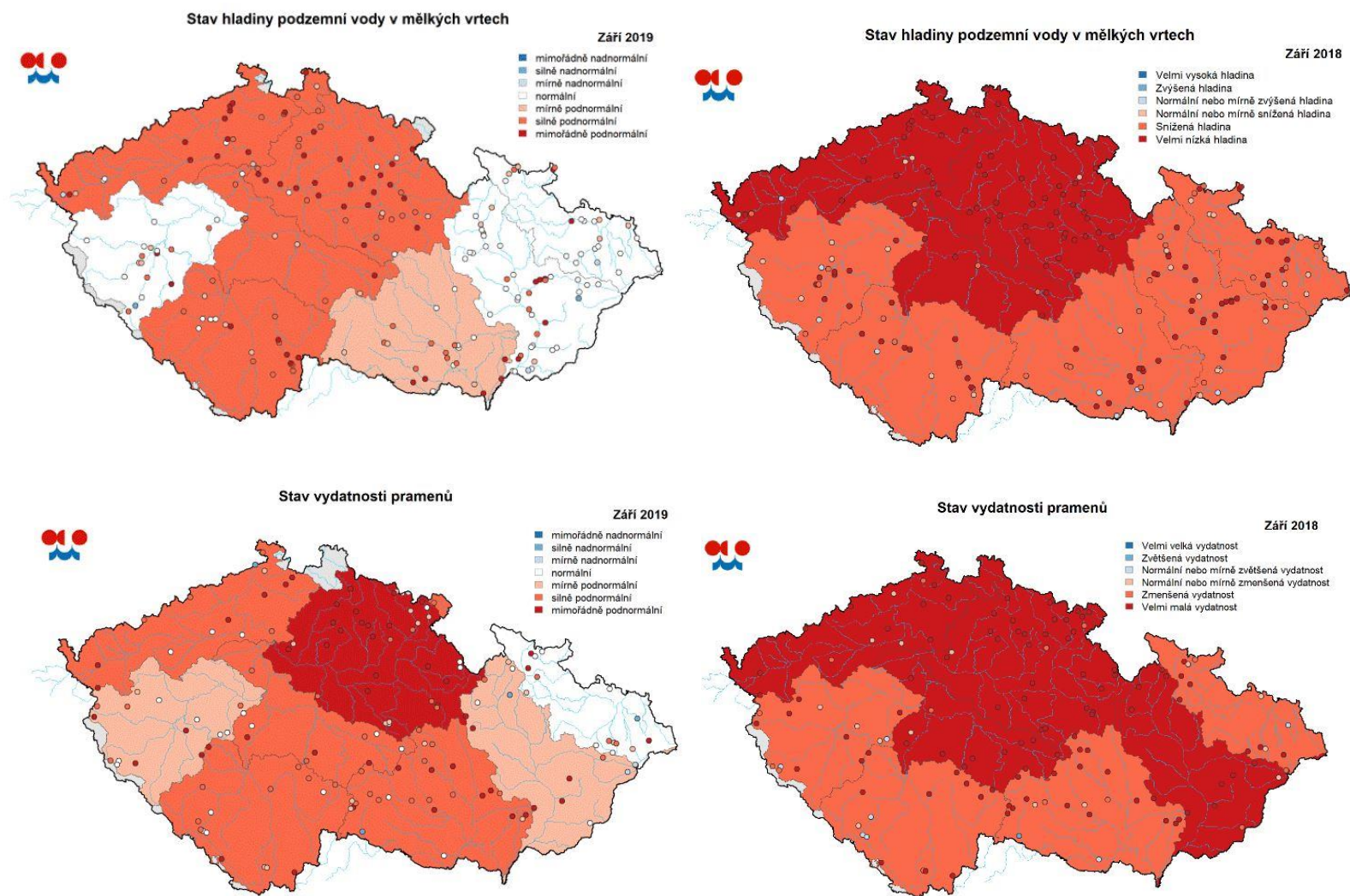
Současně je třeba uvést, že představitelé obcí podle zkušenosti a zpráv obyvatel vnímají místní nedostatek vody ve studních, přestože data tuto skutečnost nenaznačují. Jedním z důvodů je patrně nízká hustota měřících míst, podle nichž se úbytek podzemních vod zjišťuje. Přes příznivé údaje ze statistik je třeba nedostatek vláhy považovat za potenciální problém.

Obrázek 23 Stav hladiny podzemní vody a stav vydatnosti pramenů v ČR 2018 a 2019

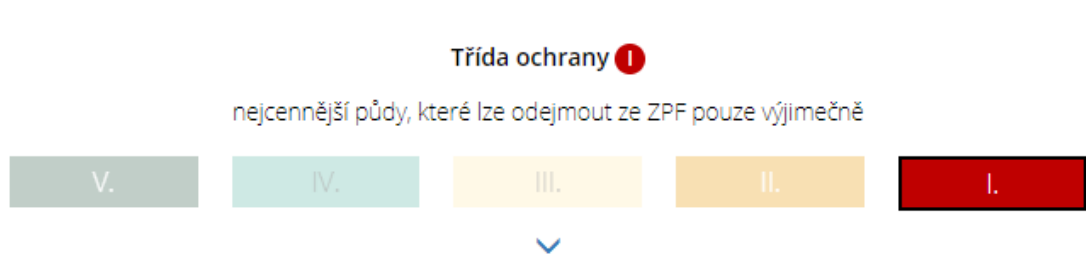
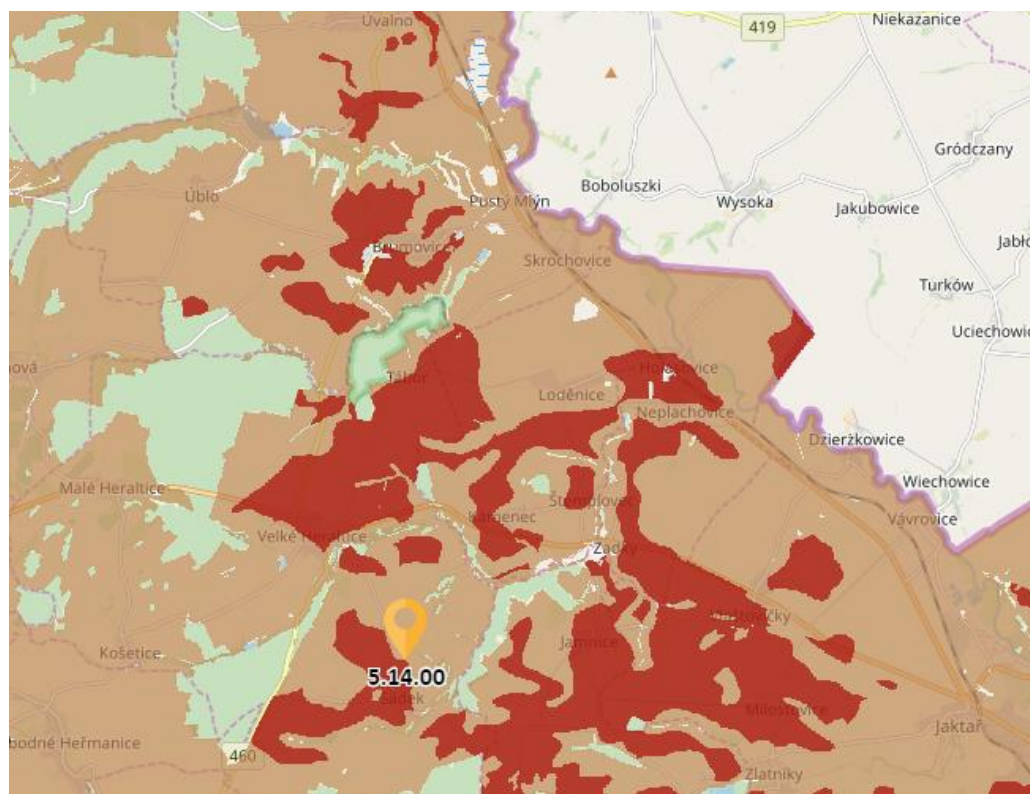
Zdroj: ČHMÚ

Obrázek 24 Stav hladiny podzemní vody a stav vydatnosti pramenů v ČR 2018 a 2019

Zdroj: ČHMÚ

Obrázek 25 Kategorie půdní ochrany na území Mikroregionu Opavsko severozápad

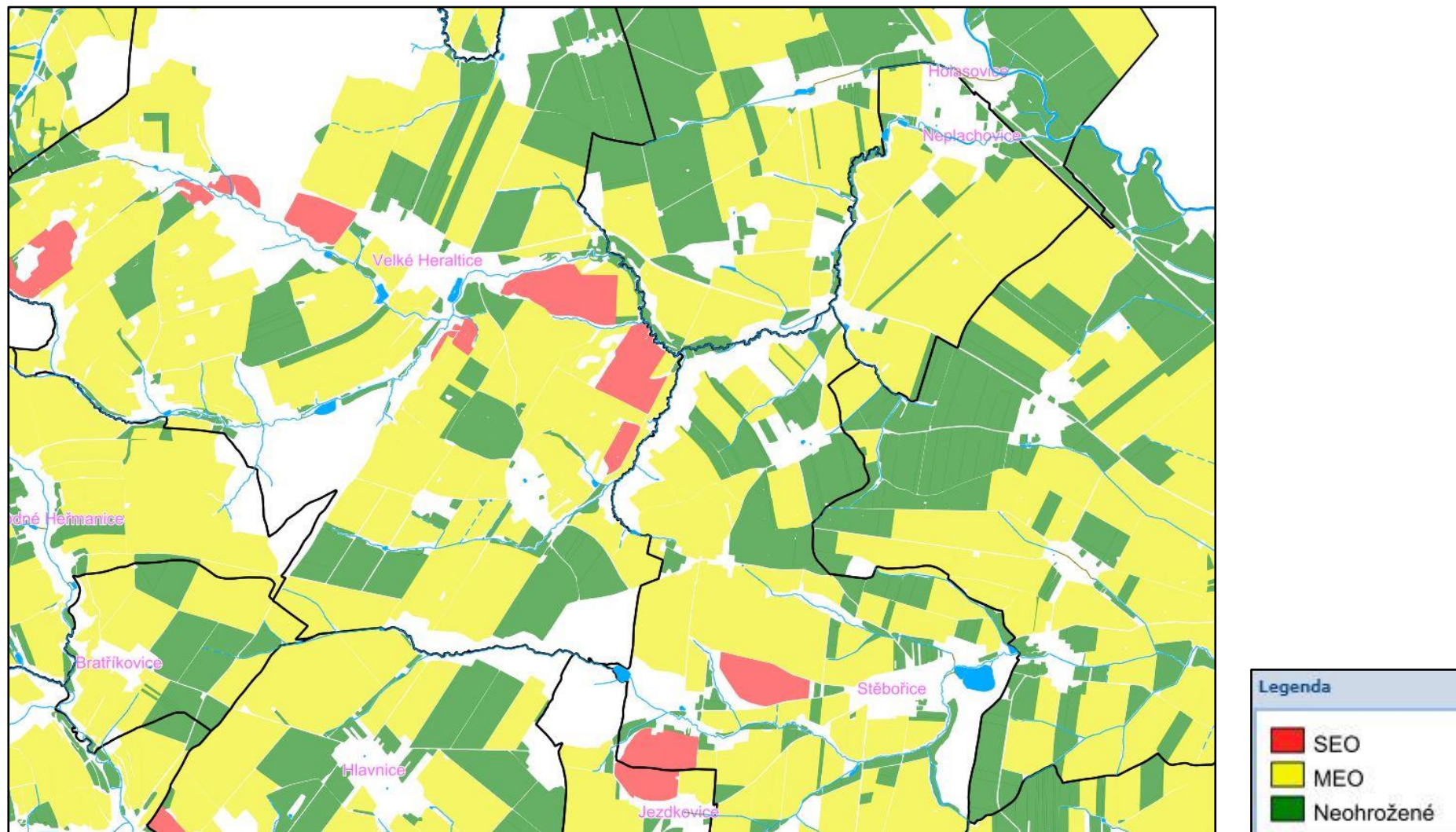
Zdroj: Ekatalog BPEJ pro potřeby Ministerstva zemědělství.

Na obrázku s jednotlivými kategoriemi půdní ochrany je vidět, že většina území v Mikroregionu Opavsko severozápad spadá buď do první, nebo do druhé kategorie ochrany půdy. Pouze menší část území je v kategorii č. 4, která zahrnuje půdy s převážně podprůměrnou produkční schopností, a je potenciálně snáze využitelná pro výstavbu.

Z hlediska ohrožení erozí najdeme na území Mikroregionu Opavsko severozápad půdy, které jsou erozí ohrožené silně (v obrázku označené červeně), tak mírně erozně ohrožené půdy (žlutě). Ty představují největší plochu z území celého regionu. Druhou největší rozlohu pak mají půdy, které nejsou erozí ohrožené vůbec (zelená barva). V obrázku chybí zobrazení obce Sosnová, na jejímž území se ovšem nenachází žádná oblast, která by byla silně erozně ohrožená.

Nejvíce ploch silně ohrožených erozí se nachází v okolí obce Velké Heraltice, po jedné pak najdeme na katastrálním území Stebořic, Úvalna či Brumovic.

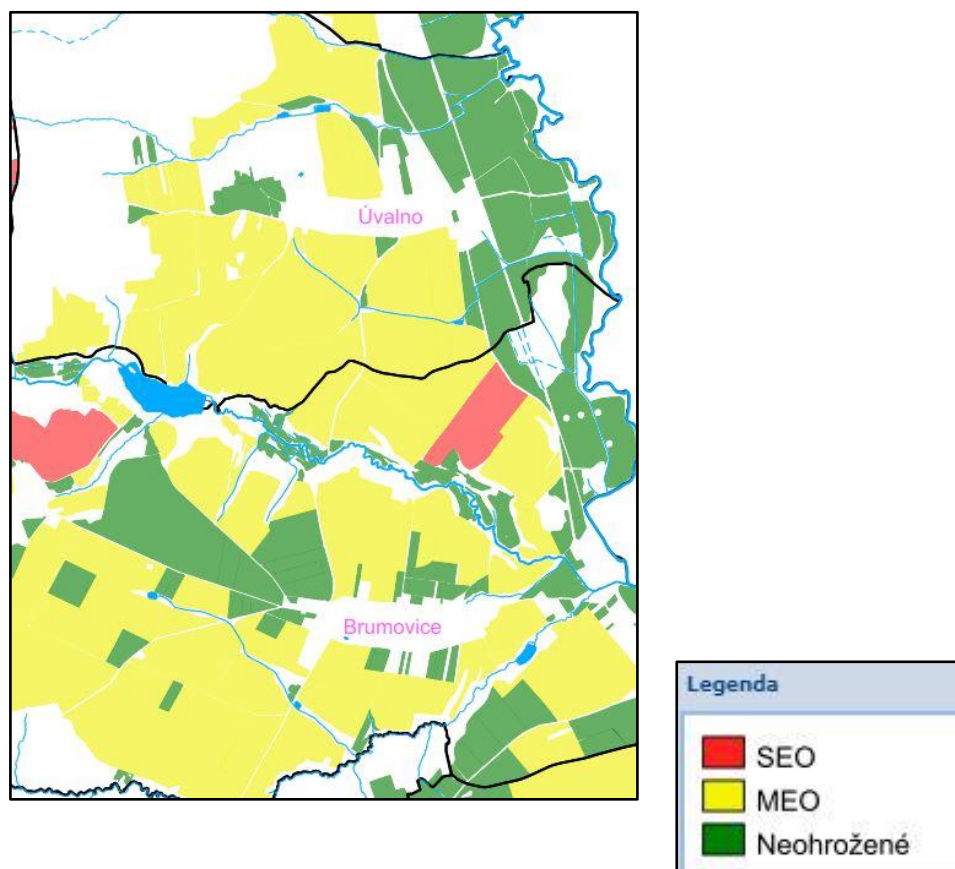
Obrázek 26 Míra ohrožení půdní erozí na území mikroregionu – část 1

Zdroj: Veřejný registr půdy, dostupné z <http://eagri.cz/public/app/lpisext/lpis/verejny2/plpis/>.

Pozn: SEO – Silně erozně ohrožené půdy; MEO – Mírně erozně ohrožené půdy;

Obrázek 27 Míra ohrožení půdní erozí na území mikroregionu – část 2

Zdroj: Veřejný registr půdy, dostupné z <http://eagri.cz/public/app/lpisext/lpis/verejny2/plpis/>.

Pozn: SEO – Silně erozně ohrožené půdy; MEO – Mírně erozně ohrožené půdy;

Obrázek 28 Záplavová území v Mikroregionu Opavsko severozápad

Zdroj: Veřejný registr půdy, dostupné z <http://eagri.cz/public/app/lpisext/lpis/verejny2/plpis/>.

Území problematická z hlediska povodňového rizika se v Mikroregionu Opavsko severozápad vyskytují prakticky pouze při hranici s Polskem, tedy v okolí řeky Opavy. Spodní část obce Holasovice je v záplavovém území. Lokální riziko pro obec Stěbořice pak představuje potok Velká a pro obec Brumovice potok Čížina, jehož rozlivné plochy se však nacházejí mimo intravilán obce a vlastní obec sídlo neohrožují. Nejtmavší barvou na výše přiloženém obrázku je zobrazena situace Q5 tedy povodeň, jejíž kulminační průtok je v dlouhodobém průměru dosažen nebo překročen 1krát za 5 let. V takovém případě můžeme za nejohroženější obce označit Holasovice a také Brumovice, konkrétně jejich část Skrochovice. V obou případech se jedná o povodňové riziko kvůli blízkosti toku řeky Opavy. V místní části Holasovic v Loděnici byl zřízen suchý poldr a buduje se ochranná hráz, která by měla být dokončena do dvou let. Riziko povodně představuje také potok Velká ve Stěbořicích.

Hlavní zjištění:

- *Současné klimatické změny se sice projevují i v oblasti, kde se nachází Mikroregion Opavsko severozápad, nicméně například postižení suchem zde není patrné v takové míře, jako je tomu v jiných částech České republiky. Tato část Moravskoslezského kraje navíc dlouhodobě patří k nejméně postiženým oblastem suchem a nedostatkem srážek v České republice.*
- *Na druhou stranu i zde v posledních letech místně dochází k nedostatku vody ve studních, který ukazuje na potenciální ohrožení suchem, které může být větší, než z je z dostupných údajů zjevné.*
- *Většinu rozlohy mikroregionu tvoří kvalitní půdy v ochranné třídě I či II, která navíc není v příliš velkém rozsahu ohrožena erozí. Ve většině případů, kde bylo identifikováno ohrožení jako silné, se jedná o sklonité svahy okolní krajiny.*
- *Na území Mikroregionu Opavsko severozápad najdeme několik lokálních oblastí, které jsou ohrožené povodněmi. Z tohoto hlediska představují největší ohrožení zejména nivní oblasti v okolí toku řeky Opavy a také potoky Čížina a Velká.*

12. Hospodaření obcí, obecní rozpočty

Informace o obecních rozpočtech a jejich vývoji jsou z hlediska rozvoje důležité proto, že ukazují možnosti obcí investovat do rozvoje území a služeb občanům.

Tabulka 25 Příjmy obcí v letech 2014-2018, absolutní hodnoty

Příjmy (tis.Kč)	2014-2018							
	Celkové				Průměrné roční			
	Celkové	Daňové	Přijaté transfery		Celkové	Daňové	Přijaté transfery	
			investiční	neinvestiční			investiční	neinvestiční
Bratříkovice	12 685	9 195	1 003	1 770	2 537	1 839	201	354
Brumovice	128 804	99 065	6 524	3 729	25 761	19 813	1 305	746
Hlavnice	59 026	42 216	6 216	4 436	11 805	8 443	1 243	887
Holasovice	233 565	163 787	31 934	15 658	46 713	32 757	6 387	3 132
Neplachovice	158 878	63 138	68 756	11 603	31 776	12 628	13 751	2 321
Sosnová	38 843	26 100	4 272	4 277	7 769	5 220	854	855
Stěbořice	125 960	94 272	5 732	10 441	25 192	18 854	1 146	2 088
Velké Heraltice	152 799	112 709	14 895	6 471	30 560	22 542	2 979	1 294
Úvalno	108 827	68 486	10 981	8 545	21 765	13 697	2 196	1 709

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz

Převažující část příjmů obcí v Česku tvoří podíl na sdílených daních, které jsou rozdělovány dle zákona o rozpočtovém určení daní. Rozdělení příjmů je ovlivněno specifickými koeficienty, jimiž se podíl obcí v různých velikostních kategoriích na sdílených daních násobí a částka se tím proporčně zvyšuje různou měrou v různých velikých obcích. Obce Mikroregionu Opavsko severozápad spadají všechny do téže kategorie koeficientů.

Vzhledem k tomu, že obce i menší města mají v absolutní výši malé rozpočty, v případě větších investičních akcí nebo v případě akcí, které nejsou nezbytné pro život obce, se zpravidla spoléhají na dotace, které se snaží získat od státu. Jako příklad lze uvést výstavbu kanalizace v obci Neplachovice (financována z OP ŽP) nebo rozhlednu v obci Sosnová (Interreg Česko-Polsko).

Průměrné roční příjmy obcí mikroregionu se v posledních letech pohybovaly mezi 2,5 a 46,7 miliony korun, pokud budeme uvažovat pouze průměrné daňové příjmy, je rozpětí necelé 2 miliony až 32,7 milionu Kč. V případě šesti obcí z devíti mají celkové daňové příjmy v posledních pěti letech rostoucí tendenci, což odpovídá rostoucím daňovým příjmům v celé České republice. Dynamika růstu daňových příjmů je však odlišná. Nejrychleji rostly daňové příjmy Úvalna, z 10,6 mil. Kč v r. 2014 na téměř 17,5 mil. Kč v roce 2018. Daňové příjmy většiny ostatních obcí vzrostly v rozmezí mezi cca 32 % a 43 %, s výjimkou Holasovic, jejichž příjmy v kategorii daňových² jsou největší jak absolutně, tak na obyvatele, a jejichž daňové příjmy vzrostly o 16,8 %.

Celkové příjmy obcí mají na rozdíl od příjmů daňových mnohem kolísavější charakter, protože jsou ovlivňovány dalšími druhy příjmů, především investičními transfery/dotacemi různého druhu, jejichž dynamika odpovídá dynamice růstu či poklesu celkových příjmů.

² V případě Holasovic je příčinou pomalejšího růstu pravděpodobně skutečnost, že do daňových příjmů se počítají nejen příjmy ze sdílených daní, ale také různé poplatky, které v případě Holasovic mohou tvořit významnou částku a které se mění jinak, než příjmy ze sdílených daní a v tomto případě dynamiku růstu kategorie daňových příjmů zpomalují.

Značně kolísají také neinvestiční transfery, což může být mimo jiné způsobeno opět různými neinvestičními projekty, které jsou hrazeny z dotací.

Tabulka 26 Příjmy obcí v letech 2014-2018, přepočet na obyvatele

Příjmy (tis.Kč)	2014-2018							
	Celkové				Průměrné roční			
	Celkové	Daňové	Přijaté transfery		Celkové	Daňové	Přijaté transfery	
			investiční	neinvestiční			investiční	neinvestiční
Bratříkovice	81,8	59,2	6,6	11,4	16,4	11,8	1,3	2,3
Brumovice	85,4	65,7	4,3	2,5	17,1	13,1	0,9	0,5
Hlavnice	92,7	66,4	9,7	7,0	18,5	13,3	1,9	1,4
Holasovice	170,8	119,8	23,3	11,4	34,2	24,0	4,7	2,3
Neplachovice	168,0	66,8	72,6	12,3	33,6	13,4	14,5	2,5
Sosnová	95,4	64,1	10,4	10,5	19,1	12,8	2,1	2,1
Stěbořice	87,2	65,3	3,9	7,2	17,4	13,1	0,8	1,4
Velké Heraltice	94,3	69,6	9,2	4,0	18,9	13,9	1,8	0,8
Úvalno	111,8	70,5	11,2	8,8	22,4	14,1	2,2	1,8

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz

Rozdíly mezi obcemi v průměrných příjmech v letech 2014-2018 v přepočtu na jednoho obyvatele jsou dány faktory, které byly popsány výše. Daňové příjmy obcí v přepočtu na jednoho obyvatele jsou vcelku vyrovnané, opět s výjimkou Holasovic, jejichž daňové příjmy na obyvatele jsou výrazně větší, než je průměr ostatních obcí mikroregionu.

Tabulka 27 Výdaje obcí v letech 2014-2018, absolutní hodnoty

Výdaje (tis.Kč)	2014-2018					
	Celkové			Průměrné roční		
	Celkové	Běžné	Kapitálové	Celkové	Běžné	Kapitálové
Bratříkovice	11 052	8 788	2 264	2 210	1 758	453
Brumovice	105 231	79 075	26 156	21 046	15 815	5 231
Hlavnice	56 785	34 837	21 948	11 357	6 967	4 390
Holasovice	256 291	100 273	156 018	51 258	20 055	31 204
Neplachovice	196 747	68 445	128 302	39 349	13 689	25 660
Sosnová	32 835	26 405	6 430	6 567	5 281	1 286
Stěbořice	92 955	66 481	26 474	18 591	13 296	5 295
Velké Heraltice	154 727	90 671	64 056	30 945	18 134	12 811
Úvalno	112 884	83 909	28 975	22 577	16 782	5 795

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz

Průměrné roční výdaje obcí v posledních pěti letech se pohybovaly v rozpětí 2,2 mil. Kč až 51,2 mil. Kč. V případě pěti obcí byly o něco menší než průměrné roční celkové příjmy (Bratříkovice, Brumovice, Hlavnice, Sosnová, Stěbořice), v případě čtyř obcí byly, pravděpodobně zejména kvůli nutnosti financovat větší investiční akce, jejich průměrné výdaje v posledních pěti letech větší než příjmy.

Největší investiční aktivitu, nejvyšší kapitálové výdaje, a to jak v absolutní výši, tak v přepočtu na obyvatele, vykazují obce Neplachovice a Holasovice, zdroj financování je však v jejich případě poněkud odlišný. V případě Neplachovic jsou, jako u většiny venkovských obcí, investiční akce spolufinancovány dotacemi ze strany státu, Holasovice však k financování investic využívají také vlastní („daňové“) příjmy.

Tabulka 28 Výdaje obcí v letech 2014-2018, přepočet na obyvatele

Výdaje (tis.Kč)	2014-2018					
	Celkové			Průměrné roční		
	Celkové	Běžné	Kapitálové	Celkové	Běžné	Kapitálové
Bratříkovice	71,3	56,5	14,7	14,3	11,3	2,9
Brumovice	69,8	52,5	17,3	14,0	10,5	3,5
Hlavnice	89,1	54,7	34,3	17,8	10,9	6,9
Holasovice	187,3	73,4	113,9	37,5	14,7	22,8
Neplachovice	208,0	72,4	135,6	41,6	14,5	27,1
Sosnová	80,8	64,9	15,9	16,2	13,0	3,2
Stěbořice	64,3	46,1	18,3	12,9	9,2	3,7
Velké Heraltice	95,5	56,0	39,5	19,1	11,2	7,9
Úvalno	116,0	86,3	29,7	23,2	17,3	5,9

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz

Obce v České republice, a to i obce malé, realizují ve srovnání se místními samosprávami v zahraničí poměrně velké investice. Kapitálové výdaje, které z velké části představují právě investice, tvoří dlouhodobě v případě českých obcí přibližně čtvrtinu až třetinu jejich rozpočtů. V případě obcí Mikroregionu Opavsko severozápad je rozpětí podílu kapitálových výdajů na celkových výdajích větší a pohybuje se od přibližně 20% podílu v případě Sosnové a Bratříkovic, přes cca 25 až 28% podíl v případě Úvalna, Brumovic a Stěbořic, či přibližně 40% podíl kapitálových výdajů Velkých Heraltic a Hlavnice, až po více než 60% podíl v případě Neplachovic a Holasovic. V případě Neplachovic se jedná o jednorázovou velkou investici do kanalizace, která byla podpořena dotací.

Hlavní zjištění:

- *Obce mají malou kapacitu financovat rozvojové aktivity, zvláště pokud se jedná o větší investiční, infrastrukturní akce. Jsou zpravidla značně závislé na dostupnosti dotací, tedy na zaměření výzev a dotačních titulů, na jejich vyhlášení, a na vlastní schopnosti poskytnout vlastní financování na takové akce, neboť státní dotace neposkytují 100 % finančních prostředků na investiční akce. Výjimkou jsou Holasovice, jejichž příjmy v kategorii „daňových“ jsou značně nadprůměrné a dovolují jim financovat rozvojové aktivity z vlastních zdrojů.*
- *Příjmy obcí v posledních letech rostou, jak to odpovídá rostoucí ekonomice a rostoucím daňovým příjmům státu. Podíly na sdílených daních v přepočtu na jednoho obyvatele jsou u všech obcí velmi podobné a obce se v tomto ohledu příliš neliší.*

SWOT ANALÝZA

SWOT analýza byla zpracována na základě analytických podkladů a na základě diskuse a vstupů Komise pro strategické plánování mikroregionu. SWOT analýza se člení na dvě části, vnitřní a vnější analýzu. Vnitřní analýza je zpracována pro tři prioritní oblasti, na které je také zaměřen Strategický plán rozvoje Mikroregionu Opavsko severozápad:

- A. Dobré podmínky pro život v mikroregionu – základní občanská vybavenost a služby.
- B. Infrastruktura a životní prostředí v mikroregionu
- C. Přitažlivost mikroregionu

Vnější analýza je zaměřena na 5 okruhů témat:

- Politická/legislativní
- Ekonomická/finanční
- Sociální/demografická
- Technologická
- Enviromentální

Vnitřní vs. vnější analýza. Silné a slabé stránky identifikují a popisují charakteristiky mikroregionu a představují pro další práci stav, který by se měl strategický plán snažit změnit (slabé stránky) případně využít pro další rozvoj (silné stránky). Příležitosti a ohrožení vyplývají z vnějšího vývoje a většinou představují tendence, které je obtížné či nemožné ovlivnit z úrovně obcí, jejich institucí a občanů nebo i jejich vzájemné spolupráce. Účelem strategického plánování není plánovat aktivity vnějším činitelům (to ani není možné), ale spíše vzít tyto jevy v potaz a v případě příležitostí (například externí dotační tituly) jich co nejvíce využít a v případě hrozeb se snažit eliminovat s nimi spojené riziko a případný negativní dopad (např. připravovat infrastrukturu pro poskytování služeb v souvislosti s očekávaným stárnutím populace).

A. Dobré podmínky pro život v mikroregionu – základní občanská vybavenost, služby

Silné stránky	Slabé stránky
Občanská vybavenost Existence základní občanské vybavenosti v obcích – obchod, hospoda/restaurace, pošta, vzdělávací instituce, aktivní knihovna, aj.	Občanská vybavenost - Nižší kvalita některých služeb občanské vybavenosti např. stravovací či ubytovací služby - Horší dostupnost služeb občanské vybavenosti v místních částech - Nedostatek některých typů obchodů (pekařství, řeznictví a dalších „specializovaných obchodů“, lékárna pouze v Neplachovicích) - Pouze Úvalno disponuje poměrně širokou škálou obchodů a služeb - Udržení základních služeb pro obce finanční náročné např. obce dotují fungování obchodů
Vzdělávání - Dobrá dostupnost vzdělávacích institucí - Dostatečná kapacita míst v mateřských a základních školách, dobře dostupné školy - Mladý pedagogický sbor na základních školách - Široké spektrum kroužků na základních školách - Zrekonstruované a zateplené budovy škol ve většině obcí	Vzdělávání - Vybavení škol – vnitřní zařízení, údržba, - náklady na vnitřní stav. Úpravy a opravy a modernizaci, dílčí či celkové rekonstrukce, ... (záchodky, tělocvičny, soc. zázemí, šatny, podlahy,...) - Vybavení, kvalita zařízení školních jídelen – jen v některých obcích (Stěbořice, Úvalno, ...) - Nejsou ZUŠ – zájem by byl, existuje šance získat učitele z Opavy - Kolísavé počty dětí ...
Sociální a zdravotní služby V obcích existují prázdné budovy/objekty, které je možné v budoucnu využít pro sociální služby	Sociální a zdravotní služby - Nedostatek zařízení nabízejících sociální služby pro seniory – ubytování, stacionář, ... - V Úvalně problém dostupnosti lékařské péče – chybí praktický lékař pro dospělé i pediatr - Nedostatek stomatologů v mikroregionu
Kultura, sport a volný čas - Existence infrastruktury pro trávení volného času - Funkční spolková činnost – aktivní místní spolky, zájmová sdružení i dobrovolníci, bohatý spolkový život - Pestrá nabídka společenských, kulturních i sportovních akcí realizovaná různými subjekty - Rozvinutá síť knihoven	Kultura, sport a volný čas - Nižší zájem mladé generace aktivně se zapojit a podílet se na spolkovém, společenském a kulturním životě v obcích - Kolize, časté překrývání několika akcí najednou (problém školní hřiště Neplachovice)

A. Dobré podmínky pro život v mikroregionu – základní občanská vybavenost, služby

Silné stránky	Slabé stránky
▪ Infrastruktura pro volný čas např. sportoviště, kulturní zázemí v dobrém stavu, veřejně dostupná ▪ Pěkná a zrekonstruovaná dětská hřiště prakticky po celém mikroregionu ▪ Aktivní církve ve většině obcí	

B. Infrastruktura a životní prostředí v mikroregionu

Silné stránky	Slabé stránky
Technická infrastruktura ▪ Velmi dobrá vybavenost obcí technickou infrastrukturou ▪ Území mikroregionu je pokryto signálem mobilních operátorů a připojením k internetu	Technická infrastruktura ▪ Různorodá kvalita a dostupnost signálu mobilních operátorů a připojení k rychlému internetu v jednotlivých obcích – problém se stabilitou a silou signálu ▪ Absence kanalizace v některých místních částech ▪ Některé obce nemají ČOV
Doprava ▪ Mikroregionem prochází významné regionální komunikace I/57 a I/11 ▪ Dobrá dostupnost blízkých větších měst – Opava, Krnov, Bruntál osobní dopravou i VHD ▪ Existence sítě cyklotras spojující obce mikroregionu s vyššími správními celky (Opava, Krnov) aj. ▪ Potenciál pro rozvoj cyklostezek, cyklotras a turistických tras ▪ Velmi dobré vlakové spojení pro obce blízko trati Opava-Krnov	Doprava ▪ Zhoršená kvalita komunikací II. a III. třídy – kraj nedostatečně financuje tyto silnice, preferuje jiná území, ... ▪ Nárůst kamionové a automobilové dopravy na komunikaci I/57, ▪ Nárůst osobní dopravy na komunikacích III. třídy a místních komunikacích ▪ Místy chybí chodníky, přechody nebo místa pro přecházení, zejména na hl. komunikacích (Neplachovice, Stěbořice, Velké Heraltice, Holasovice, Úvalno,) ▪ Těžká zemědělská technika – zvyšuje se velikost a váha – trpí mosty, komunikace, .. ▪ Spolupráce s dopravní policií v Opavě – preferují automobilisty a automobilovou dopravu – omezení rychlosti, ▪ Nedodržování dopravních pravidel v obcích, zejména překračování maximální rychlosti, části

B. Infrastruktura a životní prostředí v mikroregionu

Silné stránky	Slabé stránky
	obcí rizikové pro pohyb dětí (např. Velké Heraltice, Úvalno podél hl. komunikace - Nedostatečná nebo špatná dostupnost některých místních částí veřejnou dopravou - Nenávaznost dopravních spojů a na provozní doby zařízení v obcích
Životní prostředí - Dobré životní prostředí - Dobře udržované a opravené „centrální prostory“ v řadě obcí - Ve všech obcích funkční systém třídění odpadů - Rostoucí množství tříděného odpadu	Životní prostředí - Nedostatek sběrných dvorů - Vyšší průměrné hodnoty znečištění oxidy dusíku (NO_x) zemědělskými družstvy - Přítomnost čtyř větších znečišťovatelů životního prostředí v mikroregionu - Vyšší energetická náročnost některých veřejných budov - Existence lokálních oblastí ohrožených povodněmi – nivní oblasti v okolí řeky Opavy, potoků Čížina a Velká - Hlavní znečišťovatelé na území mikroregionu zemědělská družstva a silniční doprava
	Zemědělská činnost - Při větších deštích splavování ornice z okolních polí na zahrady a cesty v obcích - Absence protierozních opatření na hranicích polí a lesů - Aplikace postřiků až na okraje polí - Malý zájem zemědělců o udržování čistoty na komunikacích

C. Přitažlivost mikroregionu

Silné stránky	Slabé stránky
Ekonomika/podnikání ▪ Dobré podmínky pro drobné podnikání a řemesla – objekty či plochy pro podnikání dostupné ▪ Dostatek pracovních příležitostí ▪ Zemědělská činnost sehrává významnou roli v ekonomice mikroregionu ▪ Podíl nezaměstnaných osob se poslední dva roky pohybuje pod průměrem Česka i Moravskoslezského kraje	Ekonomika/podnikání ▪ V ekonomice mikroregionu převažují malé firmy. Až na dvě výjimky ve struktuře podnikového sektoru chybí větší firmy, které by fungovaly jako tahouni hospodářství. ▪ Mikroregion není atraktivní pro vnější investory ▪ Chybí přehled o nemovitostech a plochách využitelných pro rozvoj řemesel, podnikání ▪ Nadprůměrný podíl uchazečů o zaměstnání s nejvyšším dosaženým středním vzděláním bez maturity ▪ Trh práce je závislý na osmi podnicích, jež vytváří tři pětiny pracovních míst v mikroregionu
Bydlení ▪ Rostoucí zájem o bydlení v obcích v zázemí Opavy a Krnova – u některých obcí v posledních letech kladné migrační saldo ▪ Nejintenzivnější výstavba v posledních pěti letech ve Velkých Heralticích a ve Stěbořicích ▪ Území mikroregionu patří mezi cenově průměrné lokality pro bydlení, v porovnání s jinými lokalitami v Česku spíše k levnějším lokalitám ▪ Obce investují do bytů, nebytových prostor a budov (v posledních letech největší investice Brumovice, Úvalno a Holasovice)	Bydlení ▪ Nedostatek ploch/pozemků pro výstavbu rodinných domů ▪ Nedostatek startovacích bytů pro mladé, pro mladé rodiny ▪ Nevyužitý potenciál (málo místa pro nové domy) z hlediska lokality (dobrá dostupnost Krnova i Opavy)
Cestovní ruch ▪ Významné turistické cíle – arboretum, muzeum Slezský venkov, rodný dům Hanse Kudlicha, rozhledny, plovárna v Úvalně, aj. ▪ Kombinace zajímavých atraktivit, nádherné přírody, příležitosti k individuální rekreaci a nabídka pro aktivní trávení volného času ▪ Návštěvnost mikroregionu v posledních letech	Cestovní ruch ▪ Absence ucelené nabídky produktů pro různé cílové skupiny ▪ Nedostatečná síť kvalitních služeb CR – ubytovací a stravovací služby ▪ Nedostatečná kapacita ubytovacích zařízení ▪ Absence doprovodných služeb pro rozvoj

C. Přitažlivost mikroregionu

Silné stránky	Slabé stránky
stoupá ▪ Blízkost Polska – potenciál pro přeshraniční spolupráci ▪ Společná propagace mikroregionu – existence jednotného portálu se základními informacemi	cykloturistiky

..

Strategický plán rozvoje Mikroregionu Opavsko severozápad

II. Strategická část

Vize, globální cíl, strategické cíle prioritních oblastí,
priority a opatření

1. Úvod

Dostává se Vám do rukou Strategický plán rozvoje Mikroregionu Opavsko severozápad, středně- až dlouhodobý dokument, který rámuje další vývoj mikroregionu a určuje dlouhodobou strategickou vizi a globální cíl, strategické cíle, priority a opatření. Opatření představují zpravidla konkrétní projekty či aktivity, které bude mikroregion realizovat či prosazovat v horizontu přibližně 15 dalších let.

Návrhy uvedené v dokumentu vycházejí z práce a shody představitelů jednotlivých obcí mikroregionu, občanů obcí mikroregionu, kteří se na zpracování podíleli v Komisi pro strategický rozvoj a v pracovních skupinách. Zpracování strategie mikroregionu se účastnili představitelé z veřejného a soukromého sektoru i zástupci místních iniciativ a občanů. Zúčastnění se zapojili do činnosti Komise pro strategické plánování, která byla hlavním zpracovatelem/navrhovatelem obsahu strategického plánu.

Práce na strategickém plánu rozvoje mikroregionu byly zahájeny na podzim 2019 rozsáhlými analytickými pracemi, které byly doplněny dalšími analytickými pracemi v jednotlivých obcích na jaře 2020. Analýzy byly představeny jak Komisi pro strategické plánování tak pracovním skupinám a na jejich základě, v průběhu workshopů a diskusních setkání vznikaly další části strategie, SWOT analýza a návrh prioritních oblastí rozvoje a jejich zaměření.

Na analýzu mikroregionu navazovaly též diskuse o možném směřování mikroregionu i jeho obcí, o trendech vývoje, o problémech a možných rozvojových trajektoriích na úrovni mikroregionu a jednotlivých obcí. Byly zváženy též změny, jimiž prochází Česká republika i území mikroregionu a jejich důsledky pro příležitosti a ohrožení, jimž jednotlivé obce mikroregionu i mikroregion jako celek budou v příštích letech čelit. Výsledky těchto diskusí byly poněkud znejistěny důsledky pandemie Covid-19, která přišla ve fázi plánovací na jaře, kdy se plánovaly rozvojové aktivity obcí a směřování mikroregionu, i v průběhu podzimu, kdy byly strategie obcí postupně schvalovány a dopracovávala se strategie mikroregionu. Dopady pandemie Covid-19 na všech úrovních života v Česku jsou stále nejisté a bude tomu tak ještě nějaký čas. Nicméně i přes tyto nejistoty se podařilo některé zjevné dopady ve strategii mikroregionu zohlednit – např. pravděpodobné omezení sdílených daňových příjmů, změny ve struktuře, rozsahu a zaměření dotačních titulů, které obce mohou využít pro další rozvoj jako doplňkové k vlastním zdrojům apod.

Strategický plán vypracovala Komise pro strategický rozvoj Mikroregionu Opavsko severozápad, v níž byli zastoupeni starostové a starostky obcí mikroregionu a další představitelé obcí. Zpracováním je provázela poradenská společnost Berman Group, s.r.o., která byla zodpovědná za koordinaci plánovacího procesu, připravovala analytické vstupy, moderovala jednání Komise a zpracovávala příslušné výstupy.

2. Strategická vize, globální cíl a strategické cíle

Strategická vize

Strategická vize představuje obraz Mikroregionu Opavsko severozápad v horizontu přibližně 10-15 let. Vychází ze současné situace a respektuje výchozí podmínky, zároveň však formuluje společné ambice zúčastněných obcí o tom, kterým směrem by se měl rozvoj mikroregionu ubírat, kam má směřovat a dlouhodobé představy o tom, jak by měl mikroregion v budoucnosti vypadat.

Strategická vize Mikroregionu Opavsko severozápad:

Mikroregion Opavsko severozápad nabízí svým obyvatelům příjemné, přitažlivé a moderní prostředí k životu pro všechny generace. Spojuje výhody života na venkově, jako je sousedská spolupráce, aktivní místní společenství a blízkost přírody, s dobrou dostupností měst. Je zde dostatečná nabídka základních služeb, příležitostí k různorodým volnočasovým zájmovým činnostem a obce na jejich udržování a rozvíjení spolupracují a sdílejí je. Mikroregion je připraven na příchod nových obyvatel, jejich množství je však takové, že je obce mikroregionu snadno přijímají, aniž by se změnil jejich charakter.

Strategická vize vychází z pozice Mikroregionu Opavsko severozápad v území mezi dvěma většími městy, Opavou a Krnovem. Mikroregion je přirozeným zázemím těchto měst, jeho obce jsou v různé míře atraktivním místem pro bydlení lidí z měst, Tento proces však není překotný a nově příchozí se většinou dobře zapojují do místních společenství. Mikroregion jako celek je dobře vybaven základními službami, veřejnými i soukromými, přístup k nim však není stejný ve všech obcích a je třeba je dále rozvíjet, budovat, doplňovat a zlepšovat. Obce mikroregionu jsou dobře udržované a stále pracují na zlepšení vzhledu veřejných budov i veřejných prostranství a zeleně. Mají zájem na zlepšení vzhledu a přitažlivosti okolní krajiny a na zvýšení její ekologické stability. Lidé v mikroregionu jsou aktivní, je zde široká nabídka volnočasových a zájmových aktivit, často zajišťovaná dobrovolníky a aktivními lidmi, ať už se jedná o sportovní činnost, kulturní či společenské akce. Mikroregion je zajímavý také pro návštěvníky, jeho podmínky pro využití cestovního ruchu jako hospodářského odvětví jsou však zatím omezené a je třeba je zlepšovat.

Globální cíl

Globální cíl vychází ze strategické vize a zároveň představuje východisko či rámec pro výběr a formulaci prioritních oblastí a strategických cílů každé prioritní oblasti.

Globální cíl:

Mikroregion bude zlepšovat životní podmínky na svém území, udrží stávající služby, bude je doplňovat a vytvářet příznivé podmínky pro příchod nových služeb, bude modernizovat technickou infrastrukturu a budovat novou, bude se podílet na zlepšování okolní krajiny, bude vytvářet podmínky pro spokojený život seniorů, bude rozvíjet společenský a kulturní život a zapojovat do něj další skupiny a jednotlivce, bude zvyšovat přitažlivost pro nové obyvatele a rozvíjet cestovní ruch s cílem zvýšit jeho hospodářský přínos.

Strategické cíle

Strategické cíle jsou navrženy vždy jeden pro každou prioritní oblast rozvoje mikroregionu, rozvádějí vizi a globální cíl a představují podrobnější vodítko pro rozpracování priorit a opatření strategického plánu. V Mikroregionu Opavsko severozápad byly vymezeny tři prioritní oblasti, které pokrývají témata, vycházející z vize a z globálního cíle. Podrobnější popis prioritních oblastí je uveden dále vždy v úvodní části každé dílčí strategie.

Pro každou prioritní oblast byla vypracována dílčí strategie s vlastními strategickými cíli, prioritami a opatřeními. Tyto dílčí strategie, i když stojí každá do určité míry samostatně, obsahují opatření, která je navzájem propojují a jejichž realizace se vzájemně podporují.

Prioritní oblast A.

Dobré podmínky pro život v mikroregionu – základní občanská vybavenost a služby

Strategický cíl:

Udržet rozsah základních služeb a občanské vybavenosti v Mikroregionu Opavsko severozápad, zvyšovat jejich kvalitu, rozvíjet je a zlepšovat jejich dostupnost z místních částí, a dále rozvíjet spolkový život, příležitosti pro volnočasové aktivity a podporovat aktivity místních skupin, dobrovolníků a nadšenců.

Prioritní oblast B.

Infrastruktura a životní prostředí v mikroregionu

Strategický cíl:

Zlepšit dopravní dostupnost obcí, včetně místních částí a zajistit její lepší koordinaci, dobudovat a zlepšit technickou infrastrukturu, vč. dostupnosti internetu, snížit náklady na zajištění sběru a třídění odpadů a na energie ve veřejných budovách a službách využitím moderních technologií, postupů a metod, a zvýšit odolnost území mikroregionu vůči změně klimatu.

Prioritní oblast C.

Přitažlivost mikroregionu

Strategický cíl:

Zvýšit přitažlivost Mikroregionu Opavsko severozápad pro mladé lidi, zvýšit počet těch, kteří v mikroregionu zůstávají nebo se do něj vrací, a zlepšit propagaci regionu a podmínky pro návštěvníky tak, aby jich přibývalo (a utráceli zde).

Prioritní oblasti:

- A. Dobré podmínky pro život v mikroregionu – základní občanská vybavenost a služby**
- B. Infrastruktura a životní prostředí v mikroregionu**
- C. Přitažlivost mikroregionu**

3. Prioritní oblasti, cíle, priority a opatření strategického plánu rozvoje Mikroregionu Opavsko severozápad

Prioritní oblast A.

A. Dobré podmínky pro život v mikroregionu – základní občanská vybavenost, služby.

Základní podmínkou kvalitního a spokojeného života na venkově je dostupnost občanské vybavenosti a základních služeb, a to jak veřejných, tak soukromých. Obce Mikroregionu Opavsko severozápad jsou v tomto směru v současnosti vybaveny celkem dobře, ve většině z nich je obchod, hospoda či restaurace, mateřská škola nebo první stupeň základní školy, pošta, a jsou zpravidla, i když ne vždy, v dobrém stavu. Ve všech obcích jsou venkovní veřejné prostory pro setkávání obyvatel a pro děti, dobře upravené, moderní, snadno přístupné, jsou zde často opravené budovy a zařízení pro spolky, zájmovou činnost, kulturní aktivity, přístupná sportoviště, zpravidla v dobrém stavu. V mikroregionu je síť knihoven, provozovaná knihovnou v Holasovicích, která patří mezi nejaktivnější knihovny v kraji. V mikroregionu je také bohatý spolkový život a aktivní lidé, neformální skupiny a dobrovolníci, organizující různé společenské a kulturní akce.

Dostupnost výše uvedených služeb z místních částí je však poněkud horší, zároveň hrozí, že některé důležité služby občanské vybavenosti, v současnosti například lékaři, pošty, některé hospody, jsou ohroženy a lze se obávat jejich omezování či, ve střednědobém horizontu zániku. Do budoucna nelze vyloučit ani ohrožení dosud dobře fungujících služeb v případě například snížené koupěschopnosti obyvatel v důsledku zpomalení českého hospodářství mohou být ohroženy místní obchody, rostoucí byrokracie a zpříšňování podmínek pro podnikání ohrožuje hospody a restaurace.

Spolkový, společenský a kulturní život jsou udržovány aktivními místními skupinami lidí ochotných udělat něco pro sebe, své přátele a sousedy a případně i pro lidi v okolí. Přinejmenším v některých případech se však zdá, že chybí mladí následovníci, aktivní organizátoři mohou být unavení, a pokud by svou práci pro místní společenství a pro obec začali omezovat, bude to v obcích brzy znát.

Obce mikroregionu stejně jako celá Česká republika stárnou, v posledních letech přibýlo lidí v důchodovém věku a tento proces bude pokračovat, v příštích deseti letech se proto bude zvyšovat počet lidí starších 75 a 80 let. To jsou často lidé, kteří již budou potřebovat určitou pomoc, třeba jen občasnou, i když budou žít stále samostatně a doma. Zvláště se to týká lidí, kteří žijí v rodinných domech, mají zahradu či chovají drobná zvířata, a možná ještě významněji těch, kteří žijí v hůře dostupných místních částech. Sociální služby na území mikroregionu jsou poskytovány organizacemi z Opavy či odjinud, což nemusí být špatně v případech, kdy jsou schopny reagovat přiměřeně flexibilně na potřeby obyvatel/klientů, žijících v mikroregionu a případně spolupracovat s obcemi mikroregionu, když je třeba. Pro obyvatele mikroregionu je však zvlášť důležité, aby mohli žít ve svém prostředí, nejlépe doma či alespoň v obci, kde mají sociální vazby.

Všechna výše uvedená témata, problémy či potenciální problémy jsou často záležitostmi jednotlivých obcí, ne vždy lze hledat společná řešení. Přesto jsou oblasti, kde to možné je. Jako příklad lze uvést sdílení zkušeností mezi obcemi při nákupu techniky pro zajištění obecních služeb, případně také společný nákup a sdílení techniky, v případě sportovišť či kulturních zařízení mohou vznikat dohody o

sdílení zařízení dvěma či více obcemi nebo o společném organizování různých sportovních, společenských nebo kulturních aktivit.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Udržet rozsah základních služeb a občanské vybavenosti v Mikroregionu Opavsko severozápad, zvyšovat jejich kvalitu, rozvíjet je a zlepšovat jejich dostupnost z místních částí, a dále rozvíjet spolkový život, příležitosti pro volnočasové aktivity a podporovat aktivity místních skupin, dobrovolníků a nadšenců.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

Priorita A.1. Kvalita, dostupnost veřejných služeb, spolupráce při jejich poskytování

A.1.1. Spolupráce škol

Obce mikroregionu budou podporovat spolupráci škol a učitelů v mikroregionu, výměnu zkušeností mezi nimi, spolupráci při přípravě a zejména využívání projektů MAP, sdílení zkušeností s rozvojovými programy a projekty s cílem nabízet kvalitu vzdělávání, která je srovnatelná nebo lepší než v okolních městech.

Termín: průběžně, v návaznosti na přípravu a realizaci projektů MAP

A.1.2. Modernizace škol a jejich vybavení

Obce mikroregionu budou pokračovat v modernizaci škol a jejich vybavení a v doplňování vybavení a zařízení škol, aby školy stále vyhovovaly současným požadavkům moderní výuky a aby nabízely příjemné prostředí jak učitelům, tak žákům.

Termín: průběžně

A.1.3. Lepší dostupnost zdravotní péče v obcích mikroregionu

Obce mikroregionu budou usilovat o lepší dostupnost základní lékařské péče (praktický lékař, pediatr, zubař) pro obyvatele v mikroregionu, budou spolupracovat při vytváření podmínek pro získání nových lékařských praxí a udržení či modernizaci praxí stávajících, případně o nastavení takových podmínek, které přispějí k zajištění adekvátní, dostupné a kvalitní zdravotní péče. Může se jednat o pomoc či poskytování ordinací, o dopravu k lékařům pro lidi, kteří se nemohou dopravit sami, o spolupráci v mikroregionu i s obcemi sousedícími s mikroregionem při oslovování lékařů apod.

Toto opatření je vhodné realizovat společně pro několik obcí dohromady.

Termín: průběžně od r. 2021 dále

A.1.4. Modernizace a obnova objektů pro kulturní, společenskou, sportovní a zájmovou činnost

Některé obce mikroregionu nebo jejich místní části (např. Stěbořice, Holasovice, Hlavnice) mají v majetku objekty nebo areály (vč. venkovních), které lze využít nebo jsou využívány pro kulturní,

společenské a sportovní akce, setkávání místních spolků, pro volnočasové a zájmové aktivity. Tyto objekty budou obce v mikroregionu modernizovat tak, aby lépe vyhovovaly svému účelu a představovaly moderní zázemí v obcích či jejich místních částech, např. výstavba/dostavba, údržba, modernizace, oprava, lepší vybavení objektů a zázemí určených pro kulturní, společenské, sportovní a volnočasové aktivity.

Termín: příprava průběžně od r. 2021 dále, realizace podle dostupnosti finančních prostředků

A.2. Spolkový život, volnočasové aktivity a zařízení pro ně

A.2.1. Vybavení spolků, klubů a zařízení zájmové činnosti

Obce mikroregionu budou samostatně či ve vzájemné spolupráci usilovat o získávání vnějších/dotačních prostředků na lepší vybavení činnosti spolků a zájmových organizací – vybavení pro fotbalisty, hasiče, atd. Budou využívat státních dotací a v případě jejich nevhodnosti budou společně iniciovat vznik dotačního titulu kraje na pořízení vybavení sportovních klubů (případně dalších organizací zájmové činnosti).

Možnost sdílení vybavení a zařízení, společného nákupu či získávání některého vybavení.

Termín: od roku 2021 dále

A.2.2. Organizace společenských a kulturních aktivit

Mikroregion a jeho obce budou organizovat společné akce všech obcí mikroregionu. Obce mikroregionu budou nadále podporovat zájmovou a spolkovou činnost, tradiční a úspěšné kulturní společenské a sportovní akce, budou je vzájemně koordinovat a společně či jednotlivě budou iniciovat nové typy a možnosti zájmové činnosti a aktivního trávení volného času.

Obce budou také ve vzájemné spolupráci iniciovat, připravovat a realizovat nové kulturní, společenské nebo sportovní akce a aktivity. Budou spolupracovat při ověření poptávky obyvatel, hledání shody na společném zajištění aktivit, v případě realizace nových aktivit (např. v letním areálu v Sosnové, v Úvalně, v Neplachovicích apod.) je budou společně propagace na úrovni celého mikroregionu nebo v okolních obcích a městech.

V tomto opatření se jedná o akce a aktivity, zaměřené a pořádané zejména pro obyvatele obcí mikroregionu, pro jejich přátele, známé a příznivce, o akce obvykle menšího rozsahu ve srovnání s velkými akcemi, jejichž cílem je přitáhnout do mikroregionu velké množství návštěvníků odjinud a z větší dálky, jako je např. sraz veteránů v Neplachovicích, festival v Sosnové, apod.

Termín: průběžně

A.2.3. Prezentace, informování a propagace akcí, spolkového života a volnočasových aktivit

Mikroregion Opavsko severozápad a obce mikroregionu budou vzájemně propagovat své společenské, kulturní a sportovní akce a budou informovat své obyvatele o možnostech zájmové činnosti a příležitostech pro (vybrané) volnočasové aktivity i v ostatních obcích mikroregionu, budou

si navzájem nabízet účast na akcích, které mohou mít širší dosah, např. koncerty, amatérská divadelní představení, kino, akce knihovny a muzea, představení výsledků zájmové činnosti, apod.

Mikroregion bude pokračovat v každoročním vydávání (publikovat v tištěné podobě a na internetu, apod.) kulturních kalendářů obcí Mikroregionu Opavsko severozápad s informacemi o kulturních, společenských a sportovních akcích v mikroregionu, o možnostech a příležitostech k volnočasovým, zájmovým a sportovním aktivitám v obcích mikroregionu a dalšími doprovodnými informacemi z obcí.

Toto opatření je vhodné realizovat společně pro několik nebo společně v celém mikroregionu.

Termín: průběžně

A.3. Služby a dobré podmínky pro stárnoucí populaci

A.3.1. Dostupné bydlení pro staré lidi

Obce mikroregionu budou společně získávat a sdílet zkušenosti při zajišťování bydlení pro seniory, kteří na jejich území žijí. Obce budou spolupracovat při odhadech potřeb a poptávky, budou spolupracovat při výstavbě/vytváření bydlení pro seniory (projektování, získávání finančních prostředků, koncipování bytů, pravidla pro jejich využití a provoz, bezbariérová řešení apod.). V případě potřeby si obce budou také vzájemně vypomáhat a nabídnout – třeba dočasně – ubytování seniorům ze sousední obce.

Toto opatření je vhodné realizovat společně pro několik obcí nebo společně v celém mikroregionu.

Termín: průběžně

A.3.2. Doplnění a zprostředkování služeb a terénních služeb pro seniory,

Obce mikroregionu budou společně získávat a sdílet zkušenosti při poskytování a zprostředkování služeb seniorům. Budou spolupracovat při jejich doplňování a zprostředkování, budou společně oslovovat nebo jednat s poskytovateli, budou společně jednat a koordinovat svůj postup např. při jednání o výhodných podmínkách (poskytnutí prostor, výhodné pronájmy, zprostředkování kontaktů s obyvateli, směřování na určité služby, sdílení nákladů na provoz, ale také zajištění zpětné vazby o kvalitě služby) poskytovatelům (např. Charitě).

Toto opatření je vhodné realizovat společně pro několik obcí nebo společně v celém mikroregionu.

Termín: průběžně

A.3.3. Technická zařízení pro pomoc seniorům („smart“ zařízení pro seniory)

Obce mikroregionu budou společně získávat informace a sbírat zkušenosti odjinud a sdílet vlastní zkušenosti týkající se možnosti využití technických prostředků (známými v současnosti či postupně se objevujícími), které jsou/budou určeny pro pomoc starým lidem. Půjde o zjišťování informací o speciálních technických prostředcích pro seniory, o jejich nákladech, výhodách a nevýhodách, o zkušenosti s provozovateli nebo poskytovateli, testování služeb poskytovatelů těchto prostředků,

které povedou k rozhodnutí o využití/nevyužití daného prostředku. Významnou roli by měl hrát koordinátor sociálních služeb.

Často se jedná o prostředky založené na informačních a komunikačních technologiích, např. speciální zařízení, která starý člověk může nosit na krku a v případě potřeby zmáčknutím tlačítka přivolat pomoc či okamžitě komunikovat s operátorem, který vyhodnotí kritičnost situace, apod.

Toto opatření je vhodné realizovat společně pro několik obcí nebo společně v celém mikroregionu.

Termín: průběžně od r. 2022 dále, v návaznosti na vznik pozice společného koordinátora sociálních služeb

A.3.4. Společný koordinátor terénních sociálních služeb,

Mikroregion bude sloužit jako společná platforma pro koncepci a případné zřízení pozice společného koordinátora sociálních služeb s důrazem na služby pro seniory. V případě, že se funkce osvědčí, je vhodné ji rozšiřovat na další cílové skupiny. Platformy mikroregionu budou obce využívat k mapování potřeb, poptávky (spolupráce s odborem soc. věcí ORP Opava), ke zprostředkování informací a směřování potenciálních klientů na jednotlivé služby, k udržování přehledu o možnostech získání sociální služby v mikroregionu a okolí a získávání informací o kvalitě apod.

Toto opatření je vhodné realizovat společně pro několik obcí nebo společně v celém mikroregionu.

Termín: příprava/koncepce pozice koordinátora v r. 2021, zřízení pozice společného koordinátora od r. 2022

A.3.5. Doprava pro seniory

Obce mikroregionu budou společně získávat a sdílet zkušenosti s provozováním podporované dopravy pro seniory a budou spolupracovat při vytvoření konceptu jejího zajištění či sdílení. Půjde o zjišťování informací o způsobech podporované dopravy pro seniory, jejich nákladech, výhodách a nevýhodách, dále půjde o vytvoření konceptu podporované dopravy v obcích mikroregionu, o ověření poptávky mezi seniory a ověření „obchodního modelu“, o testování ve vybraných územích, o úpravu a ladění služby, které povede k rozhodnutí o spuštění (či nespuštění) služby v plném rozsahu.

Toto opatření je vhodné realizovat společně pro několik obcí nebo společně v celém mikroregionu.

Termín: příprava/koncepce v r. 2021, pilotní spuštění služby a průběžné hodnocení v r. 2022, rozhodnutí o plné realizaci od r. 2023

Prioritní oblast B.

B. Infrastruktura a životní prostředí v mikroregionu.

Obce mikroregionu jsou dobře vybaveny základní technickou infrastrukturou, jako je kanalizace, ČOV (Stěbořice, Sosnová, ji zamýšlejí stavět, Bratříkovice jsou pro samostatnou ČOV příliš malé). Celé území mikroregionu je sice formálně pokryto dobrým signálem mobilních operátorů a datovým signálem či má mít dostupné připojení k rychlému internetu jiným způsobem, při podrobnější analýze je však zřejmé, že na mnoha místech, a to v údolních polohách, kde mnohé obce či jejich části leží, je signál mobilních operátorů špatný a dostupnost rychlého připojení k internetu také špatná. Špatná dostupnost rychlého internetu je jedním z faktorů kvality života, a to nikoliv jen pro mladé. Vzhledem k tomu, že se stále více veřejných služeb převádí do elektronické verze, buď jako možnost, nebo, pro firmy, v některých případech jako povinnost (např. DPH), představuje špatná dostupnost rychlého internetu pro budoucnost kvality života v obcích značný nedostatek.

Mikroregion a jeho místní části mají hustou síť silnic III. třídy a místních komunikací, mikroregionem prochází několik silnic II. třídy a po jeho okrajích silnice I. třídy se silným provozem. Převážná část silnic v mikroregionu je v dobrém stavu přinejmenším na úsecích, spojujících jádrová sídla jednotlivých obcí. Naopak kvalita komunikací do místních částí je často horší.

Dopravní dostupnost, zejména do sousedních sídel, a to jak z jádrových sídel jednotlivých obcí, tak z jejich místních částí, je významným faktorem kvality života, protože většina obyvatel pracuje mimo mikroregion. Dopravní dostupnost je z hlediska frekvence a délky jízdy spoju veřejné dopravy z jádrových sídel obcí dobrá, avšak se změnou provozovatele, ke které došlo na podzim 2019 se zhoršila návaznost spojů, časy příjezdů a odjezdů nenavazují na provozní doby zařízení (škol, firem, ...) a rovněž dostupnost místních částí se zhoršila. To vše představuje pro obyvatele mikroregionu zvýšené náklady, nutnost využívat více vlastních aut a zvýšené časové nároky či značné nepohodlí při zajištění rodinného života. Problém je, mimo jiné, důsledkem chybějící komunikace krajského úřadu (dopravního úřadu) a provozovatele veřejné dopravy s obcemi, nezájem krajského úřadu a provozovatele o potřeby obcí.

Přestože území Opavska je nedostatkem vody a suchem postiženo ve srovnání se zbytkem Česka v menší míře, i zde se zvýšené sucho posledních let projevuje a představuje značné riziko do budoucnosti. Zajištění dostatku vody pro obyvatele obcí zatím nepředstavuje problém, přesto obyvatelé již dnes místně pociťují například nedostatek vody ve studnách, rovněž zemědělská půda je ohrožena suchem ve větší míře. Přestože nedostatek vody zatím není vážný, je třeba, aby se mikroregion začal připravovat v současnosti na to, že situace se může zhoršit. Krajinné úpravy nebo menší opatření v obcích – obecní nádrže, rybníčky, apod. jsou jednou z možných cest. Lze využít také pozemkových úprav, neboť v připravovaném zákoně o pozemkových úpravách jsou investice do zadržení vody a zvýšení odolnosti proti suchu zařazeny mezi tzv. „společná zařízení“ s možností financování státem.

Měnící se klima znamená nejen větší riziko sucha a méně srážek, ale patrně také větší četnost krátkých a intenzivních, přívalových srážek. Vzhledem k charakteru krajiny a způsobu zemědělského

hospodaření jsou obce, zejména v údolích, tímto způsobem ohroženy, např. splachem půdy z polí, ale v některých případech také povodněmi.

Ve všech obcích mikroregionu je provozován systém třídění odpadů, obce však mají různé svozové společnosti, a také rozsah třídění je různý. Podíl tříděných odpadů není stále dostatečně velký, je však otázkou, zdali zvýšení podílu tříděného odpadu je za současných podmínek ekonomicky možné. Nicméně připravovaný zákon o odpadech počítá se strmým zvýšením poplatků za komunální odpad a s nastavením nových pravidel pro sběr tříděného odpadu, a v souvislosti s těmito změnami se musí obce připravovat na změnu podmínek a nákladnosti odpadového hospodářství, na což budou muset reagovat. Obce by také uvítaly možnost rozšíření či budování nových sběrných dvorů.

Poslední oblastí životního prostředí je snižování energetické náročnosti budov, zejména veřejných budov, změna způsobu vytápění, větší využívání nových, moderních zdrojů vytápění či výroby energie, což může ve středně a dlouhodobém horizontu přinést nejen nižší náklady pro obce, ale vzhledem k plánované transformaci energetiky³ v České republice také možné zvýšení bezpečnosti dodávek energie.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Zlepšit dopravní dostupnost obcí, včetně místních částí a zajistit její lepší koordinaci, dobudovat a zlepšit technickou infrastrukturu, vč. dostupnosti internetu, snížit náklady na zajištění sběru a třídění odpadů a na energie ve veřejných budovách a službách využitím moderních technologií, postupů a metod, a zvýšit odolnost území mikroregionu vůči změně klimatu.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

B.1. Kvalita dopravní sítě a bezpečnost na komunikacích

B.1.1. Dopravní řešení v obcích

Mikroregion bude společně s obcemi hledat řešení a případně koordinovat řešení na zklidnění dopravy ve vybraných obcích, zejména těch, které jsou zatíženy kamionovou dopravou. Řešení bude hledat ve spolupráci s odborníky – např. dopravní fakulty – s krajským úřadem, který je správcem silnic II. a III. třídy a s dopravní policií v příslušných okresech. Může se jednat například o: kamery na měření rychlosti, další přechod/y na místech, kde se pohybuje více lidí, zpomalovací pásy či barevné označení na silnici zdůrazňující potřebu snížit rychlost, osvětlení přechodů, zpomalovací semaforey, značky pro zpomalení rychlosti, apod. Součástí je také důsledné vymáhání a kontrola ve všech případech.

Toto opatření je vhodné realizovat společně pro několik obcí nebo společně v celém mikroregionu.

Termín: od roku 2021 dále

³ Transformace energetiky se připravuje v souvislosti s klimatickými cíli EU a Česka, konkrétní průběh a časové horizonty by měly být známy na podzim 2020 jako výsledky práce tzv. Uhelné komise.

B.1.2. Zlepšení kvality komunikací II. a III. třídy

Mikroregion bude spolu s obcemi prosazovat zlepšení kvality, obnovu a modernizaci komunikace II/460 zejména v části, která je nyní značně zanedbána, od Velkých Heraltic směrem na Brumovice a Úvalno, a dále komunikací III. třídy, které spojují obce mikroregionu nebo centrální sídla obcí a jejich místní části tak, aby každá místní část a každá obec měla alespoň jednu kvalitní spojovací komunikaci do vyššího centra.

Toto opatření je vhodné realizovat společně pro několik obcí nebo společně v celém mikroregionu.

Termín: od roku 2021 dále

B.2. Technická infrastruktura

B.2.1. Nákup techniky, vybavení a služeb

Obce mikroregionu budou testovat a hledat možnosti spolupráce několika nebo všech obcí při nákupu techniky k zabezpečování obecních služeb pro získání výhodnějších podmínek při nákupu, nebo budou sdílet zkušenosti při nákupu a použití obecní techniky, při jejím efektivním využívání, případně při sdílení techniky, kterou by bylo možné využívat ve více obcích za předpokladu, že časové požadavky na použití techniky v různých obcích nebudou v konfliktu a půjde je sladit.

Toto opatření je vhodné realizovat společně pro několik obcí nebo společně v celém mikroregionu.

Termín: v roce 2021 identifikace možných příkladů spolupráce, testování spolupráce; od r. 2022 dále rozvíjení spolupráce

B.2.2. Veřejné osvětlení

Obce budou sdílet zkušenosti (a získávat zkušenosti z jiných obcí) při plánování, obnově a modernizaci veřejného osvětlení. Obce, které již veřejné osvětlení modernizovaly (např. Hlavnice), budou ochotné a připravené předávat zkušenosti těm, které tyto investice připravují (např. Neplachovice). Může se jednat o: volbu technických řešení (např. senzory, světelné zdroje), druh a barva osvětlení, financování a úspory, stínění a snížení světelného znečištění apod.

Termín: od roku 2021 dále

B.2.3. Odpadní vody

Obce mikroregionu, které připravují či plánují budování domovních čistíren nebo společných domovních čistíren pro více domů ve správě obce budou spolupracovat a sdílet zkušenosti při realizaci jiných řešení než tradičních obecních ČOV. Budou dále spolupracovat nebo sdílet zkušenosti při podpoře nebo pomoci svým obyvatelům formou poradenství, podpory/pomoci při zajištění typových nebo společných projektů nebo při výběru dodavatelů, při koordinaci prací apod.

Toto opatření je vhodné realizovat společně pro několik obcí nebo společně v celém mikroregionu.

Termín: od roku 2021, podle postupu přípravy v jednotlivých obcích a jejich místních částech

B.2.4. Energetická infrastruktura v obecním majetku a pro obyvatele

Obce mikroregionu budou společně identifikovat možnosti snížení úspor v obecních budovách a budou hledat cesty ke snížení energetické náročnosti a k vyššímu množství využívání obnovitelných zdrojů, např. fotovoltaické panely na obecní budovy, tepelná čerpadla spolu s opatřeními na úsporu energie, vybavení sítí senzory s možností sledování, případně řízení spotřeby apod. Obce společně s mikroregionem posoudí možnost podpory podobných aktivit také pro obyvatele.

Toto opatření je vhodné realizovat společně pro několik obcí nebo společně v celém mikroregionu.

Termín: od roku 2021, podle dostupnosti finančních prostředků a podmínek dotačních titulů

B.2.5. Zařízení pro zadržení a využití dešťové vody

Obce mikroregionu budou společně identifikovat možnosti budování nádrží (otevřených i uzavřených podzemních) pro zachycení dešťové vody (např. ze střech), budou taková zařízení budovat, sdílet zkušenosti a spolupracovat při koncepční (další využití vody, technologie apod.) a projektové přípravě a budou sdílet zkušenosti z budování takových zařízení.

Toto opatření je vhodné realizovat společně pro několik obcí nebo společně v celém mikroregionu.

Termín: od roku 2021, podle dostupnosti finančních prostředků a podmínek dotačních titulů

B.3. Vyšší efektivita odpadového hospodářství, infrastruktura pro nakládání s odpady

B.3.1. Zvýšení podílu tříděného odpadu a zefektivnění hospodaření s odpady

Obce mikroregionu budou sdílet zkušenosti (a získávat zkušenosti z jiných obcí) při třídění odpadů, s mechanismy svozu a placení za odvoz a třídění odpadů, s cílem zvyšovat podíl tříděného odpadu, a pokud to bude žádoucí, postupovat a vyjednávat společně (za několik obcí dohromady, ne za celý mikroregion) se svozovými společnostmi.

Termín: od roku 2021 dále

B.3.2. Doplnění systémů třídění s odpady.

Některé obce mikroregionu potřebují doplnit či dobudovat sběrná místa nebo zařízení pro sběr nebo třídění odpadů. Obce mikroregionu budou sdílet zkušenosti a v případě potřeby spolupracovat při plánování nebo nákupu zařízení pro sběr, třídění nebo zpracování odpadů, budou sdílet zkušenosti s jejich využitím.

Toto opatření je vhodné realizovat společně pro několik obcí nebo společně v celém mikroregionu.

Termín: od roku 2021 dále

B.3.3. Společná obecní zařízení pro nakládání s odpady

Obce mikroregionu budou identifikovat a testovat budování společných zařízení (např. sběrného dvora). V případě, že občané budou ochotni svážet odpad do sousední obce, budou taková zařízení sdílet a podílet se na jejich provozu. Obce mikroregionu budou v případě nové, nákladnější, moderní techniky nebo zařízení pro zpracování odpadů posuzovat možnosti nákupu pro více obcí nebo pro všechny obce mikroregionu a budou takovou techniku sdílet a podílet se na jejím provozu. Cílem opatření je umožnit získat techniku, která je pro jednotlivou obec příliš nákladná a nebyla by dostatečně využita a zvýšit efektivitu provozu zařízení/techniky při nakládání s odpady (sběru, třídění, zpracování, ...).

Toto opatření je vhodné realizovat společně pro několik obcí nebo společně v celém mikroregionu.

Termín: od roku 2021 dále

B.3.4. Propagace třídění odpadů, motivace pro třídění

Mikroregion bude koordinovat a společně s obcemi plánovat propagační aktivity, podporující třídění odpadů, zodpovědné nakládání s odpady a snižování objemu odpadů. Aktivity budou zaměřeny jak na školy a školní děti, tak na dospělé obyvatele obcí. Aktivity budou v případě potřeby koordinovány s dalšími opatřeními v oblasti nakládání s odpady.

Termín: od roku 2021 dále

B.4. Zvýšení odolnosti a adaptace na klimatické změny, zajištění dostupných vodních zdrojů

B.4.1. Zeleň v krajině a obnova cest

Obce mikroregionu budou sdílet zkušenosti a v případě potřeby koordinovat postup při výsadbě zeleně v krajině – obnově alejí, vytváření nových alejí, při vysazování původních listnatých stromů, keřů, při vysazování pásů zeleně podél cest, při vytváření či zlepšování územních systémů ekologické stability. Budou také spolupracovat a v případě potřeby koordinovat svoje aktivity při obnově (původních) cest v krajině, vytváření nových a při zvyšování prostupnosti krajiny, při propojování cest, při lepším napojení záhumení do krajiny.

Termín: průběžně podle dílčích projektů od roku 2021 dále

B.4.2. Zadržení vody v krajině

Obce mikroregionu budou využívat komplexních pozemkových úprav (KPÚ) pro plánování a následné budování společných zařízení k zadržení vody v krajině a k omezení dopadů klimatické změny a budou taková zařízení a cíle při KPÚ na svém území prosazovat. Tam, kde jsou KPÚ hotovy a postupně se realizují/budou realizovat, budou obce při realizaci prosazovat takové prvky, které budou přispívat k zadržení vody v krajině a k odolnosti vůči klimatické změně, i když tyto cíle nejsou výslovně ve společných zařízeních uvedeny.

Termín: od roku 2021 dále

B.4.3. Protipovodňová opatření

Dotčené obce mikroregionu budou spolupracovat s Povodím Odry v záležitostech budování protipovodňových opatření a budou usilovat o prosazení takových svých zájmů, aby nově budovaná zařízení a prvky protipovodňové ochrany zohledňovaly přiměřeně také potřeby obcí.

Termín: od roku 2021 dále, podle postupu plánování, přípravy a realizace protipovodňových opatření.

B.4.4. Ochranná opatření na krajích polí proti splachu půdy

Obce mikroregionu budou sdílet zkušenosti a v případě potřeby koordinovat postup při prosazování takových způsobů zemědělského hospodaření, které sníží rizika splachu půdy z polí a rizika zasažení zahrad důsledky zemědělské výroby – např. hnojením, postřiky apod.

Termín: od roku 2021 dále

Prioritní oblast C.

C. Přitažlivost mikroregionu.

Obce mikroregionu jsou, na svou velikost, dobře vybaveny základní občanskou vybaveností a mnohé se v nich děje. Mladí z nich však odcházejí, či se po studiu nevracejí. Do některých obcí mikroregionu, např. Stěbořice, Úvalno se stěhují lidé z blízkých měst Opavy a Krnova, kteří však ne vždy do místního společenství zapadnou. Lze však předpokládat, že tento proces suburbanizace bude pokračovat i nadále. Jedním z důvodů, ač ne jistě jediným, je nedostatek bydlení pro mladé, případně nedostatek pozemků pro výstav rodinných domků. Volnočasovými, kulturními a sportovními aktivitami se zabývá prioritní oblast A. Dobré podmínky pro život, zde je třeba řešit otázku bydlení, protože možnost bydlení je předpokladem zvýšení přitažlivosti mikroregionu.

Dalším faktorem přitažlivosti je dostatek pracovních míst, ne nutně pro nově příchozí, ale pro mladé (i starší) lidi, kteří v mikroregionu žijí. Přestože nadpoloviční většina obyvatel dojíždí za prací mimo mikroregionu, stále přibližně jedna třetina obyvatel nachází práci v místě. V mikroregionu se nachází několik větších firem a dále různé menší firmy a dílny či provozovny služeb, které nabízejí pracovní místa. Udržení pracovních míst, zlepšování podmínek pro podnikatele, pro vznik řemesel a vycházení vstříc podnikatelům je jednou z cest pro zajištění pracovních míst pro obyvatele mikroregionu. A to přesto, že možnosti obcí a jejich pravomoci jsou v tomto případě malé.

Mikroregion leží na okraji dvou turisticky významnějších oblastí, Hrubého a Nízkého Jeseníku, na jehož okraji leží vodní nádrž Slezská Harta. I tak je však území mikroregionu navštěvováno tisíci turisty ročně, má zajímavé turistické cíle, části krajiny jsou dostatečně atraktivní. Přestože se nejedná o území, které by ve větší míře mohlo soutěžit se sousedními turistickými oblastmi, jeho potenciál

přitáhnout návštěvníky na kratší, několikadenní pobyty, ať už z Jeseníků nebo z blízkých větších měst (Opava, Ostrava, Krnov) není zanedbatelný. Území však chybí základní zázemí v podobě ubytování a restaurací. Mikroregion a jeho krajina a zajímavosti také nejsou příliš společně propagovány, netvoří propojenou síť atraktivit, na potenciální návštěvníky necílí společně.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Zvýšit přitažlivost Mikroregionu Opavsko severozápad pro mladé lidi, zvýšit počet těch, kteří v mikroregionu zůstávají nebo se do něj vracejí, a zlepšit propagaci regionu a podmínky pro návštěvníky tak, aby jich přibývalo (a utráceli zde).

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

C.1. Lepší nabídka příležitostí pro bydlení

Zajištění lepší nabídky příležitostí pro bydlení, jak mladých, tak všech ostatních generací, je převážně záležitostí obcí samotných a mikroregion v této oblasti může být aktivní jen omezeným způsobem. Navíc jednotlivé obce mají různé místní podmínky z hlediska vlastnictví pozemků, které lze využít jako stavební místa, z hlediska dostupnosti sítí a přístupnosti stavebních míst, z hlediska počtu stavebních míst či potenciálních stavebních míst vůbec podle územně-plánovací dokumentace. Obce mikroregionu se liší také zájmem lidí odjinud o novou výstavbu – v obcích blíže větších měst je zpravidla (ne vždy) zájem větší, než v obcích dále od větších sídel. Opatření se proto soustředí především na koordinaci aktivit a výměnu zkušeností.

C.1.1. Bydlení pro mladé

Některé obce mikroregionu připravují bydlení pro mladé lidi, zejména pro místní, kteří se chtějí osamostatnit či vrátit do obce po studiích či po zahájení (několika letech) kariéry. Obce mají pro budování podobných bytů různé podmínky, někdy jsou k dispozici využitelné budovy apod. Obce mikroregionu budou postupovat společně nebo koordinovat nebo sdílet zkušenosti při přípravě a realizaci bydlení pro mladé. Bude se jednat např. o společné průzkumy potřeb a odhady poptávky mladých lidí, o hledání a sdílení zkušeností s finančními zdroji, o získávání zkušeností z jiných obcí v ČR a jejich sdílení, o koordinaci či výměnu zkušeností při navrhování koncepčních řešení, při výstavbě v některých obcích apod. Obce také otestují možnosti nové byty pro mladé nabízet a sdílet mezi obcemi mikroregionu.

Toto opatření je vhodné realizovat společně pro několik obcí nebo společně v celém mikroregionu.

Termín: průzkumy a přípravné práce 2021/2022, zahájení výstavby 2023 dle dostupnosti finančních prostředků

C.1.2. Stavební místa

Obce mikroregionu budou, v návaznosti na opatření uvedená v jejich strategiích, připravovat stavební místa, která bude možná nabízet pro výstavbu místním i nově příchozím, budou k nim dovádět inženýrské sítě v případě potřeby a zpřístupňovat je.

Termín: přípravné práce 2021, realizace od r. 2021 dále

C.1.3. Sdílení zkušeností při přípravě a prodeji pozemků

Obce mikroregionu mají různě dostupná stavební místa. Některé je vlastní, v jiných jsou převážně či výhradně v soukromých rukou. Obce mikroregionu budou sdílet zkušenosti, a to již v přípravných fázích, při přípravě stavebních míst, zejména v případě jejich zasíťování a zpřístupnění, při jednání s vlastníky, a rovněž v případě podmínek prodeje obecních stavebních míst (např. vzorové smlouvy, možnosti regulace výstavby, omezení spekulativních nákupů, apod.).

Toto opatření je vhodné realizovat společně pro několik obcí nebo společně v celém mikroregionu.

Termín: průběžně od r. 2021 dále

C.2. Zlepšení nabídky a přitažlivosti mikroregionu pro turisty a návštěvníky mikroregionu

Priorita rozvoje cestovního ruchu na úrovni mikroregionu vyžaduje shodu všech či většiny obcí mikroregionu, jejich spolupráci a účast na postupném uskutečňování jednotlivých opatření. Prvním krokem by mělo být vypracování střednědobé, několikaleté dílčí strategie/koncepce rozvoje cestovního ruchu, která navrhne a prověří, případně doplní a rozpracuje do většího detailu níže navržená opatření. Některá z těchto opatření, ta která jsou využitelná a přínosná i pro místní obyvatele, lze připravovat a realizovat nezávisle na koncepci a mnohá taková jsou již obsažena ve strategiích jednotlivých obcí (např. tábořiště či místa setkávání apod.). Jiné aktivity rozvíjejí již dnes realizované akce (např. festival country hudby, setkání veteránů apod.) a do určité míry je lze také rozvíjet bez koncepce rozvoje cestovního ruchu, i když s menší efektivitou. Mnohé z níže uvedených opatření či jejich aktivit však závisí na dohodě a společném postupu více obcí nebo celého mikroregionu a dlouhodobé úsilí/závazek se tématu rozvoje cestovního ruchu věnovat. Dlouhodobé úsilí v rozvoji cestovního ruchu má být opřeno o koncepci, která ověří potenciál, možnosti a přínosy jednotlivých opatření a jejich aktivit, a také jejich proveditelnost. Je třeba mít od počátku na paměti, že výsledkem dohody po ověření potenciálu a příležitostí, které budou výsledkem koncepce rozvoje cestovního ruchu, může být negativní rozhodnutí a dohoda realizovat jen některá opatření nebo jen ve velmi omezené míře. Podklady pro takové rozhodnutí přinese koncepce rozvoje cestovního ruchu, která je prvním opatřením.

Opatření této prioritní oblasti je vhodné realizovat vždy společně pro několik obcí a některá pro všechny obce mikroregionu dohromady.

C.2.1. Koncepce rozvoje a posílení hospodářského přínosu cestovního ruchu

Mikroregion, ve spolupráci s externím odborníkem/odborníky zpracuje koncepci rozvoje cestovního ruchu s cílem posílení hospodářského významu turistiky v mikroregionu. Studie prověří možnosti a potenciál rozvoje turistiky, navrhne omezené množství cílových skupin, posoudí zajímavosti a lákadla mikroregionu s ohledem na potřeby a zájmy navržených cílových skupin (a opačně) a prověří a rozpracuje další opatření, která jsou navržena níže.

Termín: návrh zadání studie 2021, vypracování studie červen/říjen 2021, realizace dle výsledků studie a dostupnosti finančních prostředků

C.2.2. Možnosti nocování pro návštěvníky

Obce mikroregionu budou budovat prostory/příležitosti pro krátkodobé nocování, jako např. turistické ubytovny, tábořiště, místa pro krátkodobé parkování karavanů, stanování (zprvu jen velmi jednoduchým zázemím) apod. V případě soukromých iniciativ na zřizování takových příležitostí nebo v případě soukromých iniciativ při zřizování penzionů, hotelů či ubytování v soukromí budou pro zájemce vytvářet příznivé podmínky a budou jim vycházet vstříc, což však bude vázáno na spolupráci s mikroregionem a na požadavek zajištění kvality ubytování a návazných služeb.

Termín: příprava obecních dílčích opatření v r. 2021, realizace od sezóny 2021 dále, podle náročnosti opatření; spolupráce a vytváření podmínek pro soukromé iniciativy průběžně, dle zájmu soukromých subjektů

C.2.3. Stravování pro návštěvníky i místní

Obce mikroregionu budou budovat místa pro venkovní stravování a setkávání, která budou využitelná jak místními, tak návštěvníky, např. grilovací místa nebo ohniště. Obce budou dále vytvářet podmínky a budou napomáhat vzniku soukromých iniciativ (či budou takové iniciativy vyhledávat a přivádět do mikroregionu), které budou mít zájem o provozování restaurací, hospod, (s jídlem i bez jídla), stánků s nabídkou jídla vč. sezónních. Obce mohou též provozovat vlastní zařízení nabízející stravování, buď trvale, nebo příležitostně (např. v kulturních domech apod.).

Termín: průběžně

C.2.4. Zařízení, zajímavosti a lákadla pro návštěvníky

Obce mikroregionu budou budovat, rozšiřovat a doplňovat zajímavosti a lákadla pro návštěvníky i pro místní obyvatele. Jejich budování a doplňování bude probíhat především s ohledem na plán celého mikroregionu (a bude brát v úvahu také vybavení okolních obcí) a na budování společného produktu/produktů cestovního ruchu.

Příkladem mohou být: rozhledny, koupaliště, hřiště různého zaměření a pro různé cílové skupiny, muzeum, minigolfy, venkovní sportovní zařízení a jejich propojení či kombinace v blízkosti či na jednom místě, atraktivní hřiště v přírodě využívající přírodní prvky, speciální cyklistické zážitkové cesty (méně náročné obdoby tzv. „singltreku“), „pumtrack“, odpočinková místa (např. v lese či na okraji lesa), vyhlídky apod.

Termín: v návaznosti na výsledky koncepce rozvoje cestovního ruchu v mikroregionu.

C.2.5. Akce, které lidi přitáhnou do mikroregionu

Obce mikroregionu budou rozšiřovat nabídku akcí, které přitáhnou návštěvníky do mikroregionu. Stávající akce (např. country festival, sraz veteránů apod.) budou koordinovat a využít je společně s ostatními obcemi v mikroregionu k tomu, aby návštěvníkům nabídly další místa a zajímavosti v mikroregionu, aby zůstali alespoň o den déle nebo se do mikroregionu vrátili či vraceli. Pro nabízení dalších zajímavostí a lákadel v mikroregionu je vhodné využít také jednorázových akcí, kdy se např. kulturní dům v obci pronajímá na konání rodinných oslav apod.

Na rozdíl od opatření A.2.2., které je zaměřené na akce a aktivity pro místní, toto opatření je zaměřené na akce a aktivity, které přitáhnou do mikroregionu větší počet návštěvníků a turistů odjinud, z větší dálky, kteří by měli v mikroregionu utracet peníze. Takové akce by měly mít pro mikroregion a jeho obyvatele a podnikatele hospodářský přínos. Takové akce by měly být součástí mikroregionálního produktu cestovního ruchu.

Termín: průběžně od r. 2021 dále

C.2.6. Společný marketing a propagace

Obce mikroregionu připraví a budou realizovat společný marketing a propagaci jednotlivých zajímavostí a v návaznosti na koncepci rozvoje cestovního ruchu postupně marketing a propagaci produktu/produktů cestovního ruchu. Součástí bude vzájemná propagace zajímavostí a lákadel jedné obce na akcích a v zajímavostech ostatních obcí, cílené informování o dalších zajímavostech při návštěvě jedné zajímavosti – „přeposílání“ turistů.

Termín: průběžně od r. 2021 dále

C.2.7. Společné produkty

Mikroregion bude iniciovat a koordinovat vytváření společných produktů cestovního ruchu, v návaznosti a podle doporučení koncepce rozvoje cestovního ruchu. Produkty budou zahrnovat a kombinovat místní zajímavosti, místní nabídku stravování a ubytování.

Termín: dle výsledků studie a dostupnosti finančních prostředků od r. 2022 dále

C.2.8. Místní stezky, pěší a cyklistické trasy, běžecké trasy, jezdecké trasy apod.

Obce mikroregionu využijí stávajících cest v krajině a případně také nově budovaných cest a budou je značit jako místní cyklotrasy nebo je budou propagovat pro cyklistiku, aniž by musely být označeny přímo v terénu – lze např. vydat či na internetu publikovat popisy místních tras, itineráře, mapy, kudy lze jet na kole, na koni, běhat, jít pěšky, spolu s označením zajímavostí přírodních, historických, místa zajímavých výhledů, místa k odpočinku apod.

Termín: návrh prvních cyklotras v terénu s popisem pro letní sezónu 2021.

Strategický plán rozvoje Mikroregionu Opavsko severozápad

III. Implementační část

4. Návrh implementace – implementační zásady

Důvodem tvorby strategického plánu je jeho realizace. Opatření a projekty se postupně připravují, uskutečňují a ve svém souhrnu, často za vzájemné provázanosti a spolupůsobení naplňují priority a záměry strategického plánu.

Hlavní činnosti při řízení realizace strategického plánu.

Realizace strategického plánu je úkolem manažerským. Realizace strategického plánu má několik rovin, které jsou stručně popsány dále.

- (i) **Sledování a řízení strategie jako celku**, což obnáší potřebu
 - zajistit, aby se ve vhodný čas začala připravovat příslušná opatření plánu;
 - sledovat příležitosti pro financování jednotlivých aktivit plánu či jeho opatření a podle toho případně upravovat priority přípravy jednotlivých opatření,
 - monitorovat postup realizace opatření a aktivit, které byly vedením mikroregionu a jeho obcemi schváleny k realizaci,
 - ověřovat v průběhu realizace opatření i poté, zdali mají očekávané výsledky a zdali realizovaná opatření přispívají k naplnění priorit a strategických cílů celého plánu,
 - připravovat k určitým časovým okamžikům, doporučeno je zpravidla jednou za rok souhrnnou zprávu o tom, jak postupuje realizace strategického plánu jako celku i jeho opatření; tuto zprávu by mělo projednat vedení mikroregionu.
- (ii) **Příprava a realizace jednotlivých opatření a dílčích aktivit.** Opatření se doporučuje připravovat a realizovat v několika krocích, mezi něž v obecné rovině patří
 - ⊖ příprava konceptu opatření/projektu,
 - rozpracování konceptu do větších podrobností, hrubý (či podrobný, podle velikosti a závažnosti projektu) odhad nákladů a přínosů
 - identifikace aktuálních a vhodných zdrojů financování,
 - rozhodnutí o realizaci projektu (nebo jeho zamítnutí, dočasné či trvalé),
 - zpracování technických a organizačních podkladů, vč. případné žádosti o dotaci,
 - zajištění financování projektu (z prostředků vlastních či cizích),
 - příprava a realizace výběru dodavatelů v případě, že se jedná o typ projektu realizovaný dodavatelsky,
 - průběžná kontrola postupu projektu či realizace dílčích aktivit a jejich výstupů,
 - dokončení projektu/aktivit a jejich využití v životě obcí mikroregionu.

Většina výše uvedených kroků je zřejmých, tímto způsobem se projekty či opatření v obcích i v mikroregionu běžně realizují. První dva kroky však bývají často přehlíženy či jsou konány intuitivně a nesystematicky. Jsou však důležité proto, že v této fázi přípravy se ověřuje, zdali předpoklady opatření a potřeby, které má opatření/projekt naplnit, jsou platné, trvají a zejména se ověřují ve větším detailu, než je možné v době plánování, za jakých podmínek bude možné opatření realizovat. Ve fázi přípravy konceptu bývá někdy rozhodnuto o dílčí změně opatření a jeho aktivit nebo také o jeho návrhu na vyřazení ze strategie, pokud se ukáže obtížná ekonomická, finanční, technická nebo organizační proveditelnost opatření a jeho projektů.

(iii) Aktualizace a úprava opatření či aktivit

- doplnění nových opatření/projektů; to se děje buď proto, že se objevily nové potřeby v obci, nebo proto, že se změnila vnější okolnosti a je třeba na ně reagovat,
- aktualizace priorit a opatření; děje se proto, že stávající opatření byla realizována je třeba postupovat ve strategii dále a doplňovat další opatření, směřující k realizaci priorit a strategických cílů plánu,
- vyřazení stávajících opatření/projektů; vyřazení se děje buď proto, že opatření byla realizována, nebo proto, že z různých důvodů přestala být relevantní.

Aktualizace či úprava opatření se provádí buď každoročně, vždy při výročním jednání zaměřeném na posouzení výsledků a realizace strategického plánu v roce minulém, nebo příležitostně, dle aktuálně vyvstálé potřeby. Touto potřebou může být například změna podmínek získání vnějších finančních zdrojů, která může vést buď k odmítnutí projektu/opatření, nebo může vyžadovat jeho přizpůsobení. Jiná potřeba příležitostné aktualizace může být dána tím, že vyvstanou nečekané okolnosti, s nimiž strategie nepočítala a je nutné na ně reagovat novými opatřeními/projekty.

Struktury pro řízení realizace

Pro řízení realizace by měly být určeny jasné pravomoci a zodpovědnosti pracovníků obcí a mikroregionu a vedení obcí a mikroregionu. To usnadňuje realizaci dílčích opatření i strategického plánu jako celku.

V nejlepším případě je určen tzv. **manažer strategického plánu**, který má na starosti sledování přípravy a realizace plánu jako celku. Manažer také sleduje provázanost jeho opatření tam, kde je třeba ji zajistit, a dále sám či ve spolupráci s dalšími lidmi na obcích (úředníky nebo volenými zástupci) připravuje podklady pro starosty/starostky a pro vedení obcí o postupu a výsledcích realizace strategického plánu. Manažer strategického plánu může (ale nemusí) mít na starosti také realizaci některých opatření. Manažerem může být jak pracovník úřadu obce, tak člen vedení obce nebo pracovník mikroregionu.

Vedle manažera strategického plánu je vhodné pro realizaci každého opatření, které bude zařazeno do akčního plánu, navrhnout tzv. **projektového manažera**, tj. osobu, která bude mít hlavní díl zodpovědnosti za přípravu a řízení projektu či opatření. Projektový manažer zpravidla nemá hlavní rozhodovací pravomoci, rozhodnutí konzultuje s vedením mikroregionu a dotčených obcí nebo jim předkládá podklady a informace pro jejich rozhodnutí. Projektový manažer však představuje výkonného pracovníka realizace příslušného opatření, koordinátora opatření s pravomocí je administrovat a řídit.

5. Soulad s nadřazenými strategickými dokumenty

Strategie rozvoje Mikroregionu Opavsko severozápad navazuje či využívá příležitostí programů na krajské a národní úrovni. Z nich nejvýznamnější jsou Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009-2020 a Strategie regionálního rozvoje. Soulad s těmito dokumenty je významný především ve věcné rovině, neboť ukazuje/dokazuje, že rozvojové záměry mikroregionu i jeho obcí rozvíjejí či upřesňují cíle a záměry kraje a státu v mnoha oblastech. Ukazují, že rozvoj mikroregionu a jeho obcí je směřován do oblastí, které jsou zároveň rozvojovým zájmem státu a kraje, bez ohledu na to, zdali jsou v daném okamžiku reálně existující dotační tituly v dané oblasti či zdali existují opatření aktivně podporující příslušnou oblast z úrovně státu či kraje. To je zvlášť významné, protože v současnosti, v důsledku epidemie čínské chřipky a následných změn v přístupu k tvorbě rozpočtu na straně státu s dopady do příjmů krajů a obcí (které jsou nyní známy jen v hrubých obrysech), lze jen obtížně předvídat, jaké rozvojové programy, dotační tituly, či jiné podpůrné nástroje budou existovat po roce 2020.

Nejvýznamnější programy, na které strategický plán Mikroregionu Opavsko severozápad navazuje, a to Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009-2020 a Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ mají v současnosti nejisté nástroje implementace, a proto nelze říci, zdali příležitosti, které z nich vyplývají, budou v nejbližších letech reálně.

Strategii rozvoje Moravskoslezského kraje končí platnost v r. 2020 a její budoucí obsah a implementační nástroje nejsou nyní známy. Lze však očekávat, že její cíle budou do jisté míry podobné současným, proto dále uvádíme přehled specifických strategických cílů a skupin projektů této strategie, na které opatření a projekty Strategického plánu rozvoje Mikroregionu Opavsko severozápad navazují.

Strategie regionálního rozvoje 2021+ byla schválena Vládou ČR na konci roku 2019, avšak její Akční plán na roky 2021-2023 je nyní ve stadiu vyjednávání. Určení návaznosti na konkrétní aktivity a opatření Akčního plánu Strategie regionálního rozvoje 2021+ proto v současnosti není možné.

Dále jsou uváděny specifické strategické cíle Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009-2020, které jsou relevantní pro strategii Mikroregionu Opavsko severozápad a obcí mikroregionu.

Specifický strategický cíl 2.2 Snížit nerovnováhu v nabídce a poptávce po kvalifikovaných pracovních silách v jejich počtu, struktuře a kvalitě.

Specifický strategický cíl 3.3 Optimalizovat síť sociálních služeb na území kraje dle zjištěných potřeb jeho obyvatel.

Projekt 3.3.2 Plánování sociálních služeb cesta k vytvoření místně a typově dostupných sociálních služeb na území Moravskoslezského kraje.

Specifický strategický cíl 4.2 Posílit kulturu aktivního trávení volného času obyvatel a prevence kriminality mládeže prostřednictvím systémového rozvoje vzdělávacích, kulturních a sportovních aktivit na rekreační, výkonnostní i vrcholové úrovni.

Skupina projektů 4.2.2 Sportovní areály: Budování sportovních areálů pro využití dětmi, mládeží i širokou veřejností, včetně například dopravních hřišť.

Skupina projektů 4.2.3 Školy jako komunitní centra – využití školské infrastruktury i pro veřejnost, především volný čas mládeže.

Specifický strategický cíl 4.4 Podstatně zlepšit kvalitu ovzduší v kraji a rozvíjet technické podmínky nezbytné pro kvalitní životní prostředí.

Skupina projektů 4.4.4 Podpora rozvoje environmentálně příznivé energetické infrastruktury.

Skupina projektů 4.4.5 Podpora výsadby izolační zeleně.

Skupina projektů 4.4.8 Podpora výstavby a obnovy kanalizací a čistíren odpadních vod v obcích.

Skupina projektů 4.4.7 Podpora výstavby a obnovy vodárenských sítí a vodárenských zařízení.

Skupina projektů 4.4.10 Intenzifikace odděleného sběru využití komunálních odpadů včetně obalové složky.

Specifický strategický cíl 4.5 Podporovat druhovou rozmanitost, ekologicky stabilní krajinu včetně postindustriální a udržitelné zemědělství.

Skupina projektů 4.5.1 Podpora projektů realizace chybějících prvků ÚSES dle územních plánů obcí.

Skupina projektů 4.5.9 Podpora projektů na protierozní opatření.

Specifický strategický cíl 4.6 Rozvíjet kulturu chování, odpovědnosti a ohleduplnosti k životnímu prostředí.

Skupina projektů 4.6.2 Propagace vhodných příkladů podporujících EVVO v běžném životě jako vzoru a s tím spojená motivace chování, osvětové a informační kampaně, projekty na podporu udržitelného rozvoje.

Skupina projektů 4.6.3 Podpora projektů na tvorbu a obnovu naučných stezek.

Skupina projektů 4.6.4 Podpora školních vzdělávacích programů a veřejné osvěty dalších cílových skupin.

Specifický strategický cíl 4.8 Rozšířit, modernizovat a lépe využívat energetické zdroje a rozvodné sítě.

Skupina projektů 4.8.3 Snižování energetické náročnosti budov v majetku veřejných institucí (nejen kraj).

Specifický strategický cíl 5.1 Podpořit rovnoměrný rozvoj kraje ve všech jeho částech.

Skupina projektů 5.1.1 Realizace dotačního programu Podpora obnovy a rozvoje venkova Moravskoslezského kraje v letech 2010 – 2020.

Skupina projektů 5.1.4. Podpora systému destinačního managementu v turistických oblastech kraje.

Strategický plán rozvoje Mikroregionu Opavsko severozápad

IV. Strategie jednotlivých obcí

Strategie rozvoje obcí Mikroregionu Opavsko severozápad

Strategický plán rozvoje Mikroregionu Opavsko severozápad zahrnuje jak strategii celého mikroregionu, tak strategie jednotlivých obcí mikroregionu. Strategie mikroregionu se zaměřuje převážně (ačkoliv ne výlučně) na taková opatření, která obce mohou realizovat společně, spojovat síly (případně i finanční prostředky) při jejich realizaci, spolupracovat při jejich přípravě nebo realizaci či si vyměňovat zkušenosti a navzájem se inspirovat. Strategie obcí mikroregionu se zaměřují převážně, nikoliv výlučně, na opatření bezprostředně se týkající problémů a potřeb jednotlivých obcí, jejich konkrétních podmínek a specifické situace v každé obci.

Strategie mikroregionu a strategie jednotlivých obcí jsou komplementární, navzájem se doplňují a podporují a v mnoha případech na sebe navazují.

V dalších kapitolách jsou uváděny strategické/návrhové části strategií všech devíti obcí Mikroregionu Opavsko severozápad. Strategie jsou řazeny podle abecedního pořadí názvů obcí.

BRATŘÍKOVICE

Strategická vize

Strategická vize představuje obraz obce v horizontu přibližně 10-15 let. Vychází ze současné situace a respektuje výchozí podmínky, zároveň však formuluje ambice místní komunity o tom, kterým směrem by se měl rozvoj obce ubírat, kam má obec směřovat a dlouhodobé představy o tom, jak by měla obec v budoucnosti vypadat.

Strategická vize Bratříkovic:

Bratříkovice jsou obcí, která je upravená, nabízí zajímavé, pěkné podmínky k bydlení, udržované veřejné prostory s kvalitní místní infrastrukturou a základními obecními službami. Lidé jsou aktivní, spolupracují při správě obce a podílejí se na ní. Obec postupně buduje zařízení pro trávení volného času dětí, mladých i starších generací, zlepšuje vzhled okolní krajiny a obnovuje zeleň v obci i mimo ni. Je přívětivým místem pro bydlení mladých i starých lidí a vytváří podmínky pro spokojený život seniorů.

Strategická vize Bratříkovic musí vzít v úvahu velikost obce, která představuje omezení pro mnohé komerční služby základní občanské vybavenosti. Bratříkovice budou dále zlepšovat vzhled obce, na čemž budou spolupracovat obyvatelé se samosprávou, bude zlepšovat a doplňovat základní technickou infrastrukturu tak, aby usnadňovala další rozvoj a současně aby se tím zlepšovala kvalita, pohodlí a spokojenost obyvatel v obci. Obec bude zlepšovat vzhled, vybavení a kvalitu obecních budov a bude je postupně využívat pro zlepšení kvality života v obci (např. hospoda), bude také zlepšovat a doplňovat venkovní volnočasová zařízení. Obec bude usilovat o postupnou obnovu krajinné zeleně, o zachování, případně obnovu cestní sítě v okolí obce, které by mohly být využitelné k procházkám, ale také jako součást turistických cest, bude se snažit do okolní krajiny vnášet vodní prvky.

Globální cíl

Globální cíl vychází ze strategické vize a zároveň představuje východisko či rámec pro výběr a formulaci prioritních oblastí a strategických cílů každé prioritní oblasti.

Globální cíl:

Obec bude dále zlepšovat vzhled a rozšiřovat využití obecních budov, bude podporovat spolupráci obyvatel a samosprávy a posilovat komunitní život, bude investovat do zlepšování technické infrastruktury a do aktivit zlepšujících životní prostředí a bude nabízet příležitosti a možnosti bydlení pro všechny generace.

Strategické cíle

Strategické cíle jsou navrženy vždy jeden pro každou prioritní oblast rozvoje obce, rozvádějí vizi a globální cíl a představují podrobnější vodítko pro rozpracování priorit a opatření strategického plánu. V Bratřikovcích byly vymezeny dvě prioritní oblasti, které pokrývají témata vycházející z vize a z globálního cíle. Podrobnější popis prioritních oblastí je uveden dále vždy v úvodní části každé dílčí strategie.

Pro každou prioritní oblast byla vypracována dílčí strategie s vlastními strategickými cíli, prioritami a opatřeními. Tyto dílčí strategie, i když stojí každá do určité míry samostatně, obsahují opatření, která je navzájem propojují a jejichž realizace se vzájemně podporují.

Prioritní oblast A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby

Strategický cíl:

Zlepšit základní občanskou vybavenost a služby v Bratřikovcích zejména pro staré lidi, rozvíjet příležitosti pro volnočasové aktivity.

Prioritní oblast B. Infrastruktura a životní prostředí v Bratřikovcích a okolí

Strategický cíl:

Zlepšit infrastrukturu v obci tak, aby umožňovala a usnadňovala její další rozvoj, zlepšit sběr odpadů a postupně snižovat náklady na sběr, zlepšovat vzhled obce, včetně obecních budov a zlepšovat vzhled okolí obce s důrazem na obnovu cest, vzrostlé zeleně a vodních ploch.

Prioritní oblasti:

- A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby**
- B. Infrastruktura a životní prostředí v Bratříkovicích a okolí**

Prioritní oblasti, cíle, priority a opatření strategického plánu rozvoje Bratříkovic

A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby

Základní podmínkou kvalitního a spokojeného života na venkově je dostupnost občanské vybavenosti a základních služeb, a to jak veřejných, tak soukromých. Pro většinu služeb jsou Bratříkovice malé a jejich obyvatelé musí využívat služby v jiných obcích. Četnost autobusových spojů je dostatečná, většina lidí však vlastní automobil a k nákupům či cestám za jinými službami jej využívá častěji než autobus.

Lidem se v Bratříkovicích líbí, počet obyvatel se nesnižuje a lidé mají zájem se do Bratříkovic stěhovat, stavět zde. Tento zájem je dán nejen dobrou dopravní dostupností obce, ale také pěkným prostředím obce a jejím okolím.

V Bratříkovicích je hospoda, i když nefunguje vždy dobře, dále je tu moderní dětské hřiště a prostor v zahradě za hospodou pro sportovní a kulturní aktivity. Lidé z Bratříkovic jezdí do okolních obcí nejen za službami, ale také za kulturními či společenskými událostmi – např. na přednášky do knihovny v Jakartovicích apod. Ne vždy se však mohou o těchto akcích, stejně tak jako o dalších zajímavostech v okolí nebo o záměrech obce samotné snadno dozvědět.

V Bratříkovicích se bude v příštích letech pomalu zvyšovat počet starých lidí, a obec na to zatím není připravená. Pro terénní sociální služby se zdá být nezajímavá, v obci také nejsou prostory, které by obec mohla nabídnout starým lidem, kteří se již nemohou starat o svůj dům či zahradu, ale chtějí a mohou v obci i tak dále žít.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Zlepšit základní občanskou vybavenost a služby v Bratříkovicích zejména pro staré lidi, rozvíjet příležitosti pro volnočasové aktivity.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

A.1. Zlepšit poskytování a zprostředkování informací obyvatelům obce

V současnosti je většina informací poskytována na webových stránkách nebo na sociálních sítích jako je Facebook nebo Instagram. Pro některé lidi, zejména pro staré, jsou však tyto formy hůře přístupné, ale i lidé, kteří je užívají běžně, ne vždy takto získají informaci, která je pro ně důležitá či by je mohla zajímat. Jedná se například o dění v okolních obcích, o společenských, osvětových, sportovních nebo kulturních událostech v nich, ale také o záměrech obce, v níž žijí. Z těchto důvodů je třeba udržovat i tradiční formy poskytování informací, především o tématech a záležitostech, o nichž se lidé běžnými způsoby nejsou zvyklí dozvídat, případně vytvořit systém, který bude informace poskytovat obyvatelům Bratříkovic cíleně a bude využitelný také v krizových situacích.

A.1.1. Informace o akcích v okolí

Obec bude poskytovat informace a zprostředkovat informace o zajímavých akcích v okolních obcích – např. přednášky na sociální témata (obrana proti „šmejdům“, ...), akce místní kultury (v knihovnách),

osvětové akce apod. – a bude je zprostředkovávat obyvatelům Bratříkovic prostřednictvím vývěsek, letáčků apod.

Termín: od r. 2021 dále

A.1.2. Systém rozesílání SMS obyvatelům se zprávami o dění v obci a výstražný systém

Obec získá systém pro generování SMS zpráv obyvatelům Bratříkovic, vedení obce osloví obyvatele, aby se do systému přihlásili, a tento systém bude obec využívat pro zprostředkování a poskytování informací občanům, jak o záměrech a dění v obci, tak jako výstražný systém pro případ krizových situací.

Termín: jaro 2021

A.2. Zlepšit podmínky pro volnočasové aktivity

Pro Bratříkovice je volnočasové zázemí důležité. Obec je obklopena poli a zahradami, prochází jí silnice 3. třídy a veřejných prostor vhodných pro hraní dětí nebo pro společenská setkávání má málo. Vybudování prostor, dostatečně velkých, v příjemném zahradním prostředí a dobře vybavených pro hraní dětí i pro společenská a kulturní setkávání zvýší atraktivitu obce a představuje službu, kterou i malá obec jako Bratříkovice může svým obyvatelům nabídnout. Jelikož Bratříkovice jsou malé, lidé jezdí za kulturními a sportovními aktivitami také do okolních obcí. Iniciovat akce a spolupracovat při organizaci akcí podle zájmu lidí z Bratříkovic je další věc, kterou může obec pro zlepšení dostupnosti volnočasových aktivit udělat.

A.2.1. Víceúčelové hřiště

Obec vybuduje víceúčelové hřiště v obci z dotace, o kterou žádá v roce 2020. V případě, že obec nezíská dotaci, bude o ni usilovat znovu.

Termín: 2020; pokud obec nezíská dotaci, opakovat žádost v dalším termínu

A.2.2. Rozšíření dětského hřiště

Obec vybuduje/koupí 1-3 další prvky pro dětské hřiště a umístí je na nově uvolněném obecním pozemku v návaznosti na stávající dětské hřiště. Možné návrhy herních prvků vedení obce projedná s dětmi (a rodiči) v obci.

Termín: jaro 2021

A.2.3. Spolupráce při osvětových, kulturních a společenských akcích s okolními obcemi a s obcemi Mikroregionu Opavsko severozápad

Obec bude iniciovat akce informační, kulturní nebo osvětové ve spolupráci s blízkými okolními obcemi i mimo obce MR Opavsko SZ, a bude iniciovat a podílet se na pořádání a organizaci akcí Mikroregionu Opavsko severozápad.

Termín: od r. 2021 dále

A.2.4. Odpočinkový a společenský prostor u bývalého lomu

Obec bude postupně obnovovat a revitalizovat území starého lomu a na břehu na straně směrem od obce vybuduje prostor pro odpočinek, rekreaci, pořádání akcí místními obyvateli a spolky apod. Provede postupně terénní úpravy, revitalizuje zeleň, v případě potřeby vybuduje zábradlí, doplní jednoduché vybavení, jako jsou lavičky, stolky, ohniště. Protože prostor je vhodný pro táboření, připraví obec místo tak, aby je bylo možné využít pro dočasné a krátkodobé umístění několika (málo) obytných vozů či karavanů.

Termín: jaro 2021 příprava, jednání s majiteli a správci pozemků, od jara 2022 realizace postupně dle možností obce, sezóna 2022 zahájení

A.3. Připravit obec na zvýšení počtu starých lidí a zajistit pro ně dobré podmínky

V Bratřikovcích se postupně zvyšuje počet lidí starších 70 let, a tento trend bude pokračovat. O tyto lidi, pokud potřebují pomoc, se většinou starají děti, příbuzní, pomáhají jim sousedé, lidé si pomáhají navzájem. Trend stárnutí bude pokračovat a lze očekávat, že postupně poroste také potřeba nabídnout starým lidem pomoc i mimo rámec rodiny či sousedské pomoci.

A.3.1. Sociální byty

Obec využije prostorů nad hospodou a obchodem a zřídí v nich malé sociální byty pro staré lidi z Bratřikovců – například garsonky, 1+1 – s bezbariérovým přístupem a bezbariérově vybavených. Byty budou určeny obyvatelům Bratřikovců, kteří již nebudou chtít či nebudou moci žít sami ve vlastním domě, ale nechtějí opustit Bratřikovice.

Termín: po r. 2024

A.3.2. Terénní sociální služby

Postupně, dle potřeb obyvatel v obci pomoci zavést či zprostředkovat poskytování terénních sociálních služeb, zejména pro staré lidi v obci, případně také terénních zdravotních služeb a kombinaci služeb. Koordinovat postup s okolními obcemi nebo s mikroregionem Opavsko severozápad při získávání poskytovatelů sociálních služeb. V případě, že bude ve spolupráci s mikroregionem zřízena funkce koordinátora sociálních služeb, podílet se na jejím zřízení.

Termín: v návaznosti na aktivity MR Opavsko SZ

A.3.3. Doprava pro staré lidi

V případě, že MR Opavsko SZ nebo okolní obce budou zřizovat/podporovat dopravu pro staré lidi, kteří potřebují důležité záležitosti vyřizovat mimo obec – lékař, úřady – obec Bratřikovice se bude podílet na této iniciativě a bude nabízet tuto službu starým lidem v Bratřikovcích.

Termín: v návaznosti na aktivity MR Opavsko SZ

B. Infrastruktura a životní prostředí v Bratřívovicích a okolí.

V Bratřívovicích je nově opravená silnice, která prochází obcí a její kvalita je dobrá ve směru do Hlavnice, Stěbořic a na Opavu. Dále je zde jedna vedlejší ulice, procházející kolem obecního úřadu a hospody. Bratřívovice nemají přímo v obci mnoho vedlejších místních komunikací, ale ty existující umožňují přístup k některým domům, k nimž jiný přístup není, nebo k zadním traktům některých domů. Tyto komunikace jsou zpevněné jen v částech navazujících na hlavní silnici nebo nejsou zpevněné. Některé jsou využívány též zemědělskou technikou, protože umožňují přístup k pozemkům za zahradami. Zastávky autobusu jsou blízko zatáčky, a přestože místo je přehledné, jeho zklidnění je žádoucí, neboť řidiči zde někdy jezdí příliš rychle a v určitých obdobích dne je zde větší množství dětí, přecházejících silnici.

Bratřívovice jsou napojeny na vodovod, někteří lidé mají též studně, které používají střídavě s vodovodem nebo jako užitkovou vodu. Vodovod je napojen na systém v sousedních Svobodných Heřmanicích. Kapacita vodovodu je dostatečná, a to i pro další rozvoj obce, tlak vody je však v některých místech a v některých obdobích nedostačující, což postiženým domácnostem způsobuje obtíže. Čistírna odpadních vod v obci není, domy nejsou napojeny na kanalizaci, výstavba se neplánuje.

Internet v obci je dostupný, kvalita a rychlost připojení místního provozovatele je dobrá, kvalita a dostupnost signálu mobilních operátorů jsou dostatečné

Zájem o výstavbu RD je přiměřený, stavební místa jsou však špatně dostupná po místních komunikacích, jsou zpravidla bez sítí. V novém územním plánu je navrhováno cca 10-15 míst, což na roky výhledu strategického plánu dostačuje. Dále lze využít míst v zahradách, s možností přístupu zezadu směrem z polí, ale přístup k nim je nyní rovněž špatný. Nová stavební místa jsou zpravidla bez sítí.

V obci se třídí sklo, plasty, elektroodpad, připravuje se sběr použitých domácích olejů. Se svozovou společností Marius Pedersen je v některých ohledech špatná dohoda, např. při žádosti umístit v obci kontejner na třídění papíru. Problémem v obci je rovněž popel, protože mnoho lidí topí a bude dále topit pevnými palivy. Mnoho obyvatel obce má kompostéry, zájem je o další. Obec zvažuje využití popelnic s čipy, Marius Pedersen tento způsob zatím odmítá.

V krajině jsou bývalé cesty, nyní některé zaorané, některé zarostlé, některé jsou postupně zužovány zemědělskou činností, aleje podél cest jsou staré, stromy postupně mizí, krajina je intenzivně zemědělsky využívána.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Zlepšit infrastrukturu v obci tak, aby umožňovala a usnadňovala její další rozvoj, zlepšit sběr odpadů a postupně snižovat náklady na sběr, zlepšovat vzhled obce, včetně obecních budov a zlepšovat vzhled okolí obce s důrazem na obnovu cest, vzrostlé zeleně a vodních ploch.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

B.1. Zlepšit kvalitu dopravní a technické infrastruktury v obci a tak zvýšit zdejší kvalitu života a přitažlivost obce.

Dopravní infrastruktura v obci je sice dobrá, ale některé části obce přístupné po vedlejších cestách, a nově zamýšlená stavební místa mají cesty pouze nezpevněné. Kvalitní místní komunikace umožňující přístup k dalším domům umožní jednak rozvoj obce, jednak zlepší podmínky všem obyvatelům obce, kteří tyto vedlejší cesty využívají. Určitým nedostatkem v obci je malý tlak vody v některých částech, který se může zhoršovat v případě dalšího rozvoje nebo jen rostoucí spotřeby vody. Kapacita vodovodu je dostatečná, je však třeba nového technického řešení pro posílení tlaku vody. Obec nemá čistírnu odpadních vod, napojení na jiné čistírky by bylo příliš náročné a drahé. Nabízí se řešení malými domovními čistírnami, které i v malé obci mohou zajistit čištění odpadních vod za přiměřených nákladů.

B.1.1. Místní komunikace

Obec dobuduje zpevněné komunikace navazující na stávající hlavní a vedlejší komunikaci procházející obcí, a to až ke hranicím intravilánu obce, a tak zlepší přístup k některým domům a přístup k zadním částem zahrad.

Termín: od r. 2021 projektová příprava, dále v závislosti na dostupnosti podpory z vnějších zdrojů

B.1.2. Zastávky autobusu a jejich okolí

Obec zlepší bezpečnost na hlavní komunikaci procházející obcí tím, že přijme opatření zpomalující dopravu a zpřehledňující okolí autobusových zastávek (osvětlení zastávek, zpomalovací pruhy na silnici, přechod pro chodce s automatickými semaforem, zpomalení na 40 km/hod, ...) a modernizuje autobusovou zastávku ve směru na Opavu ve stylu, který bude ladit s již modernizovanou zastávkou autobusu na druhé straně silnice.

Termín: od r. 2021

B.1.3. Zvýšení tlaku v místním vodovodu

Obec ve spolupráci s obcí Svobodné Heřmanice nechá zpracovat projekt a následně bude realizovat technická opatření na vodovodu pro posílení tlaku vody v obci.

Termín: od r. 2021 přípravné práce, realizace od r. 2022

B.1.4. Domovní čistírny odpadních vod

Obec podpoří výstavbu domácích ČOV tím, že bude koordinovat jejich výstavbu, pomůže vytvořit nebo zprostředkuje vytvoření typových projektů a pomůže s projektovou přípravou obyvatelům obce, bude jim pomáhat získat dotace nebo bude takovou pomoc zprostředkovávat.

Termín: od r. 2025

B.2. Vytvořit podmínky pro další výstavbu v obci.

Obec Bratříkovice nemá ani zájem ani reálný výhled rozsáhlejší výstavby, přesto je v obci zájem stavět a v posledních letech vznikají nové domy. Obec má nyní málo stavebních míst, připravuje územní plán, v němž nová stavební místa budou navržena. Jako stavební místa je rovněž možné využít plochy zahrad za stávajícími domy. Většina stavebních míst stávajících i budoucích není zasíťována, některá jsou také špatně dostupná, neboť k nim nevede zpevněná komunikace. Obec má zájem vytvořit nabídku stavebních míst pro obyvatele Bratříkovic i pro zájemce odjinud, avšak stále se předpokládá výstavba nových domů v nepříliš velkém množství.

B.2.1. Nové sítě technické infrastruktury (do cen pozemků)

Obec bude napomáhat výstavbě sítí technické infrastruktury k novým stavebním místům, případně bude tyto sítě stavět ve spolupráci se stavebníky nebo se správci/provozovateli sítí. V případě, když by je obec stavěla, bude promítat vlastní náklady na nové sítě do ceny stavebních míst. Výstavbu nových sítí technické infrastruktury bude obec koordinovat s výstavbou/zpevňováním místních komunikací, aby se do nich po jejich výstavbě nemuselo zasahovat.

Termín: přípravné práce v návaznosti na projednávání/schválení územního plánu, realizace následně, podle požadavků nové výstavby

B.2.2. Zpřístupnění – místní komunikace (do cen pozemků, nebo v souvislosti s výstavbou, podíl stavebníků)

Obec bude při výstavbě/zpevňování vedlejších místních komunikací realizovat práce tak, aby se zároveň zpřístupnila nová či stávající stavební místa.

Termín: přípravné práce v návaznosti na projednávání/schválení územního plánu, realizace následně, podle požadavků nové výstavby

B.3. Snížit náklady na sběr a třídění odpadů, zvyšovat podíl třídění a postupně zavádět třídění dalších druhů odpadů.

Sběr a třídění odpadů je v Bratříkovicích dobře organizováno, i když například sběr elektroodpadů či plastů klade nároky na obecní prostory, neboť odpady se svážejí jen několikrát za rok. Vzhledem k tomu, že v budoucnosti porostou ceny odpadů a nárůst může být velice významný, chce obec snížit objem směsného komunálního odpadu, a v případech, kdy objem tohoto druhu odpadu snížit nelze (např. popel), zlepšit nakládání s ním.

B.3.1. Efektivnější sběr a třídění odpadů, snížení nákladů

Obec bude vyhodnocovat zkušenosti se sběrem a tříděním odpadů v okolních obcích a bude je využívat k zavádění případných změn ve sběru a třídění v Bratříkovicích. Bude dále jednat s firmou Marius Pedersen o umístění kontejneru na třídění papíru, zavede sběr použitých domácích olejů a bude zprostředkovávat domácí kompostéry obyvatelům obce.

Termín: od r. 2021 průběžně

B.4. Zlepšovat postupně vzhled obce investicemi do modernizace, zateplení a energetických úspor v obecních budovách a výsadbou veřejné zeleně.

Bratříkovice mají několik obecních budov, z nichž je zatím modernizován jen obecní úřad, další budovy obce modernizaci vyžadují kvůli zlepšení vzhledu nebo proto, by lépe vyhovovaly stávajícím či budoucím funkcím. Množství veřejné zeleně v obci není velké, většina vzrostlé zeleně je na soukromých pozemcích. Obec chce množství veřejné zeleně zvýšit a zlepšit tím vzhled.

B.4.1. Obecní budovy

Obec bude postupně modernizovat obecní budovy, včetně případného zateplení nebo stavebních úprav pro lepší využití. Prioritou je obchod a hospoda (obnova oken, dveří, ústřední vytápění), dalšími pak (bez ohledu na pořadí) hasičská zbrojnice, stodola a dílna, kaple a kostel.

Termín: v návaznosti na možnosti získání dotací

B.4.2. Veřejná zelen

Obec bude vysazovat v intravilánu stromy a keře jako součást úsilí při dalším zlepšování vzhledu obce.

Termín: od jara 2021 průběžně.

B.5. Zeleň a voda v krajině

Krajina kolem Bratříkovic byla původně protkána polními cestami více, než je tomu nyní. Některé cesty zanikly zcela, jiné jsou zemědělskou činností zužovány, na starších leteckých fotografiích jsou patrné původní vodoteče, které byly rozorané. Podél cest a nejspíše i podél vodotečí bývaly vzrostlé stromy nebo křoviny, které postupně zanikly, a jejich zánik pokračuje. Původní aleje stárnou, stromy usychají, patrně i vlivem suchého počasí v posledních několika letech, a pokud jsou obnovovány, děje se tak velice pomalu. Obnova zeleně, vysazování alejí stromů a vysazování keřů podél cest s ohledem na požadavky stávající zemědělské techniky, obnova některých původních cest a zvýšení prostupnosti krajiny přispěje k lepšímu vzhledu okolí obce a k její větší přitažlivosti a vytvoří lepší podmínky pro volně žijící zvěř a ptactvo.

B.5.1. Polní cesty a cesty v krajině, výsadba zeleně v krajině.

Obec bude ve spolupráci s vlastníky pozemků a nájemci pozemků obnovovat původní cesty v krajině, a to s důrazem na cesty navazující na vedlejší místní komunikace v obci, které zpřístupňují krajinu obyvatelům obce, a ve spolupráci s místními spolky, dobrovolníky, majiteli a nájemci pozemků bude obec vysazovat podél cest aleje, obnovovat stávající aleje vhodnými stromy a bude vysazovat křoviny na vhodných místech.

Termín: postupně od r. 2021

B.5.2. Obnova vodních prvků v krajině

Obec bude usilovat o obnovu vodních prvků (vodotečí, rybníčků) v okolní krajině. Bude tomu účelu iniciovat přípravu komplexních pozemkových úprav (KPÚ) a v případě jejich zahájení v budoucnosti bude prosazovat takové úpravy, které k obnově vodních prvků povedou formou společných opatření.

Termín: podle stavu KPÚ v obci a okolí

BRUMOVICE

Strategická vize

Strategická vize představuje obraz obce v horizontu přibližně 10-15 let. Vychází ze současné situace a respektuje výchozí podmínky, zároveň však formuluje ambice místní komunity o tom, kterým směrem by se měl rozvoj obce ubírat, kam má obec směřovat a dlouhodobé představy o tom, jak by měla obec v budoucnosti vypadat.

Strategická vize Brumovic:

Brumovice jsou zajímavou, dobře udržovanou obcí s lákavými podmínkami pro život obyvatel, s dobrou základní občanskou vybaveností a kvalitními veřejnými zařízeními a službami. Obec nabízí svým obyvatelům různorodé možnosti trávení volného času, zájmové a sportovní činnosti, je však také dobře připravena postarat se o seniory. Brumovice přitahují návštěvníky ke krátkodobým pobytům a jsou zde pro ně základní služby, jako je stravování, ubytování, případně i další.

Strategická vize zohledňuje pozici Brumovic blízko silnice I/57 spojující Krnov a Opavu. Obě města jsou odsud dobře dostupná, proto jsou Brumovice lákavé jako alternativa bydlení ve městě, avšak s možností snadno se do města dostat a využívat jeho výhod. Brumovice chtějí růst, ale ne překotně, chtějí si udržet stávající ráz a především zlepšovat podmínky a kvalitu života místních obyvatel: chtějí udržet, případně rozšiřovat služby základní občanské vybavenosti a nabízet bezpečné prostředí a prostory pro různorodé volnočasové aktivity. Brumovice také chtějí využít turistického potenciálu a zvýšit množství návštěvníků, kteří budou obec navštěvovat a využívat zdejší služby. Brumovice budou vytvářet takové podmínky, které starým lidem zůstat zde spokojeně žít do vysokého věku.

Globální cíl

Globální cíl vychází ze strategické vize a zároveň představuje východisko či rámec pro výběr a formulaci prioritních oblastí a strategických cílů každé prioritní oblasti.

Globální cíl:

Obec bude zlepšovat životní podmínky na svém území, udrží stávající služby a bude získávat do obce nové, bude modernizovat a doplňovat technickou infrastrukturu v sídelní obci i v místních částech, bude vytvářet podmínky pro spokojený život seniorů, bude zvyšovat přitažlivost pro nové obyvatele a rozvíjet cestovní ruch v obci.

Strategické cíle

Strategické cíle jsou navrženy vždy jeden pro každou prioritní oblast rozvoje obce, rozvádějí vizi a globální cíl a představují podrobnější vodítko pro rozpracování priorit a opatření strategického plánu. V Brumovicích byly vymezeny tři prioritní oblasti, které pokrývají témata, vycházející z vize a z globálního cíle. Podrobnější popis prioritních oblastí je uveden dále vždy v úvodní části každé dílčí strategie.

Pro každou prioritní oblast byla vypracována dílčí strategie s vlastními strategickými cíli, prioritami a opatřeními. Tyto dílčí strategie, i když stojí každá do určité míry samostatně, obsahují opatření, která je navzájem propojují a jejichž realizace se vzájemně podporují.

Prioritní oblast A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby

Strategický cíl:

Zvýšit atraktivitu Brumovic, udržet zde rozsah služeb a občanské vybavenosti, rozvíjet spolkový život a příležitosti pro aktivní trávení volného času a připravovat obec na zvyšování počtu starých lidí.

Prioritní oblast B. Infrastruktura a životní prostředí v Brumovicích a jejich místních částech

Strategický cíl:

Zvýšit bezpečnost dopravy v Brumovicích i v místní části Skrochovice a Pustý Mlýn, omezit konflikty mezi automobilovou a dalšími druhy dopravy, dobudovat a zlepšit technickou infrastrukturu, a zvýšit odolnost území vůči klimatickým změnám.

Prioritní oblast C. Přitažlivost obce a cestovní ruch v Brumovicích a okolí

Strategický cíl:

Zlepšit atraktivitu Brumovic a vytvořit či zlepšit místní zajímavosti a místa, která by lidi přitáhla ke krátkodobým pobytům a nabídla jim, ve spolupráci s okolními obcemi a Mikroregionem Opavsko severozápad, náplň na několik dní.

Prioritní oblasti:

- A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby**
- B. Infrastruktura a životní prostředí v Brumovicích a jejich místních částech**
- C. Přitažlivost obce a cestovní ruch v Brumovicích a okolí**

Prioritní oblasti, cíle, priority a opatření strategického plánu rozvoje Brumovic

Prioritní oblast A.

A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby

Brumovice jsou základními službami dobře vybaveny. V obci jsou obchody s potravinami, restaurace jsou v obou místních částech, dále pošta, kadeřnictví, rovněž pobočka knihovny, kterou spravuje knihovna v Holasovicích. V obci působí celá řada řemeslníků. Mateřská škola je v Brumovicích i Skrochovicích, v Brumovicích je 1.-5. ročník základní školy. Na 2. stupeň děti jezdí především do Neplachovic, ale rodiče se mohou rozhodnout, že umístí děti jinam, například podle místa pracoviště jednoho z rodičů. V Brumovicích je také ordinace pediatra i praktického lékaře.

Obec má aktivní spolkový život, působí zde hasiči, tělovýchovná jednota a myslivci. Tělovýchovná jednota má 4 oddíly fotbalu, jsou zde ovšem obavy, zdali bude dostatek mladších dětí, které by měly o fotbal zájem, i obavy o dostatek trenérů. V Brumovicích je také hojně využívané, moderní dětské hřiště vedle hasičárny, v obou místních částech je fotbalové hřiště. Vedle základní školy je moderní sportovní hala.

Dostupnost občanské vybavenosti a základních služeb, a to jak veřejných, tak soukromých je jednou ze základních podmínek kvalitního a spokojeného života na venkově. Brumovice jsou v tomto směru v současné době velmi dobře vybaveny, strategickým záměrem obce je tuto infrastrukturu udržet, zlepšovat a modernizovat, a dále vytvářet podmínky pro aktivní trávení volného času a motivovat obyvatele obce, aby se do života obce zapojovali.

Počet obyvatel Brumovic v průběhu let kolísá, především v důsledku migrace, i když trend je spíše rostoucí. V posledních několika letech obec spíše rostla. Populace zde však stárne, to naznačuje, že mladí odcházejí více, než přicházejí noví mladší obyvatelé nebo že se mladí do obce nevracejí po studiích. Do budoucna je třeba očekávat rostoucí počet lidí ve věku nad 75 let, což jsou lidé, kteří začínají ve větší míře potřebovat sociální a zdravotní služby. V současnosti pomoc starým lidem zajišťuje převážně rodina, sousedé a blízcí, do budoucna je však třeba zvažovat rozšíření sociálních služeb.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Zvýšit atraktivitu Brumovic, udržet zde rozsah služeb a občanské vybavenosti, rozvíjet spolkový život a příležitosti pro aktivní trávení volného času a připravovat obec na zvyšování počtu starých lidí.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

A.1. Zlepšovat atraktivitu obce pro stávající i nové obyvatele

I když o stěhování do obce je stále zájem, i přes odchod mladých lidí, v Brumovicích není dostatek stavebních míst a ta stavební místa, která jsou v územním plánu nebo stavební místa například ve velkých zahradách domů nejsou dostatečně napojená na komunikace a síť. Obec chce nabídnout jak

svým obyvatelům, tak lidem odjinud (v rozumné míře) možnosti bydlení, a to v malé míře bydlení nájemního, tak zejména možnosti výstavby rodinných domů.

Určitý počet stavebních míst v obci je, majitelé je však často drží pro vlastní potřebu nebo na pozemcích stále hospodař a místa nejsou dostupná. V okolí Brumovic i Skrochovic je půda vysoké bonity, což omezuje/prodražuje možnosti využití pozemku pro stavby.

V současnosti je většina informací poskytována na webových stránkách. Pro některé lidi jsou však tyto formy hůře přístupné, případně je lidé jenom nevyužívají. Lidé nejvíce využívají ke získání informací místní zpravodaj. Obec chce proto zřídit či modernizovat také tradičnější formy poskytování informací občanům – SMS a místní rozhlas.

A.1.1. Stavební místa

Obec bude zvětšovat počet a dostupnost stavebních míst v obci a jejích místních částech. Bude napomáhat výstavbě sítí technické infrastruktury k novým stavebním místům, případně bude tyto sítě stavět ve spolupráci se stavebníky nebo se správci/provozovateli sítí. V případě, když by je obec stavěla, bude promítat vlastní náklady na nové sítě do ceny stavebních míst. Výstavbu nových sítí technické infrastruktury bude obec koordinovat s výstavbou/zpevňováním místních komunikací, aby se do nich po jejich výstavbě nemuselo zasahovat.

Termín: přípravné práce v návaznosti na projednávání jednání s vlastníky stavebních míst a/nebo se správci technických sítí, realizace následně, podle požadavků nové výstavby

A.1.2 Modernizace kulturního domu

Obec prověří možnosti a potřeby využívání kulturního domu a v případě, že bude poptávka a náklady na modernizaci a následný provoz budou pro obec přijatelné, připraví a zrealizuje modernizaci kulturního domu.

Termín: příprava 2022, realizace po r. 2023

A.1.3. Systém informování občanů pomocí SMS

Obec připraví systém pro rozesílání zpráv občanům pomocí SMS a bude jim tímto způsobem zprostředkovávat informace o dění v obci, případně i v okolních blízkých obcích. Systém bude také využitelný a využíváný pro posílání zpráv v krizových situacích.

Termín: v roce 2021, správa systému průběžně

A.1.4. Bezdrátový rozhlas pro krizové situace

Obec pořídí systém bezdrátového místního rozhlasu, který bude využitelný v krizových situacích, ale bude využíván také pro pravidelné informování obyvatel o dění v obci.

Termín: v roce 2021

A.1.5. Byty pro mladé

Obec bude sledovat možnosti podpory sociálního bydlení a bude jich využívat pro výstavbu bytů pro mladé lidi a mladé rodiny, které budou nabízeny jako startovací byty, aby mladí lidé z Brumovic a jejich místních částí neodcházeli, ale mohli se osamostatnit v obci.

Termín: vytipování možností a míst/objektů v roce 2021, realizace podle dostupnosti finančních prostředků v dalších letech

A.2. Rozvíjet spolkový život a příležitosti pro volnočasové aktivity

V Brumovicích působí několik spolků a sdružení, které se společně s obcí starají o kulturní a společenský život. Působení spolků a zapojení obyvatel obce do dobrovolných aktivit ve spolcích pomáhají utvářet a posilovat pospolitost a sounáležitost obyvatel s obcí. Výchozí podmínky v Brumovicích jsou dobré, obec se může spolehnout na aktivní obyvatele, různá hřiště a prostory pro spolky jsou dostatečné, dobře vybavené a moderní.

Záměrem obce je podpořit činnost spolků, motivovat lidi, aby se zapojovali jako dobrovolníci do spolkové činnosti (např. jako trenéři apod.). Obec bude také podporovat vybavení spolků materiálem, který ke své činnosti potřebují. Stávající státní programy jsou často příliš úzce zaměřené nebo mají nevhodné podmínky – např. povinnost (spolu) financovat odměny trenérům i v případech, kdy dosud lidé dělali tuto činnost jako dobrovolníci. Dotaci přitom bez odměn trenérům není možné získat.

A.2.1. Vybavení spolků a klubů

Obec bude usilovat o získávání vnějších/dotačních prostředků na lepší vybavení činnosti spolků a zájmových organizací – vybavení pro fotbalisty, hasiče, atd.. Bude využívat státních dotací a v případě jejich nevhodnosti bude iniciovat vznik dotačního titulu kraje na pořízení vybavení sportovních klubů (případně dalších organizací zájmové činnosti)

Termín: od roku 2021 dále

A.2.2. Zlepšení vybavení hasičů technikou

Obec bude ve spolupráci s místním SDH usilovat o získání použitého, kvůli modernizaci vyřazeného vybavení Hasičského záchranného sboru ČR do vlastnictví obce nebo přímo místního sdružení dobrovolných hasičů. Bude se tak zlepšovat a modernizovat vybavení místních SDH.

Termín: průběžně od roku 2021 dále

A.3. Vytvořit zázemí a rozvíjet služby pro stárnoucí populaci

Ve všech místních částech se postupně zvyšuje počet osob starších 75 let a tento proces se v příštích 15 letech bude zrychlovat. Přestože obec zatím nemá v sociální oblasti žádné významnější nedostatky, měla by se na budoucí vývoj začít postupně, s předstihem připravovat, neboť se vzrůstajícím počtem starých lidí bude růst i potřeba sociálních a zdravotních služeb, které budou

potřebovat. Lze předpokládat, že v budoucnosti budou častější případy, kdy pomoc rodiny či sousedů nebude dostatečná a bude třeba zajistit pomoc a služby jinak. Některé potřeby se v obci projevují již nyní – pro starší či staré lidi je například obtížné dojíždět k lékařům nebo za některými zdravotními službami – např. na rehabilitaci – týká se to ale i dalších služeb. Záměrem obce je zprostředkovat a postupně rozvíjet poskytování sociálních služeb v obci za pomoci vnějších organizací, neziskových či soukromých, usnadnit starým lidem dopravu za nezbytnými službami a vytvořit v obci takové podmínky, aby zde staří lidé mohli žít i ve vysokém věku.

A.3.1. Dostupné bydlení pro staré lidi

Obec bude postupně zřizovat byty pro seniory, přizpůsobené jejich potřebám (bezbariérové, cenově dostupné) a bude je nabízet starým lidem, kteří již nechtějí nebo nemohou bydlet ve svých domech nebo bytech. Obec prověří možnost zřídit takové byty také ve Skrochovicích a v Úble. Celkový počet bytů by měl být postupně dvojnásobný až trojnásobný ve srovnání se současným stavem. K bytům bude obec připravovat zprostředkování také terénních sociálních služeb, které budou schopny/připraveny pružně reagovat na měnící se potřeby obyvatel.

Termín: mapování možností a objektů a následně příprava postupně v letech 2021-2022, případné zahájení realizace 2023 či později, dle potřeb

A.3.2. Doplnění a zprostředkování dalších služeb do obce

Obec bude usilovat či iniciovat nebo vytvářet podmínky pro získání dalších služeb do Brumovic, které budou jak pro staré lidi, tak pro další obyvatele. Půjde však o služby, které jsou pro starší či staré lidi potřebné a v současnosti špatně dostupné – jako jsou např. rehabilitace, masáže, pedikúra apod. Obec může jednat s poskytovateli služeb, může nabízet prostory za výhodný pronájem či zdarma, může se snažit zprostředkovat tyto služby od takových poskytovatelů, kteří dojíždějí za klienty domů apod.

Termín: mapování situace a příprava 2021, získání či zprostředkování jednotlivých služeb průběžně poté

A.3.3. Terénní sociální služby, zdravotní služby či jejich kombinace

Postupně, dle potřeb obyvatel Brumovic bude obec pomáhat zavést či zprostředkovat poskytování terénních sociálních služeb, zejména pro seniory, případně také terénních zdravotních služeb a kombinaci služeb. Služby budou flexibilní tak, aby umožňovaly lidem být co nejdéle doma a žít co nejvíce samostatně, a budou umožňovat postupné posilování služby jednotlivcům podle jejich potřeb a přání.

Koordinovat postup s okolními obcemi nebo s mikroregionem Opavsko severozápad při získávání poskytovatelů sociálních služeb. V případě, že bude ve spolupráci s mikroregionem zřízena funkce koordinátora sociálních služeb podílet se na jejím zřízení.

Termín: v koordinaci a případně v návaznosti na aktivity MR Opavsko SZ

A.3.4. Doprava pro seniory

Obec zlepší možnosti dopravy pro staré lidi, kteří potřebují zařizovat své záležitosti mimo obec, v Opavě, Krnově, např. lékaře, rehabilitace, úřady. Služba bude pro staré lidi, pro které je běžná veřejná doprava příliš namáhavá. Může jít o podporovanou taxislužbu (obec dotuje část nákladů, viz dále) nebo službu neziskové organizace v sociální oblasti, nachází-li se v okolí či vznikne-li, kterou by podpořila i obec – např. fixní platbou za km při jízdě pro seniory ve vyjmenovaných účelech dopravy.

Termín: příprava v r. 2021, služba bude pilotně fungovat od zimy 2021/22, po vyhodnocení bude dále rozšiřována dle potřeb

B. Infrastruktura a životní prostředí v Brumovicích a jejich místních částech

Místní část Skrochovice leží na hlavní silnici I/57 spojující Opavu a Krnov, ostatní místní části obce Brumovice leží na vedlejších komunikacích. Veliký a rostoucí provoz je nejen na silnici I/57, ale také na silnici č. 460, která není v okolí Brumovic v dobrém stavu a je využívána nákladními vozy a někdy také kamiony jako kratší cesta směrem na Krnov nebo k hranicím s Polskem. Jak Brumovice, tak zejména Skrochovice jsou průjezdní dopravou nadměrně zatěžovány, v případě Brumovic je situace o to horší, že parametry silnice č. 460 v obci i parametry ulice Hlavní, po které nákladní vozy jezdí, jsou pro intenzivnější dopravní zatížení nevhodné – chybí chodníky, některé profily jsou úzké apod.

Vybavenost základní technickou infrastrukturou je v obci na dobré úrovni. Možnost napojení na vodovod je dobrá, i když mnozí lidé využívají vlastní studny. V samotných Brumovicích je kanalizace i čistírna odpadních vod, ale je na ni napojeno asi 30% obyvatel, další jsou napojeni místní či domovní čistírny. Kanalizace je také ve Skrochovicích.

V odpadu převažuje směsný komunální odpad, podíl třídění je asi 15%, podíl tříděného odpadu zvolna roste, ale v posledních letech vzrostl i objem odpadu celkem.

Brumovice a zejména Skrochovice, ale v menší míře i ostatní místní části se musí připravit na projevy klimatických změn, jako jsou náhlé povodně, ale také periody sucha, či při prudkých deštích splach z polí. Pole sice nejsou podle dostupných informací erozí příliš ohrožena (erozní ohrožení je střední či malé), ale protože obce leží buď v terénních zářezích, nebo v nivě Opavy, způsobují jim náhlé, prudké deště značné problémy – především právě splachem z polí. Skrochovice, přestože leží v nivě Opavy, jsou povodněmi ohroženy jen z části, hranice povodně Q5 a Q20 jsou převážně mimo zastavěné území.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Zvýšit bezpečnost dopravy v Brumovicích i v místní části Skrochovice a Pustý Mlýn, omezit konflikty mezi automobilovou a dalšími druhy dopravy, dobudovat a zlepšit technickou infrastrukturu, a zvýšit odolnost území vůči klimatickým změnám.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

B.1. Kvalita dopravní sítě a bezpečnost na komunikacích v obci

Pro obslužnost obce jsou významné nejen hlavní silnice I. a II. třídy, ale také ostatní komunikace, zvláště pokud jsou intenzivněji využívány místní dopravou nebo jako průjezdní. V Brumovicích má každá místní část poněkud jiný problém v dopravní i technické infrastruktuře. Skrochovicím chybí obchvat, intenzita dopravy na hlavním tahu, a to jak osobní, tak nákladní, roste. V celé místní části jsou na hlavní komunikaci pouze dva přechody (komunikace I/57 prochází obcí v délce nejméně 1,5 km) a nejsou zde žádné zpomalovací prvky.

V Brumovicích je velký provoz na ulici Hlavní a na silnici č. 460, křížení těchto ulic je považováno místními za málo bezpečné, i když k dopravním nehodám tam příliš nedochází. Silnice č. 460 je navíc v okolí Brumovic ve velmi špatném stavu, ale je hojně využívána pro nákladní dopravu, která buď Brumovice kříží, nebo ze silnice 460 odbočuje a pokračuje ulicí Hlavní na silnici I/57. V důsledku toho je v Brumovicích na Hlavní ulici značný provoz. Na Hlavní ulici v převážné její části chodníky, jejich umístění není kvůli šířce ulice jednoduché. Chodníky nejsou ani v dalších místních částech, do nich však vede převážně cílová doprava, která není intenzivní.

B.1.1. Budování chodníků

Obec vybuduje chodníky především na silnicích a ulicích nejvíce zatížených dopravou a tam, kde budou zvyšovat bezpečnost chodců.

B.1.1.1 Dobudování chodníku podél komunikace spojující místní části Brumovice a Skrochovice až k vlakové stanici.

B.1.1.2 Vybudování chodníku na Hlavní ulici v Brumovicích.

B.1.1.3. Mapování dalších potřeb a postupná příprava a budování chodníků v dalších místních částech či na dalších místech.

Termín: postupně od r. 2021 dále

B.1.2. Bezpečnost dopravy

Obec identifikuje riziková místa na silnicích, zejména na těch, které jsou nejvíce zatíženy průjezdní dopravou a bude na nich, samostatně na vlastních komunikacích, nebo ve spolupráci s majiteli/správcí dalších komunikací, budovat opatření ke zklidnění provozu. Ve spolupráci s majiteli či správcí komunikací bude hledat řešení pro zklidnění dopravy také s dopravní policií.

B.1.2.1 Ve Skrochovicích a v Pustém Mlýně na silnici I/57 může jít o zpomalovací opatření stejná, jako u autobusové zastávky mezi Holasovicemi a Neplachovicemi, o zvýšení počtu přechodů v místech, kde se nejčastěji pohybují lidé, kamery na měření rychlosti, případně zpomalovací semaforey.

B.1.2.2. V dalších lokalitách, ale rovněž ve Skrochovicích lze kromě toho využívat kamery pro měření rychlosti, pruhy na silnici, zdůrazňující potřebu snížit rychlost, dopravní značky zpomalující rychlost (a důsledné vymáhání), barevné značení na silnici, vyznačení a osvětlení přechodů apod.

Termín: postupně od r. 2021 dále

B.1.3. Omezení nákladní kamionové dopravy na silnici II/460.

Obec bude jednat s dopravním úřadem kraje a s dopravní policií o zákazu vjezdu kamionů (nad určitou váhu) na silnici II/460 a na Hlavní ulici v Brumovicích. Silnice II/460 i Hlavní ulice v Brumovicích, které jsou nyní kamiony využívány, nevyhovují svými parametry ani kvalitou této dopravy, průjezd kamionů Hlavní ulicí v Brumovicích také ohrožuje místní obyvatele.

Termín: postupně od r. 2021 dále

B.1.4. Parkování a dopravní značení

Obec bude postupně zřizovat malá parkoviště ve všech místních částech (i v Brumovicích) u důležitějších objektů, bytovek apod.

Termín: identifikace potřeb a vytipování prvních míst pro parkoviště 2021, realizace první parkovišť ve druhé polovině 2021, a pak průběžně dále

B.1.4. Obchvat Skrochovic

Obec bude vyjednávat a usilovat o urychlení přípravy a výstavby obchvatu Skrochovic se správcí a majiteli komunikace (ŘSD).

Termín: průběžně od r. 2020 dále

B.2. Technická infrastruktura a lepší dostupnost mobilních služeb a internetu

Technická infrastruktura v Brumovicích je různorodá. Část obce má kanalizaci napojenou na ČOV, část domů nebo veřejných budov je napojena na místní čistírny, část obyvatel využívá septiky. Obec je napojena na veřejný vodovod, část obyvatel využívá studně. Rozdrobenost obce do více místních částí, sklonitostní poměry a vzdálenosti mezi místními částmi neumožňují budovat společnou kanalizaci pro celou obec, neboť by to bylo příliš nákladné a provoz neefektivní.

B.2.2. Kanalizace v Brumovicích a místních částech

Obec bude postupně budovat a připojovat na kanalizaci obyvatele místních částí i samotných Brumovic, kteří dosud nemají kanalizaci či k ní zatím nemají přístup.

Termín: v návaznosti na dostupnost vnějších finančních prostředků/dotací

B.2.1. Lokální a domovní čistírny odpadních vod

Obec bude postupně rozšiřovat čištění odpadních vod. Bude modernizovat a zvětšovat kapacitu stávajících lokálních čistíren odpadních vod, bude budovat další lokální ČOV a bude podporovat (projektově, organizačně, poradenstvím apod.) budování domovních čistíren odpadních vod.

Termín: přípravné práce a organizace 2021+, realizace po r. 2022

B.3. Zvyšovat odolnost a adaptaci území obce na klimatické změny

Zeleň plní v intravilánu obce i v krajině důležitou roli hned z několika důvodů. Prvním je hledisko estetické, lidé chtějí žít v prostředí, které je atraktivní a příjemné. Druhým důvodem je ochrana životního prostředí. Zeleň snižuje prašnost, poskytuje útočiště drobné zvěři, pomáhá zadržovat vodu v krajině.

Klimatické změny, které sebou přináší na jedné straně sucho a na straně druhé lokální přívalové a intenzivnější srážky, způsobují různé problémy – např. splach půdy z polí, usychání zeleně v krajině apod. Navíc v krajině v minulosti zanikly některé aleje a další zeleň, vlivem sucha a stárnutí stromů tento proces pokračuje, přestože některé aleje se obnovují (např. směrem na Pocheň). Obec ve spolupráci s vlastníky a místními zemědělci chce dílčími úpravami zabránit negativním dopadům probíhajících změn a zlepšit vzhled krajiny i její schopnost zadržet vodu a poskytovat útočiště ptactvu a drobné zvěři.

B.3.1. Poldr

Obec ve spolupráci s Povodím Opavy bude jednat o možnosti výstavby poldru.

Termín: zahájení jednání v r. 2021, dále podle výsledků jednání

B.3.2. Aleje podél cest v krajině

Obec bude samostatně či ve spolupráci s vlastníky a nájemci pozemků vysazovat aleje podél cest a osazovat nebo podporovat osazování okrajů polí stromy a keři, které by krajinu více rozčlenily, aniž by (výrazněji) omezovaly hospodaření na polích. Obec při tom bude využívat vlastního majetku a bude iniciovat dohody se soukromými majiteli nebo nájemci pozemků.

Termín: přípravné práce a organizace 2021 a postupně dále, realizace postupně po r. 2022

B.3.2. Ochranné pásy na okrajích polí proti splachu půdy

Obec bude samostatně či ve spolupráci s vlastníky a nájemci pozemků iniciovat vysazování ochranných pásů na okrajích polí proti splachu půdy z polí. Obec při tom bude využívat vlastního majetku a bude iniciovat dohody se soukromými majiteli nebo nájemci pozemků.

Termín: přípravné práce a organizace 2021 a postupně dále, realizace postupně po r. 2022

B.3.3. Omezení dopadů postřiků a hnojení polí na zahrady

Obec bude iniciovat dohody se subjekty, které na polích hospodaří, aby prováděli hnojení, postřiky polí apod. takovým způsobem, aby se hnojiva a postřiky nedostávala do zahrad s poli sousedících.

Termín: od podzimu 2020 dále

C. Přitažlivost obce a cestovní ruch v Brumovicích a okolí

Brumovicemi a jejich místními částmi prochází několik cyklotras, přes Pocheň vede značená turistická cesta na zříceninu hradu Vartnov, v obci i místních částech je několik církevních staveb různého stáří, v místní části Pocheň býval rybník, nyní vypuštěný. Brumovice samy o sobě mají jen menší množství památek či zajímavostí, ale v okolí lze nalézt další potenciální místa, která mohou turisty přitáhnout.

Brumovice mají také nově vybudovanou turistickou ubytovnu v podkroví hasičské zbrojnice, která nabízí kromě lůžek a sociálního zázemí také malou kuchyňku. V obci je několik restaurací, jsou zde obchody, je zde tedy jednoduché, základní zázemí pro méně náročné turisty.

Rozvoj cestovního ruchu ve větší míře musí být koordinován a vázán na další obce a jejich zajímavosti, případně infrastrukturu. Brumovice samotné mají jen malý potenciál vytvořit a nabídnout turistům produkt cestovního ruchu, který by přitáhl více lidí, na delší dobu a přinesl tak příjem obci (pokud by turisté využívali jejích zařízení) nebo místním podnikatelům.

Pro rozvoj cestovního ruchu a přitažení většího počtu návštěvníků na krátkodobé, ale vícedenní, například 2-3 denní pobyty, prodloužené víkendy apod. je v případě Brumovic a dalších obcí mikroregionu důležité postupovat společně, koordinovat aktivity, nabídku a spolupracovat na vytvoření společného produktu cestovního ruchu, který bude turistům nabízen.

Mikroregion Opavsko severozápad má výraznější potenciál u kulturně poznávací formy cestovního ruchu a dále pak u sportovní formy CR. Typickými cílovými skupinami jsou obyvatelé blízkých měst (např. Krnova, Opavy) pro jednodenní či dvoudenní rekreaci nebo dalších měst v kraji, např. Ostravy, pro vícedenní pobyty.

Většina zařízení či zajímavostí, která jsou příležitostí pro zvýšení zájmu turistů zpravidla slouží také místním obyvatelům.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Zlepšit atraktivitu Brumovic a vytvořit či zlepšit místní zajímavosti a místa, která by lidi přitáhla ke krátkodobým pobytům a nabídla jim, ve spolupráci s okolními obcemi a Mikroregionem Opavsko severozápad, náplň na několik dní.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

C.1. Zlepšit podmínky pro cestovní ruch a přitáhnout do obce více turistů.

Zlepšení podmínek pro cestovní ruch v Brumovicích znamená především (i) doplnit či zlepšit zajímavosti v obci případně také základní infrastrukturu důležitou pro cestovní ruch, (ii) cíleně je propagovat a nabízet a (iii) spolupracovat s okolními obcemi, v Mikroregionu Opavsko severozápad i za jeho hranicemi, na budování společného produktu cestovního ruchu.

C.1.1. Tábořiště a místo na koupání Pocheň

Obec bude usilovat o napuštění rybníka v místní části Pocheň a obnoví tam možnost koupání pro místní i případné turisty. U rybníka ve spolupráci s majiteli vybuduje jednoduché zázemí pro krátkodobé táboření, např. v obytném přívěsu. Po obnově rybníka zavést k němu turistickou značku a značení cyklotrasy.

Termín: jednání o napuštění rybníka od r. 2020, další místní zařízení v návaznosti na revitalizaci a napuštění rybníka

C.1.2. Kola a elektrokola

Obec prověří různé možnosti zřízení zázemí a infrastruktury pro cyklisty, jak pro místní, tak pro turisty na různých místech v obci. Prověření bude zahrnovat vytipování míst a možností pro umístění takových zařízení, ale také odhad potřeb či potenciálu poptávky a nákladů na provoz.

C.1.2.1. Zřídit zázemí pro kola ve vlakové stanici ve Skrochovicích – úschovna pro kola, koloboxy, možnosti nabití elektrokola.

C.1.2.2. Zřídit nabíječky pro elektrokola na vybraných místech případně nabíječku pro elektromobily.

C.1.2.3. Zřídit půjčovnu (elektro)kol. Bude spolupracovat se sousedním Úvalnem při společném nákupu, zajištění údržby, výměně zkušeností s půjčováním, apod. Bude usilovat o zřízení podobné služby v dalších obcích mikroregionu, případně v dalších obcích v okolí o vytvoření sítě, kde by bylo možné kolo na jednom místě půjčit, na jiném vrátit a o spolupráci s obcemi při sdílení zkušeností, společném nákupu kol atd.

C.1.2.4. Na hlavní cyklotrase/cyklostezce č. 55, která prochází Skrochovicemi a Pustým Mlýnem usilovat o zřízení či podpořit zřízení (např. dočasného letního) občerstvení pro cyklisty, případně i další zákazníky.

Termín: přípravné práce 2021, postupná realizace od r. 2022

C. 1.3. Nabíječka pro elektromobily

Obec prověří potřebu a bude připravovat a realizovat výstavbu/umístění nabíječky pro elektromobily v Brumovicích v případě, kdy bude dostupná státní podpora. V případě zřízení nabíječky půjde o nabíječku, která umí nabít baterii auta dostatečně rychle, aby umožňovala větší obrát automobilů.

Termín: příprava projektu v r. 2021, realizace 2022+ v návaznosti za získání finančních prostředků

C.1.4. Rozhledna

Obec prověří možnosti vybudování rozhledny v jedné z místních částí – Pocheň, Úblo nebo Kolná. Prověří zkušenosti z provozu rozhledny ve Stěbořicích, v Sosnové a v Úvalnu. V případě získání vnějších prostředků vystaví rozhlednu a zařadí ji do turistického produktu mikroregionu.

Termín: příprava projektu v r. 2021, realizace 2022+ v návaznosti za získání finančních prostředků

C.1.5. Produkt cestovního ruchu pro mikroregion

Obec bude iniciovat a aktivně se podílet na přípravě a postupném rozvíjení společného turistického produktu, který by do mikroregionu přitáhl další návštěvníky a nabídl jim krátkodobou, ale několikadenní (2-4 denní) náplň. Produkt bude propojovat místní zajímavosti, památky, příležitosti ke sportování, cestování na kolech, koupaliště, tábořiště, rozhledny, bunkry, muzeum a zámky apod.

Termín: příprava a vyjednávání o společném postupu v závislosti na práci Mikroregionu Opavsko severozápad v r. 2021, první verze produktu připravena a propagována na letní sezónu 2021, postupné doplňování a rozvíjení postupně dále.

HLAVNICE

Strategická vize

Strategická vize představuje obraz obce v horizontu přibližně 10-15 let. Vychází ze současné situace a respektuje výchozí podmínky, zároveň však formuluje ambice místní komunity o tom, kterým směrem by se měl rozvoj obce ubírat, kam má obec směřovat a dlouhodobé představy o tom, jak by měla obec v budoucnosti vypadat.

Strategická vize Hlavnice:

Hlavnice je rostoucí obcí, která nabízí lákavé podmínky pro život a aktivní spolupracující společenství zahrnující všechny generace. Nabízí svým obyvatelům kvalitní základní občanskou vybavenost, velmi dobré obecní služby, pestrou a rozsáhlou škálu možností aktivního trávení volného času a příjemné prostředí udržované obce kladoucí důraz na vzhled a životní prostředí. Hlavnice je připravena přijímat nové obyvatele, motivovat je k zapojení do místního života a společenství a nabízet jim účast na životě obce.

Strategická vize staví na současných kvalitách Hlavnice, dále je zlepšuje a rozvíjí. Společenství obyvatel Hlavnice je aktivní, obec nabízí nadprůměrné množství příležitostí pro různorodé volnočasové aktivity pro nejrůznější zájmové skupiny i pro různé generace. Lidé v Hlavnici, přestože bydlí na venkově, mají mnoho příležitostí rozvíjet svůj potenciál, své koníčky a zájmy, či se bavit. Obec nabízí dobré základní služby, je dobře udržovaná a veřejné služby jsou na dobré úrovni. Proto je obec také přitažlivá pro nově příchozí, například pro mladé rodiny, pro lidi, kteří hledají bydlení v příjemném prostředí s dobrým zázemím nedaleko většího města. Hlavnice neusiluje o překotný růst, ale příchodu nových obyvatel se nebrání a nabízí jim zapojit se do místního společenského a kulturního života a podílet se na něm. Obec chce také být zajímavou zastávkou pro návštěvníky, kteří do mikroregionu a širšího okolí přijíždějí, chce je přitáhnout a nabídnout jim své zajímavosti a služby.

Globální cíl

Globální cíl vychází ze strategické vize a zároveň představuje východisko či rámec pro výběr a formulaci prioritních oblastí a strategických cílů každé prioritní oblasti.

Globální cíl:

Obec bude dále zlepšovat vzhled a rozšiřovat využití obecních budov, bude podporovat místní spolky, zájmová sdružení a aktivity místních obyvatel, bude investovat do zlepšování technické infrastruktury a do aktivit zlepšujících životní prostředí, bude podporovat růst kvality místní služeb a bude nabízet příležitosti a možnosti bydlení pro všechny generace.

Strategické cíle

Strategické cíle jsou navrženy vždy jeden pro každou prioritní oblast rozvoje obce, rozvádějí vizi a globální cíl a představují podrobnější vodítko pro rozpracování priorit a opatření strategického plánu. V Hlavnici byly vymezeny tři prioritní oblasti, které pokrývají témata, vycházející z vize a z globálního cíle. Podrobnější popis prioritních oblastí je uveden dále vždy v úvodní části každé dílčí strategie.

Pro každou prioritní oblast byla vypracována dílčí strategie s vlastními strategickými cíli, prioritami a opatřeními. Tyto dílčí strategie, i když stojí každá do určité míry samostatně, obsahují opatření, která je navzájem propojují a jejichž realizace se vzájemně podporují.

Prioritní oblast A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby

Strategický cíl:

Udržet rozsah služeb a **občanské vybavenosti** v Hlavnici, zvyšovat jejich kvalitu a dostupnost pro všechny obyvatele obce, rozvíjet **spolkový život** a příležitosti pro **aktivní trávení volného času** pro všechny generace.

Prioritní oblast B. Infrastruktura a životní prostředí v Hlavnici

Strategický cíl:

Zvýšit kvalitu místních komunikací a chodníků, zefektivnit technickou infrastrukturu, zvýšit objem třídění odpadů a snížit náklady, zlepšit podmínky pro technické služby v obci a jejich zázemí.

Prioritní oblast C. Přitažlivost Hlavnice a okolí

Strategický cíl:

Zlepšit **podmínky pro bydlení**, zlepšit dostupnost stavebních míst v obci, aby zde zůstávali, případně se vraceli mladí a ve spolupráci s mikroregionem vytvářet **nabídku v oblasti cestovního ruchu** za účelem zvýšení návštěvnosti.

Prioritní oblasti:

- A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby**
- B. Infrastruktura a životní prostředí v Hlavnici**
- C. Přitažlivost Hlavnice a okolí**

Prioritní oblasti, cíle, priority a opatření strategického plánu rozvoje Hlavnice

Prioritní oblast A.

A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby

Dostupnost občanské vybavenosti a základních služeb, a to jak veřejných, tak soukromých je jednou ze základních podmínek kvalitního a spokojeného života na venkově. V Hlavnici jsou některé základní služby, za dalšími obyvatelé jezdí do okolních obcí nebo do Opavy. Dostupnost Opavy veřejnou hromadnou dopravou je dobrá, obcí projíždí dostatečné množství autobusových linek, Opava je dobře dostupná také automobilem po silnici, která byla opravena z ROP Moravskoslezsko před několika lety.

V Hlavnici je mateřská škola a 1. st. základní školy, která je rozdělena mezi Hlavnici a Litultovice). MŠ i ZŠ jsou modernizovány, byly zatepleny, mají dobré vybavení a naplněnou kapacitu. Škola zajišťuje také některé volnočasové aktivity, nabízí kroužky. Kapacita MŠ byla nedávno navýšena a je nyní dostačující i pro budoucnost. V obci též funguje družina pro školní děti.

V obci je v zámeckém parku dětské hřiště a víceúčelové hřiště, v obci jsou i sportoviště, která využívá místní TJ. Obec má velmi aktivní spolkový život, působí zde velké množství kroužků a nabízí se množství zájmových a volnočasových aktivit pro všechny generace.

V obci je, vzhledem k její velikosti, nadprůměrné množství řemeslníků a živností, kterým se daří celkem dobře.

Hlavnice pomalu roste, růst obce je však mírný, nejedná se o překotnou suburbanizaci, charakter obce zůstává zachován, stejně jako bohatý místní život a sounáležitost obyvatel s obcí. V následujících letech se bude počet osob nad 75 let pozvolna zvyšovat. Tito lidé budou ve větší míře vyžadovat určitou pomoc, kterou mohou zajistit jednak blízcí a rodina, jednak budou potřebovat určitý rozsah a strukturu služeb, zejména sociálních a zdravotních. V obci pomoc starým lidem zatím zajišťují převážně příbuzní, přátelé či sousedé. V budoucnosti bude patrně potřeba zajistit také profesionální terénní sociální služby prostřednictvím organizací z Opavy či odjinud, ať už neziskových nebo soukromých.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Udržet rozsah služeb a občanské vybavenosti v Hlavnici, zvyšovat jejich kvalitu a dostupnost pro všechny obyvatele obce, rozvíjet spolkový život a příležitosti pro aktivní trávení volného času pro všechny generace.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

A.1. Zvyšovat dostupnost a kvalitu služeb v obci

Obec Hlavnice již modernizovala kulturní dům, v němž je umístěn obecní úřad, modernizací prošlo zázemí kulturního sálu. Obec dále vlastní statek, který chce využít pro rozšíření kulturního a společenského zázemí obce, ale také jako prostory pro obecní technické služby a jejich zázemí. Novým funkcím bude třeba statek přizpůsobit a modernizovat jej, vč. vybavení.

Školy v obci jsou aktivní, zapojují se do místního života, nabízejí i mimoškolní aktivity, děti z Hlavnice jsou úspěšné v různých soutěžích, vzdělávání v místní škole je považováno za kvalitní. V mateřské škole je vybudovaná zahrada s tematikou životního prostředí, škola se také soustředí na environmentální vzdělávání.

V obci se daří udržet obchod se smíšeným zbožím, částečně díky obecní podpoře. Rezervy jsou zatím v provozu pohostinství, zde se obec snaží pozvednout úroveň i návštěvnost. Částí problému je mimo jiné i dostupnost kvalitních zaměstnanců, která byla zvláště v minulých několika letech velmi špatná, což mohlo být jednou ze slabých stránek pohostinství.

Prostor za zámkem v parku byl obnoven a upraven, toto území v současnosti prochází dalšími stavebními úpravami a doplněními, vzniká zde multifunkční park, který bude sloužit obyvatelům Hlavnice, ale bude využitelný také pro návštěvníky.

A.1.1. Modernizace obecního statku na víceúčelové zařízení

Obec bude modernizovat obecní statek, přizpůsobí jej novým funkcím jako víceúčelové obecní zařízení a umístí do něj: (i) v přízemí společenskou místnost s kuchyní/jídelnou a sezónní vinárnou pro menší společenské akce, k pronájmu či zapůjčení, (ii) v patře několik pokojů ke krátkodobému pronájmu vč. sociálního zázemí, (iii) keramickou dílnu a prostor pro další kroužky a zájmovou činnost, (iv) dílnu pro obecní pracovníky a skladové prostory, případně další činnosti podle potřeb obce.

Zařízení bude k dispozici pro obecní aktivity, k pronájmu místním obyvatelům nebo lidem odjinud. Zařízení a zázemí bude využíváno i jako nabídka pro turisty (pokoje, vinárna, ..).

Termín: postupná modernizace a doplňování vybavení 2021+

A.1.2 Zajištění péče o děti přes prázdniny

Obec ve spolupráci s vedením MŠ a ZŠ (a družinou) bude iniciovat zajištění péče o děti v době prázdnin a podpoří iniciativy dobrovolníků nebo místních spolků/skupin při zajišťování této péče. Může se jednat o příměstské tábory, aktivity místních spolků nabízené i dětem-nečlenům apod. Cílem je nabídnout program pro děti ve věku MŠ a 1. st. ZŠ (včetně možnosti, že bude částečně placený rodiči) pro dobu, kdy o prázdninách není zajištěna péče školou.

Termín: příprava jaro 2021, realizace v létě 2021

A.1.3. Podpora místních služeb

Obec bude podporovat udržení místních obchodů, restaurací, pošty a základních služeb dle potřeby, přednostně s využitím státní či krajské podpory, případně z vlastních zdrojů.

- A.1.3.1. *Provozní dotace obchodům, se zohledněním pravidel veřejné podpory a s podmínkou nenarušení konkurence v místě.*
- A.1.3.2. *Propagace místních služeb, živnostníků a řemeslníků, na webu obce, zpravodaj obce, propagace při kulturních a společenských akcích, presentace místních výrobků/služeb na obecních akcích apod.*
- A.1.3.3. *Zmapování prostor a ploch, které je možné nabídnout podnikatelům a řemeslníkům a nabídka místním podnikatelům, případně podnikatelům, kteří by v obci chtěli zahájit podnikání. Napojení na zbudovanou technickou infrastrukturu, síť a komunikace.*
- A.1.3.4. *Udržení pošty, služby Czech Point a dalších služeb v obci.*

Termín: od r. 2021 dále

A.1.4. Obnova, modernizace a provozní úspory v obecních budovách

Obec bude pokračovat v obnově, modernizaci a opatřeních k dosažení provozních úspor v obecních budovách.

Termín: od r. 2021 dále, dle dostupnosti vlastních či dotačních finančních prostředků

A.2. Rozvíjet spolkový život, volnočasové aktivity a podporovat nové aktivity místních komunit a zlepšovat vybavení pro ně

V Hlavnici působí několik spolků a sdružení, tělovýchovná jednota, hasiči, pěvecký sbor, klub důchodců, je zde pobočka knihovny. Společenský život i nabídka různorodých volnočasových aktivit, kroužků pro různé věkové skupiny jsou velmi bohaté. Výchozí podmínky i zázemí pro tuto činnost jsou na dobré úrovni, obec se může spolehnout na aktivní obyvatele a organizátory. Obec bude nadále zlepšovat vybavení i zázemí pro spolkovou činnost a pro zájmové aktivity místních aktivních obyvatel a bude je v jejich činnosti podporovat.

A.2.1. Doplnění a budování nových sportovišť a sportovních prvků

Obec bude zvažovat další možnosti budování a postupného doplňování, podle dostupnosti finančních prostředků, veřejných sportovišť ve spolupráci s místní TJ. Při tom se soustředí se na využití a zlepšení stávajících sportovišť. Bude využívat vnější podpory, v případě nedostupnosti postupně z vlastních zdrojů.

Termín: od roku 2021 podle dostupnosti finančních prostředků

A.2.2. Podpora zájmové a spolkové činnosti v obci

Obec bude tak jako dosud podporovat zájmovou a spolkovou činnost, tradiční a úspěšné kulturní společenské a sportovní akce a především poskytovat zázemí a podporu aktivitě místních spolků, zájmových kroužků (vč. školních) a zájmových skupin nabízejících náplň pro volný čas. Zároveň bude podporovat nové typy a možnosti zájmové činnosti a aktivního trávení volného času, které budou zaměřeny na mladou generaci v obci a budou ji motivovat k zapojení.

Termín: průběžně od r. 2021 dále

A.2.3. Vybavení pro zájmovou a spolkovou činnost

Obec bude podporovat nákup, obnovu a modernizaci vybavení pro kulturní, sportovní a zájmovou činnost organizovanou místními spolky a sdruženími.

Termín: průběžně od r. 2021 dále

A.3. Vytvořit zázemí a dobré podmínky pro stárnoucí populaci

Počet starých obyvatel (starších 75 let) v Hlavnici se bude v příštích 15 letech zvyšovat. V souvislosti s touto změnou poroste potřeba nabídnout či pomoci zprostředkovat starým lidem pomoc formou sociální služby, i když zatím je pomoc zajišťována převážně prostřednictvím příbuzných a sousedů. Již v současnosti se v ojedinělých případech projevuje, že staří obyvatelé Hlavnice nemají síly na udržování zahrady/hospodářství, nemají však možnost jiného bydlení a odstěhování z obce by jim mohlo ublížit. Obec chce těmto lidem, jichž bude patrně přibývat, vytvořit takové podmínky, aby mohli žít v Hlavnici do vysokého věku bez velkých starostí nebo zátěže nepřiměřené jejich věku.

A.3.1. Dostupné bydlení pro seniory

Obec prověří a připraví vizi na možnost výstavby několika bytů pro seniory v budovách v majetku obce nebo v novém objektu. Projekt uskuteční v případě dostupnosti podpory ze strany státu nebo kraje.

Termín: příprava 2021, případné zahájení realizace 2022+ dle dostupnosti vnějších finančních prostředků

A.3.2. Spolupráce při získávání zkušeností v oblasti sociálních služeb

Obec bude aktivně vyhledávat a iniciovat sdílení zkušeností mezi obcemi Mikroregionu Opavsko severozápad ve sféře sociálních služeb a zajišťování péče o staré lidi. Bude usilovat o spolupráci a získání zkušeností od obcí i mimo mikroregion.

Termín: 2021+

A.3.3. Terénní sociální služby

Postupně, dle potřeb obyvatel v obci pomoci zavést či zprostředkovat poskytování terénních sociálních služeb, zejména pro seniory v obci, případně také terénních zdravotních služeb a kombinaci služeb. Koordinovat postup s okolními obcemi nebo s mikroregionem Opavsko severozápad při získávání poskytovatelů sociálních služeb. V případě, že bude ve spolupráci s mikroregionem zřízena funkce koordinátora sociálních služeb podílet se na jejím zřízení.

Termín: v návaznosti na aktivity MR Opavsko SZ

A.3.4. Doprava pro seniory

V případě, že mikroregion Opavsko severozápad nebo okolní obce budou zřizovat/podporovat dopravu pro osoby v seniorském věku, kteří potřebují důležité záležitosti vyřizovat mimo obec – lékař, úřady – obec Hlavnice se bude podílet na této iniciativě.

Termín: v návaznosti na aktivity MR Opavsko SZ

B. Infrastruktura a životní prostředí v Hlavnici

Hlavnicí prochází silnice III. třídy, která však představuje pro mnoho lidí z Hlavnice i vzdálenějších obcí (Bratřívovic, Svobodných Heřmanic, Jakartovic) nejkratší a nejpoohodlnější spojení autem do Opavy. Tato silnice je v dobrém stavu, opravená, a kromě ranních a odpoledních špiček nepředstavuje doprava po ní pro Hlavnici významnější zátěž. Pozornost se v této oblasti zaměřuje na zkvalitnění silniční infrastruktury, která je v kompetenci obce. Investice se zaměří především na zvyšování kvality místních komunikací, zvyšování bezpečnosti chodců a cyklistů.

Vybavenost základní technickou infrastrukturou je v obci na dobré úrovni. Každý obyvatel obce se může napojit na vodovod i kanalizaci, která je napojena na ČOV. Kapacita infrastruktury je dostačující i pro případnou novou výstavbu, přestože stavební místa je zpravidla třeba teprve postupně zasíťovat tak, jak postupuje zájem o výstavbu.

Obec investovala v minulosti množství prostředků do energetických úspor, které následně přinesly úspory finanční, které byly dále posíleny tím, že obec vybírá dodavatele energií v energetické aukci. Obec vlastní veřejné osvětlení, zvažuje jeho modernizaci a spolu s ní také úspory v nákladech na provoz.

Obec podporuje obyvatele při výměně kotlů pro vytápění za modernější s nízkými emisemi. Poskytuje občanům půjčky s dlouhou splatností, využívá k tomu dotačního programu MŽP. Daří se tak postupně zlepšovat kvalitu ovzduší v obci – pocíťovanou – protože data o imisním zatížení škodlivými látkami v ovzduší ukazují, že v Hlavnici je v tomto směru situace dobrá.

V obci působí lokální poskytovatel internetu B-net, internet je dostupný též prostřednictvím pevné sítě O2, a prostřednictvím mobilního signálu. Poskytovatel B-net postupně zlepšuje kvalitu a rychlost připojení bez navyšování ceny, s jeho službami panuje spokojenost. Přestože dle dostupných dat by kvalita mobilního signálu měla být dobrá, obyvatelé Hlavnice pocíťují nedostatky jak v případě signálu pro mobilní volání, tak nedostatky v dostupnosti signálu pro mobilní data. Vzhledem k rozšíření a

způsobu použití telefonů pro připojování k internetu začíná být kvalita mobilního datového signálu významnou součástí kvality života. V Hlavnici je třeba situaci v této oblasti zlepšit.

Třídění odpadu v Hlavnici je dobré, obyvatelé mohou třídit (a třídí) všechny druhy odpadu, do třídění i do výchovy k zodpovědnému nakládání s odpady se aktivně zapojuje škola. Záměrem obce je podíl tříděného odpadu dále zvyšovat, protože dosud je podíl směsného komunálního odpadu příliš vysoký. Do budoucna tento stav představuje riziko, protože rostoucí poplatky za ukládání netříděného odpadu budou zatěžovat obec i obyvatele, i když zatím obec platí dodatečné náklady za ukládání odpadu (nad rámec toho, co zaplatí občané a co získá za tříděný odpad) v malé výši.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Zvýšit kvalitu místních komunikací a chodníků, zefektivnit technickou infrastrukturu, zvýšit objem třídění odpadů a snížit náklady, zlepšit podmínky pro technické služby v obci a jejich zázemí.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

B.1. Dobudovat a modernizovat místní komunikace a chodníky

Pro obslužnost obce jsou, mimo napojení na okolí, které je v Hlavnici dobré, klíčové místní komunikace, které vedou dopravu obcí mimo hlavní komunikace a umožňují obyvatelům přístup do okrajových částí. Přestože obec investovala do opravy řady z nich, existují zde stále některá kritická místa. Jejich nejčastějším nedostatkem je špatná kvalita povrchu. Obec chce svou pozornost zaměřit především na investice do zkvalitnění místních a účelových komunikací, které jsou v jejich vlastnictví.

Klíčové je také z pohledu obce zvyšování bezpečnosti pohybu místních obyvatel. Obec má vytipovány úseky, kde je nutné vybudovat chodníky pro zvýšení komfortu a bezpečnosti chodců.

B.1.1. Místní a účelové komunikace

Obec bude modernizovat místní komunikace spojující již opravené části a bude postupně modernizovat místní komunikace vedoucí mezi domy do krajiny, aby se zlepšila přístupnost potenciálních stavebních míst v zahradách.

Termín: postupně od r. 2021 dále v návaznosti na vlastní rozpočtové zdroje nebo dostupné dotační prostředky

B.1.2. Chodníky

Obec postupně dobuduje chodníky v Hlavnici počínaje chodníkem ke hřišti a postupně další v okrajových částech obce.

Termín: postupně od r. 2021 dále v návaznosti na vlastní rozpočtové zdroje nebo dostupné dotační prostředky

B.2. Zvýšit efektivitu místní technické infrastruktury a zvýšit dostupnost mobilních služeb a internetu

Technická infrastruktura v Hlavnici je na dobré úrovni. Obec však chce pokračovat ve zlepšování kvality ovzduší tím, že bude i nadále pokračovat v podpoře obyvatel, kteří chtějí vyměnit kotel na vytápění za nový s méně emisemi a lepším spalováním, nebo za některé jiné způsoby vytápění (např. tepelná čerpadla). V některých částech obce se obyvatelé potýkají s nestabilním signálem mobilních operátorů nebo s problémem připojit se ke kvalitnímu a stabilnímu mobilnímu internetu. Obec chce pokračovat v modernizaci technické infrastruktury investicemi do veřejného osvětlení, avšak nejdříve musí rozhodnout o organizačním, obchodním a technickém řešení – k tomu chce získat zkušenosti z jiných obcí, aby se v Hlavnici zvolilo nejlepší řešení.

B.2.1. Přechod na čistší způsoby vytápění

Obec bude obyvatelům pomáhat (poradenství, informace) a podporovat je (účast v dotačních programech, podpora obce půjčkami při využití dotací apod.) při pořizování ekologických způsobů vytápění – výměna starých kotlů na uhlí za nové, pořizování tepelných čerpadel apod., podle možností a podmínek dotačních programů.

Termín: v závislosti na vyhlášených dotačních programech státu, případně kraje

B.2.2. Veřejné osvětlení

Obec shromáždí zkušenosti obcí v blízkém i vzdálenějším okolí s různými možnostmi modernizace veřejného osvětlení (obchodní model, organizační zajištění, technická řešení, provozní náklady apod.). Na základě těchto zkušeností rozhodne o modernizaci veřejného osvětlení a uskuteční ji.

Termín: získání zkušeností v r. 2021, realizace po r. 2022

B.2.3. Internet a mobilní služby

Obec bude jednat s mobilními operátory a poskytovateli internetového připojení o možnostech posílení a stabilizace připojení a poskytování služeb v Hlavnici. Obec předpokládá určité změny v souvislosti se změnami na trhu s operátory.

Termín: 2021

B.3. Zlepšit využití a třídění odpadů a zlepšit podmínky pro technické služby obce

Obec v posledních letech investovala do nastavení možností třídit odpad. Občané mohou třídit kovy, plasty, papír, elektroodpad, sklo, všichni obyvatelé mají možnost využít kompostéry, kam ukládají biologický odpad, obec zajišťuje 2x ročně kontejnery na velkoobjemový odpad, v obci lze třídit také použité oblečení, je zde možnost ukládat kuchyňské tuky a oleje do třídících nádob. Sběr a třídění odpadů zajišťuje Marius Pedersen, s provozovatelem panuje spokojenost. Podíl tříděného odpadu by

mohl být vyšší, ve směsném odpadu se stále objevují odpady, které by bylo možné a vhodné třídit. Obec chce zvýšit podíl tříděného odpadu, mimo jiné i proto, že v budoucnosti porostou náklady za ukládání odpadu na skládku.

Obec chce rovněž zlepšovat technické vybavení pro údržbu zeleně, úklid obce apod., aby byla údržba obce efektivnější a budovat zázemí pro pracovníky obce, techniku a uskladnění materiálu.

B.3.1. Motivační systém pro občany a místní osvěta

Na základě doporučení strategie odpadů nastaví obec motivační systém pro obyvatele, tak aby domácnosti, které pravidelně a dobře třídí odpad, byly zvýhodněny. Součástí bude ve spolupráci se základní a mateřskou školou realizace aktivit zaměřených na osvětu a výchovu v environmentální oblasti.

Termín: prověření současného systému jaro 2021, naplánování motivačního systému od září 2021, informační aktivity průběžně od léta 2021 dále

B.3.2. Modernizace komunální techniky

Obec bude pořizovat novou a modernizovat stávající komunální techniku pro údržbu obce – pro čištění, údržbu zeleně apod. Bude prověřovat možnost sdílení komunální techniky se sousedními obcemi, případně možnosti společného nákupu více kusů (a slev).

Termín: 2021

C. Přitažlivost Hlavnice a okolí

Do Hlavnice se stěhují lidé, především mladí, obec pomalu roste, patří k nejmladším v mikroregionu i v širším okolí. V obci jsou k dispozici stavební místa, buď na nových plochách, nebo v zahradách za stávajícími domy. Tyto plochy jsou však často nezasíťované. K novým stavebním místům obec infrastrukturu postupně přivádí. Vytváření dobrých podmínek pro bydlení je jedním z klíčových faktorů pro příchod mladých lidí do obce, spolu se školou, základními službami, pěkným prostředím a bohatým spolkovým životem. Hlavnice chce být nadále aktivní při přípravě podmínek pro bydlení, protože to představuje jednu z cest, jak ovlivnit příchod nových lidí do obce a současně nabízet místním mladým lidem možnost vlastního bydlení v situaci, kdy o bydlení v obci mají zájem lidé z města, a zájem o stavební místa může vést k růstu cen.

Mikroregion Opavsko severozápad má výraznější potenciál u kulturně poznávací formy cestovního ruchu a dále pak u sportovní formy turistiky. Hlavnice má tři zajímavosti pro návštěvníky, větrný mlýn za obcí, kostel a areál zámeckého dvora. Kromě toho však má potenciál pro cestovní ruch malý, mimo uvedené zajímavosti nemá co nabídnout, a chybí zde také základní infrastruktura (ubytování, restaurace) nebo další služby, které by umožnily využít cestovní ruch jako ekonomickou aktivitu, ať už obcí nebo zdejšími podnikateli. Hlavnice má možnost zvýšit význam cestovního ruchu jen ve spolupráci s okolními obcemi, jak v Mikroregionu Opavsko severozápad, tak s dalšími obcemi v okolí.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Zlepšit podmínky pro bydlení, zlepšit dostupnost stavebních míst v obci, aby zde zůstávali, případně se vraceli mladí a ve spolupráci s mikroregionem vytvářet nabídku v oblasti cestovního ruchu za účelem zvýšení návštěvnosti.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

C.1. Vytvářet podmínky pro rozvoj bydlení na území Hlavnice

Hlavnice, jako obec nedaleko Opavy, z níž je Opava dobře dostupná, přitahuje nové obyvatele a roste zde zájem o výstavbu. Obec má současně zájem vytvářet podmínky pro bydlení mladých lidí, aby lidé, kteří v Hlavnici vyrostli a chtějí zde nadále žít, neodcházeli, a aby se mladí po studiu do obce měli kam vrátit, budou-li chtít. K tomu obec potřebuje jak vytvářet nová stavební místa a vést k nim síť technické infrastruktury, nebo jejich vznik zprostředkovávat, tak je vhodné nabízet levnější bydlení pro mladé lidi nebo začínající rodiny, které se chtějí osamostatnit a chtějí zůstat v Hlavnici.

C.1.1. Nové sítě technické infrastruktury

Obec bude napomáhat výstavbě sítí technické infrastruktury k novým stavebním místům, případně bude tyto sítě stavět ve spolupráci se stavebníky nebo se správci/provozovateli sítí s ohledem na územní plán obce. V případě, když by je obec stavěla, bude promítat vlastní náklady na nové sítě do ceny stavebních míst. Výstavbu nových sítí technické infrastruktury bude obec koordinovat s výstavbou/zpevňováním místních komunikací, aby se do nich po jejich výstavbě nemuselo zasahovat.

Termín: přípravné práce v návaznosti na projednávání/schválení územního plánu, realizace následně, podle požadavků nové výstavby

C.1.2. Byty pro mladé

Obec bude sledovat možnosti podpory (sociálního) bydlení a získané poznatky bude využívat pro výstavbu malometrážních bytů pro mladé lidi a mladé rodiny, které budou nabízeny jako startovací byty. Bude využívat budov (případně pozemků) v majetku obce. V případě, že nebude k dispozici vnější podpora (dotace), bude obec hledat cesty, jak stavět byty pro mladé jiným způsobem.

Termín: vytipování možností a míst/objektů v roce 2021, realizace podle dostupnosti finančních prostředků v dalších letech

C.2. Zlepšovat nabídku zajímavých produktů a zvyšovat přitažlivost Hlavnice

Mikroregionu Opavsko severozápad chybí společný marketing a tvorba společných produktových balíčků pro cílové skupiny, které do území míří. Obce netvoří propojenou síť atraktivit a na potenciální návštěvníky necílí společně. Společná propagace je pouze na webovém portále mikroregionu v podobě prezentace jednotlivých turistických cílů a informačních elektronických

tabulích pořízených ze společného projektu mikroregionu. Mikroregion má však dobrý potenciál pro místní rekreaci a pro krátkodobý cestovní ruch.

V Hlavnici nejsou zajímavosti, které by zde mohly udržet návštěvníky delší dobu, rozvíjet cestovní ruch zde má smysl pouze ve spolupráci s dalšími obcemi. Přínosy pro Hlavnici mohou v takovém případě spočívat v tom, že bude umět nabídnout ubytování nebo stravování na přiměřené úrovni pro specifické cílové skupiny a současně zde bude vybavení obce (např. dětské hřiště apod.), které bude zajímavé i pro turisty.

C.2.1. Využití areálu zámku a okolí jako součást nabídky pro turisty

Obec využije upravované území zámeckého parku a zámku v Hlavnici jako zajímavosti pro turisty, které připraví, případně bude doplňovat a bude je nabízet jako součást mikroregionálního produktu cestovního ruchu spolu s dalšími zajímavostmi v místě (kostel, větrný mlýn) a v okolí (rozhledna Stěbořice, větrný mlýn Litultovice, břidlicové lomy apod.). Obec zkvalitní provoz restaurace u zámku s cílem dosáhnout v obci kvalitní, třeba i sezónní restauraci.

Termín: příprava a dobudování prostoru u zámku v r. 2020 a dále postupně doplňování, propagace v návaznosti na aktivity mikroregionu od r. 2021

C.2.2. Cyklotrasy v okolí

Obec bude podporovat, iniciovat a napomáhat budování místních značení cyklotras v okolí Hlavnice a odboček cyklotras, které povedou cyklisty k zajímavostem v Hlavnici.

Termín: od 2021 dále

C.2.3. Produkt cestovního ruchu pro mikroregion

Obec se bude aktivně se podílet na přípravě a postupném rozvíjení společného turistického produktu, který by do mikroregionu přitáhl další návštěvníky a nabídl jim krátkodobou, několikadenní (2-4 denní) náplň. Produkt bude propojovat místní zajímavosti, památky, příležitosti ke sportování, cestování na kolech, koupaliště, tábořiště, hřiště, rozhledny, bunkry, muzea a zámky apod.

Termín: příprava a vyjednávání o společném postupu v závislosti na práci Mikroregionu Opavsko severozápad v r. 2021, první verze produktu připravena a propagována na letní sezónu 2021, postupné doplňování a rozvíjení postupně dále.

C.2.4. Aleje podél cest v krajině a udržení šířky cest v polích

Obec bude samostatně či ve spolupráci s vlastníky a nájemci pozemků obnovovat a vysazovat aleje podél cest a osazovat nebo podporovat osazování okrajů polí stromy a keři, které by krajinu více rozčlenily, aniž by (výrazněji) omezovaly hospodaření na polích. Musí být splněn požadavek, že po cestě projede současná zemědělská technika, např. kombajn se širokým žacíím ústrojím apod. Obec bude spolupracovat a pomáhat organizovat aktivity místních spolků (např. myslivců) a dobrovolníků v této oblasti.

Termín: přípravné práce a organizace 2021 a postupně dále, realizace postupně po r. 2022.

HOLASOVICE

Strategická vize

Strategická vize představuje obraz obce v horizontu přibližně 10-15 let. Vychází ze současné situace a respektuje výchozí podmínky, zároveň však formuluje ambice místní komunity o tom, kterým směrem by se měl rozvoj obce ubírat, kam má obec směřovat a dlouhodobé představy o tom, jak by měla obec v budoucnosti vypadat.

Strategická vize Holasovic:

Holasovice jsou bohatou, přitažlivou, dobře udržovanou a rozvíjející se obcí s dobrou dostupností do Opavy, která poskytuje svým obyvatelům nadprůměrný rozsah služeb ve vysoké kvalitě, je přitažlivá pro nové obyvatele, nabízí zajímavé příležitosti pro krátkodobé návštěvníky, mladí lidé se do ní rádi vracejí a senioři jsou zde spokojeni.

Holasovice leží v blízkosti Opavy, a protože se jedná o dobře udržovanou obec, která významně investuje do místní kvality života i služeb pro obyvatele, do infrastruktury a obecních zařízení, představují dobré místo pro život, které je příjemné, klidné, ale současně je odtud blízko do města, které nabízí další služby a zejména pracovní místa. Opava je z Holasovic dobře dostupná jak autem, tak veřejnou dopravou. Holasovice jsou také obcí, která usiluje o co nejvyrovnanější podmínky pro život ve všech místních částech, investuje a postupně doplňuje veřejná zařízení a infrastrukturu ve Štěplovci a v Kamenci. Obec si bude udržovat a bude dále rozvíjet nadstandardní služby pro vlastní obyvatele, chce však být také přirozeným cílem pro lidi, kteří hledají bydlení v příjemné, dobře udržované, klidné obci, a kteří přitom chtějí mít blízko do města. Bude představovat dobrou alternativu bydlení pro lidi z blízké Opavy, nestojí však o překotný růst, bude usilovat o to, aby se nově příchozí zařadili do místní komunity. Obec se bude také dále připravovat na pokračující stárnutí populace a bude vytvářet podmínky pro seniory, aby mohli v obci žít do vysokého věku a co nejvíce samostatně.

Globální cíl

Globální cíl vychází ze strategické vize a zároveň představuje východisko či rámec pro výběr a formulaci prioritních oblastí a strategických cílů každé prioritní oblasti.

Globální cíl:

Obec bude zlepšovat životní podmínky svých obyvatel tím, že bude rozvíjet, doplňovat a zvyšovat kvalitu služeb, občanské vybavenosti a technické infrastruktury, bude se podílet na zlepšování okolní krajiny a bude vytvářet podmínky pro spokojený život seniorů a zvyšovat přitažlivost pro nové obyvatele i návštěvníky.

Strategické cíle

Strategické cíle jsou navrženy vždy jeden pro každou prioritní oblast rozvoje obce, rozvádějí vizi a globální cíl a představují podrobnější vodítko pro rozpracování priorit a opatření strategického plánu. V Holasovicích byly vymezeny tři prioritní oblasti, které pokrývají témata, vycházející z vize a z globálního cíle. Podrobnější popis prioritních oblastí je uveden dále vždy v úvodní části každé dílčí strategie.

Pro každou prioritní oblast byla vypracována dílčí strategie s vlastními strategickými cíli, prioritami a opatřeními. Tyto dílčí strategie, i když stojí každá do určité míry samostatně, obsahují opatření, která je navzájem propojují a jejichž realizace se vzájemně podporují.

Prioritní oblast A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby

Strategický cíl:

Udržet rozsah služeb a občanské vybavenosti v Holasovicích, zvyšovat jejich kvalitu a dostupnost i pro obyvatele místních částí a rozvíjet příležitosti pro společenské a volnočasové aktivity.

Prioritní oblast B. Infrastruktura a životní prostředí v Holasovicích a místních částech

Strategický cíl:

Zvýšit komfort a bezpečnost dopravního provozu v Holasovicích i místních částech, dobudovat a zlepšit technickou infrastrukturu a zvýšit odolnost území vůči klimatickým změnám.

Prioritní oblast C. Přitažlivost Holasovic a okolí

Strategický cíl:

Zvýšit přitažlivost obce pro mladé lidi, aby se do území vraceli nebo zde zůstávali, vytvářet podmínky pro rozvoj drobných řemesel a živností v Holasovicích a ve spolupráci s mikroregionem vytvářet nabídku v oblasti cestovního ruchu za účelem zvýšení příjmů z cestovního ruchu.

Prioritní oblasti:

- A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby**
- B. Infrastruktura a životní prostředí v Holasovicích a místních částech**
- C. Přitažlivost Holasovic a okolí**

Prioritní oblasti, cíle, priority a opatření strategického plánu rozvoje Holasovic

Prioritní oblast A.

A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby

Dostupnost základních služeb ve venkovských obcích je důležitá. Přestože množství služeb, pestrost jejich nabídky, otevírací hodiny apod. nemohou konkurovat městským centrům, je šíře služeb a jejich dostupnost v místě nebo v blízkém okolí důležitým faktorem dalšího rozvoje. Holasovice jsou v tomto směru v současné době vcelku dobře vybaveny. Fungují zde dvě mateřské školy, dětský pediatr a ve všech místních částech jsou k dispozici dětská hřiště. Četnost autobusových spojů je dostatečná, z Holasovic se lze dostat do Opavy nebo Krnova snadno vlakem.

V Holasovicích je funkční hospoda a další hospoda se nachází v opravené budově zemědělského družstva v místní části Loděnice, ale zde je kvalita poskytovaných služeb různorodá a dochází k častému střídání provozovatele. Obchody smíšeným zbožím jsou místní části Loděnice a v Neplachovicích.

Velkým pozitivem jsou moderní dětská hřiště, která se nacházejí v každé místní části. Vzdělávací, společenskou a kulturní roli sehrává v obci místní knihovna, která je velice aktivní a plní roli kulturního střediska pro široké okolí, nejen pro Holasovice. Knihovna kromě toho provozuje regionální síť poboček v mikroregionu Opavsko severozápad i v dalších obcích/sídlech mimo mikroregion. V Holasovicích je kinosál, v němž se pravidelně promítá!

Další služby se nacházejí v sousedních Neplachovicích, které jsou od Holasovic přes hlavní silnici. Zde je základní škola (9. tříd), pošta, praktický lékař, kostel, hřbitov.

V Holasovicích i v jednotlivých místních částech – Loděnice, Štěplovec a Kamenec se bude v příštích letech zvyšovat počet osob nad 70 let, kteří budou vyžadovat určitou pomoc a strukturu služeb. Obec se snaží na tento vývoj připravit. Vytvořila verzi webových stránek přívětivých pro seniory. Portál i obsah je koncipován tak, aby co nejlépe vyhověl starším občanům – zjednodušená a názorná navigace, zobrazení obsahu velkým písmem pro lepší čitelnost a některé části je možné nechat si i předčítat. V roce 2021 bude v Holasovicích uvedeno do provozu Komunitní dům seniorů v podobě 14 bytů. Tato forma ubytování poskytne starým lidem, kteří se již nedokážou starat o svůj dům nebo žijí v hůře dostupných místních částech, možnost zůstat v obci nadále žít a nebudou muset odejít mimo obec. Terénní sociální služby jsou v obci zajišťovány různými organizacemi převážně z Opavy a širšího okolí. Poskytovatelé zatím dokážou přiměřeně reagovat na potřeby jednotlivých zájemců, ale poptávka po této službě se do budoucna bude zvyšovat. Tyto služby si jednotliví zájemci zajišťují samostatně.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Udržet rozsah služeb a občanské vybavenosti v Holasovicích, zvyšovat jejich kvalitu a dostupnost i pro obyvatele místních částí a rozvíjet příležitosti pro společenské a volnočasové aktivity.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

A.1. Zvyšovat dostupnost a kvalitu služeb v obci

Obec v roce 2019 zahájila obnovu lokality Dvora v Holasovicích. V první fázi je budován Komunitní dům pro seniory, na který bude navazovat postupná revitalizace celého území, tak aby vzniklo atraktivní centrum obce.

Na území obce Holasovice a v místní části Loděnice je nabízeno předškolní vzdělávání v celkové kapacitě 80 míst. Udržení mateřské školy je pro budoucí rozvoj obce klíčovým faktorem zejména pro mladé rodiny, které by se do obce mohly přestěhovat. Obě budovy MŠ prošly nedávno celkovou rekonstrukcí, všechny prostory jsou vybaveny kvalitním nábytkem, hračkami i pomůckami. Přesto je důležité počítat s investicemi, které vyplynou jednak z běžného provozu MŠ a dále pak ty, které povedou ke zkvalitňování vzdělávání.

A.1.1. Centrum obce v Holasovicích

Obec vykoupí zbylé pozemky pod sokolovnou a bude postupně území revitalizovat, včetně rekonstrukce objektu sokolovny a obnovy původní novobarokní brány do dvora tak, aby vzniklo atraktivní centrum obce. Realizace bude navazovat na celkové oživení areálu Dvora.

Termín: 2020+

A.1.2. Materiálně technické vybavení mateřské školy

Dle potřeb bude obec udržovat, případně modernizovat budovy a zázemí mateřské školy v Holasovicích i v Loděnici.

Termín: od r. 2021 průběžně

A.1.3. Vybudování dopravního hřiště pro MŠ

Obec bude spolupracovat s vedením MŠ na přípravě projektu pro výstavbu dětského dopravního hřiště na zahradě MŠ v Holasovicích.

Termín: přípravné práce 2021 jaro, výstavba 2022

A.1.4. Zkvalitňování výuky v mateřských školách

Mateřská škola si nastaví systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, který bude podporovat profesní růst zaměstnanců školy.

Termín: od r. 2021 dále

A.2. Rozvíjet možnosti pro aktivní trávení volného času všech obyvatel a zvyšovat jejich zájem o dění v obci

Pro rozvoj Holasovic a jejich místních částí je volnočasové zázemí důležité. Obec vybudovala v posledních letech ve všech místních částech dětská hřiště. Holasovice a Loděnice mají své sportovní

areály, které obec chce nadále rozšiřovat za účelem širší nabídky pro aktivní trávení volného času. Sportovní vyžití nabízí také místní část Kamenec – fotbalové hřiště a Štěplovce – tenisové kurty, jejichž údržbu si zajišťuje tenisový klub sám za finančního příspěvku obce.

Obec trápí, že mladí lidé často jezdí za kulturními a sportovními aktivitami zejména do Opavy. Obec chce iniciovat akce, které více zatáhnou mladou generaci do chodu obce, a chce také posilovat komunitní a společenské vazby mezi obyvateli. Vedle základních služeb je dostatečná nabídka příležitostí pro trávení volného času a pro zájmovou činnost dalším významným prvkem, který zvyšuje atraktivitu obce.

A.2.1. Rozšíření sportovního areálu v Holasovicích

Obec bude budovat další součásti sportovního areálu dle zpracované studie. Postupně bude areál rozšířen o hřiště volejbalu, nohejbalu, malou kopanou, hřiště s umělým povrchem, a to včetně zázemí pro sportovce.

Termín: postupné budování jednotlivých hřišť od r. 2021 průběžně

A.2.2. Doplnění sportovně-kulturního zázemí v místní části Loděnice

Obec bude pokračovat v obnově veřejného prostoru v Loděnici v sousedství centra obce v prostorách víceúčelového hřiště. Vybuduje zázemí u víceúčelového sportovního hřiště tak, aby umožňovalo pořádání také společenských a kulturních akcí a mohlo sloužit nejen pro sportovní aktivity, ale aby se stalo novým společenským centrem místní části. Součástí je již vybudovaný chodník mezi rybníkem a sportovním areálem.

Termín: 2021+ podle dostupnosti finančních prostředků

A.2.3. Zázemí u obecního domu ve Štěplovci

Obec bude rozšiřovat zázemí u obecního domu ve Štěplovci a bude zde postupně budovat společenské centrum místní části. Vybuduje zde parkoviště, zázemí knihovny a prostory pro hasiče.

Termín: přípravné práce 2021, realizace 2021+ podle dostupnosti finančních prostředků

A.2.4. Přestavba chovatelského střediska

Obec bude modernizovat bývalé chovatelské středisko včetně zahrady na společenské zázemí - sál s dobře vybaveným zázemím pro pořádání kulturních a společenských akcí, svateb, rodinných setkání apod. Společenské středisko bude sloužit jak občanům Holasovic a jejich místních částí, tak bude možné je nabízet zájemcům z okolí, vč. například z Opavy.

Termín: přípravné a projektové práce 2020, realizace podle dostupnosti finančních prostředků

A.2.5. Podpora zájmové a spolkové činnosti v obci

Obec bude nadále podporovat zájmovou a spolkovou činnost, tradiční a úspěšné kulturní, společenské a sportovní akce a činnost místních spolků, sportovních klubů a zájmových kroužků.

Zároveň bude podporovat nové typy a možnosti aktivního trávení volného času, které budou zaměřeny na mladou generaci v obci a budou ji motivovat k zapojení.

Termín: 2020 průběžně

A.3. Vytvořit zázemí a dobré podmínky pro stárnoucí populaci

Ve všech místních částech Holasovic se postupně zvyšuje a bude zvyšovat počet osob starších 70 let. V průběhu příštích 15 let vzroste počet starých lidí téměř na dvojnásobek, zvětší se podíl nejstarší složky populace nad 80 let věku. O tyto lidi, pokud potřebují pomoc, se dosud většinou starají rodinní příslušníci, v případě potřeby pomoc nabízí sousedé, lidé si v obci pomáhají navzájem. Pokud však lidé potřebují intenzivní péči, odcházejí do pobytových zařízení jinde v kraji, často dosti daleko od místa původního bydliště.

V obci působí různí poskytovatelé sociálních služeb z Opavy či jiných měst, rodiny si tyto služby zajišťují samy. Trend stárnutí bude pokračovat a lze očekávat, že postupně poroste také potřeba nabídnout starým lidem pomoc i mimo rámec rodiny či sousedské pomoci, a to nejen formou různých služeb, ale také zázemí např. ve formě sociálních, bezbariérových, dobře přístupných bytů. Přestože obec sama nemůže poskytovat sociální služby, může, zvláště ve spolupráci s dalšími obcemi mikroregionu, napomáhat zprostředkování a koordinaci těchto služeb, zejména v případech, kdy lidé potřebují intenzivní péči, kdy je často potřeba kombinovat sociální péči s péčí zdravotní.

A.3.1. Sociální byty

Obec v současnosti realizuje Komunitní dům seniorů se 14 nájemními byty, včetně zázemí. Po dokončení bude obec vyhodnocovat zájem a úspěšnost komunitního domu a v návaznosti na dostavbu a modernizaci centra obce (Dvora) bude zvažovat další rozšiřování této formy bydlení. Při rozšiřování – případně i do dalších objektů v obci, bude zvažovat zřízení či zprostředkování pečovatelské služby jako doplňkové služby k bydlení pro seniory.

Termín: vyhodnocení zájmu a potřeb Komunitního domu v letech 2022/23, plánování rozšíření a dalších služeb v návaznosti na vyhodnocení, případná realizaci dalších bytů a pečovatelské služby po r. 2024

A.3.2. Terénní sociální služby

Obec bude postupně, dle potřeb zájmu obyvatel, zpočátku zejména v Komunitním domě, pomáhat zprostředkovat poskytování terénních sociálních služeb pro seniory v obci, případně také terénních zdravotních služeb a kombinaci služeb. Obec bude koordinovat postup s okolními obcemi nebo s mikroregionem Opavsko severozápad při získávání poskytovatelů sociálních služeb. V případě, že bude ve spolupráci s mikroregionem zřízena funkce koordinátora sociálních služeb podílet se na jejím zřízení.

Termín: v návaznosti na aktivity MR Opavsko SZ

A.3.3. Doprava pro seniory⁴

V případě, že mikroregion Opavsko severozápad nebo okolní obce budou zřizovat/podporovat dopravu pro osoby v seniorském věku, kteří potřebují důležité záležitosti vyřizovat mimo obec – lékař, úřady – obec Holasovice se bude podílet na této iniciativě a bude nabízet tuto službu seniorům v jednotlivých místních částech.

Termín: v návaznosti na aktivity MR Opavsko SZ

B. Infrastruktura a životní prostředí v Holasovicích a místních částech.

Přes území Holasovic prochází silnice I. třídy I/57, která zajišťuje obyvatelům snadnou dostupnost do Opavy. Ta nabízí větší možnosti pracovních příležitostí, vzdělávání i širší spektrum služeb, ať už veřejných, nebo soukromých. Dopravní dostupnost z jádrového sídla Holasovic je dobrá. Každodenně do Opavy míří dostatečné množství autobusových či železničních spojů.

Pozornost se v této oblasti zaměřuje na zkvalitnění silniční infrastruktury, která je v majetku či správě obce. Zvyšování kvality místních komunikací, zvyšování bezpečnosti chodců, cyklistů a řešení problémů v oblasti dopravy v klidu jsou oblasti, kterým se chce obec v následujících letech věnovat. Při plánování aktivit v oblasti dopravy bude brán zřetel na čtyři zásadní faktory – bezpečnost, udržitelnost, efektivnost a vstřícnost.

Vybavenost základní technickou infrastrukturou je přímo v Holasovicích na vysoké úrovni – je zde napojení na veřejný vodovod, kanalizaci, plyn, v Loděnici je také bioplynová stanice. Pozornost se v této oblasti zaměřuje především na dobudování kanalizace a čističky odpadních vod v některých místních částech (Kamenec a Štěplovec) a dostupnost mobilních a internetových služeb. Území Holasovic i místních částí je sice formálně pokryto dobrým signálem mobilních operátorů, datovým signálem a možností připojení k vysokorychlostnímu internetu. Podrobnější analýza však ukázala, že zde existují místa se zhoršeným nebo žádným signálem, obdobně je zhoršená dostupnost rychlého internetu. Tyto služby jsou z pohledu mladé generace dnes již nezbytností a lze je počítat k základní občanské vybavenosti. Jejich význam se bude dále zvyšovat, krize nouzového stavu vyvolaná Covid-19 tento trend zvýraznila.

Obec má nastaven systém třídění odpadu, v minulosti investovala do vybudování odpadových hnízd, jejichž svoz zajišťují Technické služby Opava. V této oblasti chce obec zvýšit podíl vytríděného odpadu a jednotlivá místa zkulturnit, tak aby nenarušovala celkový vzhled obce.

Projevy klimatických změn se nevyhýbají ani Holasovicím a jednotlivým místním částem. Obyvatelé pociťují nedostatek vody například ve studnách, rovněž půda je ohrožena suchem. Na druhou stranu menší množství srážek je často nahrazeno intenzivnějšími lokálními přívalem srážkami, které způsobují řadu problémů – lokální povodně, splach půdy z okolních polí, bahno v obci apod.

⁴ Dopravu pro seniory lze zajišťovat různými formami, např. podporovanou taxislužbou, spoluprací s neziskovými či soukromými společnostmi poskytujícími dopravu seniorům, výjimečně také vlastním vozidlem obce.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Zvýšit komfort a bezpečnost dopravního provozu v Holasovicích i místních částech, dobudovat a zlepšit technickou infrastrukturu a zvýšit odolnost území vůči klimatickým změnám.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

B.1. Kvalita dopravní sítě a bezpečnost na komunikacích v obci

Obec pravidelně investuje do údržby klíčových místních komunikací, které propojují vzájemně jednotlivé části. Do budoucna bude obec nadále věnovat pozornost údržbě komunikací, které jsou v jejím majetku a zaměří se na dobudování některých místních či obslužných komunikací, které uleví dopravně především v obydlených částech území, vytvoří bezpečnější či pohodlnější spojení mezi místními částmi a zpřístupní části obce vhodné pro další rozvoj.

Důležitou oblastí je zvyšování bezpečnosti pohybu chodců v obci. V minulosti byla zklidněna doprava na silnici I/57, která tvoří okraj místní části Holasovice, toto zklidnění by mělo pokračovat i nadále.

B.1.1. Chodníky a veřejná prostranství

Obec bude dále modernizovat chodníky ve všech místních částech a postupně dobuduje chybějící včetně případného propojení jednotlivých místních částí v místech, kde je pěší spojení nebo spojení na kole hojně využíváno. Spojení mezi místními částmi bude navrženo tak, aby mohlo být využíváno i jako cyklostezka. Prioritní úseky jsou uvedeny níže, ale opatření se na ně nebude omezovat.

B.1.1.1. Pokračování spojnice mezi Holasovicemi a Loděnicí, která byla již dokončena v roce 2019, až do Kamence. Součástí bude také doplnění biokoridorů a alejí podél cest.

B.1.1.2. Bezpečný průchod kolem nástupiště a nádraží v Holasovicích, tj. mimo stávající nástupiště všude, kde to místní poměry dovolí – tedy např. za budovou zastávky, za nástupištěm podél plotu přilehlé nemovitosti.

B.1.1.3. Úprava veřejných prostranství, např. kolem T. G. Masaryka, u Floriánka, apod.

Termín: 2021 a dále podle dostupnosti finančních prostředků

B.1.2. Obslužná komunikace Holasovice - Zemědělské družstvo Loděnice

Zemědělské družstvo Hraničář Loděnice se bude podílet na vybudování obslužné komunikace z Holasovic kolem Černé šopy do střediska zemědělského družstva v Loděnici a dále až do Kamence. Obec Holasovice zajistí spolupráci obce, zemědělského družstva a Státního pozemkového úřadu. Součástí bude také doplnění biokoridorů a výsadba zeleně a alejí podél cest, zřízení zatravnovacích pásů, nové mostky, protipovodňová opatření apod.

Termín: podle postupu dohody obce se SPÚ a se Zemědělským družstvem

B.1.3. Komunikace pod bývalou cihelnou

Obec vybuduje místní komunikaci v území pod bývalou cihelnou, aby se zpřístupnila stavební místa v této oblasti.

Termín: přípravné a projektové práce 2020, realizace podle dostupnosti finančních prostředků

Další možné komunikace vhodné pro modernizaci a zlepšení pohodlí obyvatel

Mimo výše uvedené komunikace jsou další, jejichž příprava či realizace je náročnější a složitější, proto jsou uváděny formou možných opatření v případě, že obec bude mít kapacitu a výše uvedená opatření se bude dařit připravovat nebo realizovat. Jedná se například o spojovací panelovou cestu Loděnice-Neplachovice. Cesta je na katastru Neplachovic, ale je v majetku Holasovic. Proto je pro její obnovu/modernizaci nutná dohoda a spolupráce s obcí Neplachovice. Cesta má převážně rekreační význam nebo je vhodná pro pěší a cyklisty, s velkým automobilovým provozem se nepočítá.

B.2. Technická infrastruktura a lepší dostupnost mobilních služeb a internetu

Technická infrastruktura je v Holasovicích na velmi vysoké úrovni. V místní části Holasovice je kanalizace, ČOV, vodojemy jsou v Holasovicích a Kamenci. Ne všichni obyvatelé jsou napojeni na vodovod, ale všichni mají možnost, kapacita vodojemů a vodovodní sítě je dostatečná. V roce 2018 bylo veřejné osvětlení modernizováno a dnes jsou světelným zdrojem LED svítidla.

Místní části Kamenec a Štěplovec, nejsou napojeny na ČOV a nejsou centrálně odkanalizovány. V současné se zpracovává projektová dokumentace pro novou ČOV ve Štěplovci a pro novou splaškovou kanalizaci ve Štěplovci a v Kamenci. Obec předpokládá získání stavebního povolení v roce 2021, realizaci pak podle finančních prostředků od roku 2022 dále.

V některých částech obce se obyvatelé potýkají s nestabilním signálem mobilních operátorů nebo s problémem připojit se ke kvalitnímu a stabilnímu internetu, ale zkušenosti obyvatel se různí. V obci jsou kromě mobilních operátorů a 02 další čtyři poskytovatelé internetu – B-net, Laz-net, Ramaša a CZ net FREE Opava, nabídka služeb připojení k internetu je nadprůměrná.

B.2.1. Čistička odpadních vod pro místní části Štěplovec a Kamenec

Obec zadala zpracování projektové dokumentace na vybudování ČOV pro místní části Štěplovec a Kamenec a novou splaškovou kanalizaci ve Štěplovci a v Kamenci. Obec bude realizovat výstavbu ČOV podle finančních prostředků od roku 2022 dále.

Termín: do r. 2025

B.2.2. Odkanalizování místní části Štěplovec

Obec vybuduje kanalizaci v místní části Štěplovec napojí ji na čistírnu odpadních vod.

Termín: přípravné a projektové práce 2021, realizace podle dostupnosti finančních prostředků, nejdéle do r. 2025 spolu s ČOV

B.2.3. Odkanalizování místní části Kamenec

Obec vybuduje kanalizaci v místní části Kamenec a napojí ji na čistírnu odpadních vod.

Termín: přípravné a projektové práce 2020, 2021, realizace podle dostupnosti finančních prostředků, nejdéle do r. 2025 spolu s ČOV

B.2.4. Internet a mobilní služby

Obec bude jednat s mobilními operátory a poskytovateli internetového připojení o možnostech posílení a stabilizace připojení a poskytování služeb v Holasovicích a místních částech.

Termín: od r. 2021 dále

B.3. Zdokonalovat systém nakládání s odpady na území Holasovic a místních částí

Lidé v Holasovicích i místních částech mají možnost třídit odpad (sklo, papír, plasty, jedlý olej, nápojové kartony) na stálých sběrných místech. Obec věnuje pozornost také likvidaci biologicky rozložitelného odpadu rostlinného původu, organizuje dvakrát ročně sběr nebezpečného odpadu, jedenkrát za rok sběr starých pneumatik a zajišťuje odběr velkoobjemového odpadu, který následně likviduje zákonem stanoveným způsobem. Odpadové hospodářství je v obci považováno za velmi důležité, proto obec plánuje rozšířit případná sběrná místa a chce věnovat pozornost zlepšení vzhledu sběrných míst, tak aby nepůsobila nevzhledným dojmem.

B.3.1. Budování nových odpadových hnízd

Obec rozšíří počet odpadových míst v horní části Holasovic a v případě potřeby bude budovat další v místních částech.

Termín: v roce 2021

B.3.2. Modernizace stávajících odpadových hnízd

Obec zajistí zastřešení a modernizaci jednotlivých odpadových hnízd, tak aby se zlepšil vzhled kontejnerových stání, případně vybraná odpadová hnízda přemístí, aby méně rušila obyvatele, kteří bydlí v sousedství.

Termín: v roce 2021

B.3.3. Motivační systém pro občany

Obec připraví a nastaví motivační systém pro obyvatele tak, aby ti, kteří pravidelně a dobře třídí odpad, byli zvýhodněni. Součástí bude ve spolupráci s mateřskou školou či spolky realizace aktivit zaměřených na osvětu a výchovu při nakládání s odpady.

Termín: od roku 2021 dále, výsledky průběžně vyhodnocovat a měřit podíl a objem tříděných odpadů

B.3.4. Vybudování nového sběrného dvora

Obec vybuduje nový sběrný dvůr jako součást nově vznikajícího podnikatelského okrsku (viz C.2.1.). Obec též posoudí možnost a potřebu vybudování kompostárny jako součást sběrného dvora a v návaznosti na posouzení rozhodne o jeho případné výstavbě. Součástí posouzení budou: legislativní požadavky, provozní požadavky a náročnost, investiční a provozní náklady, možnosti dalšího využití kompostu, množství zeleného a dalšího kompostovaného odpadu vyprodukovaného v obci, srovnání se současnými způsoby kompostování v obci, apod.

Termín: posouzení v roce 2021, případná výstavba při výstavbě sběrného dvora.

B.4. Zvyšovat odolnost a adaptaci území Holasovic a místních částí na klimatické změny

Fyzické prostředí a zeleň plní v obci důležitou roli hned z několika důvodů. První je hledisko estetické, lidé chtějí žít v prostředí, které je atraktivní a příjemné. Druhým aspektem je hledisko ochrany životního prostředí. Zejména vzrostlá zeleň působí jako ochrana proti emisím a snižuje prašnost, v intravilánu snižuje teplotu v letních vedrech, v krajině poskytují stromy a keře ochranu menším volně žijícím zvířatům a ptákům.

Obec Holasovice včetně místních částí působí příjemným dojmem, přesto i zde se nacházejí místa, která působí nevýrazným či jsou zanedbána. Údržba a revitalizace veřejných prostranství, posilování funkce zeleně a její údržba a obnova patří mezi oblasti, kterým chce obec věnovat svou pozornost.

Klimatické změny, které sebou přináší na jedné straně výraznější sucho a na straně druhé lokální příválové a intenzivnější srážky, způsobují spoustu problémů. V obci byla vybudována protipovodňová opatření – suchá nádrž nad Loděnicí, buduje se protipovodňová hráz v Holasovicích kolem řeky Opavy. Obec ve spolupráci s místními zemědělci a správcem povodí Povodí Odry s.p. chce dílčími úpravami zabránit negativním dopadům spojených se změnami klimatu a zlepšit ochranu obce proti povodním..

B.4.1. Ochranná a protierozní opatření podél komunikací

Obec zajistí ve spolupráci se Státním pozemkovým úřadem finance na realizaci ochranných a protierozních opatření podél obslužné komunikace z Holasovic kolem černé šopy do střediska zemědělského družstva v Loděnici a dále spojnici z Loděnice až do Kamence. Následně zajistí výsadbu

doprovodné zeleně, úpravu biokoridorů a biocenter, opěrných zídek a zatravnovacích pásů ve svažitých pozemcích proti splachování ornice z polí.

Termín: 2021 a dále průběžně, podle jednání se Státním pozemkovým úřadem

B.4.2. Mlýnský náhon

Obec připraví zadání a zadá zpracování studie pro řešení lokality starého mlýnského náhonu na řece Opavě. Studie bude řešit využívání zvýšených průtoků v Opavě k periodické obnově hladiny v mlýnském náhonu, zkvalitnění prostředí přírodními a přírodě blízkými úpravami a výsadbou vhodné zeleně, a v dílčích variantách bude navrhopvat a posuzovat možná využití této oblasti k rekreaci a krátkodobému odpočinku, včetně příslušného vybavení drobnými prvky pro sport nebo odpočinek. Pro obnovu lze využít náhradní výsadbu.

Termín: Zadání studie v r. 2021, realizace podle výsledků studie a podle dohod se správcem povodí.

B.4.3. Krajinné úpravy podél řeky Opavy

Obec ve spolupráci se správcem toku a s majiteli pozemků bude iniciovat a prosazovat krajinné úpravy v nivě Opavy, spočívající v budování rybníčků, mokřadů, zatravnění, osázení vhodnou zelení. Využije k tomu probíhající drobné pozemkové úpravy v tomto území a bude usilovat o možnost budování tzv. „společných opatření“ zaměřených na snížení dopadů změny klimatu a zadržení vody v krajině. Účelem úprav bude jednak zlepšit vzhled území podél řeky, aby bylo atraktivní pro procházky a každodenní rekreaci nebo sportování v přírodě, dále zlepšit podmínky pro zadržení vody v krajině a vytvořit lepší podmínky pro ptáky a zvěř. Pro osázení lze rovněž využít náhradní výsadbu.

Termín: Zadání studie v r. 2021, prosazování do drobných pozemkových úprav průběžně, realizace podle výsledků studie a podle dohod se správcem povodí a podpory státu na budování společných opatření.

Další možné úpravy/obnovy cest ke zlepšení vzhledu, prostupnosti a estetické funkce krajiny

Mimo výše uvedené úpravy cest jsou v okolí Holasovic a jejich místních částí další cesty, některé již zaniklé, podél nichž je vhodné obnovovat a dosazovat vzrostlou zeleň i křoviny, rozšiřovat meze a v případě, že historické cesty jsou již zaniklé, tyto obnovovat. Tím se zvýší prostupnost krajiny, umožní se její lepší rekreační využití a současně se vytvoří lepší podmínky pro především drobnou zvěř a ptactvo. Jedná se například o tyto cesty:

- Cesta směrem ke státní hranici do obce Wysoka (Polsko): obnova zeleně podél cesty, oprava povrchu a obnova/rozšíření meze podél cesty.
- Historická (dnes převážně zaniklá) cesta směrem na Turków (Polsko): obnova rozorané cesty, vysázení zeleně podél cesty.

C. Přitažlivost Holasovic a okolí

Holasovice i jednotlivé místní části se potýkají v posledních letech s úbytkem obyvatel. Především mladí lidé z obce odcházejí, případně se po studiu do obce nevrací. Jedním z důvodů může být nedostatek bydlení pro mladé, případně nedostatek pozemků pro výstavbu rodinných domů. Velkým pozitivem jsou pro obec pozemky pro rozvoj bytové výstavby, které má vyčleněny ve svém územním plánu. Obec v nedávné době zainvestovala šest pozemků, které byly prodány v roce 2019 a již se na nich realizuje výstavba. Obec také zrekonstruovala v místní části Loděnice rodinný domek, ve kterém vybudovala tři malometrážní byty, které pronajímá místním občanům jako „startovací byty“.

Důležitým faktorem přitažlivosti nejen obce, ale celého mikroregionu, je dostatečná nabídka kvalitních pracovních míst. Přestože velká část obyvatel Holasovic dojíždí za prací do okolních obcí a center (Opava, Neplachovice, Krnov, Ostrava aj.), stále nezanedbatelná část pracuje v obci. Kromě Zemědělského družstva Hraničář působí v obci i drobní živnostníci a řemeslníci, kteří často vykonávají svou činnost v prostorech svých rodinných domů. Obec chce tato pracovní místa udržet a zároveň vytvářet podmínky pro případný rozvoj drobných řemesel.

Holasovice patří v mikroregionu Opavsko severozápad k obcím, které mají určitý potenciál pro rozvoj cestovního ruchu. V obci je možné navštívit Muzeum Slezský venkov, které bylo zprovozněno v areálu bývalého statku v roce 2011. Muzeum je zaměřeno na život ve Slezsku a patří k druhé nejnavštěvovanější atraktivitě v mikroregionu. Přes území obce vede Cyklostezka č. 55 „Slezská magistrála“ z Opavy přes Holasovice až do Krnova, dále cyklotrasa 6164, která spojuje obec se Slezskou Hartou.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Zvýšit přitažlivost obce pro mladé lidi, aby se do území vraceli nebo zde zůstávali, vytvářet podmínky pro rozvoj drobných řemesel a živností v Holasovicích a ve spolupráci s mikroregionem vytvářet nabídku v oblasti cestovního ruchu za účelem zvýšení příjmů z cestovního ruchu.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

C.1. Vytvářet podmínky pro rozvoj bydlení na území obce a jejích místních částí

Holasovice se nacházejí v blízkém zázemí města Opavy, lze je označit jako zajímavou lokalitou pro bydlení, přesto však jejich počet obyvatel v posledních letech klesá. Obec chce být zajímavá pro mladou generaci, chce, aby zde mladí lidé zůstávali nebo aby se sem vraceli. Zároveň však obec nechce být cílem významnější suburbanizace, která by změnila zdejší charakter a přeměnila obec v noclehárnu. Naopak obec chce udržet současný ráz i vzhled obce, a postupně vzhled zlepšovat, nikoliv obec doplňovat novými většími, např. developerskými projekty. Základem je získání a příprava ploch pro výstavbu rodinných či bytových domů. Prioritou by mělo být využití ploch, případně také objektů, které jsou v zastavěném území obce. Může se jednat např. o areál Dvora v Holasovicích.

C.1.1. Výkup a příprava pozemků pro výstavbu rodinných domů

Obec postupně vykoupí od soukromých vlastníků pozemky v Holasovicích a Loděnici v územích vytyčených v územním plánu pro bytovou výstavbu, z nichž některé již vlastní. Dle finančních možností budou takto vzniklá stavební místa postupně napojena na inženýrské sítě a zpřístupňována dopravně tak, aby na nich bylo možné stavět. Obec bude pozemky nabízet přednostně místním lidem.

Termín: výkup pozemků postupně od r. 2021, výstavba sítí a cest v návaznosti na výkup pozemků.

C.1.2. Výstavba bytového domu

Obec posoudí možnost výstavby bytového domu. V případě realizace budou bytové jednotky využity jako startovací byty pro mladé rodiny a mladé lidi z obce, kteří se chtějí osamostatnit nebo pro mladé lidi či rodiny, které se do obce přistěhují.

Termín: po r. 2024

C.2. Zlepšovat podmínky pro podnikání na území obce a jejich místních částí a podporovat aktivitu místních řemeslníků

V obci je několik drobných živnostníků a řemeslníků, kteří své podnikatelské aktivity realizují ve svých, často málo vyhovujících prostorách, v domácích dílnách či garážích a na pozemcích svých rodinných domů. Obec vlastní pozemky na území u nové čističky odpadních vod, na kterých je možné zřídit menší podnikatelský areál pro řemesla a drobné živnosti. Do areálu budou také přesunuty obecní technické služby a obecní sklady.

C.2.1. Podnikatelský okrsek pro místní podnikatele a drobné živnostníky

Na obecních pozemcích za areálem ČOV zřídí obec prostor pro provozovny místních řemeslníků a drobných živnostníků, jejichž aktivity nejsou spojeny s velkým dopravním zatížením. Součástí budou také sklady pro obecní techniku a další potřeby obce a obecní kompostárna.

Termín: od roku 2021 dále postupná příprava, přesun obecních technických služeb a výstavba prostor pro místní řemesla

C.3. Zlepšovat nabídku zajímavých produktů a zvyšovat přitažlivost Holasovic pro turisty

Mikroregionu Opavsko severozápad a širšímu území Opavska vůbec chybí společný marketing a tvorba společných produktových balíčků pro cílové skupiny, které do území míří. Obce netvoří propojenou síť atraktivit a na potenciální návštěvníky necílí společně. Společná propagace je na webovém portále mikroregionu v podobě prezentace jednotlivých turistických cílů a dále byl zřízen

místní elektronický informační turistický systém pro využití s mobilními technologiemi a zahrnující interaktivní mapy.

V Holasovicích je klíčovou atraktivitou Muzeum Slezský venkov, které pořádá akce pro laickou i odbornou veřejnost. Jeho prezentace a propagace je však omezená.

Obec získala do svého vlastnictví od SŽDC budovu železniční zastávky v Holasovicích. Zastávka měla být zrušena a mělo dojít k demolici. Obec chce uchovat tradici existence zastávky v obci a využít ji k dalším účelům například pro rozvoj cestovního ruchu.

Problémem cestovního ruchu v Holasovicích a okolí je, že příliš nezvyšuje příjmy místním podnikatelům ani obci a jeho hospodářský význam je dosud slabý.

C.3.1. Atraktivní nabídka pro vybrané cílové skupiny

Spolek Slezský venkov ve spolupráci s obcí identifikuje hlavní cílové skupiny, které muzeum a další zajímavosti v obci a jednotlivých místních částech navštěvují, využije stávajících zajímavostí pro získání dalších návštěvníků a pro zvýšení jejich útraty v Holasovicích a bude postupně připravovat další zajímavá místa, informovat o nich a směřovat k nim návštěvníky.

Termín: od roku 2021 identifikace zajímavostí a jednoduchý marketingový plán, postupně příprava dalších zajímavostí dle dostupnosti finančních prostředků

C.3.2. Spolupráce s ostatními obcemi Mikroregionu Opavsko severozápad

V rámci Mikroregionu Opavsko severozápad se obec zapojí do přípravy kvalitních a zajímavých produktových balíčků, zaměřených na krátkodobou -1-3 denní turistiku z blízkých měst (Opava, Krnov, Bruntál, Ostrava) nebo z okolních turisticky více využívaných oblastí (např. Jeseníky). Smyslem společných produktů je nabídnout zajímavá místa, zařízení a cesty (např. cyklotrasy) na několikadenní pobyt, zvýšit návštěvnost a zejména zvýšit příjmy z cestovního ruchu všech subjektů v Holasovicích a v mikroregionu Opavsko severozápad.

Termín: v návaznosti na aktivity Mikroregionu Opavsko severozápad

C.3.3. Propagace a marketing

Obec zviditelní všechny zajímavosti, pomůže Spolku Slezský venkov zatraktivnit webové stránky a bude nadále aktivně spolupracovat na společné propagaci celého území mikroregionu .

Termín: 2021 a dále průběžně

C.3.4. Revitalizace železniční zastávky v Holasovicích

Ve spolupráci s neziskovou organizací Slezský venkov z. s. připravit projekt revitalizace a využití železniční zastávky v Holasovicích. Součástí revitalizace bude vybudování muzejní expozice, modernizace sociálního zázemí, opravy/obnova čekárny.

Termín: 2021 příprava konceptu expozice, od r. 2022 dále budování expozice, propagace

C.3.5. Cyklostezka po vrcholu ochranné hráze

Obec bude iniciovat zřízení odbočky stávající cyklostezky po nově budované ochranné hrázi v nivě Opavy a její vedení směrem do obce. Na cyklostezce bude informačními cedulemi propagovat zajímavosti v obci, a to nejen v Holasovicích, ale také v dalších místních částech.

Termín: 2021 příprava, od r. 2022 dále realizace odbočky cyklostezky

C.3.6. Pěší lávka přes řeku Opavu

Obec rozhodla o výstavbě pěší lávky přes řeku Opavu v Holasovicích, která se bude realizovat současně s výstavbou ochranné hráze kolem řeky Opavy v rámci protipovodňových opatření. Lávka obyvatelům obce pohodlněji zpřístupní levý břeh řeky Opavy ke každodenní rekreaci, procházkám a krátkým výletům.

Termín: realizace od 2020

C.3.7. Obnova aleje ve Štěplovci na Hůrku

Obec ve spolupráci s Lesy ČR bude podporovat a napomáhat obnově lipové aleje vedoucí na Hůrku.

Termín: od roku 2021 dále.

NEPLACHOVICE

Strategická vize

Strategická vize představuje obraz obce v horizontu přibližně 10-15 let. Vychází ze současné situace a respektuje výchozí podmínky, zároveň však formuluje ambice místní komunity o tom, kterým směrem by se měl rozvoj obce ubírat, kam má obec směřovat a dlouhodobé představy o tom, jak by měla obec v budoucnosti vypadat.

Strategická vize Neplachovic:

Neplachovice jsou přitažlivou, dobře udržovanou a rozvíjející se obcí s dobrou dostupností do Opavy, která poskytuje svým obyvatelům nadprůměrný rozsah služeb ve vysoké kvalitě, je přitažlivá pro nové obyvatele, nabízí zajímavé příležitosti pro krátkodobé návštěvníky, mladí lidé se do ní rádi vracejí a senioři jsou zde spokojeni.

Strategická vize zohledňuje pozici Neplachovic v blízkém zázemí Opavy, která vytváří výchozí předpoklady pro atraktivitu obce. Samotná geografická poloha však není dostačující. Obec proto rozvíjí a bude i nadále rozvíjet, podporovat či usnadňovat rozvoj služeb, které lze již nyní považovat za nadprůměrné jak z hlediska rozsahu (např. škola, volnočasové aktivity, lékaři vč. zubaře atd.), tak zpravidla i kvality. Obec postupně roste a chce být i nadále přitažlivá pro lidi z okolí i pro mladé lidi, kteří zde nyní žijí. Zároveň však klade důraz na organický růst, kdy se nově příchozí zapojují do života obce, a nová výstavba navazuje na stávající a vhodně ji doplňuje. Obec bude pokračovat ve zlepšování technické infrastruktury, veřejných prostor a veřejných zařízení. Obec se bude také dále připravovat na pokračující stárnutí populace a bude vytvářet podmínky pro seniory, aby mohli v obci žít do vysokého věku a co nejvíce samostatně.

Globální cíl

Globální cíl vychází ze strategické vize a zároveň představuje východisko či rámec pro výběr a formulaci prioritních oblastí a strategických cílů každé prioritní oblasti.

Globální cíl:

Obec bude zlepšovat životní podmínky svých obyvatel tím, že bude rozvíjet, doplňovat a zvyšovat kvalitu služeb, občanské vybavenosti a technické infrastruktury, bude se podílet na zlepšování okolní krajiny a bude vytvářet podmínky pro spokojený život seniorů a zvyšovat přitažlivost pro nové obyvatele i návštěvníky.

Strategické cíle

Strategické cíle jsou navrženy vždy jeden pro každou prioritní oblast rozvoje obce, rozvádějí vizi a globální cíl a představují podrobnější vodítko pro rozpracování priorit a opatření strategického plánu. V Neplachovicích byly vymezeny tři prioritní oblasti, které pokrývají témata, vycházející z vize a z globálního cíle. Podrobnější popis prioritních oblastí je uveden dále vždy v úvodní části každé dílčí strategie.

Pro každou prioritní oblast byla vypracována dílčí strategie s vlastními strategickými cíli, prioritami a opatřeními. Tyto dílčí strategie, i když stojí každá do určité míry samostatně, obsahují opatření, která je navzájem propojují a jejichž realizace se vzájemně podporují.

Prioritní oblast A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby

Strategický cíl:

Udržet rozsah služeb a občanské vybavenosti v Neplachovicích, zvyšovat jejich kvalitu a dostupnost pro všechny obyvatele obce, rozvíjet spolkový život a příležitosti pro aktivní trávení volného času pro všechny generace.

Prioritní oblast B. Infrastruktura a životní prostředí v Neplachovicích a místní části Zadky

Strategický cíl:

Zvýšit bezpečnost dopravy v Neplachovicích a místní části Zadky, omezit případné konflikty mezi automobilovou a dalšími druhy dopravy, dobudovat a zlepšit technickou infrastrukturu, zefektivnit systém nakládání s odpady a zvýšit odolnost území vůči klimatickým změnám.

Prioritní oblast C. Přitažlivost Neplachovic a okolí

Strategický cíl:

Vytvářet podmínky pro rozvoj drobných řemesel a živností v Neplachovicích, udržet přitažlivost obce pro mladé lidi, aby zde zůstávali, případně se vraceli a ve spolupráci s mikroregionem vytvářet nabídku v oblasti cestovního ruchu za účelem zvýšení návštěvnosti.

Prioritní oblasti:

- A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby**
- B. Infrastruktura a životní prostředí v Neplachovicích a místní části Zadky**
- C. Přitažlivost Neplachovic a okolí**

Prioritní oblasti, cíle, priority a opatření strategického plánu rozvoje Neplachovic

Prioritní oblast A.

A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby

Dostupnost občanské vybavenosti a základních služeb, a to jak veřejných, tak soukromých je jednou ze základních podmínek kvalitního a spokojeného života na venkově. Neplachovice jsou v tomto směru v současné době velmi dobře vybaveny.

V obci je mateřská škola, základní škola s prvním i druhým stupněm, kam chodí i děti z okolních obcí (Holasovice, žáci 2. stupně z Brumovic). Do školy chodí také několik dětí z Úvalna. Mateřská a základní škola se v současnosti připravují na změny: má vyrůst cca 1,5 nového oddělení MŠ, v ZŠ budou nově organizovány třídy kvůli dělení tříd na menší počet žáků na některé předměty, škola má kvalitní vzdělávací program, její pedagogický sbor je aktivní a realizuje několik projektů inovací/modernizace vzdělávání, včetně projektů v rámci MAP. Škola také nabízí téměř 20 různých kroužků mimoškolních, volnočasových aktivit.

V Neplachovicích, přestože patří mezi menší obce, je praktický lékař, zubař, obchod, lékárna a pošta. Pediatr je v sousedních Holasovicích, které leží hned za silnicí, stejně tak jako velmi aktivní knihovna, která slouží jako společenské centrum, a kterou využívají také občané Neplachovic.

V obci jsou dětská hřiště, sportoviště, která se postupně modernizují a rozšiřují.

Neplachovice v posledních letech rostou, počet obyvatel se zvyšuje jak přirozenou měnou, tak migrací. V obci je poměrně vysoký podíl dětské složky do 14 let a počet seniorů není zatím příliš vysoký. V následujících letech se však počet osob nad 75 let začne pozvolna zvyšovat. Tito lidé budou ve větší míře vyžadovat určitou pomoc, kterou mohou zajistit jednak blízcí a rodina, jednak budou potřebovat určitý rozsah a strukturu služeb, zejména sociálních a zdravotních. Obec se snaží na tento vývoj připravit. Senioři mají k dispozici verzi internetových stránek, které jsou koncipovány tak, aby co nejlépe vyhověly starším občanům – zjednodušená a názorná navigace, zobrazení obsahu velkým písmem pro lepší čitelnost a některé části je možné nechat si i předčítat. Terénní sociální služby jsou v obci zajišťovány různými organizacemi převážně z Opavy a širšího okolí. Poskytovatelé zatím dokážou přiměřeně reagovat na potřeby jednotlivých zájemců, ale poptávka po této službě se do budoucna bude zvyšovat. Tyto služby si jednotliví zájemci musí zajistit samostatně.

V Neplachovicích působí řada aktivních skupin, které zajišťují v obci spolkový, kulturní a společenský život (hasiči, Sokol, střelecký klub, ...).

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Udržet rozsah služeb a občanské vybavenosti v Neplachovicích, zvyšovat jejich kvalitu a dostupnost pro všechny obyvatele obce, rozvíjet spolkový život a příležitosti pro aktivní trávení volného času pro všechny generace.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

A.1. Zvyšovat dostupnost a kvalitu služeb v obci

Velkou výhodou Neplachovic je nabídka předškolního a základního vzdělávání v 1.- 9. ročníku. Předškolní vzdělávání je v Neplachovicích nabízeno v celkové kapacitě 28 míst a tato kapacita je dlouhodobě naplněna. Obec chce svým obyvatelům umožnit dávat děti do místní školky, a proto uvažuje o propojení se základní školou a navýšení kapacity MŠ. Dostatečná kapacita mateřské školy je pro budoucí rozvoj obce klíčovým faktorem zejména pro mladé rodiny, které by se do obce mohly přestěhovat. Obec chce školu rozvíjet a vytvářet podmínky pro co nejlepší vzdělání jak v mateřské, tak v základní škole, aby byla stabilní a oblíbená nejen v Neplachovicích, ale i u obyvatel okolních obcí. Klíčové je také udržet si kvalitní učitelský sbor.

Velkým pozitivem je dostatečně široké až nadprůměrné spektrum služeb, které mají místní obyvatelé k dispozici. Pro budoucí rozvoj je klíčové tyto služby v obci udržet. Problémem je například poměrně vysoký věk lékařů zejména stomatologa. Prostor u obchodu Jednoty nabízí možnost k vybudování centrální zóny obce, kde budou koncentrovány téměř všechny služby.

A.1.1. Modernizace budovy základní školy

Obec průběžně modernizuje budovu základní školy – modernizace učeben pro výuku jednotlivých předmětů, sociálního zázemí, regenerace vstupního atria, výměna podlahových krytin v celé budově včetně tělocvičny, oprava a modernizace školního hřiště. Modernizace bude probíhat tak, aby byly v obci co nejlepší podmínky pro předškolní a základní vzdělávání a děti, učitelé měli dobré podmínky pro moderní výuku a přípravu dětí na měnící se dobu – moderní technologie, jiné dovednosti apod. a žáci mohli získávat a rozvíjet potřebné kompetence.

Termín: postupná modernizace a doplňování vybavení 2021+

A.1.2 Přístavba mateřské školy

Obec připraví a zrealizuje projekt stavby nového objektu mateřské školy vedle základní školy.

Termín: 2020 - 2021

A.1.3. Zkvalitňování výuky v mateřské a základní škole v Neplachovicích

Mateřská i základní škola se bude nadále aktivně zapojovat do přípravy Místního akčního plánu vzdělávání pro území obce. Školy budou připravovat a realizovat projekty zaměřené na rozvoj a zkvalitňování vzdělávání – inovace ve výuce, sledování a přizpůsobování se moderním trendům, na rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků a projekty zaměřené na profesní rozvoj pedagogických pracovníků

Termín: 2021+

A. 1.4. Marketing a propagace školy

Základní škola ve spolupráci s obcí navrhne a bude realizovat efektivní marketingové a propagační aktivity (kvalitní propagační materiály, zajímavé a atraktivní zápisy do 1. tříd, ukázkové hodiny,

prezentace zájmové činnosti aj.), které zvýší povědomí o kvalitě místní mateřské a základní školy a přitáhnou do školy i děti, které v současnosti chodí do jiných škol.

Termín: od jara 2021 a pak každoročně

A.1.5. Centrum obce

Pokud obec bude moci získat budovu za výhodnou cenu, připraví projekt modernizace prostoru u obchodu Jednoty a navazujících budov. Do regenerovaných objektů bude přesunut obecní úřad, bude zde vybudováno zázemí pro zaměstnance, kteří pracují pro obec, včetně dílen a sběrný dvůr. Součástí úprav bude také revitalizace veřejného prostoru v tomto místě, doplnění zeleně, mobiliáře, aby vzniklo další atraktivní centrum obce.

Termín: získání objektu 2021, příprava projektu 2021, modernizace a úpravy od r. 2022

A.1.6. Zdravotní služby

Obec zahájí jednání s vlastníky zdravotního střediska o jejich plánech a možnostech spolupráce za účelem udržení zdravotních služeb v obci alespoň ve stávajícím rozsahu. Společně budou hledat možnosti a řešení pro generační výměnu lékařů.

Termín: 2021+

A.1.7. Hasičská zbrojnice v Neplachovicích

Obec ve spolupráci s SDH Neplachovice připraví a následně zrealizuje projekt na komplexní regeneraci objektu hasičské zbrojnice. Při projektování bude zvaženo využití půdních prostor, a to buď pro dostupné bydlení nebo ubytovací kapacity pro účely cestovního ruchu.

Termín: od r. 2021 dále v návaznosti na získávání/dostupnost finančních prostředků ze státního rozpočtu

A. 1.8. Fyzické prostředí

Obec bude postupně realizovat aktivity, které povedou k zatraktivnění fyzického prostředí v obci a místní části a ke zvýšení množství veřejné zeleně – úprava veřejných prostranství, vybrané lokality, podpora a zvyšování kvality a funkce zeleně, doplnění mobiliáře, úprava povrchů apod.

A.1.8.1 Revitalizace veřejného prostranství mezi školou a připravovaným sportovištěm v návaznosti na přípravu či realizaci vlastního sportoviště tak, aby se případnými pozdějšími pracemi na sportovišti nenarušily již realizované úpravy.

A.1.8.2 V návaznosti na regeneraci budov a zázemí u bývalého obchodu Jednot, za předpokladu, že obec objekt bude moci získat výhodně, provést revitalizaci i okolního veřejného prostranství.

Termín: postupně od 2021 dále

A.2. Rozvíjet spolkový život, volnočasové aktivity, podporovat nové aktivity místních komunit a zvyšovat pospolitost obyvatel s obcí – budování dobrých sousedských vztahů

V Neplachovicích působí několik spolků a sdružení, které se společně s obcí starají o kulturní a společenský život. Nadprůměrně široké spektrum zájmové činnosti nabízí také základní škola. V Neplachovicích je každoročně pořádána řada tradičních akcí (karmaš, silvestrovský ohňostroj, jarmarky, Veterán rallye, koncerty aj.). Podmínky pro působení spolků a sdružení v obci jsou klíčové, společenský život je jedním ze základů pro budování pospolitosti a sounáležitosti obyvatel s obcí. Výchozí podmínky v obci jsou dobré, obec se může spolehnout na aktivní obyvatele.

A.2.1. Víceúčelový sportovní areál

Obec bude aktivně hledat finanční prostředky na realizaci projektu víceúčelového sportovního areálu vedle základní školy a tento areál poté postaví. Součástí sportovního areálu budou sportovní plochy pro různé aktivity všech generací – ovál pro běh včetně dráhy na sprint, prostor pro další atletické disciplíny (vrhy, hody), fotbalové hřiště, workoutové hřiště, boulder, požární útok, pumptrack, dětské hřiště, zázemí včetně občerstvení a tribun.

Termín: od roku 2021+

A.2.2. Podpora zájmové a spolkové činnosti v obci

Obec bude nadále podporovat zájmovou a spolkovou činnost, tradiční a úspěšné kulturní společenské a sportovní akce. Zároveň bude podporovat nové typy a možnosti zájmové činnosti a aktivního trávení volného času, které budou zaměřeny na mladou generaci v obci a budou ji motivovat k zapojení.

Termín: průběžně od školního roku 2020/21 dále

A.2.3. Vybavení pro zájmovou a spolkovou činnost

Obec bude pravidelně přispívat na nákup, obnovu a modernizaci vybavení pro kulturní, sportovní a zájmovou činnost organizovanou místními spolky, sdruženími a základní školou.

Termín: průběžně od r. 2021 dále

A.2.4. Spolupráce při osvětových, kulturních a společenských akcích s okolními obcemi a s obcemi Mikroregionu Opavsko severozápad

Obec bude spolupracovat na pořádání a organizaci akcí Mikroregionu Opavsko severozápad.

Termín: od r. 2021 dále

A.3. Vytvořit zázemí a dobré podmínky pro stárnoucí populaci

Jak v Neplachovicích, tak v místní části Zadky se postupně zvyšuje a bude zvyšovat počet osob starších 70 let. V Zadkách, kam se stěhuje málo (mladých) lidí bude výrazně růst též podíl starých obyvatel. O tyto lidi, pokud potřebují pomoc, se většinou starají rodinní příslušníci, v případě potřeby pomoc nabízí sousedé, lidé si v obci pomáhají navzájem. Trend stárnutí však bude pokračovat a lze očekávat, že postupně poroste také potřeba nabídnout starým lidem pomoc i mimo rámec rodiny či sousedské pomoci. Obec v této oblasti spolupracuje s Místní akční skupinou Opavsko. MAS vydává společný katalog s přehledem sociálních služeb, poskytuje poradenství přes pracovníka nestátních neziskových organizací, který v obci působí 1x za měsíc. Základní informace a jednoduché poradenství jsou tedy obyvatelům v obci dobře dostupné, tuto činnost však bude třeba postupně rozvíjet, posilovat a kromě poradenství a informování nabízet intenzivnější typy sociální práce a sociální pomoci nebo jejich zprostředkování.

A.3.1. Dostupné bydlení a zázemí pro sociální a zdravotní služby

Obec prověří a připraví projekt na výstavbu bydlení pro cílové skupiny se specifickými potřebami především pro seniory v budovách v majetku obce. V úvahu přichází například rekonstrukce a modernizace budovy bývalé spořitelny, podkroví hasičské zbrojnice v Neplachovicích nebo po přestěhování mateřské školy regenerace této budovy.

Termín: příprava 2021, případné zahájení realizace 2022+

A.3.2. Regenerace a přestavba budovy stávající mateřské školky

Po přestěhování mateřské školy do nově vybudovaného objektu obec prověří možnost využití objektu a připraví jednoduché vyhodnocení možností využít a případného prodeje objektu původní školky. Součástí vyhodnocení bude také možnost využití pro komunitní dům pro seniory a prostor pro provozování potřebných sociálních služeb.

Termín: stručné vyhodnocení možností podzim/zima 2020/21, příprava 2021, případné zahájení realizace 2022+

A.3.3. Terénní sociální služby

Postupně, dle potřeb obyvatel v obci pomoci zavést či zprostředkovat poskytování terénních sociálních služeb, zejména pro seniory v obci, případně také terénních zdravotních služeb a kombinaci služeb. Koordinovat postup s okolními obcemi nebo s mikroregionem Opavsko severozápad při získávání poskytovatelů sociálních služeb. V případě, že bude ve spolupráci s mikroregionem zřízena funkce koordinátora sociálních služeb podílet se na jejím zřízení.

Termín: v návaznosti na aktivity MR Opavsko SZ

A.3.4. Doprava pro seniory

V případě, že mikroregion Opavsko severozápad nebo okolní obce budou zřizovat/podporovat dopravu pro osoby v seniorském věku, kteří potřebují důležité záležitosti vyřizovat mimo obec –

lékař, úřady – obec Neplachovice se bude podílet na této iniciativě a bude nabízet tuto službu seniorům v jednotlivých místních částech.

Termín: v návaznosti na aktivity MR Opavsko SZ

Prioritní oblast B.

B. Infrastruktura a životní prostředí v Neplachovicích a místní části Zadky

Obcí Neplachovice přímo prochází komunikace I. třídy I/57, která zajišťuje obyvatelům snadnou dostupnost do regionálních center Opava a Krnov, po hranicích obce v místní části Zadky vede silnice I/11, která spojuje Opavu s Horním Benešovem a Bruntálem, kde jsou další pracovní příležitosti. Ve všech uvedených městech je také širší spektrum služeb. Dopravní dostupnost z Neplachovic je dobrá. Každodenně do Opavy míří dostatečné množství autobusových spojů a obyvatelé mohou využívat také vlakové spojení z Holasovic.

Pozornost se v této oblasti zaměřuje na zkvalitnění silniční infrastruktury, která je v kompetenci obce. Investice se zaměří především na zvyšování kvality místních komunikací, zvyšování bezpečnosti chodců, cyklistů a řešení problémů v oblasti dopravy v klidu. Problémem, který obyvatelé vnímají poměrně citlivě, je nerespektování dopravních pravidel silničního provozu, především na páteřních komunikacích I/57 a I/11.

Vybavenost základní technickou infrastrukturou je v obci na velmi vysoké úrovni. Pozornost se v této oblasti zaměřuje na zefektivnění provozu veřejného osvětlení, budování domovních čističek a dostupnost mobilních a internetových služeb. Území Neplachovic je sice formálně pokryto dobrým signálem mobilních operátorů, datovým signálem a možností připojení k vysokorychlostnímu internetu. Zkušenosti však ukazují, že v obci i místní části existují místa se zhoršeným nebo žádným signálem, obdobně i zhoršená je také dostupnost rychlého internetu. Tyto služby jsou z pohledu mladé generace dnes již nezbytností.

Třídění odpadu se vlivem dílčích investic např. zajištění kontejnerů, pytlů na odpad se zlepšuje a podíl vytríděného odpadu se zlepšuje. Přesto obec musí dorovnávat mírnou ztrátu, která při likvidaci komunálního odpadu vzniká. Do budoucna si chce obec nastavit maximálně efektivní odpadové hospodářství a podíl tříděného odpadu ještě zvýšit.

I Neplachovice se potýkají s projevy klimatických změn. Obyvatelé pociťují nedostatek vody například ve studnách, rovněž půda je ohrožena suchem. Na druhou stranu menší množství srážek je často nahrazeno intenzivnějšími lokálními přívalovými srážkami, které způsobují řadu problémů – lokální povodně, splach půdy z okolních polí, bahno v obci apod.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Zvýšit bezpečnost dopravy v Neplachovicích a místní části Zadky, omezit případné konflikty mezi automobilovou a dalšími druhy dopravy, dobudovat a zlepšit technickou infrastrukturu, zefektivnit systém nakládání s odpady a zvýšit odolnost území vůči klimatickým změnám.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

B.1. Kvalita dopravní sítě a bezpečnost na komunikacích v obci

Pro obslužnost obce jsou, mimo napojení na okolí, klíčové místní komunikace, které vedou dopravu obcí mimo hlavní komunikace a umožňují obyvatelům přístup do okrajových částí. Přestože obec investovala do opravy řady z nich, existují zde stále některá kritická místa. Jejich nejčastějším nedostatkem je špatná kvalita povrchu. Obec chce svou pozornost zaměřit především na investice do zkvalitnění místních a účelových komunikací, které jsou v jejich vlastnictví.

Klíčové je také z pohledu obce zvyšování bezpečnosti pohybu místních obyvatel. Obec má vytipovány úseky, kde je nutné vybudovat chodníky pro zvýšení komfortu a bezpečnosti chodců.

B.1.1. Místní a účelové komunikace

Obec naplánuje realizaci zásadních úprav, rekonstrukcí/modernizací dopravní infrastruktury. Na základě vyčleněných finančních prostředků v rozpočtu obce a získaných dotačních prostředků každoročně zajistit realizaci aktivit, které zlepší technický stav vybraných problémových místních a účelových komunikací.

B.1.1.1 Dokončit modernizaci a obnovu místní komunikace Černý chodník

B.1.1.2 Dokončit modernizaci a obnovu místní komunikace Na nivě

B.1.1.3 Dokončit modernizaci a obnovu místní komunikace Polní

B.1.1.4 Dokončit modernizaci a obnovu místní komunikace Cihelní

B.1.1.5 Zajistit nový povrch na komunikacích, na nichž se při stavbě kanalizace pokládal povrch jen na části. Po uplynutí záruční lhůty na kanalizaci zajistit realizaci dle stavu a potřeby.

Termín: postupně od r. 2021 dále

B.1.2. Chodníky

Obec bude pravidelně modernizovat chodníky v Neplachovicích i místní části Zadky a postupně dobuduje chybějící včetně případného propojení jednotlivých částí.

B.1.2.1 Dobudování chodníku podél komunikace Loděnická

B.1.2.2 Vybudovat chodníky na průjezdních tazích v místech, kde ještě nejsou a propojit je se stávajícími.

Termín: postupně od r. 2021 dále

B.1.3. Parkování a dopravní značení

Obec zváží zpracování jednoduchého dokumentu, který bude řešit dopravu v Neplachovicích jako celku. Součástí bude také jednoduchý pasport dopravních značek. Na základě doporučení realizovat dílčí aktivity.

Termín: 2021

B.1.4. Autobusová zastávka Zadky na komunikaci I/11

V návaznosti na realizaci opatření ke zvýšení bezpečnosti v místech autobusové zastávky Zadky na silnici I/11, která se provádí jako součást strategie zvýšení bezpečnosti na silnici I/11 Bruntál – Opava obec vyhodnotí toto opatření a v případě potřeby bude usilovat o další bezpečnostní úpravy.

Termín: 2021+

B.2. Technická infrastruktura a lepší dostupnost mobilních služeb a internetu

Technická infrastruktura v Neplachovicích je na relativně dobré úrovni. Obec je napojena jak na veřejný vodovod, tak na plynovod i kanalizaci a v nedávné době zde byla vybudována nová čistička odpadních vod. Napojení místní části Zadky na kanalizaci je do budoucna nereálné, a proto je v této části obce klíčové budování domovních čistíren odpadních vod. V některých částech obce se obyvatelé potýkají s nestabilním signálem mobilních operátorů nebo s problémem připojit se ke kvalitnímu a stabilnímu internetu. Výzvou je také zlepšení kvality veřejného osvětlení, a to jak v Neplachovicích, tak i v místní části Zadky.

B.2.1. Domovní čistírny odpadních vod v Zadkách

Obec zajistí podporu obyvatelům místní části Zadky při budování domovních čistíren odpadních vod – zprostředkování projekčních prací, kontrola kvality, poradenství pro získání dotace, finanční podpora apod.

Termín: přípravné práce a organizace 2021+, realizace po r. 2022

B.2.2. Veřejné osvětlení

Obec připraví a zrealizuje projekt zaměřený na modernizaci veřejného osvětlení, tak aby bylo dosaženo energetických úspor, došlo ke snížení světelného znečištění (omezení světelného smogu). Součástí modernizace bude také regenerace trafostanice.

Termín: příprava 2021+, realizace po r. 2022

B.2.3. Internet a mobilní služby

Obec bude jednat s mobilními operátory a poskytovateli internetového připojení o možnostech posílení a stabilizace připojení a poskytování služeb v Neplachovicích a místní části Zadky.

Termín: 2021

B.3. Zvýšit efektivitu odpadového hospodářství v Neplachovicích a místní části Zadky

Obec v posledních letech investovala do nastavení možností třídit odpad. Občané mají k dispozici sběrné místo, pytle na plasty a kontejnery na další tříděný odpad a mohou třídit sklo, papír, plasty, nápojové kartony, bioodpad, kovy i nadměrný a nebezpečný odpad, oleje z domácího vaření. Díky tomu se v obci v posledních letech snižuje podíl směsného komunálního odpadu. Do budoucna chce obec nastavit efektivnější systém odpadového hospodářství, který ještě výrazněji zvýší podíl vytríděného odpadu a sníží se ztráta, kterou obec musí na odpadech doplácet.

B.3.1. Strategie odpadů

Obec zadá zpracování strategie odpadů, která vyhodnotí stávající systém, vč. jeho efektivitu a nákladovosti, posoudí jeho vhodnost v souvislosti s připravovanými změnami v odpadovém hospodářství a navrhne efektivní systém nakládání s odpady v obci. Následně zajistí dílčí aktivitu strategie.

Termín: studie/posouzení 2021, realizace postupně od 2022 dále

B.3.2. Motivační systém pro občany

Na základě doporučení strategie odpadů nastaví obec motivační systém pro obyvatele, tak aby domácnosti, které pravidelně a dobře třídí odpad byly zvýhodněny. Součástí bude ve spolupráci se základní a mateřskou školou realizace aktivit zaměřených na osvětu a výchovu v environmentální oblasti.

Termín: v návaznosti na studii a strategii od r. 2022

B.3.3. Sběrný dvůr

Obec bude hledat (a posuzovat) prostory pro umístění sběrného dvora. Mezi možnosti zahrne také území za bývalou Jednotou za předpokladu, že se bude území revitalizovat (viz opatření A.1.5. Centrum obce).

Termín: v návaznosti na revitalizaci území a regeneraci budov po r. 2021+

B.4. Zvyšovat odolnost a adaptaci území obce na klimatické změny

Fyzické prostředí a zeleň plní v obci důležitou roli hned z několika pohledů. První je hledisko estetické, lidé chtějí žít v prostředí, které je atraktivní a příjemné. Druhým aspektem je hledisko ochrany životního prostředí. Zeleň produkuje kyslík, působí jako ochrana proti emisím a snižuje prašnost. Obec působí příjemným dojmem, přesto i zde se nacházejí místa, která působí nevýrazným či zanedbaným dojmem. Údržba a revitalizace veřejných prostranství, posilování funkce zeleně a její údržba a obnova patří mezi oblasti, kterým chce obec věnovat svou pozornost.

Klimatické změny, které sebou přináší výraznější na jedné straně sucho a na straně druhé lokální přivalové a intenzivnější srážky, způsobují spoustu problémů. Obec ve spolupráci s místními zemědělci chce dílčími úpravami zabránit negativním dopadům těchto změn.

B.4.1. Úpravy v extravilánu obce

V návaznosti na již zrealizované komplexní pozemkové úpravy bude obec realizovat dílčí projekty – drobné remízky, polní cesty, meze, úprava menších úseků kolem komunikací, výsadba zeleně, drobné vodní plochy apod.

Termín: od r. 2021 dále v návaznosti na získávání/dostupnost finančních prostředků ze státního rozpočtu

B.4.2. Biokoridor

Obec bude spolupracovat s příslušnými státními institucemi na realizaci aktivit vyplývajících ze studie zadržování vody v krajině.

Termín: od r. 2021 dále průběžně dle dostupnosti finančních prostředků

Prioritní oblast C.

C. Přitažlivost Neplachovic a okolí

Neplachovice (a v menší míře také místní část Zadky) patří k lokalitám, o které mají lidé zájem, stěhují se sem, hledají zde možnosti bydlení. Obec nemá k dispozici pozemky pro další bytovou výstavbu a snaží se svůj rozvoj v této oblasti korigovat, tak aby byl zachován venkovský ráz obce a do obce přicházeli lidé, kteří mají zájem se zapojit do života v obci. Obec vlastní několik objektů, které vyžadují komplexní modernizaci, a v některých objektech zvažuje vybudovat startovací byty pro mladé rodiny.

Důležitým faktorem přitažlivosti nejen obce, ale celého mikroregionu, je dostatečná nabídka kvalitních pracovních míst. Přestože velká část obyvatel Neplachovic dojíždí za prací do okolních obcí a center (Opava, Neplachovice, Krnov, Ostrava aj.), stále nezanedbatelná část pracuje v obci. V obci působí široké spektrum drobných živnostníků, řemeslníků, důležitým zaměstnavatelem je Zemědělské družstvo Hraničář Loděnice, které zde má své odloučené pracoviště, a významným zaměstnavatelem je také firma Baran. Obec chce tato pracovní místa udržet a zároveň vytvářet podmínky pro případný rozvoj drobných řemesel.

Mikroregion Opavsko severozápad má výraznější potenciál u kulturně poznávací formy cestovního ruchu a dále pak u sportovní formy CR. Neplachovice svým zámekem, kostelem svatého Jana Křtitele, sportovním zázemím sehrávají v mikroregionu důležitou roli, protože nabízejí několik atraktivit, které lze za určitých okolností propojit či nabízet společně (zejména zámek pro různé akce a vedle ležící sportoviště. Další atraktivity jsou v sousedních Holasovicích (muzeum) nebo se zde připravují a je možné usilovat o vzájemnou koordinaci v této oblasti.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Vytvářet podmínky pro rozvoj drobných řemesel a živností v Neplachovicích, udržet přitažlivost obce pro mladé lidi, aby zde zůstávali, případně se vraceli a ve spolupráci s mikroregionem vytvářet nabídku v oblasti cestovního ruchu za účelem zvýšení návštěvnosti.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

C.1. Vytvářet podmínky pro rozvoj bydlení na území obce a jejich místních částí

Neplachovice i místní část Zadky se nacházejí v zázemí regionálního centra Opavy a patří v mikroregionu mezi atraktivní lokality pro bydlení. Tuto skutečnost dokládá i rostoucí počet obyvatel v důsledku migrace, zájem o stavební místa a relativně vysoký podíl mladých lidí. Obec chce být i nadále zajímavá pro mladou generaci, chce si udržet mladé rodiny i přitáhnout nové a nabídnout různé možnosti bydlení všem generacím. Základem je získání a příprava ploch pro výstavbu rodinných či bytových domů, obec zvažuje také vytvoření nových bytů pro mladé rodiny nebo pro seniory (nebo v kombinaci obou cílových skupin) v dosud nebytových či jinak využívaných prostorách.

C.1.1. Rozvojové lokality pro bydlení

Obec bude napomáhat výstavbě sítí technické infrastruktury k novým stavebním místům, která jsou v územním plánu a případně mají hotové studie využití. Zváží možnost výstavby ve spolupráci s vlastníky nebo stavebníky, kdy se však cena sítí musí obci vrátit při prodeji pozemků (možno využít např. plánovací smlouvy).

Termín: příprava možností podpory výstavby sítí 2021, případná podpora podle výsledků jednání s vlastníky od r. 2022

C. 1.2. Budova bývalé spořitelny

Obec připraví projekt na komplexní obnovu a rekonstrukci budovy bývalé spořitelny, vč. stávajících dvou bytů. Budova bude prioritně využita pro vybudování bytů pro mladé rodiny nebo pro zajištění dostupného bydlení pro seniory.

Termín: příprava projektu v r. 2021, realizace 2022+ v návaznosti za získání finančních prostředků

C.2. Zlepšovat podmínky pro podnikání na území obce a jejich místních částí a podporovat aktivitu místních řemeslníků

V obci jsou tři významnější firmy a celá řada řemeslníků, kteří působí převážně na místním trhu. Přestože je z Neplachovic blízko do Opavy, kam mnoho lidí za prací dojíždí, obec chce i nadále udržet nabídku místních služeb a vytvářet podmínky pro jejich rozvoj, neboť dostupnost služeb a řemesel v místě je jednou z podmínek přitažlivosti obce i kvality života pro místní. Obec chce hledat různé možnosti, jak s podnikateli v obci spolupracovat, jak je podpořit a také aktivně zapojit do života v obci.

C.2.1. Propagace místních firem

Obec bude hledat různé formy propagace místních drobných živnostníků a řemeslníků – webové stránky, zpravodaj, propagace v rámci kulturních a společenských akcí, prezentace místních výrobků apod.

Termín: od r. 2021 dále

C.2.2. Prostory pro podnikání

Obec si zmapuje prostory a plochy, které je možné nabídnout pro podnikání a bude je aktivně nabízet na svých webových stránkách nebo jinými formami, přednostně místním podnikatelům.

Termín: od r. 2021 dále

C.3. Zlepšovat nabídku zajímavých produktů a zvyšovat přitažlivost Neplachovic

Mikroregionu Opavsko severozápad chybí společný marketing a tvorba společných produktových balíčků pro cílové skupiny, které do území míří. Obce netvoří propojenou síť atraktivit a na potenciální návštěvníky necílí společně. Společná propagace je pouze na webovém portále mikroregionu v podobě prezentace jednotlivých turistických cílů a informačních elektronických tabulí pořízených ze společného projektu mikroregionu. Mikroregion má však dobrý potenciál pro místní rekreaci a pro krátkodobý cestovní ruch.

V Neplachovicích je nyní hlavní atraktivitou zámek, který obec získala do svého vlastnictví a postupně se snaží objekt rekonstruovat a oživovat, dávat mu nové funkce. Vedle zámku by Neplachovice mohly zaujmout návštěvníky také nabídkou – částečně realizovaných a částečně připravovaných – sportovišť, která po dokončení budou tvořit pestrou směs příležitostí pro různé sporty.

C.3.1. Zámek Neplachovice

Obec bude hledat partnera nebo partnery, kteří jí pomohou s komplexní obnovou budovy zámku a přebudování objektu na kulturní a společenské centrum obce. Obec má zpracovává studii a předpokládá postupné vybudování:

- společenského prostoru (sál) pro pořádání obecních aktivit, který bude využitelný i pro komerční účely
- malého muzea místní historie a zajímavostí
- prostoru pro výstavní aktivity, reprezentativní prostory pro obec či pronájem například svatby
- prostor pro pravidelné nebo příležitostné promítání filmů, místní kino
- menší ubytovací kapacity – bude vyhodnoceno na základě zkušeností z okolních obcí mikroregionu (Holasovice, Brumovice apod.)

Termín: průběžně od r. 2020, realizace v návaznosti na dostupnosti finančních prostředků

C.3.2. Atraktivní nabídka pro dílčí cílové skupiny

Obec identifikuje hlavní cílové skupiny, které jsou hlavními návštěvníky obce nebo představují významnější potenciál v návaznosti na místní atraktivitu, současné (zámek, kostel) nebo chystané (zámek, sportoviště). Ve spolupráci s Mikroregionem Opavsko severozápad se pak zapojí do přípravy kvalitních a zajímavých produktových balíčků, které zvýší návštěvnost a prodlouží dobu pobytu návštěvníků.

Termín: postupně od r. 2021

C.3.3. Propagace a marketing

Obec zřídí jednoduché informační místo (ideálně na zámku), které bude využíváno dle potřeby v sezóně. V rámci Mikroregionu Opavsko severozápad se bude podílet na realizaci efektivních marketingových a propagačních nástrojů, které budou orientovány na vytipované cílové skupiny.

Termín: informační místo v návaznosti na marketingové aktivity a aktivity Mikroregionu Opavsko severozápad.

SOSNOVÁ

Strategická vize

Strategická vize představuje obraz obce v horizontu přibližně 10-15 let. Vychází ze současné situace a respektuje výchozí podmínky, zároveň však formuluje ambice místní komunity o tom, kterým směrem by se měl rozvoj obce ubírat, kam má obec směřovat a dlouhodobé představy o tom, jak by měla obec v budoucnosti vypadat.

Strategická vize Sosnové:

Sosnová je pomalu rostoucí obcí s příjemným prostředím, která využívá atraktivního okolí i dobrého vzhledu obce samotné k přitáhnutí obyvatel, mladí zde zůstávají či se sem vracejí a přicházejí sem noví lidé. Obec nabízí základní služby, ale především dobré sousedské vztahy, aktivní komunitu, v níž spolky i jednotlivci za podpory obce organizují bohatý společenský život, na kterém se podílí většina obyvatel. Obec má pro rozmanité a kvalitní zázemí pro společenské, kulturní, sportovní a vůbec volnočasové aktivity, které mohou lidé v obci využívat.

Strategická vize zohledňuje pozici Sosnové spíše na periferii Mikroregionu Opavsko severozápad, ale vzhledem k atraktivnímu okolí a příjemnému prostředí i aktivním lidem, kteří v obci žijí je přitažlivá i pro nové obyvatele. Aby mohla využít potenciál prostředí, musí zlepšit infrastrukturu a dále investovat do vzhledu, vybavení a zařízení obecních budov. Obec již dnes působí příjemným dojmem, je udržovaná, i tak je však třeba motivovat obyvatele, aby dále zlepšovali vzhled svých domů a jejich okolí. V obci se koná hodně společných aktivit a místní společenství je přátelské, připravené přijímat nové lidi, lidé navzájem spolupracují, spolky pracují nejen pro své členy, ale často i pro obec a její obyvatele. Pro obec je důležité udržet základní služby, jako je obchod a restaurace, stejně tak jako je důležité, aby se zlepšovala jejich kvalita a zvyšoval počet zákazníků. Obec chce také být zajímavou zastávkou pro návštěvníky, kteří do mikroregionu a širšího okolí přijíždějí, chce je přitáhnout a nabídnout jim své zajímavosti a služby.

Globální cíl

Globální cíl vychází ze strategické vize a zároveň představuje východisko či rámec pro výběr a formulaci prioritních oblastí a strategických cílů každé prioritní oblasti.

Globální cíl:

Obec dostaví a modernizuje technickou infrastrukturu, bude zlepšovat vzhled i kvalitu obecních budov a zařízení, které bude místní komunita využívat ke svým aktivitám. Obec udrží stávající služby a bude je zlepšovat a bude také nabízet nové příležitosti a možnosti bydlení pro všechny generace, pro stávající obyvatele bude vytvářet podmínky pro nově příchozí.

Strategické cíle

Strategické cíle jsou navrženy vždy jeden pro každou prioritní oblast rozvoje obce, rozvádějí vizi a globální cíl a představují podrobnější vodítko pro rozpracování priorit a opatření strategického plánu. V Sosnové byly vymezeny tři prioritní oblasti, které pokrývají témata, vycházející z vize a z globálního cíle. Podrobnější popis prioritních oblastí je uveden dále vždy v úvodní části každé dílčí strategie.

Pro každou prioritní oblast byla vypracována dílčí strategie s vlastními strategickými cíli, prioritami a opatřeními. Tyto dílčí strategie, i když stojí každá do určité míry samostatně, obsahují opatření, která je navzájem propojují a jejichž realizace se vzájemně podporují.

Prioritní oblast A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby

Strategický cíl:

Modernizovat budovy a zařízení v majetku obce a zlepšovat tak podmínky pro volnočasové, kulturní, sportovní a společenské aktivity, rozvíjet spolkový život a vytvářet dobré podmínky pro seniory, aby v obci mohli žít do vysokého věku.

Prioritní oblast B. Dopravní a technická infrastruktura a údržba obce

Strategický cíl:

Dobudovat a zlepšit komunikace, technickou infrastrukturu a zlepšit a zefektivnit materiální zázemí obecních služeb.

Prioritní oblast C. Přitažlivost Sosnové, lepší podmínky pro bydlení stávajících i nově příchozích obyvatel

Strategický cíl:

Zlepšovat nabídku stavebních míst v Sosnové, připravovat technické sítě tak, aby bylo možné je dovést k novým stavebním místům a vytvářet podmínky pro rozvoj drobných řemesel a živností.

Prioritní oblasti:

- A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby**
- B. Dopravní a technická infrastruktura a údržba obce**
- C. Přitažlivost Sosnové, lepší podmínky pro bydlení stávajících i nově příchozích obyvatel**

Prioritní oblasti, cíle, priority a opatření strategického plánu rozvoje Sosnové

Prioritní oblast A.

A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby

Dostupnost občanské vybavenosti a základních služeb, a to jak veřejných, tak soukromých je jednou ze základních podmínek kvalitního a spokojeného života na venkově a udržení obyvatel či zájmu nově příchozích o bydlení v obci v dlouhodobé perspektivě. Sosnová je malá obec a za většinou služeb musí lidé dojíždět jinam, děti dojíždí do školy do sousedních obcí, na střední školu dojíždějí často do Krnova. Okolní sídla, s výjimkou Krnova, jsou dobře dostupná autobusovou dopravou, obcí projíždí ve všední den 10 linek, o víkendu 4 linky. Obyvatelé obce však často používají k dojíždě do zaměstnání a za službami automobily.

V obci je pobočka knihovny, pošta, kadeřnictví, obchod s potravinami a restaurace. Obec má moderní dětské hřiště, sportoviště, společenský sál v mateřské škole, který potřebuje modernizaci. V obci je také letní areál pro pořádání kulturních akcí (např. festival country hudby, jehož bude v r. 2020 34. Ročník, zrušen kvůli Covid-19), který rovněž potřebuje modernizaci. V obci působí několik spolků a zájmových skupin či aktivních jednotlivců, kteří organizují společenský, kulturní aktivity nebo nabízejí různorodé volnočasové aktivity. Obec chce rozšiřovat a vylepšovat zázemí pro spolky a zájmové skupiny a vytvářet lepší materiální podmínky pro bohatý život obce.

Počet obyvatel v Sosnové v minulých letech kolísal, obyvatel spíše ubývalo, trend se však začíná obracet, zájem o bydlení v Sosnové roste. Obyvatelstvo obce stárne, zvětšuje se počet seniorů, nyní jich je cca 50 starších 70 let, jejich počet bude v příštích 15 letech přibývat. Lze odhadnout, že za deset let se zvýší o polovinu a za dalších pět let naroste odhadem na 90 osob starších 70 let. Senioři s přibývajícím věkem začínají potřebovat více pomoci, ať už sociální v běžných životních situacích, nebo zdravotní při zhoršujícím se zdraví. Pomoc seniorům v Sosnové zatím zajišťují příbuzní, sousedé a známí. I když lze předpokládat, že tomu tak bude i v budoucnosti, obec se musí na zvyšující se počet starších lidí připravit.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Modernizovat budovy a zařízení v majetku obce a zlepšovat tak podmínky pro volnočasové, kulturní, sportovní a společenské aktivity, rozvíjet spolkový život a vytvářet dobré podmínky pro seniory, aby v obci mohli žít do vysokého věku.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

A.1. Modernizovat obecní majetek a doplňovat jej o další funkce či jej využívat k novým aktivitám.

Sosnová má několik budov v majetku obce, které jsou různým způsobem využívány a postupně rekonstruovány či obnovovány. Obec usiluje o jejich systematickou modernizaci, sjednocení fasád, a o doplňování dalších funkcí v objektech, které vlastní a nejsou dosud plně využity. Obec vlastní lesy a nedávno získala v souvislosti se směnami pozemků pozemek, na kterém chce začít pěstovat vánoční stromky pro místní a nadbytek prodávat lidem z okolí.

A.1.1. Modernizace obecních budov

Obec bude postupně modernizovat obecní budovy, počínaje budovou obecního úřadu. Modernizace bude zahrnovat obnovu fasád do stejného stylu v kombinaci šedé se zelenými okny, a dále dle potřeby zateplení, střechy, interiéry či vybavení.

A.1.1.1. Modernizace budovy obecního úřadu zahrnující i ostatní funkce/služby, které jsou v budově úřadu umístěny – knihovnu a poštu.

A.1.1.2. Modernizace bytového domu „BURK“

A.1.1.3. Modernizace kuchyně v mateřské škole, modernizace sálu v MŠ, využití jak pro obecní akce, tak k pronájmu místním (např. na rodinné oslavy) nebo lidem z okolí.

Termín: 2021+

A.1.2. Minigolf v MŠ

Obec vybuduje minigolf v zahradě MŠ, který bude přístupný místním i příchozím, především mladým lidem a nabídne jim tak další neorganizovanou volnočasovou aktivitu.

Termín: jaro 2021

A.1.3. Plantáž vánočních stromků

Obec na novém obecním pozemku vybuduje plantáž vánočních stromků, které bude nabízet přednostně místním a případné přebytky pak zájemcům z okolí.

Termín: první výsadba podzim2020/jaro 2021 a postupně každý rok dále

A.2. Rozvíjet spolkový život, volnočasové aktivity, podporovat nové aktivity místních spolků a zájmových skupin a pokračovat v budování dobrých sousedských vztahů.

V Sosnové působí několik spolků a sdružení, které se společně s obcí starají o kulturní a společenský život. Obec ve spolupráci s nimi pořádá různé sezónní akce, jako je Vánoční jarmark, letní festival country hudby apod. Podmínky pro působení spolků a sdružení v obci jsou velmi důležité,

společenský život je jedním ze základů pro budování pospolitosti a sounáležitosti obyvatel s obcí. I když jsou v obci aktivní lidé, potřebují dobré materiální zázemí. Obec má zájem toto zázemí postupně zlepšovat, rozšiřovat a vytvářet podle potřeb nové prostory či doplňovat vybavení.

A.2.1. Sportovně-kulturní centrum pro společenské organizace

Obec vybuduje sportovně-kulturní centrum pro společenské organizace, jehož součástí bude modernizace obecního sálu, které nabídne místním spolkům a zájmovým organizacím (TJ, hasiči, ochránci přírody, zahrádkáři, spolek Hořina).

Termín: příprava v roce 2021, realizace od roku 2021 v závislosti na dostupnosti finančních prostředků

A.2.2. Modernizace a rozšíření letního areálu

Obec modernizuje letní areál pro lepší využití spolky a sdruženími a pro lepší podmínky ke konání společenských, sportovních a kulturních akcí. Rekonstruuje či vybuduje nové sociální zázemí, prostory pro stánky, pódium, rozšíří plochu areálu o sousední louku.

Termín: příprava v roce 2021, realizace od roku 2021 v závislosti na dostupnosti finančních prostředků

A.2.3. Podpora zájmové a spolkové činnosti v obci

Obec bude nadále podporovat zájmovou a spolkovou činnost, tradiční a úspěšné kulturní společenské a sportovní akce. Zároveň bude podporovat nové typy a možnosti zájmové činnosti a aktivního trávení volného času, které budou zaměřeny na mladou generaci v obci a budou ji motivovat k zapojení.

Termín: průběžně od školního roku 2020/21 dále

A.2.4. Vybavení pro zájmovou a spolkovou činnost

Obec bude pravidelně přispívat na nákup, obnovu a modernizaci vybavení pro kulturní, sportovní a zájmovou činnost organizovanou místními spolky, sdruženími a zájmovými skupinami.

Termín: průběžně od r. 2021 dále

A.2.5. Spolupráce při osvětových, kulturních a společenských akcích s okolními obcemi a s obcemi Mikroregionu Opavsko severozápad

Obec bude spolupracovat na pořádání a organizaci akcí Mikroregionu Opavsko severozápad.

Termín: od r. 2021 dále

A.3. Vytvořit zázemí a dobré podmínky pro stárnoucí populaci

Starších obyvatel v Sosnové přibývá a bude i nadále přibývat. Lidé zatím nepotřebují zvláštní pomoc, vystačí se sousedskou pomocí nebo v případě potřeby pomáhají příbuzní. Obec má však zájem vytvořit takové podmínky, aby staří lidé mohli zůstat žít v obci, kde jsou zvyklí a kde mají přátele a známé, až do vysokého věku, a to i v případě, kdy již nebudou schopni či ochotni starat se o dům či zahradu. K tomu musí vytvořit jednak vhodnou nabídku bydlení pro seniory, bydlení, které bude přizpůsobené jejich potřebám, ale v případě potřeby by měla být obec schopna zprostředkovat či pomoci zajistit sociální nebo zdravotní služby či jejich kombinaci. V současnosti obec pomáhá s dopravou seniorů k lékaři, za nákupy, na úřady apod. a tuto pomoc chce do budoucna udržet, případně rozšiřovat. V případě, že budou senioři v obci potřebovat i větší pomoc než v současnosti, bude obec připravena – sama nebo ve spolupráci s Mikroregionem Opavsko severozápad – služby seniorům zprostředkovat.

A.3.1. Dostupné bydlení pro seniory

Viz opatření **C.1.3. Startovací byty a byty pro seniory.**

A.3.2. Doprava pro seniory

Obec bude zajišťovat (pokračovat v zajišťování) a v případě potřeby rozšiřovat pomoc seniorům s dopravou na nákupy, k lékaři či za jinými nezbytnými službami ve městě. V případě, že mikroregion Opavsko severozápad nebo okolní obce budou zřizovat/podporovat dopravu pro osoby v seniorském věku, kteří potřebují důležité záležitosti vyřizovat mimo obec – lékař, úřady – Sosnová se bude podílet na této iniciativě a bude nabízet tuto službu seniorům.

Termín: od r. 2020 a v návaznosti na aktivity MR Opavsko SZ

A.3.3. Další služby pro seniory

Obec bude zajišťovat, zprostředkovávat nebo pomáhat při zajištění dalších potřebných služeb pro seniory. V současnosti si mohou obyvatelé Sosnové, nejen senioři, objednat obědy s dovážkou domů za přiměřené ceny. V případě, že Mikroregion Opavsko severozápad bude vyvíjet aktivity při nabídce a zprostředkování služeb pro seniory, Sosnová se bude na těchto aktivitách podílet.

Termín: od r. 2020 a v návaznosti na aktivity MR Opavsko SZ

B. Dopravní a technická infrastruktura a údržba obce

Sosnová leží na křižovatce vedlejších silnic III. třídy a provoz zde představuje převážně místní doprava či doprava do sousedních obcí. Provoz není příliš velký, přesto však dostatečný a chybějící chodníky představují nebezpečí při pohybu pěších, zvláště dětí v některých užších či méně přehledných místech. Silnice v okolí obce jsou různorodé kvality, některé jsou ve špatném stavu a špatně

udržované (např. směr na Brumovice), jiné jsou udržované lépe a vyžadují jen menší opravy či běžnou údržbu. Obec má i místní komunikace, které propojují její jednotlivé části, vedou ke hřišti, ke hřbitovu, k hospodářským objektům nebo mezi domy do polí. Místní komunikace vedoucí k okrajům obce většinou přecházejí ze zpevněných povrchů do nezpevněných.

Obec má základní technickou infrastrukturu – společnou kanalizaci, vodovod i plyn. I když ne všichni obyvatelé jsou připojeni, mají možnost, někteří však využívají vlastní studny či septiky. Obec připravuje vybudování oddílné kanalizace a čistírny odpadních vod, většina obyvatel předpokládá, že se na novou kanalizaci připojí.

Svoz odpadů zajišťuje firma Marius Pedersen. Podíl tříděných odpadů není příliš vysoký, do budoucnosti je třeba podíl třídění zvyšovat, aby nárůst nákladů za ukládání směsného komunálního odpadu spojený s novou legislativou nebyl příliš velký. Obyvatelé mají možnost třídit většinu odpadu – plasty se sváží v pytlích, papír a železo lze uložit na sběrném místě, na bílé a barevné sklo jsou kontejnery a nově byla zavedena sběrná nádoba na domácí oleje, textil lze dávat do dvou sběrných nádob.

Internet v obci zajišťuje regionální poskytovatel připojení B-net, který má v obci tři přípojná místa, nabízí také televizi po internetu, dále lze využít připojení prostřednictvím mobilních operátorů, jejich signál v obci je však na mnoha místech špatný, jak pro datové služby, tak pro mobilní volání.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Dobudovat a zlepšit komunikace, technickou infrastrukturu a zlepšit a zefektivnit materiální zázemí obecních služeb.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

B.1. Zvýšit bezpečnost pohybu chodců v obci a zlepšit dostupnost okrajových a nově vznikajících částí obce

Pro obslužnost obce jsou, mimo napojení na okolí, klíčové místní komunikace, které vedou dopravu obcí mimo hlavní komunikace, umožňují obyvatelům přístup do okrajových částí, případně zpřístupňují nová stavební místa. Přestože obec investovala do opravy řady z nich, existují zde stále některá kritická místa. Jejich nejčastějším nedostatkem je špatná kvalita povrchu. Obec chce svou pozornost zaměřit především na investice do zkvalitnění místních a účelových komunikací, které jsou v jejím vlastnictví. Klíčové je také z pohledu obce zvyšování bezpečnosti pohybu místních obyvatel. Obec má vytipovány úseky, kde je nutné vybudovat chodníky pro zvýšení komfortu a bezpečnosti chodců.

B.1.1. Místní a účelové komunikace

Obec naplánuje realizaci zásadních úprav, rekonstrukcí/modernizací dopravní infrastruktury. Na základě vyčleněných finančních prostředků v rozpočtu města a získaných dotačních prostředků

každoročně zajistit realizaci aktivit, které zlepší technický stav vybraných problémových místních a účelových komunikací.

B.1.1.1 Místní komunikace kolem statku k lesním domkům – nová stavební místa a nové domy

B.1.1.2.. Místní komunikace ke sportovištím a okrajovým částem obce – přístup k zahradám zezadu

Termín: postupně od r. 2021 dále

B.1.2. Chodníky

Obec postaví chodník po pravé části komunikace procházející obcí od jejího spodního okraje až k výjezdu na Lichnov a ve směru na Velké Heraltice ke škole.

Termín: postupně od r. 2021 dále

B.2. Modernizovat a doplnit technickou infrastrukturu a technické zázemí v Sosnové a zefektivnit jejich provoz

I když obec má základní technickou infrastrukturu, připravuje její modernizaci – změnu kanalizace na oddílnou a výstavbu čistírny odpadních vod. To umožní napojení většiny obyvatel na kanalizaci svedenou do ČOV, o což mají obyvatelé většinou zájem. Také se tím rozšíří možnosti výstavby v obci, protože nové domy se budou moci napojit na veřejnou kanalizaci i vodovod, bude možné zasíťovat nová stavební místa. Obec potřebuje dovést vodovod či modernizovat jej v některých obecních zařízeních – na sportovišti, letním areálu, apod.

Obec plánuje modernizaci veřejného osvětlení, a to ze dvou důvodů: chce ušetřit náklady na osvětlení výměnou zdrojů za ty s menší spotřebou, a chce zvýšit světelný komfort v obci osvětlením s větší efektivitou.

V současnosti jsou velkoobjemové odpady sváženy 2x ročně kontejnery, další druhy tříděného odpadu jsou zajišťovány různým způsobem na různých místech obce, sběr některých odpadů nebo jejich dočasné uložení před svozem svozovou firmou zajišťují hasiči. Obec plánuje investice do sběrného dvora, který by tvořil ucelené zázemí pro sběr a tříděno odpadů.

B.2.1. Čistírna odpadních vod a oddílná kanalizace

Obec vybuduje oddílnou kanalizaci a čistírnu odpadních vod. V současnosti probíhá stavební řízení a výběrové řízení na zhotovitele, po vydání stavebního povolení bude obec stavbu realizovat.

Termín: přípravné práce a organizace 2020, realizace 2021

B.2.2. Veřejné osvětlení

Obec připraví a zrealizuje projekt zaměřený na modernizaci veřejného osvětlení, tak aby bylo dosaženo energetických úspor, došlo ke snížení světelného znečištění (omezení světelného smogu). Pravděpodobným řešením je náhrada LED světelnými zdroji. V přípravné fázi získá Sosnová ve spolupráci s Hlavinicí či dalšími obcemi mikroregionu zkušenosti (provozní a technické, organizační a obchodní) z jiných obcí s možnými řešeními.

Termín: příprava 2021+, realizace po r. 2022

B.2.3. Internet a mobilní služby

Obec bude jednat s mobilními operátory a poskytovateli internetového připojení o možnostech posílení a stabilizace připojení a poskytování služeb v Sosnové.

Termín: 2021

B.2.4. Zajištění vody ke sportovištím – vodovod k hájence

Obec vybuduje vodovod k hájence nebo vybuduje nový vrt. Tím bude zajištěna kvalitní voda u sportovišť.

Termín: příprava 2021, realizace 2022+

B.2.5. Obecní automobil

Obec pořídí obecní automobil.

Termín: 2021

B.2.6. Získání techniky pro údržbu obce

Obec bude jednat s Technickými službami a firmami z okolních měst a bude usilovat o získání techniky pro údržbu obce (zahradní technika, technika do dílen apod.), kterou technické služby nebo firmy vyřazují, protože pořízují novou. Před pořízením takové techniky obec nechá prověřit její kvalitu a použitelnost.

Termín: průběžně od r. 2021 dále

B.2.7. Sběrný dvůr

Obec vybuduje sběrný dvůr, který bude sloužit pro sběr velkoobjemového odpadu a ke skladování vytríděného odpadu sebraného v obci, či k dalšímu dotřídování.

Termín: přípravné práce v r. 2021, realizace 2022

C. Přitažlivost Sosnové, lepší podmínky pro bydlení stávajících i nově příchozích

Počet obyvatel v Sosnové v posledních letech kolísá, obyvatel spíše ubývá, což bylo částečně způsobeno nedostatkem stavebních míst. Zájem o bydlení v obci však je a v poslední době narůstá, o výstavbu rodinného domu se zajímají i lidé z okolních větších měst, pro které Sosnová představuje možnost bydlení v přírodním, nenarušeném prostředí v lesní, kopcovité a malebné krajině, odkud je přitom stále ještě snadné dojíždět do zaměstnání ve městech. Výhodou obce je také aktivní místní komunita, pořádají se zde různé kulturní a společenské akce, jsou tu aktivní spolky a možnost sportování. I mladí lidé, kteří v obci vyrůstají, by měli mít možnost se sem vracet poté, kdy dostudují nebo chtějí zakládat rodinu. Sosnová chce vycházet vstříc zájmu lidí o bydlení v obci, chce pomalu růst a využívat svého příjemného prostředí a atraktivity k získávání nových obyvatel.

V Sosnové, přestože se jedná o malou obec, sídlí jedna výrobní firma, a kromě některých řemesel je zde také obchod a restaurace. Obec má zájem na udržení místních služeb a na prosperitě místních podnikatelů. Proto jim bude vytvářet takové podmínky, aby se jim v obci dobře podnikalo a v případě potřeby bude připravena zprostředkovat také informace či pomoc při podnikání.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Zlepšovat nabídku stavebních míst v Sosnové, připravovat technické sítě tak, aby bylo možné je dovést k novým stavebním místům a vytvářet podmínky pro rozvoj drobných řemesel a živností.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

C.1. Zlepšovat podmínky pro bydlení, nabízet příležitosti místním i nově příchozím

V Sosnové se díky novému územnímu plánu podařilo dosáhnout, že zde jsou plochy pro výstavbu, postupně vznikají nová stavební místa, postupně se k nim přivádějí technické sítě. Další stavební místa jsou v zahradách domů na zatím obhospodařovaných pozemcích, tato místa si však často majitelé drží pro příbuzné, případně na nich mají stále zájem hospodařit, a nejsou tedy snadno dostupná pro výstavbu. Obec má proto zájem vytvářet a zpřístupňovat další stavební místa, aby je bylo možné nabízet místním i lidem odjinud.

Kromě stavebních míst chce obec také budovat byty, v nichž by bylo možné nabízet bydlení mladým lidem, kteří se chtějí osamostatnit, založit rodinu a zatím nechtějí či nemohou uvažovat o výstavbě rodinného domu. Takové startovací byty chce obec kombinovat s byty pro seniory, které bude nabízet lidem, pro které je péče o vlastní dům či zahradu již příliš náročná, nebo kteří potřebují určitou pomoc, službu, ale nechtějí z obce odejít, protože zde mají příbuzné, přátele a známé a jsou zde zvyklí. Obec má zájem umožnit starým lidem žít v Sosnové do vysokého věku.

C.1.1. Nová stavební místa pro bydlení

Obec bude usilovat o získání/vytvoření 15-20 nových stavebních míst v lokalitě U hájenky. Bude jednat se státním pozemkovým úřadem o získání těchto pozemků do majetku obce. V případě, že je získá, bude je nabízet zájemcům buď nezasítované, nebo v případě, že postaví sítě, promítne cenu sítí do ceny stavebních míst.

Termín: v závislosti na jednání se státním pozemkovým úřadem

C.1.2. Přeložka plynu

Obec ve spolupráci s majitelem/správcem sítí vybuduje přeložku plynu u stavebních míst, která vlastní, aby je uvolnila pro výstavbu.

Termín: v r. 2021

C.1.3. Startovací byty a byty pro seniory

Obec připraví projekt a vybuduje bytový dům, ve kterém budou v patře startovací byty pro mladé lidi, v přízemí bezbariérové byty pro seniory. V přípravné fázi bude provedena jednoduchá studie potřeb místních obyvatel pro odhad velikost. Předběžně se počítá, že dům by měl cca 6-12 bytů.

Termín: příprava projektu v r. 2021, realizace 2022+ v návaznosti za získání finančních prostředků

C.1.4. Byt v mateřské škole

Obec vybuduje v budově mateřské školy nový byt a bude ho nabízet místním zájemcům.

Termín: r. 2021

C.2. Zlepšovat podmínky pro podnikání na území obce a jejich místních částí a podporovat aktivitu místních živnostníků

V obci je jedna výrobní firma a několik živnostníků, kteří působí převážně na místním trhu. Obec chce i nadále udržet nabídku místních služeb a vytvářet podmínky pro jejich rozvoj, neboť dostupnost služeb a řemesel v místě je jednou z podmínek přitažlivosti obce i kvality života pro místní. Obec chce hledat různé možnosti, jak s podnikateli v obci spolupracovat, jak je podpořit a pomoci jim zlepšovat jejich služby, budou-li o to stát.

C.2.1. Propagace místních firem

Obec bude propagovat místní drobné živnostníky a řemeslníky – webové stránky, zpravodaj, propagace v rámci kulturních a společenských akcí, prezentace místních výrobků apod.

Termín: od r. 2021 dále

C.2.2. Prostory pro podnikání

Obec si zmapuje prostory a plochy, které je možné nabídnout pro podnikání a bude je aktivně nabízet na svých webových stránkách nebo jinými formami, přednostně místním podnikatelům.

Termín: od r. 2021 dále

C.2.3. Podpora místních podnikatelů

Obec bude podporovat udržení vybraných místních služeb, které jsou pro každodenní život obyvatel obce důležité – obchod, restaurace, pošta. Podpora může nabýt formy zprostředkování poradenství, pomoci s administrativními povinnostmi, podpory provozu za určitých podmínek apod. V případě, že bude k dispozici podpora státu či kraje pro zachování základních služeb v malých obcích využije této podpory.

Termín: od r. 2021 dále.

STĚBOŘICE

Strategická vize

Strategická vize představuje obraz obce v horizontu přibližně 10-15 let. Vychází ze současné situace a respektuje výchozí podmínky, zároveň však formuluje ambice místní komunity o tom, kterým směrem by se měl rozvoj obce ubírat, kam má obec směřovat a dlouhodobé představy o tom, jak by měla obec v budoucnosti vypadat.

Strategická vize Stěbořic:

Stěbořice jsou prosperující, rostoucí, přitažlivou a pěknou obcí, s krásným okolím, v níž se lidé cítí dobře, nově příchozí se zapojují do jejího života a obyvatelé spolupracují a podílejí se na zvelebování zdejšího prostředí i na organizování sportovních, kulturních a společenských aktivit. V obci je kvalitní a dostupná základní občanská vybavenost, obecní služby a zařízení jsou na vysoké úrovni, je zde kvalitní škola a velká nabídka volnočasových a zájmových aktivit. Obec nabízí turistům zajímavosti k návštěvě a krátkodobému pobytu.

Strategická vize Stěbořic rozvíjí stávající silné stránky obce a staví na nich další rozvoj. Stěbořice jsou nejrychleji rostoucí obcí Mikroregionu Opavsko severozápad, kvůli blízkosti Opavy a relativně větší dostupnosti stavebních míst se sem stěhují lidé, převážně mladší, obec se však dokáže s jejich přílivem vyrovnat a zapojuje je do života obce. Růst obce není překotný a nemění charakter obce ani obecního společenství. V obci je dobře dostupná základní infrastruktura, kvalitní základní služby pro všechny generace a dobře udržovaná, moderní veřejná prostranství vytvářejí příjemné prostředí, lidé se na jeho vytváření podílejí a účastní se i různých činností, kterými se obnovuje zeleň v okolní krajině. Ve Stěbořicích je bohatý kulturní a společenský život, velká nabídka volnočasových aktivit a sportovních příležitostí, které nabízí jak škola, tak různé místní spolky. Obecní zázemí v místních částech i kvalita infrastruktury jsou na dobré úrovni a podmínky jsou zde v tomto ohledu srovnatelné s centrálním sídlem obce.

Globální cíl

Globální cíl vychází ze strategické vize a zároveň představuje východisko či rámec pro výběr a formulaci prioritních oblastí a strategických cílů každé prioritní oblasti.

Globální cíl:

Obec bude zlepšovat životní podmínky obyvatel, bude vytvářet podmínky pro příchod a zapojení nových a bude rozvíjet, doplňovat a zvyšovat kvalitu občanské vybavenosti s důrazem na obecní služby, dobuduje základní technickou infrastrukturu ve všech svých místních částech alepší v nich obecní zázemí a zařízení. Obec se bude podílet za zlepšování okolní krajiny a bude zvyšovat přitažlivost pro nové obyvatele i návštěvníky.

Strategické cíle

Strategické cíle jsou navrženy vždy jeden pro každou prioritní oblast rozvoje obce, rozvádějí vizi a globální cíl a představují podrobnější vodítko pro rozpracování priorit a opatření strategického plánu. Ve Stěbořicích byly vymezeny tři prioritní oblasti, které pokrývají témata vycházející z vize a z globálního cíle. Podrobnější popis prioritních oblastí je uveden dále vždy v úvodní části každé dílčí strategie.

Pro každou prioritní oblast byla vypracována dílčí strategie s vlastními strategickými cíli, prioritami a opatřeními. Tyto dílčí strategie, i když stojí každá do určité míry samostatně, obsahují opatření, která je navzájem propojují a jejichž realizace se vzájemně podporují.

Prioritní oblast A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby

Strategický cíl:

Udržet rozsah služeb a občanské vybavenosti ve Stěbořicích, zvyšovat jejich kvalitu a dostupnost pro všechny obyvatele obce, rozvíjet spolkový život a příležitosti pro aktivní trávení volného času pro všechny generace.

Prioritní oblast B. Infrastruktura a životní prostředí ve Stěbořicích a místních částech

Strategický cíl:

Modernizovat a dobudovat dopravní infrastrukturu pro zvýšení bezpečnosti a zlepšení komfortu dopravy mezi místními částmi, zlepšit technickou infrastrukturu, zlepšit kvalitu třídění odpadů a zvýšit odolnost území vůči klimatickým změnám.

Prioritní oblast C. Přitažlivost Stěbořic a místních částí

Strategický cíl:

Vytvářet podmínky pro nové obyvatele a pro udržení či návrat stávajících mladých obyvatel obce a ve spolupráci s mikroregionem vytvářet nabídku v oblasti cestovního ruchu za účelem zvýšení návštěvnosti.

Prioritní oblasti:

- A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby**
- B. Infrastruktura a životní prostředí ve Stěbořicích a místních částech**
- C. Přitažlivost Stěbořic a místních částí**

Prioritní oblasti, cíle, priority a opatření strategického plánu rozvoje Stěbořic

A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby

Stěbořice jsou dobře vybaveny základními službami a příležitostmi pro trávení volného času, i když existují rozdíly mezi místními částmi.

V obci je mateřská škola, jejíž kapacita je naplněna, dále základní škola, kterou obec postupně modernizuje. Kapacita ZŠ je dostačující a je optimálně využita. Kapacita školy umožňuje reagovat na rozdílné počty dětí v různých ročnících, na různé požadavky při výuce a dělení tříd. Třídy nejsou naplněny na plnou oficiální kapacitu (30 žáků), což je výhodnější jak pro žáky, tak pro učitele. V obci má ordinaci praktický lékař i lékař pro děti a dorost, je zde obchod s potravinami, restaurace, pošta, knihovna.

Stěbořice mají aktivní spolkový a sportovní život, působí zde Sokol a Orel, v místních částech sdružení dobrovolných hasičů, zájmové kroužky nabízí základní škola. V obci jsou dětská hřiště a sportoviště (např. fotbalové hřiště, kurty), která se postupně modernizují a rozšiřují. Sportoviště jsou převážně v majetku obce. Obec přispívá na činnost místních spolků i na provoz či údržbu jejich zařízení a pomáhá tak udržovat aktivní život v obci.

Stěbořice jsou nejmladší obcí Mikroregionu Opavsko severozápad. Podíl mladých obyvatel do 15 let je zde jako v jediné obci mikroregionu vyšší, než podíl obyvatel starších 65 let. I přes to bude v příštích letech počet obyvatel starších 70 let výrazně růst – za 5 let přibližně o čtvrtinu současného stavu na cca 220, za deset let na přibližně 250 a za 15 let na přibližně 300 obyvatel ve věku nad 70 let. Tito lidé budou ve větší míře vyžadovat určitou pomoc, kterou dosud zajišťují blízcí a rodina, budou také velmi pravděpodobně potřebovat určitý rozsah a strukturu služeb, zejména sociálních a zdravotních. Terénní sociální služby jsou v obci zajišťovány především péčí Charity z Opavy, která je připravena služby dále rozšiřovat v případě potřeby. Poskytovatelé zatím dokážou přiměřeně reagovat na potřeby jednotlivých zájemců, ale poptávka po této službě se do budoucna bude zvyšovat. Tyto služby si jednotliví zájemci musí zajistit samostatně.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Udržet rozsah služeb a občanské vybavenosti ve Stěbořicích, zvyšovat jejich kvalitu a dostupnost pro všechny obyvatele obce, rozvíjet spolkový život a příležitosti pro aktivní trávení volného času pro všechny generace.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

A.1. Zvyšovat dostupnost a kvalitu služeb v obci

Ve Stěbořicích je jak mateřská škola, tak základní škola pro I. a II. stupeň. Mateřská škola má kapacitu 56 dětí a tato kapacita je naplněna, děti mohou chodit také do MŠ v sousedních Jezdkovicích, z Jamnice vozí rodiče několik dětí do MŠ v Sádce (součást MŠ a ZŠ Velké Heraltice) případně také do Milostovic a Vlašoviček. Obec do škol průběžně investuje a modernizuje je: byla postavena nová tělocvična, postupně se modernizuje školní kuchyně, ze které se rozváží obědy také do okolních škol. Kvalitu vzdělání ve školách posuzují rodiče jako dobrou, škola se účastní projektů rozvoje vzdělávání,

kteřé jsou součástí místního akčního plánu rozvoje vzdělávání (MAP), škola také nabízí různé kroužky a volnočasové aktivity, ať už sportovní nebo třeba kroužek keramiky.

Obec vlastní budovy jak v jádrovém sídle ve Stěbořicích, tak v dalších místních částech (např. kulturní dům, obecní dvůr, hasičské zbrojnice, zámek apod. Tyto budovy jsou využívány v různé míře k volnočasovým, společenským, kulturním a společenským aktivitám. Obec je postupně modernizuje, avšak v tomto směru je třeba ještě výrazného množství investic, zejména v místních částech.

Obec má dostatečný rozsah základních služeb, za dalšími mohou lidé snadno jezdit do blízké Opavy. Určitý problém představuje omezený či omezovaný provoz místních restaurací/hospod.

Stěbořice investují do obnovy a modernizace veřejných prostor. Nedávno byl obnoven venkovní mobiliář, obec postupně investuje do obnovy či nové úpravy zelených ploch, má na tyto úpravy několik připravených projektů. V obci působí kvalitní technická četa, takže obec může mnohé práce na údržbě, modernizaci či úpravách obecního majetku a obecních prostor dělat samostatně a nemusí je nakupovat či zadávat dodavatelům.

A.1.1. Modernizace budovy základní školy

Obec bude pokračovat v modernizaci budovy základní školy, a to jak vnějšího pláště, tak vnitřního vybavení, vč. vybavení pro výuku jednotlivých předmětů. Modernizace bude probíhat tak, aby byly v obci co nejlepší podmínky pro předškolní a základní vzdělávání a děti, učitelé měli dobré podmínky pro moderní výuku a přípravu dětí na měnící se dobu – moderní technologie, jiné dovednosti apod. a žáci mohli získávat a rozvíjet potřebné kompetence.

Termín: postupná modernizace a doplňování vybavení 2021+

A.1.2 Rozšíření plochy mateřské školy

Obec připraví a zrealizuje projekt rozšíření plochy mateřské školy ve Stěbořicích, kvůli zvýšení komfortu dětí (nebude rozšiřovat kapacitu MŠ).

Termín: 2021

A.1.3. Hasičská zbrojnice v Březové

Obec modernizuje hasičskou zbrojnici v Březové a přestaví ji na malé kulturně společenské centrum, vč. zázemí a zahrady. V podkroví vybuduje prostory variabilně využitelné pro různé zájmové aktivity, např. pro ping-pong.

Termín: příprava projektu 2020, realizace podle dostupnosti finančních prostředků

A.1.4. Budova v sousedství hasičské zbrojnice v Jamnici

Obec modernizuje budovu v sousedství hasičské zbrojnice v Jamnici čp. 28, s cílem rozšířit a zlepšit zázemí pro kulturní a společenské akce a zvětšit kapacitu budovy pro uvedené aktivity. Zadní hospodářská část bude opravena jako skladovací prostory pro hasiče a obec, popř. zde vznikne menší dílna pro některého z živnostníků. V přední části vzniknou malometrážní byty.

Termín: příprava projektu 2021, realizace podle dostupnosti finančních prostředků

A.1.5. Modernizace obecních zařízení v Novém Dvoře

Obec modernizuje obecní zařízení v Novém Dvoře a vybuduje/zlepší tak kulturní a společenské zázemí v obci.

A.1.5.1. Rozšíření a modernizace dětského hřiště a sportoviště

A.1.5.2. Modernizace staré školy a vytvoření prostor pro kulturní aktivity obce a místních zájmových skupin v této místní části

Termín: příprava projektů 2020, realizace podle dostupnosti finančních prostředků

A.1.6. Revitalizace a nové veřejné plochy v Jamnici

Obec bude revitalizovat (opraví a upraví okolí) rybníček uprostřed obce. Na východním okraji obce (směrem na Vlaštovičky) obec vybuduje sad nebo veřejný parčík na parcelách sousedících s plánovanou ČOV.

Termín: příprava projektu 2021, realizace podle dostupnosti finančních prostředků

A. 1.7. Obnova veřejných prostranství, zejména zeleně

Obec bude pokračovat v rekonstrukci a revitalizaci veřejných prostranství, s důrazem na obnovu zelených ploch či jejich proměnu na plochy méně náročné na údržbu a současně odolnější v měnícím se klimatu, zlepšující mikroklima a vytvářející lepší podmínky pro hmyz, drobná zvířata a ptáky. Prioritou bude realizace již projektově připravených ploch. Obec bude průběžně projektově připravovat další plochy ve Stěbořicích i místních částech. Revitalizaci bude obec provádět buď prostřednictvím vlastních zaměstnanců, nebo pomocí dobrovolnických akcí a svépomocí obyvatel, případně i zakázkovým způsobem pomocí realizačních firem.

Termín: připravené plochy od r. 2021 dále, příprava dalších projektů postupně od r. 2021 dále a jejich realizace podle dostupnosti dalších finančních prostředků

A.1.8. Modernizace obecního dvora

Obec, po skončení stávajícího nájmu, přestaví a modernizuje budovy obecního dvora a vybuduje zde zázemí a větší dílny pro technickou četu obce a zároveň prostory pro krizové, krátkodobé bydlení, které budou využitelné také jako moderní turistická ubytovna (viz. C.2.4).

Termín: po skončení nájemní smlouvy

A.2. Rozvíjet spolkový život, podporovat volnočasové aktivity a nové aktivity místních komunit ve všech místních částech

Ve Stěbořicích působí několik spolků a sdružení, které se společně s obcí starají o kulturní a společenský život. Jedná se například o Sokol, Orel, hasičská sdružení, Matice slezská, pěvecká sdružení, myslivci, je zde aktivní církev. Podmínky pro působení spolků a sdružení v obci jsou klíčové, společenský život je jedním ze základů pro budování pospolitosti a sounáležitosti obyvatel s obcí. Výchozí podmínky v obci jsou dobré, obec se může spolehnout na aktivní obyvatele. Obec podporuje kulturní i společenské aktivity místních spolků a sdružení, a to jak jednotlivé akce, tak například provoz či údržbu jejich zařízení, nebo jim poskytuje zařízení obce. V této podpoře má zájem pokračovat a podporovat rozvíjení činnosti místních spolků a zapojování dalších, zejména mladých lidí.

A.2.1. Podpora zájmové a spolkové činnosti v obci

Obec bude nadále podporovat zájmovou a spolkovou činnost, tradiční a úspěšné kulturní společenské a sportovní akce. Zároveň bude podporovat nové typy a možnosti zájmové činnosti a aktivního trávení volného času, které budou zaměřeny na mladou generaci v obci a budou ji motivovat k zapojení.

Termín: průběžně od šk. roku 2020/21 dále

A.2.2. Vybavení pro zájmovou a spolkovou činnost

Obec bude pravidelně přispívat na nákup, obnovu a modernizaci vybavení pro kulturní, sportovní a zájmovou činnost organizovanou místními spolky, sdruženími a základní školou.

Termín: průběžně od r. 2021 dále

A.3. Vytvořit zázemí a dobré podmínky pro stárnoucí populaci

Ve Stěbořicích, přestože jsou nejmladší obcí Mikroregionu Opavsko severozápad, žije také cca 180 lidí starších 70 let a jejich počet se bude postupně zvyšovat, každých 5 let o cca 30-50 osob, to znamená, že za 15 let se jejich počet téměř zdvojnásobí. O tyto lidi, pokud potřebují pomoc, se většinou starají rodinní příslušníci, v případě potřeby pomoc nabízí sousedé, lidé si v obci pomáhají navzájem. Trend stárnutí však bude pokračovat a lze očekávat, že postupně poroste také potřeba nabídnout starým lidem pomoc i mimo rámec rodiny či sousedské pomoci. Ve Stěbořicích působí Charita z Opavy, která nabízí široké spektrum péče a služeb, vč. např. mobilní hospicové péče. Charita je připravena a má zájem své zdejší působení rozšiřovat, bude-li to třeba.

Obec zamýšlí připravit se na stárnutí populace a zvyšování počtu seniorů tak, že vybuduje několik bytů pro seniory, které budou bezbariérové, finančně dostupné a budou nabízeny místním lidem, kteří již nebudou chtít či moci žít ve svých rodinných domech a pečovat o ně či o zahrady, ale budou chtít zůstat žít v obci. Cílem obce je vytvořit takové podmínky, aby obyvatelé Stěbořic a jejich místních částí mohli zůstat v obci žít do vysokého věku.

A.3.1. Dostupné bydlení pro seniory

Obec prověří možnosti využití obecních budov pro výstavbu bytů vhodných pro seniory – byty v přízemí, bezbariérové – a bude je nabízet k pronájmu za vhodných podmínek seniorům v obci (za dostupné nájmy, které zároveň umožní byty udržovat).

Termín: příprava 2021, případné zahájení realizace 2022+

A.3.2. Terénní sociální služby

Postupně, dle potřeb obyvatel v obci pomoci zprostředkovat nebo podporovat rozšíření terénních sociálních služeb, zejména pro seniory v obci, případně také terénních zdravotních služeb a kombinaci služeb (vč. hospicové péče). Koordinovat postup s okolními obcemi nebo s mikroregionem Opavsko severozápad při získávání poskytovatelů sociálních služeb a naopak nabízet místní služby ostatním obcím v okolí.

Termín: v návaznosti na aktivity MR Opavsko SZ

A.3.3. Koordinátor sociálních služeb, sociální pracovník

V případě, že bude ve spolupráci s mikroregionem zřízena funkce koordinátora sociálních služeb, obec se bude podílet na jejím zřízení. V případě, že se ji nepodaří vytvořit nebo se bude odkládat, bude obec usilovat o vytvoření pozice sociálního pracovníka (alespoň v rozsahu části úvazku), který by poskytoval a zprostředkoval sociální služby starým obyvatelům, zjišťoval jejich potřeby, apod. Může být zaměřen také na další sociálně potřebné lidi (např. rodiny pečující o hendikepované, apod.), dle potřeby.

Tato pozice může být zřízena přímo obcí (zaměstnancem obce) nebo může být služba zajišťována po dohodě s některým poskytovatelem sociálních služeb (např. Charitou), který vyčlení a zaručí určitý pracovní rozsah svého pracovníka pro potřeby obce Stěbořice s možností obce ovlivňovat jeho činnost a kontrolovat ji.

Termín: podle postupu aktivit MR Opavsko SZ v této oblasti

B. Infrastruktura a životní prostředí ve Stěbořicích

Obcí Stěbořice prochází modernizovaná silnice III. třídy, která vede z Bratříkovic přes Hlavnici do místních částí Nový Dvůr a Stěbořice a dále do Opavy. Tato silnice je kvalitní, avšak ostatní komunikace spojující místní části jsou ve špatném stavu a nejsou stavěny na současné zatížení (např. nákladní dopravou či zemědělskou technikou), případná modernizace bude vyžadovat nejen opravy povrchu, ale modernizaci/přebudování celého tělesa komunikace. Místní komunikace ve Stěbořicích rovněž vyžadují modernizaci či opravy, i když do nich obec postupně stále investuje.

Dopravní dostupnost Opavy je velmi dobrá, a to jak automobilem, tak veřejnou dopravou. Obcí projíždí více než 25 autobusových linek ve všední den a více než 10 linek o svátcích. Hustota dopravy postupně roste, z nárůstu je zřejmé, že lidé hojně využívají k dopravě do Opavy vlastní automobily.

Obec Stěbořice je vybavena základní technickou infrastrukturou, avšak rozdíly mezi místními částmi jsou značné a všechny místní části mají v základní technické infrastruktuře nedostatky. V žádné místní části, ani v části Stěbořice, není oddílná kanalizace, obci chybí čistírna odpadních vod. Rovněž dostupnost rychlého internetu a mobilního internetu je v některých částech obce problémem, místy i dostupnost kvalitního signálu pro hlasové služby mobilních telefonů.

V obci se úspěšně třídí odpad, podíl tříděného odpadu je vysoký, kolem 50%, černé skládky jsou výjimečné. Lidé mohou třídit téměř všechny druhy odpadu, větve je možné ukládat na plochu pod obecním dvorem. Směsný komunální odpad je svážen z očištěných popelnic, obyvatelé platí za vysypání popelnice, které se eviduje. To vede k tomu, že někteří lidé se snaží ušetřit tak, že do tříděného odpadu vyhazují v určitém množství také směsný komunální odpad, což pak svozové společnosti, a také obci, zvyšuje náklady na další třídění a další nakládání s odpadem.

Stěbořice se zatím příliš nepotýkají s projevy změn klimatu. Obyvatelé jsou většinou napojeni na veřejný vodovod nebo mají možnost se napojit, nedostatek vody jim zatím nehrozí. Na druhou stranu čtenější náhlé, prudké deště posledních let zvyšují četnost situací, kdy je půda splachována z polí do obcí, na komunikace. Nejvýraznější ohrožení tohoto druhu je v Novém Dvoře, ale hrozba existuje v některých dalších místních částech, i když v menší míře.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Modernizovat a dobudovat dopravní infrastrukturu pro zvýšení bezpečnosti a zlepšení komfortu dopravy mezi místními částmi, zlepšit technickou infrastrukturu, zlepšit kvalitu třídění odpadů a zvýšit odolnost území vůči klimatickým změnám.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

B.1. Zvyšovat kvalitu dopravní sítě a bezpečnost na komunikacích v obci

Pro obslužnost obce jsou, mimo napojení na okolí, klíčové místní komunikace a silnice III. třídy, které vedou dopravu obcí mimo hlavní komunikace a umožňují obyvatelům přístup do okrajových částí sídel a zejména spojují místní části Stěbořic. Přestože obec postupně investuje do modernizace a oprav místních komunikací, existují zde stále některá kritická místa. Nejvýznamnějším problémem jsou silnice spojující místní části navzájem, jejichž kvalita povrchu je často velice špatná a je dále poškozována těžkou zemědělskou technikou, protože silnice nejsou na velké stroje a velké zatížení postaveny. Proto také při případné modernizace nestačí oprava povrchu, ale je třeba modernizace celého silničního tělesa, což je značně nákladné. Obec chce svou pozornost zaměřit především na investice do zkvalitnění místních a účelových komunikací a chodníků, které jsou v jejím vlastnictví.

B.1.1. Místní a účelové komunikace

Obec naplánuje realizaci zásadních úprav, rekonstrukcí/modernizací místních komunikací.

B.1.1.1 Stěbořice-záhumení – Jamnice-záhumení

B.1.1.2 Příjezdová cesta k ČOV ve Stěbořicích a v Novém Dvoře

B.1.1.3 Březová - Jamnice

B.1.1.4 Březová – Nový Dvůr

B.1.1.5 Modernizace stávajících komunikací v návaznosti na výstavbu kanalizace.

Termín: postupně od r. 2021 dále

B.1.2. Chodníky

Obec vybuduje nové chodníky a bude modernizovat další ve Stěbořicích i v místních částech.

B.1.2.1 Vybudování chodníku podél hlavní komunikace ve Stěbořicích v jejich horní části

B.1.2.2 Vybudování chodníku v Novém Dvoře od zastávek pro návštěvníky k Arboretu.

B.1.2.3. Vybudování chodníku v Březové podél hlavní komunikace.

B. 1.2.4. Vybudování chodníků ve Stěbořicích u panelových domů a parkovacích míst v této lokalitě.

B.1.2.5. Modernizace chodníků ve všech místních částech (vč. jádrové části Stěbořice) postupně v návaznosti či spolu s modernizací místních komunikací.

Termín: postupně od r. 2021 dále

B.2. Dobudovat technickou infrastrukturu a zlepšit dostupnost mobilních služeb a internetu

Místní část Stěbořice je vybavena základní technickou infrastrukturou – plynem, vodovodem, společnou kanalizací, je zde dostupný internet. Mezi dalšími místními částmi jsou rozdíly v možnosti napojit se na síť základní technické infrastruktury. Oddílná kanalizace v obci Stěbořice není, ani čistírna odpadních vod. Obec plánuje postupné vybudování oddílné kanalizace ve všech místních částech a ve všech také napojení na ČOV.

Obec investovala do modernizace veřejného osvětlení, které je nyní osazeno LED světelnými zdroji, což vedlo k úspoře cca 60% nákladů.

Ve všech místních částech je dostupný internet a většinou také signál mobilních operátorů, ale kvalita zejména signálu pro mobilní hlasové a datové služby je různorodá a na mnoha místech velmi špatná. To je případ třeba Jamnice nebo Nového Dvora, ale v menší míře také v dalších místních částech. Internet pomocí mikrovlnného připojení poskytují převážně dvě firmy, B-net a Opavanet a dostupnost těchto připojení je převážně dobrá.

Obec zřídila možnost předávání informací občanům pomocí zpráv sms, avšak ne všichni ji využívají. Proto zvažuje obnovu a rozšíření také tradičního způsobu veřejným rozhlasem.

B.2.1. Kanalizace a ČOV

Obec připraví a bude budovat infrastrukturu, která zajistí shromažďování a čištění odpadních vod postupně ve všech místních částech. Bude se jednat o vybudování oddílné kanalizace a poté navazující čistírny odpadních vod, vždy zvlášť pro jednotlivé místní části.

Termín: přípravné práce zahájeny v r. 2018 (příprava projektu) v jednotlivých místních částech, realizace podle dostupnosti finančních prostředků

B.2.2. Veřejný bezdrátový rozhlas v Jamnici a Novém Dvoře

Obec vybuduje či modernizuje zařízení veřejného bezdrátového rozhlasu v Jamnici a Novém Dvoře.

Termín: příprava 2021+, realizace po r. 2022

B.2.3. Internet a mobilní služby

Obec bude jednat s mobilními operátory a bude podporovat či usilovat o vybudování zařízení, která zlepší mobilní signál a přístup k rychlému internetu prostřednictvím mobilních sítí v místních částech a v částech obce se špatným signálem, především v Jamnici a Novém Dvoře.

Termín: 2021 a dále

B.3. Zvýšit efektivitu odpadového hospodářství ve Stěbořicích

Třídění odpadu v obci probíhá úspěšně a podíl vytríděného odpadu je ve srovnání s běžnými venkovskými obcemi vysoký – dosahuje přibližně 50%. Obyvatelé Stěbořic mohou třídít většinu odpadu, obec se snaží sebrat a vytríděný odpad dále využít. Např. stavební suť po recyklaci zamýšlí obec využívat na opravu cest. V obci je sběrný dvůr, kam lidé mohou odevzdávat velkoobjemový odpad, obec však nyní uvažuje o zpoplatnění ukládání tohoto druhu odpadu.

Směsný komunální odpad je svážen od domů z popelnic, které jsou opatřeny čipy, takže lidé platí jen za takové množství odpadu, které vytvoří – platí se za vysypání popelnice. Tento způsob je patrně jedním z důvodů, proč narostl objem tříděného odpadu, současně však také vedl k tomu, že někteří lidé dávají do nádob na tříděný odpad také odpad, který tam nepatří, aby snížili množství odpadu ve vlastních popelnicích. Na druhou stranu tento způsob plateb za vysypání popelnice nevedl k rozšíření černých skládek. Obec je se systémem sběru odpadů a se svozovou společností spokojena, chce řešit zejména ukládání nepatřičného odpadu do nádob na tříděný odpad, to je však obtížné bez nákladného sledování a represe. Obec proto bude postupovat cestou přesvědčování a hledání dalších motivačních prvků, které půjde do systému zavést.

B.3.1. Motivační systém pro občany

Obec zhodnotí dosavadní motivační a informační systém pro nakládání se směsným komunálním odpadem a pro třídění a navrhne případně nové motivační nástroje pro efektivnější třídění. K tomu získá informace a zkušenosti z jiných obcí mikroregionu a ve spolupráci s mikroregionem také z dalších obcí v ČR. Součástí bude ve spolupráci se základní a mateřskou školou realizace aktivit zaměřených na osvětu a výchovu v environmentální oblasti. Aktivity budou zaměřeny nejen na školní děti, ale na všechny věkové skupiny.

Termín: zhodnocení systému v zimě 2020/21, informační kampaně a motivace od 2. pol. r. 2021

B.3.2. Bioodpady – mobilní kompostárna

Obec pořídí mobilní kompostárnu a tím doplní možnost zpracování zeleného „odpadu“ v obci a současně nabídne využití kompostu obyvatelům obce. Mobilní kompostárnu bude možné přesouvat po obci dle potřeby.

Termín: v sezóně 2021

B.4. Zvyšovat odolnost a adaptaci území obce na klimatické změny

Fyzické prostředí a zeleň plní v obci důležitou roli – v intravilánu zejména vzrostlá zeleň zlepšuje mikroklima a zároveň zeleň přispívá k dobrému vzhledu obce. Ve volné krajině mají stromy, keře či louky roli nejen estetickou, ale také ekosystémovou – nabízejí prostředí pro drobnou zvěř, hmyz a ptáky. Na území obce Stěbořice je několik lesních ploch v údolních polohách podél vodních toků, ale většina území je intenzivně zemědělsky využívána, rozptýlená zeleň, např. podél cest je výjimkou, zemědělské obhospodařování vede také ke zužování cest, ve druhé polovině 20. století některé cesty zanikly, zemědělská krajina ve Stěbořicích je jednotvárná.

V obci byly dokončeny komplexní pozemkové úpravy (KPÚ), jejichž součástí je mimo jiné také nová výsadba zeleně v krajině. Tato výsadba se postupně realizuje.

B.4.1. Úpravy v extravilánu obce

V návaznosti na již zrealizované komplexní pozemkové úpravy (KPÚ) obec postupně realizuje dílčí projekty – drobné remízky, polní cesty, aleje a křoviny podél cest v krajině, meze, úpravu menších úseků kolem komunikací, výsadbu zeleně, drobné vodní plochy apod. V těchto úpravách bude pokračovat a bude k tomu využívat možnosti získat podporu na realizaci společných opatření podle KPÚ.

Termín: průběžně dle dostupnosti finančních prostředků

B.4.2. Ochranné pásy na okrajích polí proti splachu půdy

Obec bude samostatně či ve spolupráci s vlastníky a nájemci pozemků iniciovat vysazování ochranných pásů na okrajích polí proti splachu půdy z polí nebo osévání okrajů polí v přiměřené šíři jinou plodinou zabraňující splachu, zejména v okolí místní části Nový Dvůr, za ZŠ ve Stěbořicích, na horním konci v Jamnici a dle potřeby dalších. Obec při tom bude využívat vlastního majetku a bude iniciovat dohody se soukromými majiteli nebo nájemci pozemků.

Termín: přípravné práce a organizace 2021 a postupně dále, realizace postupně od r. 2022

B.4.3. Suchý poldr

Dle návrhu komplexních pozemkových úprav by měl vzniknout malý suchý poldr v katastrálním území Stěbořice přibližně v místech, kde silnice do Jamnice kříží potok Kalinovka. V místech suchého poldru bude prosazovat a podporovat budování dalších opatření v souladu s návrhem KPÚ – mokřadů apod.

Termín: od r. 2021 dále, dle možností Státního pozemkového úřadu

B.4.4. Vodní nádrž

Povodí Odry vybuduje a obec bude podporovat a aktivně napomáhat budování malé vodní nádrže na potoce Veliká na jihovýchodním okraji obce Stěbořice.

Termín: od r. 2021 dále, dle plánů Povodí Odry

C. Přitažlivost Stěbořic a místních částí

Do obce se také stěhuje nejvíce nových obyvatel ze všech obcí mikroregionu. Noví přistěhovalci jsou převážně mladí, obec roste jak migrací, tak přirozenou cestou – rodí se zde dost dětí, právě kvůli tomu, že se sem stěhují především mladší lidé. Růst obce však zatím není překotný, v dlouhodobém průměru přibývá 3-5 domů ročně, část nových domů staví také místní obyvatelé. I když stavební aktivita je největší mezi obcemi Mikroregionu Opavsko severozápad, stále se jedná o růst v nízkých jednotkách procent. Noví obyvatelé také do obce většinou dobře zapadají a zapojují se do místního života.

Obec se snaží vyjít vstříc poptávce po stavebních místech a nová stavební místa vytvářet. V současnosti připravuje 7-8 nových stavebních míst v lokalitě Na Barrandově, které zasíťuje a nabídne k prodeji za podmínek, že stavba bude do 6 let od prodeje zkolaudována a majitelé se do jednoho roku od kolaudace v obci přihlásí k trvalému pobytu. V obci jsou stavební místa též v soukromých rukou, ta však jejich majitelé často drží pro děti či příbuzné, nejsou snadno dostupná, popřípadě mají problém s napojením nebo neexistencí inženýrských sítí a nelze s nimi ve větším rozsahu počítat.

Mikroregion Opavsko severozápad má výraznější potenciál u kulturně poznávací formy cestovního ruchu a dále pak u sportovní formy CR, především vázané na cykloturistiku. Mikroregionem prochází

páteřní cyklotrasa podél Opavy, lidé, kteří po ní jezdí, však do dalších obcí mikroregionu zavítají zřídka. Stěbořicemi prochází dvě cyklotrasy „Radegast Opava“ a dvě značené turistické trasy pro pěší. V obci je několik zajímavostí, které představují lákadlo pro turisty – Arboretum Nový Dvůr, které navštíví ročně cca 35 tis. turistů, je zde kostel Narození Panny Marie, obec vybudovala novou rozhlednu v atraktivním stylu předválečného opevnění v místech, kudy vede linie původního opevnění. Opevnění samotné, které se nachází jak na území obce, tak v na území dalších obcí mikroregionu, představuje další turistickou zajímavost, kterou navštěvují lidé z daleka.

Přesto, že v obci je několik turistických zajímavostí, nepředstavuje cestovní ruch významnější hospodářské odvětví a jeho přínos pro obec a její obyvatele je zatím malý. Určitý příjem má obec z dobrovolného vstupného na rozhledu Šibenice, kterou vloni navštívilo cca 5000 turistů. V obci není turistické zázemí, pohostinství jsou otevřena jen příležitostně či po část dne. Zdejší penziony postupně zanikají či přerušují provoz, což nastalo již před současnou epidemií Covid-19, která turistický ruch v ČR významně zasáhla.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Vytvářet podmínky pro nové obyvatele a pro udržení či návrat stávajících mladých obyvatel obce a ve spolupráci s mikroregionem vytvářet nabídku v oblasti cestovního ruchu za účelem zvýšení návštěvnosti.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

C.1. Vytvářet podmínky pro rozvoj bydlení na území obce a jejich místních částí

Stěbořice se nacházejí v zázemí regionálního centra Opavy a patří v mikroregionu mezi nejatraktivnější lokality pro bydlení. Ze všech obcí mikroregionu nejvíce rostou migrací, což dále přispívá také k růstu přirozeným přírůstkem, protože do obce se ve větší míře stěhují mladší lidé, kteří mají děti. Díky tomu je průměrný věk obyvatel Stěbořic nejnižší mezi všemi obcemi Mikroregionu Opavsko severozápad a ve srovnání s dalšími venkovskými obcemi ve Slezsku je stále nízký. Na rozdíl o dalších obcí mikroregionu se zdá, že zde je také větší dostupnost nových stavebních míst, v každém případě je zde v dlouhodobějším průměru největší stavební aktivita ve výstavbě rodinných domů. Současně je třeba zdůraznit, že se nejedná o typickou suburbánní zástavbu, která by měnila vzhled obce nebo její společenské klima. Obci se daří zachovat původní vzhled a nově přichozí se zpravidla dobře zapojují do života obce. Obec chce proto i nadále podporovat postupný růst, získávat a nabízet stavební místa nově přichozím, ale současně je podmiňovat skutečným usídlením nových majitelů v obci, aby tak zabránila případným spekulacím nákupům. Obec má zároveň zájem, aby se v obci usazovali její mladí obyvatelé a neodcházeli žít jinde, resp. aby se po studiu do obce vraceli. I těmto lidem se obec připravuje nabídnout možnost bydlení.

C.1.1. Pozemky pro výstavbu rodinných domů

Obec bude připravovat nová stavební místa (např. v lokalitě Na Barrandově a za zámek) a bude k nim budovat síť technické infrastruktury. Stavební místa bude prodávat s podmínkami podle stávajícího – již uskutečňovaného programu (rychlá výstavba, trvalé přihlášení v obci do určitého termínu apod.).

Termín: 2021+

C.1.2. Bydlení pro mladé

Obec prověří možnosti využití obecních budov pro výstavbu bytů vhodných pro mladé lidi (startovací byty), případně v kombinaci s bydlením pro seniory. Lze například postavit či rekonstruovat objekty (např. přízemní), kde budou v blízkosti bydlet senioři a mladí lidé. Byty bude obec nabízet k nájmu místním mladým lidem za podmínek, které umožní údržbu/správu bytů, ale současně bude výše nájmu pro mladé dostupná (viz též A.3.1). Možnými lokalitami pro malometrážní byty jsou např. přední část domu čp. 28 v Jamnici např. bývalé chlévy za zámek.

Termín: příprava 2021, případné zahájení realizace 2022+

C.2. Zlepšovat nabídku zajímavých produktů, nabídnout návštěvníkům arboreta další zajímavosti a zapojit Stěbořice do mikroregionálních a regionálních produktů ČR

Mikroregionu Opavsko severozápad chybí společný marketing a tvorba společných produktových balíčků pro cílové skupiny, které do území míří. Obce netvoří propojenou síť atraktivit a na potenciální návštěvníky necílí společně. Společná propagace je pouze na webovém portále mikroregionu v podobě prezentace jednotlivých turistických cílů a informačních elektronických tabulí pořízených ze společného projektu mikroregionu. Mikroregion má však dobrý potenciál pro místní rekreaci a pro krátkodobý cestovní ruch.

Přestože ve většině obcí Mikroregionu Opavsko severozápad jsou určité předpoklady/potenciál pro využití cestovního ruchu jako hospodářského odvětví, i když v malém, jednotlivé obce samy o sobě mohou stěží přilákat větší počet návštěvníků. Přestože obce mohou nabídnout několik zajímavostí, zatím se jim nedaří je efektivně nabídnout tak, aby návštěvníci zůstali v mikroregionu delší čas a vytvořili například poptávku po službách – restauracích, penzionech. Přestože do arboreta v Novém Dvoře přijedou ročně desítky tisíc návštěvníků, nezůstávají zde, mají arboretum jen jako zastávku a pokračují jinde. Podobně cyklisté územím spíše jen projíždějí, nezdržují se zde.

Stěbořice chtějí postupně dobudovávat a modernizovat obecní zařízení a infrastrukturu tak, aby sloužila nejen občanům obce, ale mohla být využívána také návštěvníky. Zároveň chtějí doplňovat místní zajímavosti, zapojit je do společné propagace na nejméně mikroregionální úrovni a zvyšovat tak nejen počet návštěvníků, ale zejména délku jejich pobytu v obci a mikroregionu, aby zde vznikla dostatečná poptávka po dalších službách, z jejichž poskytování budou mít prospěch obyvatelé mikroregionu a obce samotné.

C.2.1. Zámek Stěbořice

Obec bude hledat partnera nebo partnery, kteří jí pomohou s komplexní obnovou budovy zámku a budou mít zájem o nové využití a provozování zámku. Obnova zámku a jeho další využití jsou vázány na výstavbu oddílné kanalizace a ČOV, aby bylo kam svádět odpadní vody ze zámku.

Termín: průběžně od r. 2021, realizace v návaznosti na nalezení partnera

C.2.2. Hospoda Nový Dvůr

Obec bude, v případě zájmu, nápomocná při zajištění nového provozovatele (nebo majitele), který by měl zájem provozovat hospodu v Novém Dvoře, především v souvislosti s aktivitami cestovního ruchu.

Termín: průběžně od r. 2021

C.2.3. Další zajímavosti pro návštěvníky arboreta v Novém Dvoře

Obec ve spolupráci s arborem v Novém Dvoře nabídne jeho návštěvníkům několik dalších zajímavostí s cílem prodloužit jejich zdejší pobyt, případně po dohodě s místními příležitostnými restauracemi nabídnout zájezdům možnost stravování.

Termín: příprava 2020, realizace od jarní sezóny 2021

C.2.4. Turistická ubytovna v obecním dvoře

Obec při modernizaci obecního dvora (A.1.7.) vybuduje prostory pro krizové, krátkodobé bydlení, které budou využitelné jako moderní turistická ubytovna a budou nabízeny k ubytování turistům.

Termín: po skončení stávajícího nájmu, od r. 2021

C.2.5. Atraktivní nabídka pro dílčí cílové skupiny a její propagace spolu s MR Opavsko severozápad

Obec se spolupráci s Mikroregionem Opavsko severozápad zapojí do přípravy kvalitních a zajímavých produktových balíčků, které zvýší návštěvnost a prodlouží dobu pobytu návštěvníků, nabídne místní zajímavosti (arboretum, kostel, rozhlednu) a bude se podílet na marketingových a propagačních aktivitách Mikroregionu.

Termín: postupně od r. 2021 dále.

ÚVALNO

Strategická vize

Strategická vize představuje obraz obce v horizontu přibližně 10-15 let. Vychází ze současné situace a respektuje výchozí podmínky, zároveň však formuluje ambice místní komunity o tom, kterým směrem by se měl rozvoj obce ubírat, kam má obec směřovat a dlouhodobé představy o tom, jak by měla obec v budoucnosti vypadat.

Strategická vize Úvalna:

Úvalno je obcí aktivních lidí s bohatým kulturním a společenským životem, pro který obec vytváří podmínky a jehož organizaci se podílí, obcí která rozvíjí a doplňuje různé místní služby zlepšující kvalitu života pro všechny věkové skupiny, nabízí dobré podmínky pro bydlení svých obyvatel i příchodých a využívá místní zajímavosti pro návštěvníky a rozvíjí je.

Strategická vize zohledňuje pozici Úvalna v těsné blízkosti Krnova, pro který obec představuje přirozené zázemí potenciální suburbanizace a naopak, Krnov nabízí širokou škálu dostupných městských služeb, které jsou či mohou být dobře dostupné. Geografická poloha obce je atraktivní, stejně tak jako přírodní prostředí v okolí. To samo však není pro další rozvoj dostačující. Obec bude rozvíjet společenský a kulturní život, motivovat obyvatele, aby se na jeho organizaci podíleli, a bude rozvíjet a doplňovat místní služby a obecní zařízení tak, aby se odlišila svojí atraktivitou od okolí a byla zajímavou pro stále bydlení i pro návštěvníky. Obec bude mít moderní technickou infrastrukturu a bude postupně zlepšovat vzhled a prostředí v okolní krajině. Obec rovněž bude mít takové podmínky a služby, které umožní starým lidem zůstat zde spokojeně a kvalitně žít do vysokého věku.

Globální cíl

Globální cíl vychází ze strategické vize a zároveň představuje východisko či rámec pro výběr a formulaci prioritních oblastí a strategických cílů každé prioritní oblasti.

Globální cíl:

Obec bude zlepšovat životní podmínky na svém území, udrží stávající služby a bude získávat do obce nové, bude modernizovat technickou infrastrukturu, bude se podílet na zlepšování okolní krajiny, bude vytvářet podmínky pro spokojený život seniorů, bude rozvíjet společenský a kulturní život a zapojovat do něj další skupiny a jednotlivce, bude zvyšovat přitažlivost pro nové obyvatele a rozvíjet cestovní ruch v obci.

Strategické cíle

Strategické cíle jsou navrženy vždy jeden pro každou prioritní oblast rozvoje obce, rozvádějí vizi a globální cíl a představují podrobnější vodítko pro rozpracování priorit a opatření strategického plánu. V Úvalnu byly vymezeny tři prioritní oblasti, které pokrývají témata, vycházející z vize a z globálního cíle. Podrobnější popis prioritních oblastí je uveden dále vždy v úvodní části každé dílčí strategie.

Pro každou prioritní oblast byla vypracována dílčí strategie s vlastními strategickými cíli, prioritami a opatřeními. Tyto dílčí strategie, i když stojí každá do určité míry samostatně, obsahují opatření, která je navzájem propojují a jejichž realizace se vzájemně podporují.

Prioritní oblast A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby

Strategický cíl:

Zvýšit atraktivitu Úvalna, udržet zde rozsah služeb a občanské vybavenosti, rozvíjet spolkový život a příležitosti pro aktivní trávení volného času a připravovat obec na zvyšování počtu starých lidí.

Prioritní oblast B. Infrastruktura, životní prostředí a okolní krajina v Úvalnu

Strategický cíl:

Snížit rizika vyplývající z dopravy přes obec, zamezit tomu, aby obcí projížděla těžká nákladní doprava po nevhodných komunikacích, modernizovat technickou infrastrukturu, zvýšit odolnost území vůči klimatickým změnám a navracet zeleň do krajiny.

Prioritní oblast C. Přitažlivost Úvalna a okolí, lepší využití turistických zajímavostí

Strategický cíl:

Zlepšit pokrytí internetem a umožnit obyvatelům připojení k rychlému/superrychlému internetu, rozvíjet a rozšiřovat nabídku místních zajímavostí a zvyšovat počet návštěvníků.

Prioritní oblasti:

- A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby**
- B. Infrastruktura, životní prostředí a okolní krajina v Úvalnu**
- C. Přitažlivost Úvalna a okolí, lepší využití turistických zajímavostí**

Prioritní oblasti, cíle, priority a opatření strategického plánu rozvoje Úvalna

Prioritní oblast A.

A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby

Úvalno leží blízko Krnova a obyvatelé často využívají služeb do tohoto města. V Úvalnu jsou však základní služby, za kterými lidé nemusí jezdit jinam. Je zde samoobsluha Hruška, pošta, obecní knihovna, je zde občerstvení otevřené sezónně, 2 kadeřnice, jednou za měsíc dojíždí kosmetička. Obec také začala provozovat obecní restauraci v kulturním domě. V obci působí celá řada řemeslníků. V prostorách zdravotního střediska je ordinace léčebné a preventivní rehabilitace a solárium.

V obci mívali ordinace hodiny rovněž praktická lékařka a lékařka pro děti a dorost, avšak již nějaký čas zde ordinace lékařů nejsou a lidé z Úvalna jezdí do Krnova. Ordinace nejsou využité, obec se snaží lékaře zajistit, zatím bez úspěchu.

V Úvalnu je mateřská škola a I. stupeň základní školy se školní družinou a školní jídelnou. Škola je dobře vybavená moderními učebními pomůckami a vedle ní je víceúčelové hřiště a dětské hřiště. Víceúčelové hřiště slouží také pro sportovní kroužky, které škola organizuje. Na 2. stupeň děti jezdí především do Krnova, ale rodiče se mohou rozhodnout, že umístí děti jinam, například podle místa pracoviště jednoho z rodičů. Někteří rodiče posílají děti do jiných škol na I. stupeň, kapacita školy není využívána naplno. Zdá se, že někteří rodiče hledají příležitost pro vzdělání svých dětí jinde.

V obci jsou aktivní lidé, často ve spojení s obecní správou, kteří organizují společenské a kulturní akce i akce pro turisty, protože obec má několik zajímavostí, které jsou turisty navštěvovány. Na druhou stranu spolkový život není příliš bohatý, či se spolky soustředí na činnost pro své členy a nevystupují příliš ve společenském životě obce. I když je zde dost aktivních jednotlivců a společenský život obce lze považovat za bohatý, v obci není více skupin (a vůdčích osobností), které by se chtěly zapojit do otevřeného spolkového života a obohatit tak obec a místní společenství o další aktivity.

Dostupnost občanské vybavenosti a základních služeb, a to jak veřejných, tak soukromých je jednou ze základních podmínek kvalitního a spokojeného života na venkově. Úvalno je v tomto směru v současné době dobře vybaveno, strategickým záměrem obce je tuto infrastrukturu udržet, zlepšovat a modernizovat, a dále vytvářet podmínky pro aktivní trávení volného času a motivovat obyvatele obce, aby se do života obce zapojovali.

Počet obyvatel Úvalna v dlouhodobém průměru roste, růst je však kolísavý a ne příliš rychlý. Obec si udržuje svůj charakter, na druhou stranu příliš nepřibývá mladých, potenciálně aktivních lidí. Přestože do Úvalna se pravděpodobně stěhují spíše mladší lidé, patří Úvalno k nejstarším obcím Mikroregionu Opavsko severozápad i ve srovnání s územím obce s rozšířenou působností Opava (přestože Úvalno samotné patří do ORP Krnov). V budoucnosti bude přibývat lidí ve věku nad 75 let, což jsou lidé, kteří začínají ve větší míře potřebovat sociální a zdravotní služby. V současnosti pomoc starým lidem zajišťuje převážně rodina, sousedé a blízcí, do budoucna je však třeba zvažovat rozšíření sociálních služeb.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Zvýšit atraktivitu Úvalna, udržet zde rozsah služeb a občanské vybavenosti, rozvíjet spolkový život a příležitosti pro aktivní trávení volného času a připravovat obec na zvyšování počtu starých lidí.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

A.1. Zlepšovat atraktivitu obce pro stávající i nové obyvatele

Atraktivita venkovských obcí je dána několika faktory. Dostupností služeb, případně i jejich rozmanitostí. Úvalno má v tomto ohledu dobrou pozici. Blízkost Krnova nabízí velkou rozmanitost služeb, pediatr v obci, mateřská a základní škola jsou důležité pro mladé rodiny, které mají děti nebo děti plánují, restaurace a obchod v obci jsou také důležité.

Aby se do obce lidé stěhovali nebo mladí neodcházeli či se po studiu vraceli, potřebuje obec také stavební místa, která jsou dostupná a je možno na nich stavět. V Úvalnu jsou stavební místa, obec má studii na využití určitého území, kde může vzniknout až 70 nových bytů, v obci se staví v průměru 5 nových bytů či rodinných domů za rok. Přesto obec pociťuje nedostatek volných stavebních míst. V dané lokalitě se zatím obci nepodařilo dohodnout s majiteli pozemků, lidé sice mohou stavět také v často velkých zahradách za stávajícími domy, avšak i tato místa nejsou příliš dostupná. Jedním z důvodů je mimo jiné i nedostatek sítí či obtížný přístup ke stavebním místům, který často vede přes dvůr stávajících domů nebo zadem po polních, nepříliš dobrých cestách na rozhraní polí a zahrad.

A.1.1. Stavební místa

Obec bude zvětšovat počet a dostupnost stavebních míst v Úvalnu. Bude napomáhat výstavbě sítí technické infrastruktury k novým stavebním místům, případně bude tyto sítě stavět ve spolupráci se stavebníky nebo se správci/provozovateli sítí. V případě, když by je obec stavěla, bude promítat vlastní náklady na nové sítě do ceny stavebních míst nebo bude náklady sdílet s majiteli. Výstavbu nových sítí technické infrastruktury bude obec koordinovat s výstavbou/zpevňováním místních komunikací, aby se do nich po jejich výstavbě nemuselo zasahovat.

Termín: přípravné práce v návaznosti na projednávání jednání s vlastníky stavebních míst a/nebo se správci technických sítí, realizace následně, podle požadavků nové výstavby

A.1.2. Zvýšení atraktivity školy

Obec bude podporovat zvýšení atraktivity školy pro místní děti, aby je rodiče nedávali jinam, a naopak, aby škola svým programem, způsobem výuky, přístupem pedagogů a výsledky žáků přitahovala děti odjinud. Obec bude usilovat o to, aby škola udržela výhody malé školy, osobní přístup k žákům, při současném důrazu na kvalitu výuky a výsledků. Pro to bude obec činit následující kroky:

A.1.2.1. *Podporovat vysokou kvalitu pedagogického sboru, moderní přístupy ke vzdělávání a aktivní přístup učitelů ke zlepšování kvality a atraktivity školy.*

A.1.2.2. *Motivovat rodiče k většímu zapojení do práce školy a k většímu zájmu o školu a bude usilovat o větší propojení školy se životem obce, o větší zapojení školy do obecních aktivit, nejen jako účastníka, ale jako organizátora.*

A.1.2.3. *Podporovat rozšiřování kroužků a dalších mimoškolních a dobrovolných aktivit ve volném čase dětí.*

Termín: průběžně počínaje rokem 2021

A.1.3. Příležitosti pro podnikání

Obec adaptuje prostory a zřídí obchod/občerstvení v budově nádraží a nabídne jej za výhodný pronájem k provozování obyvateli obce, třeba jako přivýdělek k důchodu, a bude nájemcům zprostředkovávat případnou pomoc či rady pro rozvoj podnikání. Obec bude vyhledávat další objekty v majetku obce, nabízet je k výhodnému pronájmu pro podnikatelské účely, a to i sezónní a bude jim pomáhat či zprostředkovávat pomoc s podnikáním. Může se jednat o stánek s občerstvením na koupališti, apod.

Termín: nádražní obchod v roce 2020, další průběžně podle dostupnosti a připravenosti dalších objektů a prostor

A.1.4. Zlepšení vzhledu centra obce a jeho oživení

Obec bude zlepšovat vzhled centra obce, bude usilovat o zvětšení a další úpravy prostoru pro shromažďování a pro obecní akce v blízkosti a okolí rychty a bude usilovat o oživení tohoto prostoru nejen obecními akcemi, ale také akcemi dalších skupin v obci, na obecní správě nezávislých. V případě potřeby bude nezávislé aktivity podporovat. Bude do tohoto prostoru směřovat také podnikatelské aktivity v obci.

Termín: průběžně od r. 2021

A.1.5. Byty pro mladé

Obec bude sledovat možnosti podpory sociálního bydlení a bude jich využívat pro výstavbu bytů pro mladé lidi a mladé rodiny, které budou nabízeny jako startovací byty, aby mladí lidé z Úvalna neodcházeli, ale mohli se osamostatnit v obci. V případě, že nebude k dispozici vnější podpora (dotace) bude obec hledat cesty, jak stavět byty pro mladé jiným způsobem.

Termín: vytipování možností a míst/objektů v roce 2021, realizace podle dostupnosti finančních prostředků v dalších letech

A.2. Rozvíjet spolkový život a příležitosti pro volnočasové aktivity

V Úvalnu působí několik spolků a zájmových sdružení, které se liší velikostí členské základny i aktivitou. V obci jsou také neformální aktivní skupiny či jednotlivci, kteří organizují mnohé kulturní a společenské akce v průběhu roku. Tyto akce jsou navštěvovány jak místními, tak lidmi ze sousedních obcí a měst či turisty z větší dálky, kteří do oblasti přijíždějí a využívají příležitosti.

Působení spolků a zapojení obyvatel obce do dobrovolných aktivit ve spolcích pomáhají utvářet a posilovat pospolitost a sounáležitost obyvatel s obcí. Obec má dobré zázemí a vybavení pro dobrovolné a volnočasové aktivity a prostory pro pořádání společenských a kulturních akcí (např. rychta, nová obecní restaurace, kulturní dům).

Záměrem obce je podpořit činnost spolků, motivovat lidi, aby se zapojovali jako dobrovolníci do spolkové činnosti nebo neformálně, jako aktivní jednotlivci či skupiny. Obec bude usilovat o rozšíření počtu aktivně působících obyvatel, bude podporovat různé aktivní, i neformální skupiny. Záměrem je rozšířit základnu aktivních obyvatel a zpestřit nabídku jednorázových i pravidelných společenských, kulturních a sportovních akcí a aktivit.

A.2.1. Podpora zájmové a spolkové činnosti v obci, podpora jednotlivců a neformálních skupin

Obec bude vyhledávat, motivovat a nabízet aktivním lidem, neformálním i formálním zájmovým skupinám a spolkům podporu a pomoc při organizování společenských, kulturních a sportovních aktivit, a to jak pro tyto skupiny samotné (zejména pravidelné aktivity), tak zejména akce otevřené všem obyvatelům obce, případně i návštěvníkům. Obec bude nabízet organizační podporu, propagaci a informování o připravovaných akcích a bude nabízet možnost využití obecních prostor.

Termín: průběžně od roku 2020 dále

A.2.2. Organizace společenských, kulturních a sportovních aktivit

Obec bude pokračovat v pořádání společenských a kulturních akcí a bude připravovat další, různorodé aktivity a akce s využitím místní infrastruktury – koupaliště, rychta a další.

Termín: průběžně od roku 2020 dále

A.3. Vytvořit zázemí a rozvíjet služby pro stárnoucí populaci

Úvalno patří mezi obce s nejstarší populací v mikroregionu, přestože se do obce zároveň stěhují také mladí lidé a staví se zde byty či rodinné domy. V příštích letech se zde bude postupně zvyšovat počet osob starších 70 let. V obci je 7 obecních bytů pro seniory a dalších 7 bytů pro seniory v soukromých rukou. Jedná se o byty bez přidružené sociální služby, i když takové služby mohou být v Úvalnu poskytovány organizacemi z Krnova nebo z Opavy či Bruntálu. V současnosti pomoc starým lidem zajišťují převážně příbuzní, sousedé nebo blízcí lidé.

Přestože obec zatím nemá v sociální oblasti žádné významnější nedostatky, měla by se na budoucí vývoj začít postupně, s předstihem připravovat, neboť se vzrůstajícím počtem starých lidí bude růst i

potřeba sociálních a zdravotních služeb, které budou potřebovat. Lze předpokládat, že v budoucnosti budou častější případy, kdy pomoc rodiny či sousedů nebude dostatečná a bude třeba zajistit pomoc a služby jinak. Některé potřeby se v obci projevují již nyní – pro starší či staré lidi je například obtížné dojíždět k lékařům nebo za některými zdravotními službami – např. na rehabilitaci – týká se to ale i dalších služeb. Záměrem obce je zprostředkovat a postupně rozvíjet poskytování sociálních služeb v obci za pomoci vnějších organizací, neziskových či soukromých, usnadnit starým lidem dopravu za nezbytnými službami a vytvořit v obci takové podmínky, aby zde staří lidé mohli žít i ve vysokém věku.

A.3.1. Dostupné bydlení pro staré lidi

Obec bude postupně zřizovat byty pro seniory, přizpůsobené jejich potřebám (bezbariérové, cenově dostupné) a bude je nabízet starým lidem, kteří již nechtějí nebo nemohou bydlet ve svých domech nebo bytech. K bytům bude obec připravovat zprostředkování také terénních sociálních služeb, které budou schopny/připraveny pružně reagovat na měnící se potřeby obyvatel.

Termín: mapování možností a příprava v letech 2021, případné zahájení realizace 2022 podle potřeb a podle dostupnosti pozemků/dohod s majiteli

A.3.2. Terénní sociální služby, zdravotní služby či jejich kombinace

Postupně, dle potřeb obyvatel Úvalna bude obec pomáhat zavést či zprostředkovat poskytování terénních sociálních služeb, zejména pro seniory, případně také terénních zdravotních služeb a kombinaci služeb. Služby budou flexibilní tak, aby umožňovaly lidem být co nejdéle doma a žít co nejvíce samostatně, a budou umožňovat postupné posilování služby jednotlivcům podle jejich potřeb a přání.

Koordinovat postup s okolními obcemi nebo s mikroregionem Opavsko severozápad při získávání poskytovatelů sociálních služeb. V případě, že bude ve spolupráci s mikroregionem zřízena funkce koordinátora sociálních služeb, podílet se na jejím zřízení.

Termín: v koordinaci a případně v návaznosti na aktivity MR Opavsko SZ

A.3.2. Doprava pro seniory

Obec zlepší možnosti dopravy pro staré lidi, kteří potřebují zařizovat své záležitosti mimo obec, v Krnově, např. lékaře, rehabilitace, úřady. Služba bude pro staré lidi, pro které je běžná veřejná doprava příliš namáhavá nebo časově nevhodná. Může jít o podporovanou taxislužbu nebo službu neziskové organizace v sociální oblasti, nachází-li se v okolí či vznikne-li, kterou by podpořila i obec – např. fixní platbou za km při jízdě pro seniory ve vyjmenovaných účelech dopravy.

Termín: příprava v r. 2021, služba bude pilotně fungovat od zimy 2021/22, po vyhodnocení bude dále rozšiřována dle potřeb

Prioritní oblast B

B. Infrastruktura, životní prostředí a okolní krajina v Úvalnu

Částí Úvalna prochází hlavní silnice I/57 spojující Opavu a Krnov, střed obce kříží silnice II/460, větší část Úvalna leží po obou stranách komunikace kolmé na výše uvedené, která vede k hraničnímu přechodu do Polska. Na silnici II/460 a zejména na silnici I/57 roste provoz jak osobních automobilů, tak zejména nákladních automobilů a také kamionů, zejména polských, které si po silnici II/460 a středem Úvalna zkracují cestu k hraničnímu přechodu ze silnice I/46 a z českého vnitrozemí. Silnice I/57 je v dobrém stavu, na jejím vstupu do Úvalna slouží jako zpomalovací prvek ostrůvek, na vstupu směrem od Krnova žádný prvek není, v celé její délce v Úvalnu je jediný přechod pro chodce. Žádné další zpomalovací prvky v obci nejsou. Silnice II/460 je v okolí Úvalna ve velmi špatném stavu, špatně udržovaná a její stav je nákladní dopravou ještě zhoršován. Podobně jsou ve špatném stavu také silnice III. třídy v okolí obce. Křížení II/460 s hlavní ulicí v Úvalnu není bezpečné, rozhledové poměry nejsou dobré (ačkoli snad vyhovují technické normě), silnice II/460 je označena jako vedlejší s povinností na křižovatce zastavit, avšak její křížení je zde se silnicí nižší třídy.

Obec má základní technickou infrastrukturu avšak je zastaralá. Vodovod se postupně modernizuje, po částech, kanalizace je společná, svedená do staré čistírny odpadních vod. Všichni obyvatelé mají možnost se na kanalizaci napojit, ale někteří stále využívají septiky. Záměrem obce je vybudovat oddílnou kanalizaci a motivovat obyvatele, aby se k ní připojili. V roce 2020 je v běhu stavební řízení na rozsáhlou modernizaci ČOV.

Na koupališti a fotbalovém hřišti obec využívá přечиštěnou odpadní vodu na zalévání. Tento způsob využití odpadní vody chce využívat ve větším měřítku na vhodných plochách, a chce také zachycovat dešťovou vodu a využívat ji.

V odpadu převažuje směsný komunální odpad, podíl třídění je asi 20%, třídít lze většinu základních druhů odpadu.

Obyvatelé Úvalna zatím nepocítují důsledky měnícího se klimatu. Část obce leží v nivě Opavy, ale většina intravilánu leží nad hranicí záplav stoletou vodou a nebezpečí tohoto druhu je zde malé. Pole sice nejsou podle dostupných informací erozí příliš ohrožena (erozní ohrožení je střední či malé), ale protože obec leží částečně na svazích pod poli, způsobují náhlé, prudké deště určité problémy – především splachem z polí.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Snížit rizika vyplývající z dopravy přes obec, zamezit tomu, aby obcí projížděla těžká nákladní doprava po nevhodných komunikacích, modernizovat technickou infrastrukturu, zvýšit odolnost území vůči klimatickým změnám a navracet zeleň do krajiny.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

B.1. Modernizovat dopravní a technickou infrastrukturu

Úvalno je průjezdní dopravou nadměrně zatěžováno, situace je o to horší, že parametry silnice č. 460 v obci i parametry hlavní ulice, po které nákladní vozy jezdí, jsou pro intenzivnější dopravní zatížení nevhodné – chybí chodníky, některé profily jsou úzké apod. Chodník je v obci jen podél silnice I/57, částečně také směrem k hranicím, zbytek obce chodníky nemá. Po silnici I/57 je velký provoz, tato silnice představuje významnou a potenciálně nebezpečnou překážku v obci, mimo jiné také na cestě k vlaku pro většinu obyvatel.

Pro obslužnost obce jsou významné nejen hlavní silnice I. a II. třídy, ale také ostatní komunikace, zvláště pokud jsou intenzivněji využívány místní dopravou nebo jako průjezdní, což je případ Úvalna a okolí. Silnice II. a III. třídy jsou ve velmi špatném stavu, rozbité a nevyhovují dopravě, která se na nich odehrává. V samotném Úvalnu mají zpevněný povrch jen hlavní ulice v obci, postranní ulice, zpravidla končící v polích jsou zpevněné jen z části. Přístup k zahradám, a potenciálním stavebním místům zezadu je obtížný.

Úvalno je vybaveno technickou infrastrukturou a všichni obyvatelé mají možnost se na ni připojit. Stav technické infrastruktury je však mnohdy špatný. Vodovod vyžaduje modernizaci, která se postupně provádí, kanalizace v obci je společná, obec má čistírnu odpadních vod, která vyžaduje rozsáhlou rekonstrukci. Zahájení rekonstrukce ČOV se připravuje na letošní rok, probíhá stavební řízení. Po rekonstrukci bude ČOV splňovat moderní požadavky a bude vybavena čištěním I. a II. stupně. Mnozí lidé stále využívají septiky, je třeba je motivovat k připojení na kanalizaci.

B.1.1. Zklidnění dopravy a zvýšení bezpečnosti na silnicích procházejících obcí

Obec identifikuje riziková místa na silnicích, zejména na těch, které jsou nejvíce zatíženy průjezdní dopravou a bude na nich ve spolupráci s majiteli/správci dalších komunikací, krajským dopravním úřadem a Policií ČR budovat opatření ke zklidnění provozu. Bude při tom spolupracovat s dalšími obcemi ležícími na silnici I/57 a II/460.

B.1.2.1 Na silnici I/57 může jít o zpomalovací opatření na vstupu od Krnova, stejné, jako na vstupu od Opavy, dále o zvýšení počtu přechodů v místech, kde se nejčastěji pohybují lidé, zvýraznění barvou či příčnými pruhy úseků komunikace před přechody, kamery na měření rychlosti, informační tabule o rychlosti vozu, zpomalovací semafor apod.

B.1.2.2. V dalších lokalitách lze využívat výše uvedených prvků a dále například dopravní značky zpomalující rychlost na méně než 50 km/hod (a důsledné vymáhání), vyznačení a osvětlení přechodů v obci, prověřit možnost výstavby malého kruhového objezdu na křížení se silnicí II/460 apod.

Termín: postupně od r. 2021 dále, podle výsledků jednání se správci a majiteli komunikací

B.1.2. Omezení nákladní kamionové dopravy na silnici II/460.

Obec bude jednat s dopravním úřadem kraje a s dopravní policií o zákazu vjezdu kamionů (nad určitou váhu) na silnici II/460 a na ulici procházející Úvalnem od západu na východ až k silnici I/57. Silnice II/460.

Termín: 2021

B.1.3. Nové chodníky

Obec bude budovat chodníky především na silnicích a ulicích nejvíce zatížených dopravou a tam, kde budou zvyšovat bezpečnost chodců.

B.1.3.1 Dobudování chodníku podél komunikace spojující střed Úvalna s vlakovou stanicí.

B.1.3.2 Vybudování chodníku podél části komunikace II/460 v centru obce.

B.1.3.3. Mapování dalších potřeb a postupná příprava a budování chodníků v dalších místních částech či na dalších místech.

Termín: postupně od r. 2021 dále

B.1.4. Zpevněné komunikace k novým stavebním místům a k zahradám

Obec dobuduje zpevněné komunikace navazující na stávající hlavní a vedlejší komunikaci procházející obcí, a to až ke hranicím intravilánu obce, a taklepší přístup k některým domům a přístup k zadním částem zahrad.

Termín: od r. 2021 projektová příprava, dále v závislosti na dostupnosti podpory z vnějších zdrojů

B.1.5. Přestavba kanalizace na oddílnou

Obec přestaví stávající kanalizaci na oddílnou, v návaznosti na modernizaci čistírny odpadních vod. Bude motivovat obyvatele Úvalna, aby zrušili septiky a napojili se na kanalizaci.

Termín: v návaznosti na dostupnost vnějších finančních prostředků/dotací, po dokončení modernizace ČOV.

B.2. Životní prostředí – zlepšit nakládání s odpady a zvýšit odolnost obce vůči klimatické změně

Obyvatelé Úvalna mají možnost třídit většinu druhů odpadů. Sklo a bioodpad lze třídit ve sběrných místech rozmístěných v obci, ostatní odpady lze dát do sběrného dvora. Přestože velkoobjemový odpad lze též odevzdat ve sběrném dvoře, dávají ho lidé též do komunálního odpadu. Podíl tříděného odpadu je cca 20%, a tento podíl v čase příliš neroste. Připravované velké zvýšení poplatků za ukládání směsného komunálního odpadu bude pro obyvatele i obec představovat značnou zátěž,

pokud se podíl tříděného odpadu nezvýší. Směsný komunální odpad je odvážen od domů, sběr/svoz všeho odpadu zajišťují Technické služby Opava.

Přestože klimatické změny se v Úvalnu zatím příliš neprojevují, podobně jako v celé oblasti na sever od Jeseníků, která představuje dlouhodobě méně zasaženou oblast České republiky, nelze předpokládat, že důsledky těchto změn se zdejší oblasti vyhnou. V současnosti představují největší problém splachy z polí, které souvisejí nejen s častějším výskytem silných, i když často krátkých dešťů, ale také s hospodařením na sousedních polích – druhem plodin, oráním a oséváním polí, které místy zasahuje do dříve zelených okrajů polí nebo do nejtěsnější blízkosti obce či cest v okolí obce, kde se dříve neoralo. V okolní krajině také ve druhé polovině minulého století postupně mizely zelené pásy, aleje, původní cesty, křovinaté ostrůvky, podobně jako v celém Česku. Tím se jednak zhoršily podmínky pro drobnou zvěř, ale také se změnil vzhled krajiny. Sucho posledních let a stárnutí zbývajících stromů a alejí v krajině tento proces dále zhoršilo.

Obec ve spolupráci s vlastníky a místními zemědělci chce dílčími úpravami zabránit negativním dopadům probíhajících změn a zlepšit vzhled krajiny i její schopnost zadržet vodu a poskytovat útočiště ptactvu a drobné zvěři.

B.3.1. Hospodaření s odpady a snížení množství směsného komunálního odpadu

Obec posoudí stávající systém sběru a třídění odpadů a jeho organizaci, porovná jej se systémy a výsledky třídění v jiných obcích Mikroregionu Opavsko severozápad a v dalších obcích v bližším i vzdálenějším okolí a na základě toho prověří možnosti změny systému, buď u stávající svozové společnosti, nebo spolu se změnou svozové společnosti. Cílem opatření je zvýšit motivaci obyvatel obce třídit odpad, zvýšit podíl tříděného odpadu a v delším horizontu omezit nárůst nákladů na ukládání směsného komunálního odpadu na skládky.

Termín: posouzení a porovnání systémů sběru odpadů r. 2021, dále podle výsledků posouzení jednání se svozovou společností nebo svozovými společnostmi

B.3.2. Využívání dešťové vody

Obec začne budovat zařízení pro shromažďování dešťové vody v obecních budovách a bude ji využívat k zalévání veřejných prostranství, případně jako užitkovou vodu k dalším činnostem, např. úklidu apod. Obec bude motivovat obyvatele Úvalna k využívání dešťové vody také – např. poradenstvím, pomocí při získání státních či krajských dotací, pokud budou dostupné, poskytováním informací a osvětou apod.

Termín: v závislosti na dostupnosti vnějších zdrojů

B.3.3. Aleje podél cest v krajině a udržení šířky cest v polích

Obec bude samostatně či ve spolupráci s vlastníky a nájemci pozemků obnovovat a vysazovat aleje podél cest a osazovat nebo podporovat osazování okrajů polí stromy a keři, které by krajinu více rozčlenily, aniž by (výrazněji) omezovaly hospodaření na polích. Musí být splněn požadavek, že po

cestě projede současná zemědělská technika, např. kombajn se širokým žacím ústrojím apod. Obec při tom bude využívat vlastního majetku a bude iniciovat dohody se soukromými majiteli nebo nájemci pozemků. Obec bude také iniciovat a organizovat aktivity dobrovolníků v této oblasti.

Termín: přípravné práce a organizace 2021 a postupně dále, realizace postupně po r. 2022

B.3.4. Ochranné pásy na okrajích polí proti splachu půdy

Obec bude samostatně či ve spolupráci s vlastníky a nájemci pozemků iniciovat vysazování ochranných pásů na okrajích polí proti splachu půdy z polí nebo osévání okrajů polí v přiměřené šíři jinou plodinou zabraňující splachu. Obec při tom bude využívat vlastního majetku a bude iniciovat dohody se soukromými majiteli nebo nájemci pozemků.

Termín: přípravné práce a organizace 2021 a postupně dále, realizace postupně po r. 2022

B.3.5. Omezení dopadů postřiků a hnojení polí na zahrady

Obec bude iniciovat dohody se subjekty, které na polích hospodaří, aby prováděli hnojení, postřiky polí apod. takovým způsobem, aby se hnojiva a postřiky nedostávala do zahrad s poli sousedících.

Termín: od podzimu 2020 dále

B.3.6. Komplexní pozemkové úpravy a zařízení pro zadržení vody v krajině

Obec bude usilovat o zahájení komplexních pozemkových úprav (KPÚ) na svém katastru (v současnosti jsou ve stavu „KPÚ k zahájení“), a v jejich průběhu bude prosazovat takové úpravy, které zlepší zadržování vody v krajině, povedou k obnově původních/historických cest a jejich ozelenění, a zlepší vzhled krajiny. K tomu bude využívat také vlastního pozemkového majetku. Bude se jednat o následující dílčí opatření:

B.3.6.1 Prosazování a výstavba společných zařízení podle nového ustanovení zákona upravujícího KPÚ, které zařazuje do společných opatření podporovaných státem také opatření pro zadržení vody v krajině, např. rybníčky, mokřady a další.

B.3.6.2 Prosazování obnovy a výstavby a ozelenění (osázení stromy a keři) historických cest v krajině a poněkud většího členění polí, tak aby se zvětšila fragmentace polí, aniž by byl na polích kvůli jejich velikosti omezen pohyb a efektivita využití velké zemědělské techniky a dopady na produktivitu zemědělských prací byly minimální či žádné.

B.3.6.3. Jednání s majiteli a nájemci polí s cílem omezit zužování stávajících cest v krajině rozšiřováním/oráním polí na úkor cest a s cílem vrátit cestám původní šířku a umožnit jejich ozelenění.

Termín: v návaznosti na zahájení komplexních pozemkových úprav

Prioritní oblast C

C. Přitažlivost Úvalna a okolí, lepší využití turistických zajímavostí

Součástí přitažlivosti obce a spokojenosti obyvatel je kromě základních služeb/základní občanské vybavenosti také dostupný a rychlý internet. Formálně, podle údajů operátorů je v Úvalnu mobilní signál pro telefony i internet dostupný, ale ve srovnání s okolními obcemi slabý a superrychlý internet zde dostupný není. Rovněž připojení mikrovlnné, které poskytují lokální poskytovatelé, není příliš rychlé. V obci se připravuje výstavba vysílače operátorů O2 a T-mobile pro zlepšení situace.

Úvalno je ze všech obcí Mikroregionu Opavsko severozápad turisticky nejznámější a jezdí sem i turisté z daleka. Úvalno je rodištěm Hanse Kudlicha, který se v roce 1848 stal nejmladším poslancem ústavodárného říšského sněmu, a ještě téhož roku podal úspěšný návrh na zrušení poddanských vztahů včetně všech z toho vyplývajících povinností jako roboty a desátků. Je zde jeho rodný dům, jeho jméno nese rozhledna. Dále jsou zde další zajímavosti, za nimiž jezdí návštěvníci zdaleka – historické koupaliště, obnovené a v provozu každé léto, rychta a zrcadlový labyrint. Tyto památky a zajímavosti představují značný potenciál pro cestovní ruch a obec jej využívá. Rychtu a labyrint, kde se v létě konají také tematické prohlídky pro děti, navštíví ročně kolem 10 tis. návštěvníků. Obec má zájem tento potenciál dále rozvíjet a budovat, zvyšovat návštěvnost a zvyšovat příjmy z cestovního ruchu pro obec a vytvářet příležitosti pro živnostníky v obci.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Zlepšit pokrytí internetem a umožnit obyvatelům připojení k rychlému/superrychlému internetu, rozvíjet a rozšiřovat nabídku místních zajímavostí a zvyšovat počet návštěvníků.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

C.1. Zlepšit dostupnost rychlého internetu v obci

C.1.1. Rychlý internet a zlepšení mobilního signálu.

Obec bude jednat s místními poskytovateli o lepší dostupnosti internetu pro domácnosti mikrovlnným připojením a bude usilovat o zlepšení připojení na celém území obce. Vybudováním nového vysílače O2 a T-mobile se dostupnost mobilního internetu i signálu mobilních telefonů pro hlasové službylepší na dostatečnou úroveň.

Termín: 2021

C.2. Zlepšovat nabídku zajímavostí cestovního ruchu a zvyšovat počet návštěvníků a příjmy z cestovního ruchu.

C.2.1. Kempovací místa a zázemí pro krátkodobé umístění přívěsů a karavanů

Obec vytvoří podmínky pro umístění omezeného počtu karavanů nebo obytných přívěsů na koupališti či v jeho blízkosti, vybuduje zde jednoduché zázemí a podpoří vznik sezónního občerstvení pro potřeby místních i návštěvníků.

Termín: příprava na jaře 2021, první provoz od letní sezóny 2021

C.2.2. Kola a elektrokola

Obec prověří různé možnosti zřízení zázemí a infrastruktury pro cyklisty, jak pro místní, tak pro turisty na různých místech v obci. Prověření bude zahrnovat vytipování míst a možností pro umístění takových zařízení, ale také odhad potřeb či potenciálu poptávky a nákladů na provoz.

- C.2.2.1. *Zřídit zázemí pro kola ve vlakové stanici v Úvalnu – úschovna pro kola, koloboxy, možnosti nabití elektrokola.*
- C.2.2.2. *Zřídit nabíječky pro elektrokola na vybraných místech.*
- C.2.2.3. *Zřídit půjčovnu (elektro)kol. Bude spolupracovat se sousedními Brumovicemi při společném nákupu, zajištění údržby, výměně zkušeností s půjčováním, apod. Bude usilovat o zřízení podobné služby v dalších obcích mikroregionu, případně v dalších obcích v okolí o vytvoření sítě, kde by bylo možné kolo na jednom místě půjčit, na jiném vrátit a o spolupráci s obcemi při sdílení zkušeností, společném nákupu kol atd.*

Termín: přípravné práce 2021, postupná realizace od r. 2022

C.2.3. Produkt cestovního ruchu pro mikroregion

Obec bude iniciovat a aktivně se podílet na přípravě a postupném rozvíjení společného turistického produktu, který by do mikroregionu přitáhl další návštěvníky a nabídl jim krátkodobou, ale několikadenní (2-4 denní) náplň. Produkt bude propojovat místní zajímavosti, památky, příležitosti ke sportování, cestování na kolech, koupaliště, tábořiště, rozhledny, bunkry, muzeum a zámky apod.

Termín: příprava a vyjednávání o společném postupu v závislosti na práci Mikroregionu Opavsko severozápad v r. 2021, první verze produktu připravena a propagována na letní sezónu 2021, postupné doplňování a rozvíjení postupně dále.

VELKÉ HERALTICE

Strategická vize

Strategická vize představuje obraz obce v horizontu přibližně 10-15 let. Vychází ze současné situace a respektuje výchozí podmínky, zároveň však formuluje ambice místní komunity o tom, kterým směrem by se měl rozvoj obce ubírat, kam má obec směřovat a dlouhodobé představy o tom, jak by měla obec v budoucnosti vypadat.

Strategická vize Velkých Heraltic:

Velké Heraltice jsou moderní obcí, která nabízí obyvatelům dobrou občanskou vybavenost, příjemné prostředí pro bydlení, pohodlí a bohatou nabídku kulturních, společenských a zájmových aktivit a příležitostí. Mladí i nově příchozí se mají kde usadit a obec nabízí příznivé podmínky pro staré lidi, kteří zde mohou žít do vysokého věku.

Velké Heraltice leží na spojnici Opavy a Bruntálu a do obou měst je dobré spojení automobilem i veřejnou dopravou. Proto jsou atraktivní pro bydlení a tuto funkci dále rozvíjejí a podporují, mimo jiné tím, že udržují, zlepšují a rozvíjejí nabídku služeb občanské vybavenosti, jako jsou obchody, restaurace, lékaři, školy, pošta a další služby, které jsou pro běžný každodenní život důležité. Velké Heraltice pomalu rostou, avšak udržují si svůj ráz větší venkovské, udržované, tradiční obce. Nově příchozí se zapojují do života obce a lidé v obci se podílejí na společenském a kulturním životě, spolupracují spolu. Obec bude příjemným místem pro život starých lidí a bude jim nabízet dostatek možností pro bydlení i případnou péči, budou-li ji potřebovat. V obci je dobré podnikatelské prostředí, zdejší firmy rostou a místní řemeslníci a živnostníci prosperují, je zde nabídka prostor pro jejich další rozvoj. Zemědělská výroba v obci zůstává stále významná.

Globální cíl

Globální cíl vychází ze strategické vize a zároveň představuje východisko či rámec pro výběr a formulaci prioritních oblastí a strategických cílů každé prioritní oblasti.

Globální cíl:

Obec bude udržovat a zlepšovat podmínky pro různé služby, které jsou pro život obyvatel důležité a vytvářejí z obce zajímavou a příjemnou lokalitu pro bydlení, bude zlepšovat podmínky pro novou výstavbu. Obec bude modernizovat a budovat technickou infrastrukturu ve všech místních částech, a bude také vytvářet podmínky pro život seniorů, kteří zde budou moci spokojeně žít do vysokého věku.

Strategické cíle

Strategické cíle jsou navrženy vždy jeden pro každou prioritní oblast rozvoje obce, rozvádějí vizi a globální cíl a představují podrobnější vodítko pro rozpracování priorit a opatření strategického plánu. Ve Velkých Heralticích byly vymezeny tři prioritní oblasti, které pokrývají témata, vycházející z vize a z globálního cíle. Podrobnější popis prioritních oblastí je uveden dále vždy v úvodní části každé dílčí strategie.

Pro každou prioritní oblast byla vypracována dílčí strategie s vlastními strategickými cíli, prioritami a opatřeními. Tyto dílčí strategie, i když stojí každá do určité míry samostatně, obsahují opatření, která je navzájem propojují a jejichž realizace se vzájemně podporují.

Prioritní oblast A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby

Strategický cíl:

Udržet rozsah služeb a občanské vybavenosti ve Velkých Heralticích, zvyšovat jejich kvalitu a dostupnost pro všechny obyvatele obce, rozvíjet spolkový život a vytvářet podmínky pro stárnoucí populaci a její spokojený život v obci.

Prioritní oblast B. Infrastruktura a životní prostředí ve Velkých Heralticích a místních částech

Strategický cíl:

Zvýšit bezpečnost dopravy ve Velkých Heralticích, omezit případné konflikty mezi automobilovou a dalšími druhy dopravy, dobudovat a zlepšit technickou infrastrukturu, zefektivnit systém nakládání s odpady a zvýšit odolnost území vůči klimatickým změnám.

Prioritní oblast C. Přitažlivost Velkých Heraltic a okolí

Strategický cíl:

Zlepšovat podmínky pro rozvoj bydlení v obci a ve spolupráci s mikroregionem vytvářet nabídku v oblasti cestovního ruchu za účelem zvýšení návštěvnosti.

Prioritní oblasti:

- A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby**
- B. Infrastruktura a životní prostředí ve Velkých Heralticích a místních částech**
- C. Přitažlivost Velkých Heraltic a okolí**

Prioritní oblasti, cíle, priority a opatření strategického plánu rozvoje Velkých Heraltic

A. Dobré podmínky pro život v obci – základní občanská vybavenost a služby

Dostupnost občanské vybavenosti a základních služeb, a to jak veřejných, tak soukromých je jednou ze základních podmínek kvalitního a spokojeného života na venkově. Velké Heraltice jsou v tomto směru v současné době dobře vybaveny.

V obci je mateřská škola, základní škola s prvním i druhým stupněm, které byly v nedávné minulosti modernizovány. Mateřská škola je také v Sádku. Škola má nevyužité kapacity, které jsou způsobeny především tím, že rodiče z Velkých Heraltic dávají děti do školy do Opavy, přestože kvalita školy a pedagogického sboru je dobrá. Důvodem je koncentrace vyššího počtu dětí ze sociálně problémového prostředí, které místní školu ve Velkých Heralticích navštěvují. Do školy mohou děti z místních částí jezdit školním spojením autobusu, mnoho rodičů však vozí děti autem.

Ve Velkých Heralticích je malé zdravotní středisko, za poněkud výjimečné lze považovat, že zde ordinuje zubařka, což v relativně malé obci bývá v Česku výjimečné.

V obci jsou dětská hřiště, sportoviště, která se postupně modernizují a rozšiřují. Je zde knihovna, pošta, obchod, restaurace, penzion, větší množství řemeslníků a živnostníků.

Ve Velkých Heralticích se bude v následujících letech zvyšovat počet lidí starších 70 let. Tito lidé budou ve větší míře vyžadovat určitou pomoc, kterou mohou zajistit jednak blízcí a rodina, jednak budou potřebovat určitý rozsah a strukturu služeb, zejména sociálních a zdravotních. Obec se snaží na tento vývoj připravit. Terénní sociální služby jsou v obci zajišťovány především Charitou z Opavy, blízká Opava nabízí potenciál i dalších poskytovatelů v případě potřeby. Poskytovatelé zatím dokážou přiměřeně reagovat na potřeby jednotlivých zájemců, ale poptávka po této službě se do budoucna bude zvyšovat.

Ve Velkých Heralticích působí řada aktivních skupin i jednotlivců, kteří zajišťují v obci spolkový, kulturní a společenský život, mohou využít nedávno modernizovaný a dobře vybavený kulturní dům naproti základní škole. Určitým problémem je, že se nedaří nahradit či doplňovat organizátory dalšími lidmi z mladších věkových skupin a zajišťovat tak do budoucna kontinuitu společenského života organizovaného dobrovolníky. Současně zatím příliš nefunguje spolupráce mezi skupinami z jednotlivých místních částí, každá místní část si spíše organizuje své vlastní aktivity.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Udržet rozsah služeb a občanské vybavenosti ve Velkých Heralticích, zvyšovat jejich kvalitu a dostupnost pro všechny obyvatele obce, rozvíjet spolkový život a vytvářet podmínky pro stárnoucí populaci a její spokojený život v obci.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

A.1. Zvyšovat dostupnost a kvalitu služeb v obci

Ve Velkých Heralticích je sedm významnějších firem a celá řada řemeslníků a živnostníků – stavební firmy, klempíři, kominík, čalouník, pokrývač, truhlář, kosmetika, pedikúra a další. Řemeslníci a živnostníci působí převážně na místním trhu v obci nebo v širším okolí. Přestože obyvatelé Velkých Heraltic mohou využívat služeb v Opavě, kam není daleko a k nákupům také Opavu hojně využívají, chce obec udržet nabídku služeb v místě a zejména v případě zdravotních služeb chce tuto nabídku rozvíjet.

A.1.1. Zdravotní služby v obci

Obec bude usilovat o zajištění chybějících zdravotních služeb ve Velkých Heralticích, přednostně ve spolupráci s místními. Může jim nabídnout výhodný nájem v obecních prostorách, v případě, že služby budou podporovány státním či krajským podpůrným programem pro služby v malých obcích (např. provozní podpora), využije tohoto programu.

A.1.1.1. Zdravotní rehabilitace

A.1.1.2. Lékárna

Termín: od r. 2021 a dále podle dostupnosti finančních prostředků v případě státních či krajských programů

A.1.2 Přestěhování lékařských ordinací/zdravotního střediska do nového objektu

Obec vybere a připraví nové prostory pro ordinace lékařů, které budou snadno přístupné a bezbariérové, vyjedná s nimi přesunutí do těchto prostor a ordinace tam přesune. Nové prostory by měly umožnit umístění i dalších zdravotních služeb, jako jsou rehabilitace, lékárna, případně dalších služeb souvisejících se zdravím či péčí o tělo (pedikúra, kosmetika apod), .

Termín: příprava 2021, realizace 2022

A.1.3. Propagace místních firem

Obec bude hledat různé formy propagace místních živnostníků a řemeslníků – webové stránky, zpravodaj, propagace v rámci kulturních a společenských akcí, prezentace místních výrobků apod.

Termín: od r. 2021 dále

A.1.4. Prostory pro podnikání

Obec zmapuje prostory a plochy, které je možné nabídnout pro podnikání a bude je aktivně nabízet na svých webových stránkách nebo jinými formami, přednostně místním podnikatelům.

Termín: od r. 2021 dále

A.1.5. Podpora místních podnikatelů

Obec bude podporovat udržení vybraných místních služeb. Podpora může nabýt formy zprostředkování poradenství, pomoci s administrativními povinnostmi, podpory provozu za určitých podmínek apod. V případě, že bude k dispozici podpora státu či kraje pro zachování základních služeb v malých obcích využije této podpory.

Termín: od r. 2021 dále

A.2. Rozvíjet spolkový život, volnočasové aktivity, podporovat nové aktivity místních komunit a zvyšovat pospolitost obyvatel s obcí

Ve Velkých Heralticích působí několik spolků a sdružení, které se společně s obcí starají o kulturní a společenský život. Podmínky pro působení spolků a sdružení v obci jsou klíčové, společenský život je jedním ze základů pro budování pospolitosti a sounáležitosti obyvatel s obcí. Výchozí podmínky v obci jsou dobré, obec se může spolehnout na aktivní obyvatele, nedaří se však přenášet tyto zkušenosti a zapojovat do života obce mladší generace, není tedy zatím jisté, jak bude společenský a kulturní život obce pokračovat v delší budoucnosti.

A.2.1. Podpora zájmové a spolkové činnosti v obci

Obec bude nadále podporovat zájmovou a spolkovou činnost, tradiční a úspěšné kulturní společenské a sportovní akce. Zároveň bude podporovat nové typy a možnosti zájmové činnosti a aktivního trávení volného času, které budou zaměřeny na mladou generaci v obci a budou ji motivovat k zapojení. Bude vyhledávat mladé aktivní lidi, kteří by měli zájem organizovat aktivity pro mladé, a nabídne jim podporu při organizaci jejich akcí.

Termín: průběžně od šk. roku 2020/21 dále

A.2.2. Podpora spolkové činnosti v místních částech

Obec bude nadále podporovat spolkovou činnost a činnost místních zájmových, sportovních a kulturních sdružení v místních částech, ale zároveň bude těmto spolkům a zájmovým skupinám nabízet účast na celooobecních aktivitách.

Termín: průběžně od šk. roku 2020/21 dále

A.2.3. Vybavení pro zájmovou a spolkovou činnost

Obec bude pravidelně přispívat na nákup, obnovu a modernizaci vybavení pro kulturní, sportovní a zájmovou činnost organizovanou místními spolky, sdruženími a základní školou.

Termín: průběžně od r. 2021 dále

A.2.4. Budování doplňkových volnočasových zařízení a jejich zázemí v místních částech

Obec bude postupně budovat nebo modernizovat zařízení pro neorganizované i organizované volnočasové sportovní nebo kulturní aktivity v místních částech (např. dětská hřiště, víceúčelová hřiště, sportoviště a jejich zázemí apod.).

Termín: průběžně od r. 2021 dále

A.3. Vytvořit zázemí a dobré podmínky pro stárnoucí populaci

Jak ve Velkých Heralticích, tak v místních částech se postupně zvyšuje a bude zvyšovat počet osob starších 70 let. O tyto lidi, pokud potřebují pomoc, se většinou starají rodinní příslušníci, v případě potřeby pomoc nabízí sousedé, lidé si v obci pomáhají navzájem. Stárnutí Velkých Heraltic je poněkud zkresleno tím, že zde byl vybudován soukromý dům pro seniory s 22 byty, kam se přistěhovali lidé odjinud. I tak však lze počítat s tím, že počet místních seniorů v příštích 10-15 letech poroste a trend stárnutí místní populace bude pokračovat.

S tím také postupně poroste potřeba nabídnout starým lidem pomoc i mimo rámec rodiny či sousedské pomoci. Obec v této oblasti spolupracuje s Charitou z Opavy. Tuto spolupráci a aktivity Charity či jiných organizací poskytujících sociální služby bude třeba postupně rozvíjet, posilovat a podle potřeby nabízet intenzivnější typy sociální práce a sociální pomoci nebo jejich zprostředkování, případně kombinaci sociálních a zdravotních služeb.

A.3.1. Dostupné bydlení a zázemí pro sociální služby

Obec prověří a připraví projekt na výstavbu bydlení pro místní seniory, buď v budovách v majetku obce, nebo novou výstavbou. Součástí bude také prostor/zázemí pro sociální službu, která bude sloužit nejen obyvatelům uvedených bytů, ale všem seniorům ve Velkých Heralticích (počítaje v to místní části) a v dalších obcích v okolí, dle jejich potřeb a poptávky. Obec bude jednat s Charitou o umístění této služby a jejím rozvoji/šíření/nabídce do okolí.

Termín: příprava 2021, případné zahájení realizace 2022+

A.3.2. Terénní sociální služby

Postupně, dle potřeb obyvatel v obci pomoci zavést či zprostředkovat poskytování terénních sociálních služeb, zejména pro seniory v obci, případně také terénních zdravotních služeb a kombinaci služeb. Koordinovat postup s okolními obcemi nebo s mikroregionem Opavsko severozápad při získávání poskytovatelů sociálních služeb. V případě, že bude ve spolupráci s mikroregionem zřízena funkce koordinátora sociálních služeb podílet se na jejím zřízení.

Termín: v návaznosti na aktivity MR Opavsko SZ

B. Infrastruktura a životní prostředí ve Velkých Heralticích a místních částech

Velkými Heralticemi prochází silnice I/11 (místními částmi Velké a Malé Heraltice) a silnice II/460. Po silnici I/11 lze snadno dojet do Opavy a Bruntálu, Velkými Heralticemi také prochází množství autobusových linek. Dopravní umístění obce je dobré, to však zcela neplatí pro všechny její místní části. Místní části, přestože nejsou příliš vzdálené, jsou dostupné převážně po komunikacích III. třídy, které jsou často ve špatném stavu.

Na silnici I/11 je velký provoz, v celé obci je málo přechodů, nejsou zde ostrůvky zpomalující jízdu, podobně jako jsou na silnici I/57 mezi Holasovicemi a Neplachovicemi, celkově je průjezd obcí místními obyvateli považován za málo bezpečný. Na jiných silnicích v kraji nebo v jiných krajích lze nalézt příklady zklidnění a zvýšení bezpečnosti na silnicích I. třídy procházejících obcemi, které by bylo vhodné uplatnit i ve Velkých Heralticích. V současnosti se realizuje projekt zvýšení bezpečnosti na silnici I/11 v celé její délce mezi Bruntálem a Opavou, lze tedy předpokládat, že po dokončení projektu dojde ke zklidnění dopravy a zvýšení bezpečnosti provozu v obci.

Vybavenost základní technickou infrastrukturou ve Velkých Heralticích je vcelku dobrá, ale značně se liší mezi místními částmi. Velké Heraltice samotné mají veškerou základní technickou infrastrukturu a postupně ji modernizují, ostatní místní části mají jen částečnou, mnohde není zaveden vodovod, chybí kanalizace a jejich výstavba není z ekonomického hlediska realistická. Cílem obce však je zajistit dostatečný komfort v této oblasti i v místních částech a hledat taková technická řešení, která jej zajistí, aniž by bylo třeba budovat rozsáhlé sítě – např. podporovat domácí čistírny nebo dotovat vrtý na vodu.

Území Velkých Heraltic je sice formálně pokryto dobrým signálem mobilních operátorů, datovým signálem a možností připojení k vysokorychlostnímu internetu. Zkušenosti však ukazují, že v obci i v místních částech existují místa se zhoršeným nebo žádným signálem, obdobně zhoršená je také dostupnost rychlého internetu. Tyto služby jsou z pohledu mladé generace dnes již nezbytností.

Třídění odpadu se vlivem dílčích investic např. zajištění kontejnerů, svozu směsného komunálního odpadu z popelnic vybavených čipy apod., zlepšilo a růst podílu tříděného odpadu pokračuje. Odpadové hospodářství v obci funguje dobře, obec chce pouze zlepšit podmínky a příležitost pro ukládání biologického odpadu.

Velké Heraltice, podobně jako většina obcí v Česku se potýkají s projevy klimatických změn. Obyvatelé pocítují nedostatek vody například ve studnách, což je problémem zejména v místních částech, kde není zaveden vodovod. Na druhou stranu obec ani její místní části nejsou ohroženy lokálními přivalovými srážkami, které jsou v poslední době častější, ani povodněmi, které mohou být způsobeny déle trvajícími dešti.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Zvýšit bezpečnost dopravy ve Velkých Heralticích, omezit případné konflikty mezi automobilovou a dalšími druhy dopravy, dobudovat a zlepšit technickou infrastrukturu, zefektivnit systém nakládání s odpady a zvýšit odolnost území vůči klimatickým změnám.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

B.1. Kvalita dopravní sítě a bezpečnost na komunikacích v obci

Pro obslužnost obce jsou, mimo napojení na okolí, klíčové místní komunikace, které vedou dopravu obcí mimo hlavní komunikace a umožňují obyvatelům přístup do okrajových částí. Přestože obec investovala do opravy řady z nich, existují zde stále některá kritická místa. Jejich nejčastějším nedostatkem je špatná kvalita povrchu. Obec chce svou pozornost zaměřit především na investice do zkvalitnění místních a účelových komunikací, které jsou v jejich vlastnictví.

Klíčové je také z pohledu obce zvyšování bezpečnosti pohybu místních obyvatel. Zejména na silnici I/11, kde se připravuje rozsáhlejší projekt zvýšení bezpečnosti v celé trase mezi Bruntálem a Opavou. Ve Velkých Heralticích se počítá s ostrůvky pro přecházení a úpravou křižovatek. V případě, že by opatření nebyla dostačující, bude třeba usilovat o další opatření ke zklidnění a zpomalení dopravy přes obec.

V silnice II. a III. třídy spojující Velké Heraltice s okolními obcemi nebo jádrové sídlo Velké Heraltice s místními částmi jsou často ve velmi špatném stavu, s velice špatným povrchem, zanedbané a neudržované. Jedná se o silnice v majetku kraje, obec jejich modernizaci sama řešit nemůže, má však zájem usilovat o jejich modernizaci a zlepšení.

B.1.1. Zklidnění dopravy na silnici I/11 ve Velkých Heralticích

Obec vyhodnotí úpravy, prováděné kvůli zvýšení bezpečnosti na celém tahu silnice I/11 mezi Bruntálem a Opavou a v případě, že průjezd místními částmi Malé Heraltice a Velké Heraltice bude stále považován za nevyhovující (ohrožující obyvatele obcí), bude usilovat o zavedení dalších opatření, která jsou používána na silnicích první třídy v jiných oblastech/krajích ČR – kamery na měření rychlosti, další přechod na frekventovaném místě apod.

Termín: postupně od r. 2021 dále

B.1.2. Chodníky v místních částech

Obec bude postupně budovat chodníky v místních částech.

Termín: postupně od r. 2021 dále

B.1.3. Silnice II. a III. třídy v okolí

Obec bude, ve spolupráci s dalšími obcemi Mikroregionu Opavsko severozápad prosazovat u kraje modernizace a zásadní zlepšení stavu komunikací mezi Velkými Heralticemi a okolními obcemi (např. II/460 ve směru do Jakartovic) a komunikací do místních částí (zejména ve směru na Tábor až do Skrochovic, a dalších do Košetic, na Sádek apod.).

Termín: postupně od r. 2021 dále

B.2. Technická infrastruktura a lepší dostupnost mobilních služeb a internetu

Technická infrastruktura v místní části Velké Heraltice je na relativně dobré úrovni. Velké Heraltice mají kanalizaci, kterou v současnosti přebudovávají na oddílnou, je zde několik lokálních čistíren odpadních vod u obecních budov (např. u MŠ a zdravotního střediska, u ZŠ společně také pro několik bytových domů, ad.). Byla dokončena modernizace veřejného vodovodu s dostatečnou kapacitou, mnozí lidé mají také studny, ale v posledních letech se začaly kvůli suchu objevovat problémy s dostatkem vody ve studních. Lidé mohou být připojeni na vodovod i kanalizaci, ne všichni však o to mají zájem. Veřejný vodovod má také místní část Sádek, avšak jen část sídla, do druhé vodovod zatím nelze vést kvůli obtížím se státními pozemky, které se již nějakou dobu řeší, zatím bez velkého pokroku.

Ostatní místní části nemají vodovod, obyvatelé mají vlastní studny nebo jsou zde lokální vrty, na které obec přispívá, kanalizaci mají pouze dešťovou, lidé vypouštějí odpadní vodu do septiků, které se vyvážejí. V budoucnu se počítá, že budou vyváženy na novou čistírnu odpadních vod ve Velkých Heralticích.

Velké Heraltice mají rozvoj optických sítí, dostupnost rychlého internetu je zde dobrá, a to také prostřednictvím regionálních poskytovatelů mikrovlnného připojení. V některých místních částech se obyvatelé potýkají s nestabilním signálem mobilních operátorů nebo s problémem připojit se ke kvalitnímu a stabilnímu internetu.

B.2.1. Oddílná kanalizace a čistírna odpadních vod v místní části Velké Heraltice

Obec dokončí budování oddílné kanalizace v místní části Velké Heraltice a vybuduje novou čistírnu odpadních vod jako náhradu za několik místních obecních čistíren.

Termín: přípravné práce 2021, realizace po r. 2022 v závislosti na dostupnosti vnějších finančních zdrojů.

B.2.2. Odpadní vody v místních částech

Obec zajistí obyvatelům místních částí odvoz odpadů do obecní ČOV nebo bude podporovat a pomáhat budovat kořenové čistírny (Tábor) nebo bude podporovat budování domovních nebo společných domovních čistíren odpadních vod (Sádek, Košetice). Společné domovní čistírny pro více domů bude spravovat a vlastnit obec.

Termín: přípravné práce a organizace postupně od r. 2021, realizace postupně po r. 2022

B.2.3. Internet a mobilní služby

Obec bude jednat s mobilními operátory a o možnostech zlepšení signálu a posílení a stabilizace připojení a poskytování datových služeb v místních částech.

Termín: 2021 a dále

B.3. Doplnit systém odpadového hospodářství ve Velkých Heralticích

Nakládání s odpady je ve Velkých Heralticích dobře zajištěno. Odpady sváží TS Opava, popelnice jsou na čipy a obyvatelé platí za každé vysypání popelnice, které je možné sledovat. Tento přístup zvýšil množství vytríděného odpadu, podíl vytríděného odpadu dále pomalu roste, systém se osvědčuje. Obec zajišťuje 2x za rok kontejnery na velkoobjemový odpad, sběrný dvůr pro obyvatele Velkých Heraltic je v Opavě a je to považováno za dostačující. Obec se snaží zlepšit nakládání s bioodpadem.

B.3.1. Obecní/komunitní kompostárny a domovní kompostéry

Obec vybuduje obecní/komunitní kompostárnu v místních částech Velké Heraltice a Sádek a bude dále podporovat pořizování domovních kompostérů.

Termín: přípravné práce 2021, realizace 2022

B.4. Zvyšovat odolnost a adaptaci území obce na klimatické změny

Fyzické prostředí a zeleň plní v obci důležitou roli hned z několika pohledů. První je hledisko estetické, lidé chtějí žít v prostředí, které je atraktivní a příjemné. Druhým aspektem je hledisko ochrany životního prostředí. Zeleň produkuje kyslík, působí jako ochrana proti emisím a snižuje prašnost. Velké Heraltice působí příjemným dojmem, mají dostatek zeleně, avšak okolní krajina se, kromě zalesněných údolních poloh kolem potoků, skládá převážně z polí, intenzivně zemědělsky využívaných. Aleje podél silnic a cest stárnou, stromy postupně odumírají, tomu pomáhá také sucho posledních let. V krajině je málo rozptýlené zeleně či zeleně podél cest. Některá místa na území obce Velké Heraltice jsou náchylná ke zvýšené erozi, avšak obecně je erozní ohrožení půd spíše střední či mírné. V obci proběhly komplexní pozemkové úpravy (KPÚ), v jejichž rámci byla kromě jiného navržena také společná opatření, většinou protierozního charakteru. Opatření pro specificky cílená pro zadržení vody v krajině v nich jako společná opatření navržena nejsou, protože to v té době zákon neumožňoval. Pro realizaci těchto opatření proto bude muset obec hledat jiné vnější zdroje a dohodu s vlastníky či nájemci zemědělských pozemků.

B.4.1. Realizace společných opatření podle KPÚ

V návaznosti na již zrealizované komplexní pozemkové úpravy bude obec realizovat dílčí projekty v pozemkových úpravách navržené jako společná opatření.

Termín: od r. 2021 dále v návaznosti na získávání/dostupnost finančních prostředků ze státního rozpočtu

B.4.2. Další úpravy v krajině na zadržení vody

Opatření navržená jako součást komplexních pozemkových úprav byla – i kvůli tehdejší legislativě – navržena především jako protierozní. Obec bude proto dále podporovat realizaci dalších, i drobnějších opatření a úprav v krajině, které budou zaměřeny na zvýšení zadržování vody v krajině a na obnovu původní vzrostlé zeleně v krajině - drobné remízky, meze, úprava menších úseků kolem komunikací, výsadba stromů, obnova alejí podél cest, případně i drobné vodní plochy ve spolupráci a majiteli pozemků apod.

Termín: od r. 2021 dále v návaznosti na získávání/dostupnost finančních prostředků ze státního rozpočtu.

C. Přitažlivost Velkých Heraltic a okolí

Velké Heraltice jako velká obec s dobrou základní infrastrukturou veřejných služeb, např. moderní školou a mateřskými školami v místních částech Velké Heraltice a Sádek, s dobrou dostupností do Opavy a Bruntálu automobilem i veřejnou dopravou, jsou atraktivní lokalitou pro bydlení. Lidé se sem stěhují, mají zájem zde bydlet. Velké Heraltice však nabízejí jen omezené množství příležitostí pro novou výstavbu, a volných domů, které by bylo možné koupit je také nedostatek. Současně obec nenabízí příliš mnoho příležitostí pro bydlení mladých lidí, kteří zde žijí a chtějí se osamostatnit nebo se sem vrátit po studiu nebo po založení rodiny.

Mikroregion Opavsko severozápad má výraznější potenciál u kulturně poznávací formy cestovního ruchu a dále pak u sportovní formy CR. Na rozdíl od bydlení však zatím Velké Heraltice nenabízejí příliš mnoho příležitostí pro návštěvníky, nemají zajímavosti cestovního ruchu, kromě drobných sakrálních památek. Významnou zajímavostí je pás opevnění/bunkrů na jih od obce, území má také zajímavou historii v období 17. století, která by měla být připomínána.

Strategickým cílem této prioritní oblasti je:

Zlepšovat podmínky pro rozvoj bydlení v obci a ve spolupráci s mikroregionem vytvářet nabídku v oblasti cestovního ruchu za účelem zvýšení návštěvnosti.

Priority a opatření pro dosažení strategického cíle

C.1. Zlepšovat podmínky pro rozvoj bydlení na území obce a jejich místních částí

Zájem o bydlení ve Velkých Heralticích roste, do určité míry se to týká také dalších místních částí. Lidé kupují starší domy či hledají možnosti výstavby nových rodinných domů. Obec má však málo stavebních míst, protože kolem místních částí Velké a Malé Heraltice jsou půdy vysoké bonity, v severní části je navíc územní rezerva pro výstavbu obchvatu. Stavební místa jsou sice v zahradách na okrajích obce, ale jejich majitelé je drží pro příbuzné či na nich stále hospodaří. Lepší podmínky

pro nová stavební místa z hlediska bonity půdy jsou v některých místních částech, ale tyto pozemky nejsou zasíťované a obce často nemají vybudovány některé sítě technické infrastruktury. Obec má zájem zlepšit podmínky pro výstavbu a pomoci vytvořit nová stavební místa.

C.1.1. Aktualizace územního plánu

Vytipovat lokality, které jsou klíčové z pohledu rozvoje bytové výstavby a připravit aktualizaci územního plánu, která by přinesla další možnosti výstavby ve Velkých Heralticích a jejich místních částech – nová stavební místa.

Termín: vytipování lokalit a zadání aktualizace ÚP 2021, vlastní aktualizace následně

C.2. Zlepšovat nabídku zajímavých produktů a zvyšovat přitažlivost Velkých Heraltic

Mikroregionu Opavsko severozápad chybí společný marketing a tvorba společných produktových balíčků pro cílové skupiny, které do území míří. Obce netvoří propojenou síť atraktivit a na potenciální návštěvníky necílí společně. Společná propagace je pouze na webovém portále mikroregionu v podobě prezentace jednotlivých turistických cílů a informačních elektronických tabulích pořízených ze společného projektu mikroregionu. Mikroregion má však dobrý potenciál pro místní rekreaci a pro krátkodobý cestovní ruch.

Velké Heraltice nemají významnější zajímavosti cestovního ruchu. Je zde však jedna z mála možností ubytování v Mikroregionu Opavsko severozápad – penzion s restaurací, zatímco v dalších obcích se jedná o turistické ubytovny, i když moderní, s kvalitním zázemím. Pension a restaurace však patrně nejsou turisty dostatečně využity.

C.2.1. Naučná stezka a rozhledna

Obec vybuduje naučnou a zároveň zábavnou stezku s informačními panely a odpočinkovými místy – tematicky zaměřenou na historii 17. století v kraji z Velkých do Malých Heraltic a dále na Sosnovou a prověří možnost výstavby rozhledny, která by se zařadila mezi ostatní v Mikroregionu Opavsko severozápad.

Termín: koncept stezky a rozhledny a přípravné práce 2021, realizace v návaznosti na dostupnosti finančních prostředků

C.2.2. Cyklostezka do Malých Heraltic

Obec vybuduje cyklostezku do Malých Heraltic k tamnímu sportovnímu a volnočasovému areálu.

Termín: příprava projektu 2021, realizace 2022

C.2.3. Štábní bunkr u místní části Sádek

Obec získá štábní bunkr – součást pásu opevnění na jih od obce – a využije jej jako turistické zajímavosti. Může jej nabídnout místním spolkům, případně spolkům odjinud, které se zabývají vojenskou historií, aby se na provozu podílely či jej provozovaly.

Termín: připravit na letní sezónu 2021

C.2.4. Atraktivní nabídka pro dílčí cílové skupiny

Obec se spolupráci s Mikroregionem Opavsko severozápad zapojí do přípravy kvalitních a zajímavých produktových balíčků, které zvýší návštěvnost a prodlouží dobu pobytu návštěvníků a bude se podílet na marketingových a propagačních aktivitách Mikroregionu.

Termín: postupně od r. 2021.